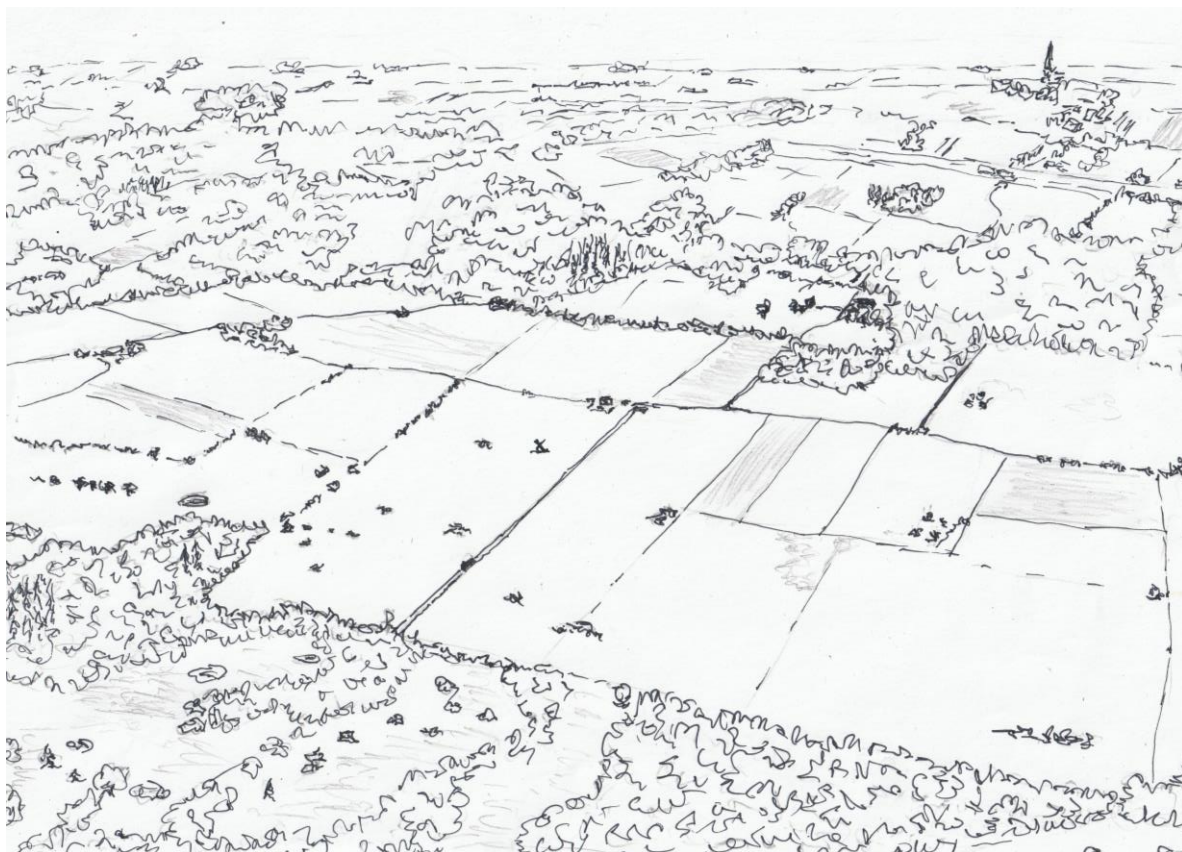

20 jaar trektellen

Arend Vermaat

Leo Ballering

20 jaar trektellen

Voorwoord

Voor u ligt het verslag van twintig jaar trektellen op Telpost Brobbelbies Noord, waar de Vogelwacht Uden e.o. in al die jaren een bijzondere prestatie heeft neergezet en waar het goed toeven is, ook voor leden die niet actief meetellen. Maar ook niet leden zijn welkom en helpen graag mee met het tellen en/of op naam brengen van de vogels. Daarnaast is de Telpost bekend bij vogelaars in heel Nederland en krijgen we regelmatig vogelaars van verre op bezoek als er een bijzondere soort gezien wordt zoals de Grijze Wouw, Morinelplevier of Duinpiepers.

De telpost wordt ook jaarlijks gebruikt om op de eerste zondag van September het nieuwe vogelseizoen te open. Voor de niet-tellers start er dan een wandeling vanaf NatuurCentrum de Maashorst die bij de telpost stopt om daar gezamenlijk met de tellers ter plaatse de brunch te gebruiken. Op deze manier komen ook andere leden in aanraking met de Telpost en het fenomeen Trektellen.

De nadruk in dit verslag ligt op de soortteksten met daarbij ook de doortrekgrafiek van bijna elke soort. Hierin is in één oogopslag te zien wanneer die soort langstrekt over onze telpost. Verder moet het gezien worden als een ode aan alle tellers die door de jaren met hart en ziel en weer en wind geteld hebben. Hierdoor is Telpost Brobbelbies Noord al jaren één van de best bezette najaarstrektelposten die nationaal en internationaal actief zijn onder www.trektellen.nl.

Wij danken alle tellers dan ook van harte voor hun bijdrage!

Wij hopen dat er nog veel langer geteld blijft worden en hopen jullie graag te zien bij de Keet op de Brobbelbies!

Veel leesplezier!

Arend en Leo

Tekening voorpagina Arend Vermaat

20 jaar trektellen

Telpost Brobbelbies Noord

Telmethoden:

Elk jaar tussen 15 juli en 1 december is Telpost Brobbelbies Noord bezet en wordt er in principe dagelijks geteld. Alle trekvogels die geïdentificeerd kunnen worden, worden geteld, dat kan op geluid of op zicht of beide. Deze waarnemingen worden ingevoerd op de Trektel-app van www.trektellen.nl.

In de app wordt de teltijd automatisch opgeslagen en elk heel uur wordt er een nieuwe telling aangemaakt zodat een onderverdeling in trekpatronen naar tijdstip op de dag of per uur sinds zonsopgang mogelijk is. Waar mogelijk wordt bij zonsopgang begonnen totdat de trek die dag inzakt en/of de tellers wegmoeten, soms, meestal in de zomer, wordt er ook 's avonds nog even geteld. Er zijn geen strikte protocollen over hoe waarnemingen vastgelegd moeten worden maar voor een aantal grote soorten (reigers, meeuwen, roofvogels) wordt wel getracht zoveel mogelijk leeftijd- en geslachtskenmerken vast te leggen, middels opmerkingen of het aanvinken van mogelijkheden in de app. Ook is daar de mogelijkheid om lokale vogels vast te leggen.

De gegevens worden, na de telling, ge-upload en opgeslagen in de openbare database van www.trektellen.nl waarin wereldwijd vogeltrektellingen worden opgeslagen en geanalyseerd, de doortrek- en jaargrafieken in dit verslag komen dan ook uit die database.

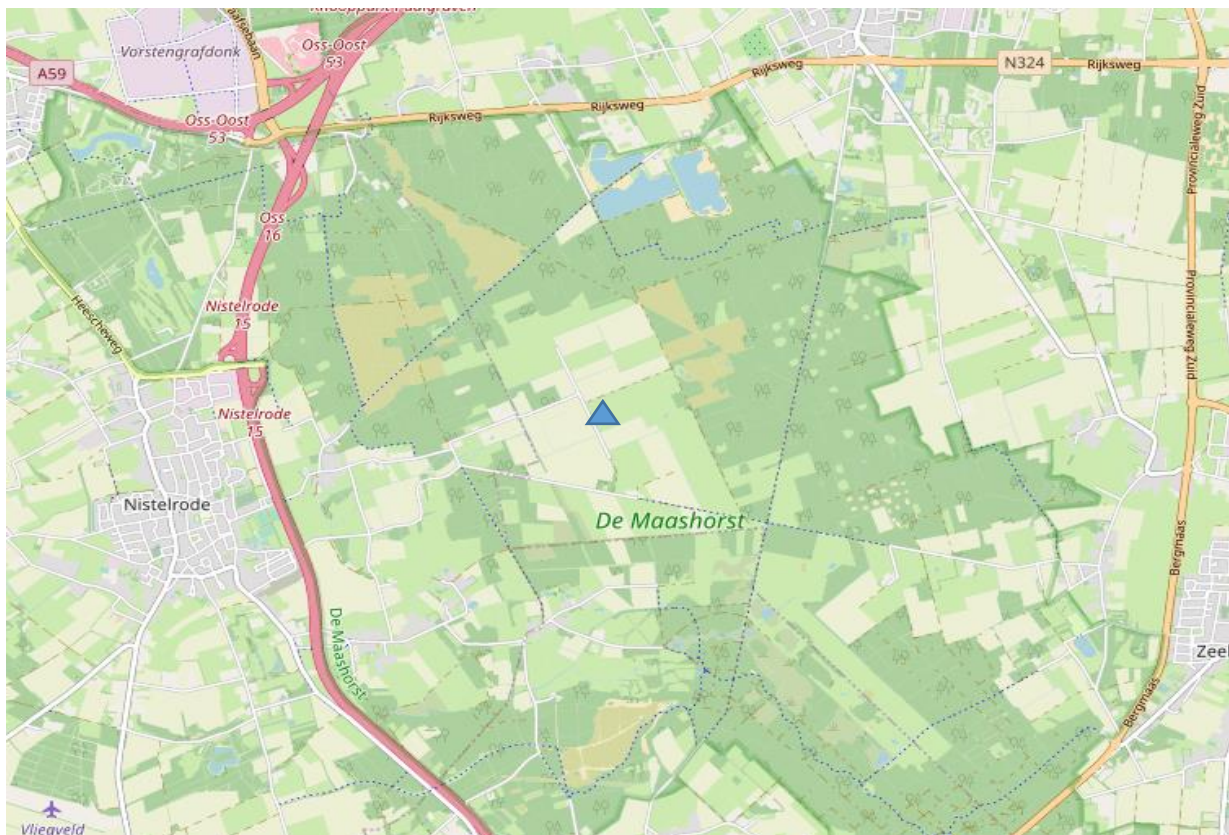
Elk jaar wordt er een totaal tabel gemaakt van alle soorten die ooit geteld zijn met daarbij de gegevens als dagmaximum en de datum daarvan, vroegste en laatste waarneming van een soort en het totaal aantal dat tot het jaar daarvoor langsgesproken is. Deze tabel wordt uitgeprint, geplastificeerd en aan de binnenkant van de keetdeur gehangen zodat tellers ter plaatse direct kunnen zien of een waarneming bijzonder is of dat de telling van die dag tot een nieuw dagrecord voor een nieuwe soort zou kunnen leiden. Dit blijkt een uitstekende ondersteuning te zijn voor de tellers waardoor ze enthousiast blijven en mogelijk langer en beter gaan tellen.

20 jaar trektellen Brobbelbies-Noord

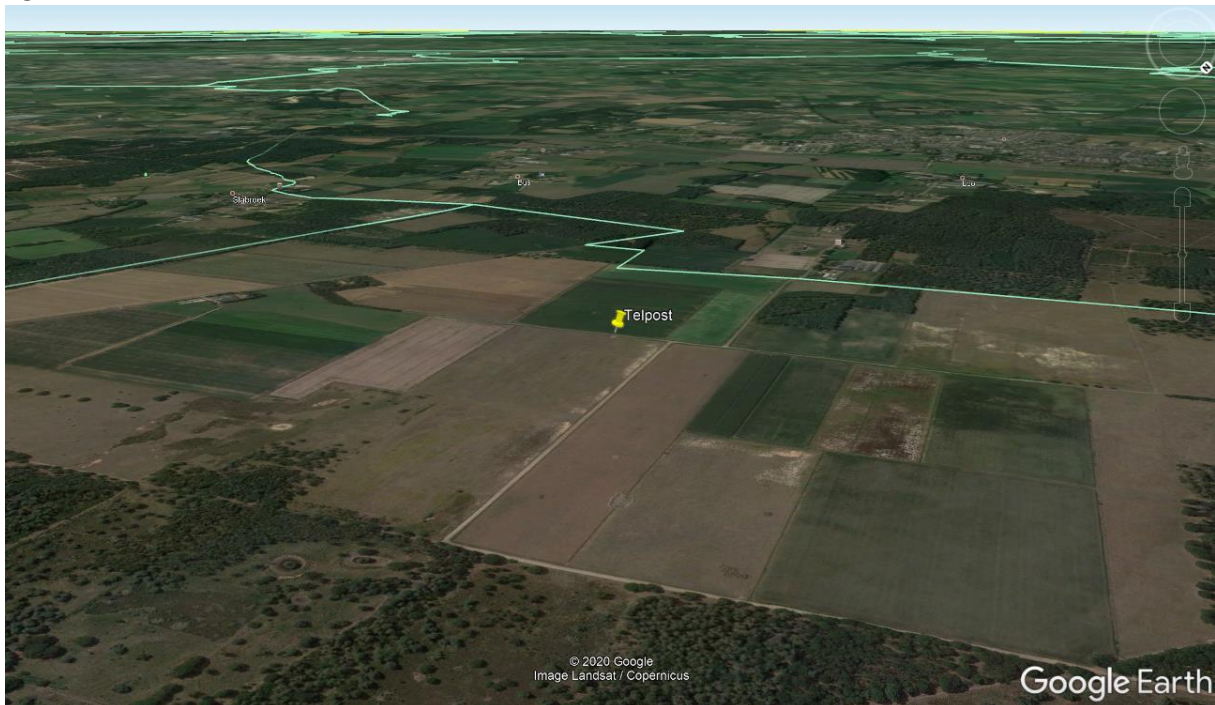
In 2000 is er begonnen met het tellen van vogeltrek door de Vogelwacht Uden e.o.. Na enig zoeken is er voor de huidige locatie gekozen, een plek met behoorlijk uitzicht rondom, goed bereikbaar en met in het najaar goede trek van vogels. De post heeft als GPS coördinaten 51.711, 5.606 en ligt aan de Palmvenseweg in Schaijk. De naam is afgeleid aan de naam van het gebied waar de post ligt: Brobbelbies. Vroeger was dit een vochtig gebied waar je zeker 's winters niet zonder laarzen doorheen kon. Er lagen ook diverse vennen in de nabije omgeving, de naam van de weg waar de post ligt is niet voor niets Palmvenseweg, vernoemd naar het Palmven, het ven dat een aantal jaren geleden weer open gegraven is. De toevoeging Noord was nodig, omdat de telpost van Gerard van Aalst ook Brobbelbies wordt genoemd (nu Brobbelbies-Zuid). Deze post ligt niet ver van onze post en er is regelmatig contact indien er leuke soorten langskomen. De Brobbelbiesweg bestaat ook en loopt tussen de twee posten door. In de eerste jaren waren er geen voorzieningen bij de post, maar als eerste is er een windroos op de weg geschilderd, zodat duidelijk was waar een vogel vandaan kwam en waar die naar toe vloog. Later is er een bankje bijgekomen (2002) en vanaf 2008 beschikken we over een keet, die voor weinig geld is overgenomen van IBN (met dank aan Chris van Lieshout). Daarna zijn er nog meer bankjes bijgekomen, een informatiebord en sinds het veld voor de post begraasd wordt een hek om het stuk waar de keet en de bankjes staan. Met meer voorzieningen zijn er ook meer dagen dat er geteld wordt, tegenwoordig moet het wel heel slecht weer zijn dat er niet geteld wordt. Maar zoals in 2008 (het jaar van de marathontelling, vanwege het 25-jarig bestaan van de Vogelwacht Uden), toen er elke dag van zonsop- tot zonsondergang is geteld, is het niet meer. Meestal wordt er wel elke ochtend geteld.

Ligging

Figuur 1 Ligging van de telpost. Bron: OpenStreetMap Nederland

De gemiddelde trekrichting in Nederland in het binnenland is ongeveer zuidwest, maar lang niet elke vogel houdt zich daar aan. Meestal wordt er ook geen trekrichting aangegeven tijdens de telling, bij roofvogels gebeurt dat wel wat vaker. Maar met deze gegevens (trekrichting) is niets gedaan. Wel is er een poging gedaan om te laten zien wat een trekkende vogel ziet als hij/zij op onze telpost afkomt; figuur 2.

Figuur 2: Beeld van wat een vogel ziet die op trek op de telpost afkomt. De vogel bevindt zich boven de Schaijkse Heide. Bron: Google Earth

Trek per maand door de jaren heen

Juli

Sinds 2016 wordt er half juli gestart met trektellen, omdat de indruk was dat de Gierzwaluw in de meeste jaren al voor 1 augustus was vertrokken. De jaren er voor is er geregeld geteld in de laatste twee weken van juli door Wim Gremmen en hij zag regelmatig flinke aantallen Gierzwaluwen die duidelijk op trek waren. Voor 2016 telden we gemiddeld 1000 Gierzwaluwen per jaar, sinds 2016 is dat 9600, bijna het 10-voudige! Opgeteld zijn het er 36.731 in 20 jaar. Verder komen er weinig vogels langs, Boerenzwaluwen en Kokmeeuwen zijn de enige soorten die opgeteld meer dan 1000 keer langskwamen. Overigens is er in 2011 ook een dag in juli geteld, omdat dit beter uitkwam.

Augustus

Dit is de maand van de zwaluwentrek, met name van de Boerenzwaluw. Eén keer zijn er meer Gierzwaluwen dan Boerenzwaluwen geteld (2007) maar alle andere jaren was de Boerenzwaluw de talrijkste doortrekker in augustus. Ook Huiszwaluwen trekken vooral in augustus langs, verder komt de Gele Kwikstaart regelmatig in de 'top3 aantallen in augustus'. Er zijn meer soorten waarvoor augustus de belangrijkste doortrekmaand is, maar die komen in kleinere aantallen door. Bij de weekoverzichten wordt meestal ook een maandoverzicht geschreven en daar worden standaard een aantal soorten behandeld die kenmerkend voor die maand zijn; de Ooievaar bijvoorbeeld (en ook de Zwarte Ooievaar). Ooievaars werden de eerste vijf jaar niet gezien, maar tegenwoordig wel elk jaar

en in 2018 waren het er zelfs 193 in augustus. De aantallen Zwarte Ooievaars zijn veel lager, alleen in 2014 kwam dat aantal boven de 10 uit; 13. Wespddieven komen ook vooral in augustus door, gemiddeld 38 en in 2008 zelfs 93. Bruine Kiekendieven komen in augustus ook al volop door, maar de piek ligt toch in september (zie soortomschrijving). Zoiets geldt ook voor de Visarend, de helft komt in augustus langs, de rest daarna. Voor de Morinelplevier is augustus wel de beste maand, het zijn nooit grote aantallen, maar in 16 van de 20 jaar zijn er Morinelplevieren in augustus gezien. Tot 2011 kwamen er gemiddeld 22 Zomertortels in deze maand op trek langs, daarna was het bijna helemaal over, er zijn er nog 3 in totaal gezien! Gierzwaluwen komen ook in augustus nog in mooie aantallen door en in 2007 waren dat er bijna 6.000, waarmee de grote doortrek in dat jaar wel in augustus viel. Maar in andere jaren zijn het er een paar honderd. De Duinpieper is net als de Morinelplevier, een soort die men goed op de Brobbelbies kan waarnemen, zij het in lage aantallen, maar wel bijna elk jaar raak. Er komen dan ook uit het hele land vogelaars voor deze soorten naar de telpost.

September

Ook in september is de Boerenzwaluw de talrijkste doortrekker, met de Graspieper en de Huiszwaluw als andere soorten uit de top3. Soms is de Vink al eind september op gang gekomen en tot twee keer toe kwamen er al veel Kolganzen over (2013 en 2015). De roofvogeltrek is in september altijd goed, bij het maandoverzicht september staan alleen roofvogels. Toch hebben maar weinig roofvogels hun piek in september, alleen de Bruine Kiekendief, de Visarend en de Torenvalk. Buizerd en Sperwer komen pas in oktober het meest door. De Wespddief heeft de piek juist al in augustus. De Boomvalk trekt net iets meer door in augustus, maar ook nog volop in september. Deze maand is wel een leuke maand, want je kunt al vroege “wintergasten” zien (bijvoorbeeld de eerste Klapekster) en ook nog late “vroegtrekkers”. Het is de maand waarin de meeste soorten zijn gezien (175, inclusief vlinders). En voor heel wat soorten is het wel de belangrijkste maand, bijvoorbeeld Wulp en Watersnip, al trekken die niet in grote aantallen door. Duinpiepers en Morinelplevieren kun je bijvoorbeeld ook in september nog zien. September is ook de maand dat de meeste Atalanta's en Dagpauwogen op trek worden gezien.

Oktober

Meestal is de Vink de meest getelde vogel in oktober, maar in acht jaren was dat toch de Spreeuw. Verder komen er Houtduiven en soms de Veldleeuwerik of de Graspieper veel langs. Eén jaar (2008) haalde de Koperwiek de top3. Ganzen halen de top3 dus niet, maar Kolgans en Grauwe Gans trekken vooral in oktober door, met de nadruk op het eind van de maand. Ook Aalscholvers trekken het meest in oktober door en de trek van Sperwer en Buizerd piekt ook in oktober, meestal midden in de maand. Kieviten komen ook grotendeels in oktober langs, dat geldt ook voor Veldleeuwerik, Spreeuw en Graspieper. De Koperwiek kent veel variatie in de aantallen per jaar, soms maar een paar honderd, maar tienduizend of meer dan twintigduizend kan ook. Kepen vertonen ook veel wisseling in de aantallen, gemiddeld komen er 600 langs in oktober, het vijfvoudige kan ook. Rietgorzen hebben de doortrekpiek ook in oktober, maar de aantallen per jaar zijn vrij constant.

November

De Houtduif is in de meeste jaren de meest getelde vogel in november, één keer was dat de Vink, twee keer de Spreeuw en een keer de Kolgans (en de Veldleeuwerik in 2000, maar er is toen heel weinig geteld). Andere soorten die wel een de top3 halen zijn de Grauwe Gans, Kievit, Kramsvogel en Rietgans. In 2018 wist de Keep zelfs de top3 te halen. Overigens opgeteld over 20 jaar zijn er iets meer Houtduiven in oktober gezien dan in november, maar veel scheelt het niet. November 2014, de maand met de dag met het Houtduivenrecord, was meer dan 80 % van de vogels die die maand langs vlogen een Houtduif. Stormmeeuwen zijn één van de soorten die het meest in november worden

gezien, dat geldt ook voor Nijlganzen en Rietganzen. De Wilde Zwaan is alleen maar in november gezien en Kleine Zwanen worden ook grotendeels in november waargenomen.

Top10 talrijkste soorten

Tabel 1 Talrijkste soorten. De 10 soorten met de hoogste aantallen opgeteld over 20 jaar en het maximum in één jaar

Soort	aantal	jaarmax
Vink	1.252.819	162.632
Houtduif	768.095	194.323
Spreeuw	668.536	60.750
Boerenzwaluw	389.723	43.617
Veldleeuwerik	243.901	25.754
Graspieper	181.330	24.202
Koperwiek	123.904	22.289
Kolgans	96.104	20.526
Kievit	88.907	10.249
Kramsvogel	69.534	10.449

De Vink is de talrijkste doortrekker op telpost Brobbelbies-Noord en de enige soort waarvan er al meer dan een miljoen van zijn geteld. Iets meer dan 1 op de 4 vogels op trek is hier een Vink. Vinken tellen we elk jaar veel, er zit wel variatie in maar niet zo veel als bij de Houtduif. In dat ene jaar van het maximum komt er meer dan een kwart van alle Houtduiven van alle 20 jaar over! Een flinke piek dus, zie ook de grafieken bij beide soorten. De andere soorten in de top 10 zijn geen verrassing, hooguit de Kramsvogel, waar misschien de Gierzwaluw verwacht werd. Voor de Gierzwaluw zijn we speciaal al eerder begonnen met tellen en start het seizoen tegenwoordig half juli (vanaf 2016).

Beste teldagen

Tabel 2 Beste teldagen. Van elk jaar is de dag met het grootste aantal vogels genomen. Het aantal is vermeld en ook welke soort die dag het meest is geteld.

jaar	aantal	datum	talrijkste soort
2000	3.356	13-okt-00	Spreeuw
2001	6.264	13-okt-01	Graspieper
2002	10.609	20-okt-02	Spreeuw
2003	7.133	11-okt-03	Vink
2004	7.283	19-okt-04	Vink
2005	23.020	29-okt-05	Houtduif
2006	21.706	26-okt-06	Vink
2007	15.261	31-okt-07	Houtduif
2008	54.313	7-okt-08	Vink
2009	12.808	3-nov-09	Spreeuw
2010	28.105	29-okt-10	Spreeuw
2011	33.506	15-okt-11	Spreeuw
2012	41.230	19-okt-12	Vink
2013	68.141	19-okt-13	Vink
2014	111.092	1-nov-14	Houtduif
2015	18.214	25-okt-15	Spreeuw
2016	14.064	17-okt-16	Vink
2017	27.506	16-okt-17	Vink
2018	98.528	28-okt-18	Houtduif
2019	49.208	24-okt-19	Spreeuw

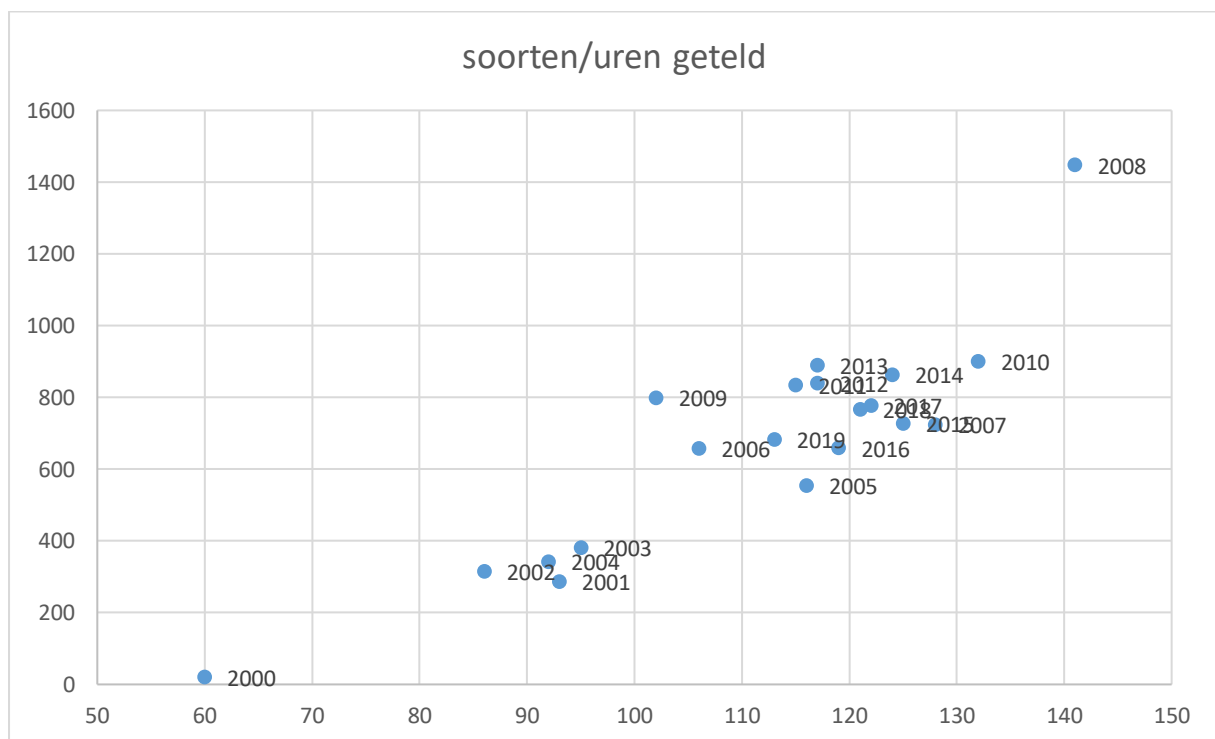
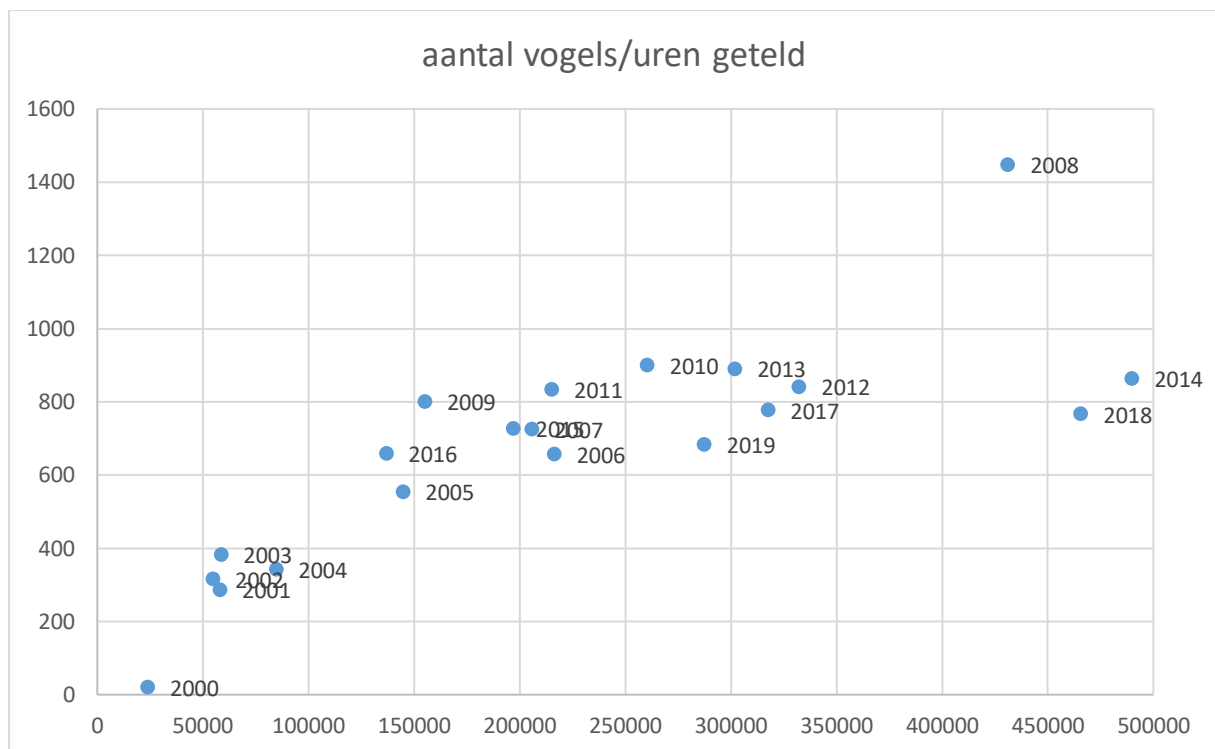
De allerbeste dag was dus 1 november 2014, de dag dat er enorme aantallen Houtduiven overtrokken. Maar de meeste beste dagen vallen toch in oktober en middelen we al deze dagen uit dan is 21 oktober de beste dag. Vaak is het de Vink die voor deze topdagen zorgt (8x), maar ook de Spreeuw (7x) kan voor topdagen zorgen. Vinken trekken vaak over de hele dag door (met een piek in de ochtend, zie soorttekst), Spreeuwen kunnen in hele grote groepen langskomen van 10.000 of meer vogels. Twee keer hebben we een dag met enorme trek van de Houtduif gehad, de topdag van 2014 en de op een na beste dag op 28 oktober 2018.

Soorten per jaar-aantal teluren

Twee wat ingewikkelde grafieken die aangeven dat als je meer uren gaat tellen, je ook meer ziet. Meer vogels en meer soorten. Maar daar zit een grens aan, want er kunnen bijvoorbeeld niet meer vogels langskomen dan dat er zijn. De eerste grafiek geeft de aantallen vogels uitgezet tegen het aantal uren dat er dat jaar is geteld weer. Het jaar 2008 valt uiteraard op, want in dat jaar is er elke dag van zonsop- tot zonsondergang geteld. Meer uren tellen kan eigenlijk niet eens. Verder vallen 2014 en 2018 op. Dit waren de twee jaren waarin er op een dag bijna 100.000 Houtduiven overvlogen. Verder valt 2000 natuurlijk op, heel weinig geteld en ook heel weinig vogels.

In de tweede grafiek is het aantal soorten dat in dat jaar is gezien uitgezet tegen het aantal getelde uren. Ook hier valt 2008 op, veel uren maar ook veel soorten. Op zich is er een maximum aantal soorten dat je zou kunnen zien (bv. het maximum soorten dat er in Nederland ooit is gezien) op een telpost, maar de stip van 2008 doet vermoeden dat we daar nog niet aan zitten. Ook hier valt 2000 op, weinig uren geteld en weinig soorten. Dan is er een cluster van de volgende 4 jaren en de rest is ook mooi gegroepeerd.

Figuur 3 Verschillen tussen de jaren. De bovenste figuur laat de aantallen vogels uitgezet tegen het aantal uren dat er is geteld zien. De onderste laat het aantal soorten zien uitgezet tegen het aantal uren dat er is geteld in dat jaar.

De Tellers

Zonder mensen die hun vrije tijd willen besteden met naar de lucht turen is trektellen natuurlijk niet mogelijk. In die 20 jaar is er wel wat veranderd, maar niet eens zo heel veel. De keet die in 2008 kwam om elk uur dat de zon op was te kunnen tellen is een blijvertje, het maakt het tellen in de rustige uren veel aangenamer. Als het heet is geeft de keet schaduw en al het hard waait kun je uit de wind staan. Bij een buitje kun je even schuilen.

De eerste paar jaar is er niet bijgehouden wie er telde (meestal waren dat Jan Verhoeven, John Hermans en William van der Velden), maar vanaf 18 augustus 2002 staan er namen bij de tellingen. Voor het overzicht is voor elke dag genoteerd welke teller die dag er was. Dat kan een enkel uurtje zijn, maar ook de hele dag, dat maakt niet uit. Soms kwamen er zelfs tellers drie keer op dezelfde dag langs, dat telde maar voor één keer. In totaal zijn er 250 verschillende tellers genoteerd. In 96 gevallen bleef het bij die ene keer. In totaal zijn er 10.992 mensdagen geteld, en er zijn zes tellers die meer dan 500 mensdagen hebben geteld. Dat zijn Arend Vermaat, Henk van den Acker, John Hermans, Leo Ballering, Toy Janssen en Wim Gremmen. Wim Gremmen is de absolute koploper, hij is al 1165 dagen op de telpost wezen tellen, op 20 augustus 2018 was het de 1000ste dag dat hij er was. Martien van Dooren is pas op 4 augustus 2013 voor het eerst op de telpost gezien, maar zal binnenkort de 500 teldagen passeren (nu 481, 20 keer per maand is normaal voor hem). Meeste dagen per maand aanwezig door een teller staat op 30 en dat record is in handen van Henk van den Acker, die dit twee keer presteerde.

De namen

Ad Beckers 10, Ad Geenen 1, A. Hamers 2, Ad v Wanroij 115, Adri Dollevoort 1, Adrie Nijssen 1, Alain Hofmans 49, Albert Vrielink 2, Alexander Vesters 2, Alwin Borhem 36, Andre Strootman 2, Anja v Roosmalen 1, Ankie Viguers 2, Annelies Timmermans 27, Annetje Elferink 1, Annie Vervest 1, Annie v Lieshout 1, Arend Vermaat 589, Arjan Peters 1, Bart Gevers 1, Bart Gras 94, B vd Velden 3, Bart vd Wielen 15, Berry Setton 2, Bert de Jong 2, Bertie v Eldik 2, Bert v Ginkel 3, Carel vd Sanden 215, Carlo Wijnen 2, Chris v Hof 1, Chris v Lieshout 55, Christiaan Brinkman 5, Conny Koenen 32, Conny Leijdekker 1, Cor v Bree 1, Corne Danen 1, D. Biekart 1, Dennis Heijnsens 1, Dick Slaa 8, Dieny Fleuren 1, Dina Moes 1, DJ Tilborgs 1, Dio Horman 2, Dirk Eijkemans 33, Edward Sliwinski 1, Enno Ebels 1, Erik Callebaut 1, Erik van Dijk 14, Erwin Booij 2, Etienne v Dillen 3, Francien vd Eerden 1, Francien vd Elzen 1, Frans Jansen 1, F&S Martens 1, Gerard Gerrits 1, Gerard v Aalst 71, Gerard Troost 1, Gerd-Jan Pontenagel 2, Gerrit vd Rijt 1, Gerard vd Wouw 3, Gerrit v Eenbergen 13, Gerrit v Roie 1, Gert Verwoerd 1, Gijs Vermeulen 10, Hanny Nielsen 1, Hans Cartigny 3, Hans vd Heuvel 43, Hans v Oosterhout 1, Harrie Clemens 1, Harrie Hanegraaf 1, Harry Claassen 164, Henk Heesakkers 6, Henk Arnoldussen 63, Henk Botermans 4, Henk Pennings 6, Henk Sierdsema 2, Henk Tibosch 1, Henk vd Acker 818, Henk vd O 1, Henk v Kessel 1, Henk v Grunsven 1, Herman Tonino 2, Ibe van Oort 10, Ine Koggel 1, Isidro Rendon 290, J Albers 1, Jacqueline Cartigny 3, Jan Kees 1, Jan Opmethof 1, Jan v Bergen 12, Jan vd Tillaart 79, Jan Verhoeven 401, Jan v Lith 2, Jan Vloed 1, Jan Wierda 1, Jan Willem Hermans 227, Gina Hermans 1, Jacques Raats 1, Joep Cornelissen 1, Johan v Roosmalen 3, John Hermans 535, John Opdam 32, John van Maren 1, John v Gestel 11, John v Zuijlen 2, Jonathan Walg 9, Jordy Houkes 5, Jose Escher 60, Jos vd Wijst 79, Jos Welte 7, J vd Klundert 1, J v Laerhoven 1, Kees Renes 1, Klaas Strikwerda 1, Klaas vd Laan 2, Koen Rovers 22, Koos Doorten 65, Leo Ballering 558, Lotte Ballering 2, Lieke Nyholt 18, Lies Schoenmakers 1, Liesbeth Verkaar 5, Lieuwe Anema 5, Linda Aandeweg 2, Lutzen Portengen 1, Luuk vd Velden 3, Luuk Wassenberg 8, Maarten Eldering 1, Maartje Bakker 214, Marc Gottenbos 160, Marc Poulussen 91, Marcel Bingley 1, Marco Renes 1, Marga Verduin 1, Marie-Jose Snijders 1, Marie-Jose v Gestel 6, Marijn vd Braak 4, Marjo v Krey 118, Mark Benders 1, Mark Dentener 1, Mark de Vries 1, Mark Stevens 5, Marc vd Ven 27, Mark v Els 22,

Martien vd Elzen 42, Martien v Dooren 481, Martin de Jager 7, Mervyn Roos 1, Mignon vd
 Wittenboer 32, Mike Dunfort 11, Nicole vd Burgt 1, Noud vd Berg 15, Onno Bosma 5, Otto Kwak 93,
 Paul Gnodde 1, Paul Reijs 21, Paul vd Laak 1, Paul v Elze 1, Paul Verduin 1, Peter Busink 1, Peter Huls
 3, Peter Noy 1, Peter vd Braak 238, Peter vd Wouw 24, Peter Vlamings 4, Phil Kokon 1, Piet van Dijk 1,
 Pieter Doorn 9, Pieter vd Voort 5, Ralph Smits 58, Reijn Broeksteeg 1, Rene v Hoof 112, Rens Keijsers
 2, Ria de Vent 2, Ria vd Rakt 26, Ria Vogels 1, Rian Vesters 7, Richard Offeman 3, Rick Meulendijks 45,
 Rien de Mol 7, Rien vd Hurk 1, Riet v Boekel 6, Riky Alma 1, Rina Huisman 1, Ron v Rossum 120, Roy
 Fleuri 10, R. Smulders 1, Ruth Reinders 5, Sacha Schalmeijer 10, Sandra vd Burgt 28, Siem
 Dijsselbloem 1, Sietske v Maren 3, Simone Schraven 3, Steef v Lith 1, Stefan v Schaijk 26, Steven
 Geurts 9, Stijn v Gils 9, Tessa Vermaat 10, Teun v Kessel 201, Theo Peters 3, Theo vd Cruijssen 1, Theo
 vd Velden 2, Theo v Oort 3, Theo Veldpaus 58, Theo Versteegden 1, Theo Vos 120, Thierry Jansen 3,
 Thijs Fijen 47, Thymen Ballering 3, Tineke Huls 4, Tiny vd Elzen 116, Tiny van Boekel 7, Titia v Heusden
 51, Toine Driessen 1, Tom den Otter 12, Toon Diks 2, Ton Smits 6, Ton vd Tillaert 14, Tonny Bakker 1,
 Toy Janssen 805, T. v Egmond 2, Walter Appels 8, Wessel Kuijpers 1, Wil vd Crommert 13, Wil
 Verbossen 216, William Dijsselbloem 21, William vd Velden 100, Willie de Vries 273, Marian de Vries
 1, Willie van Lanen 64, Willy Bergmans 1, Wim en Bets Schippers 1, Wim Gremmen 1165, Wim
 Heijmans 37, Wim Schippers 2, Wim v Lanen 300, Wim v Zwieten 1, Wolter Brongers 3, Laibo 2,
 Modow 2, Miranda 2, Ans 1, Marie-Jose 1, Pa Hermans 1, Sjef 1, Sietske 1, Iran 1, Joop 1,

Hoofdstuk 2 De soorten

In dit hoofdstuk wordt per soort beschreven hoe het met de trek van die soort op onze telpost gaat. Er is een tabel met daarin het grootste aantal van soort dat op een dag is overgetrokken, de vroegste en de laatste datum dat de soort is gezien en het totaal aantal van de soort opgeteld van alle 20 jaar. Bij de meeste soorten staan twee grafieken, alleen soorten die weinig langskomen moeten het zonder deze grafieken doen, want met maar weinig waarnemingen van betreffende soort zegt zo'n grafiek niets. In de eerste grafiek staan per soort de aantallen per week, maar dan opgeteld van alle 20 jaar. In deze grafiek is goed te zien in welke periode een soort doortrekt. In de tweede grafiek staan de aantallen per jaar (rode balk) en de aantallen per jaar gecorrigeerd voor het aantal teluren (rode balk). Bij bijvoorbeeld de Grote Canadese Gans kun in deze grafiek zien dat deze soort veel algemener is geworden.

VOGELS

Rotgans

Een zeldzame verschijning in deze streken en op onze telpost zijn er dan ook maar 2 keer Rotganzen gezien, namelijk in 2008 en in 2009.

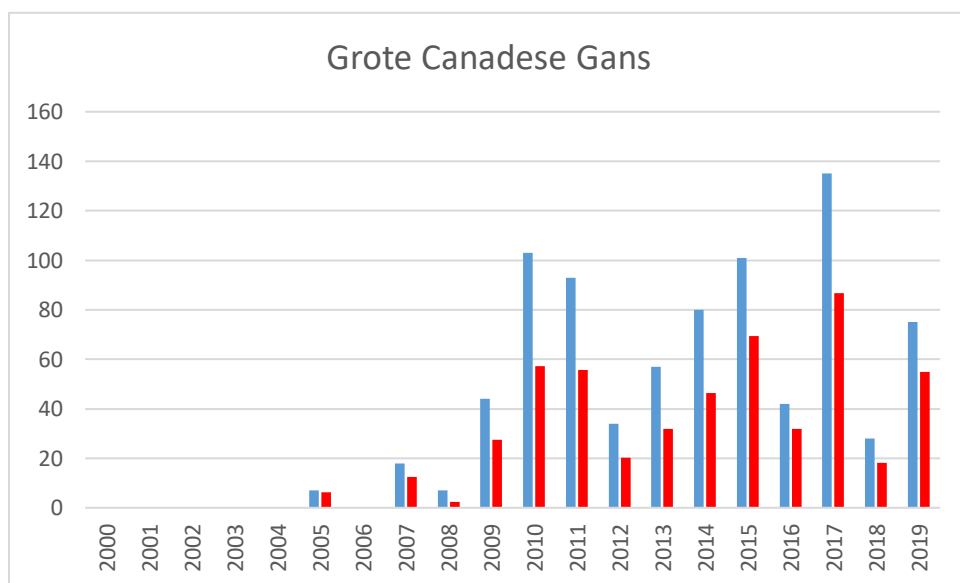
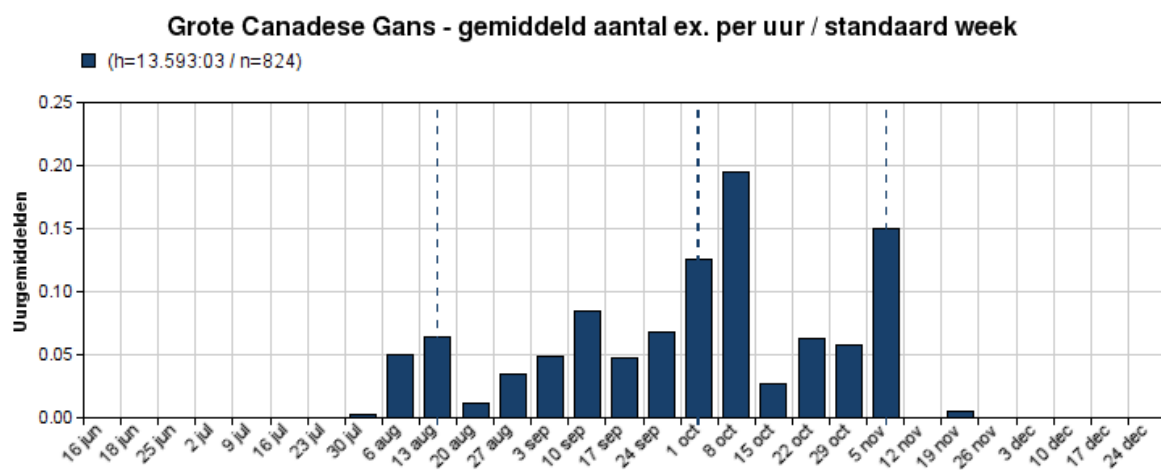
maximum op een dag	6
vroegste	18 oktober 2009
laatste	27 november 2008
totaal	11

Grote Canadese Gans

In de eerste jaren is de Grote Canadese Gans een vrij zeldzame verschijning op deze telpost, maar vanaf 2007 nemen de aantallen snel toe. Ook als er naar alle trektelposten wordt gekeken (zie website trektellen.nl) zien we dit beeld, alleen iets meer geleidelijk. Als broedvogel in Nederland neemt de Canadese Gans vanaf circa 1995 continu toe¹. Er zit wel verschil tussen de jaren, 2018 vlogen er weinig Canadese Ganzen. Over het seizoen zijn er twee pieken, een begin oktober en een begin november, daarna komen er weinig Canadese ganzen op trek langs.

maximum op een dag	85
vroegste	3 augustus 2013
laatste	20 november 2014
totaal	824

¹ Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, winter vogels en 40 jaar veranderingen.

Brandgans

Er worden weinig Brandganzen waargenomen op onze telpost, in totaal slechts twaalf. In de eerste helft van de 20 jaar tellen was dat ook niet zo vreemd, want het was in Noord-Brabant geen gewone verschijning.

maximum op een dag	4
vroegste	11 oktober 2006
laatste	29 november 2012
totaal	12

Tegenwoordig wordt de Brandgans wel langs de Maas met grote regelmaat gezien en broedt er zelfs. De dag van het maximum was een dag met veel gansentrek vanwege invallende vorst. De Brandganzen kwamen mee met deze stroom, die voornamelijk uit Kolganzen bestond.

Indische Gans

Deze soort is maar één maal op de telpost waargenomen en dat was op 11 november 2009.

Soepgans

Twee keer waargenomen en wel op 31 augustus 2014 en op 10 oktober 2019. Het is niet ondenkbaar dat er tussen groepen van bijvoorbeeld Grauwe Ganzen meer Soepganzen hebben meegevlogen.

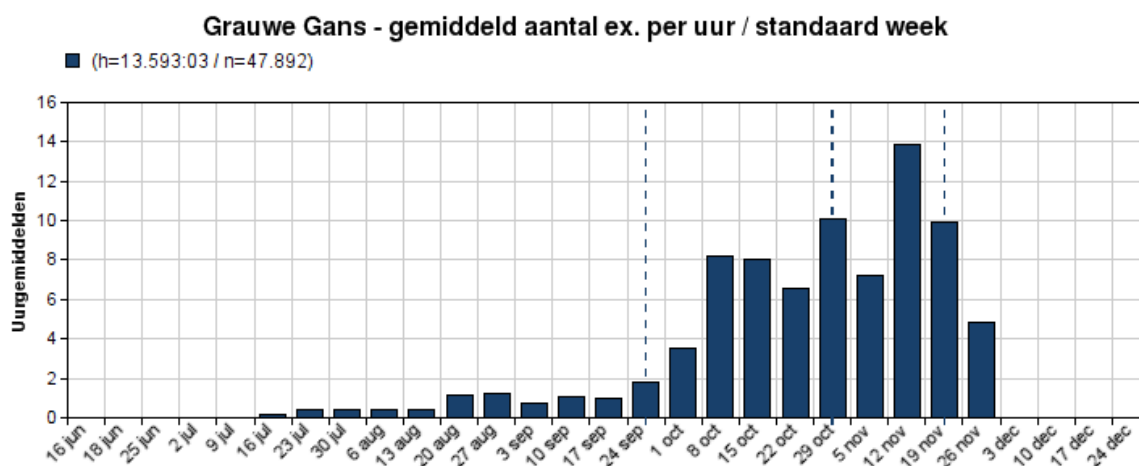
Sneeuwganzen

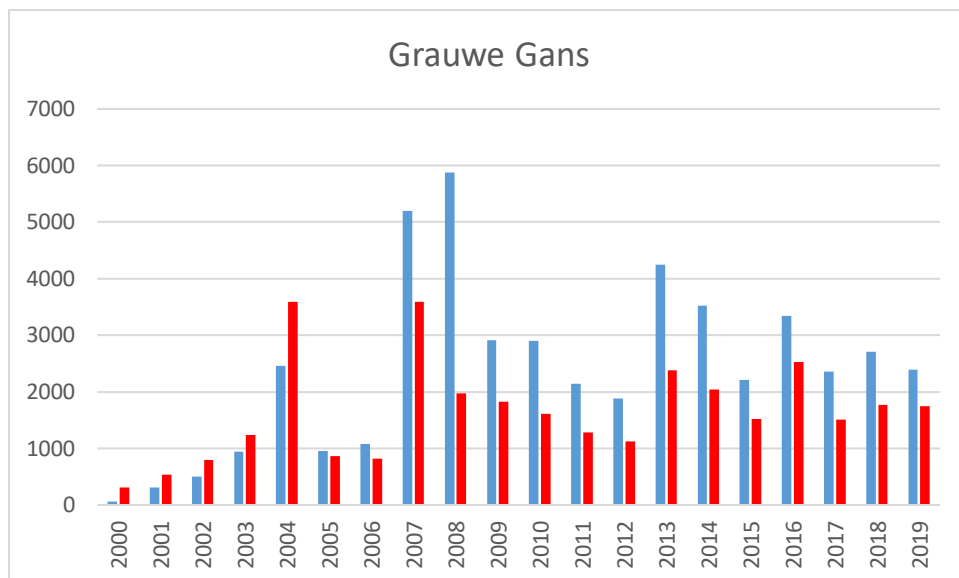
Een zeldzame verschijning in heel Nederland, maar de laatste jaren vliegt er een groep uit Duitsland van een soort introductieprogramma¹. Toch twee keer waargenomen door ons en wel op 23 oktober 2010 en op 17 oktober 2016.

Grauwe Gans

Grauwe Ganzen zien we door het hele seizoen (de soort broed ook op de Maashorst), maar vanaf half oktober nemen de aantallen wel flink toe en half november vliegen de meeste over. Het dagrecord staat al vrij lang, sinds 17 november 2008. Die dag vlogen de meeste Grauwe Ganzen westwaarts. Het is ook het jaar dat we de meeste Grauwe Ganzen hebben geteld. Per uur tellen (de rechter, rode kolom in de tweede grafiek) is 2004 het beste jaar, iets beter dan 2007. Het jaar 2008 komt per uur veel lager uit, maar dat komt ook omdat er dat jaar, het marathonjaar, heel veel uren is geteld.

maximum op een dag	2535
vroegste	17 juli 2018
laatste	30 november 2013
totaal	48.010

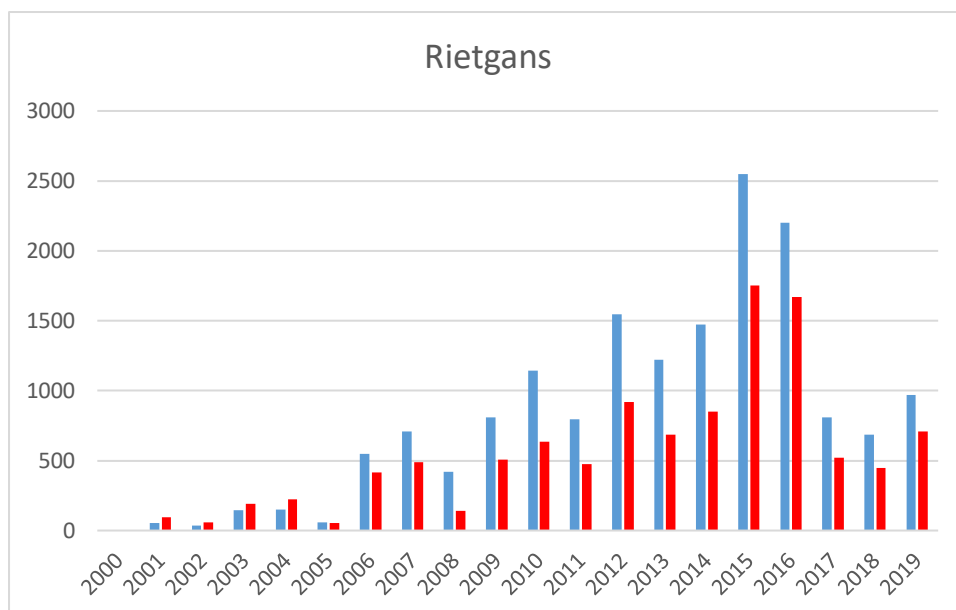
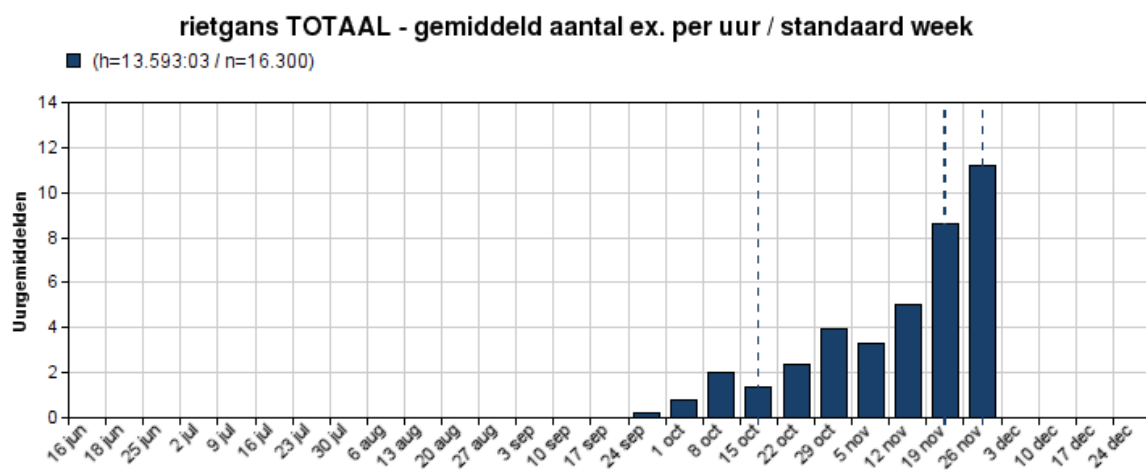
Rietgans

De Rietgans wordt onderverdeeld in twee ondersoorten: de Taigarietgans en de Toendrarietgans, vaak worden ze ook als aparte soort beschouwd. In de loop van de jaren is de Taigarietgans steeds zeldzamer geworden in Nederland. We hebben er lang rekening mee gehouden dat overvliegende Rietganzen ook Taigarietganzen konden zijn. Op 23 oktober 2007

maximum op een dag	491
vroegste	10 september 2003
laatste	30 november 2008
totaal	16.332
Rietgans spec.	12.675
Toendrarietgans	3657
Taigarietgans	4

zijn er ook daadwerkelijk twee Taigarietganzen overgekomen (in een groep samen met Toendrarietganzen, zodat het verschil goed te zien was) en op 24 november 2007 weer twee. De laatste jaren gaan we er van uit dat wat er bij ons overkomt alleen maar Toendrarietganzen zijn. In de figuur zijn de verzamelsoort Rietgans spec. en Toendrarietgans samen genomen. In 2015 zijn er dus de meeste Rietganzen over komen vliegen en 2016 was daarna het beste jaar. Sindsdien zijn de aantallen weer een stuk lager. De beste dag was 29 november 2012, toen er 491 Rietganzen over vlogen. Een dag met veel trek van ganzen, want er was net een koufront over gekomen (en de keet was al weg). De aantallen Rietganzen nemen naar het eind van het telseizoen toe en de laatste week is de beste week voor Rietganzen.

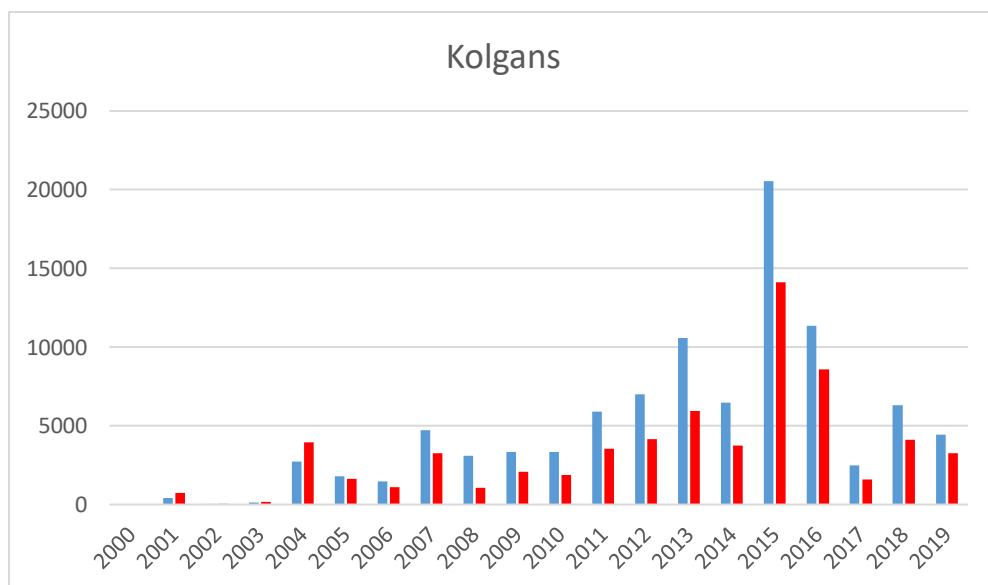
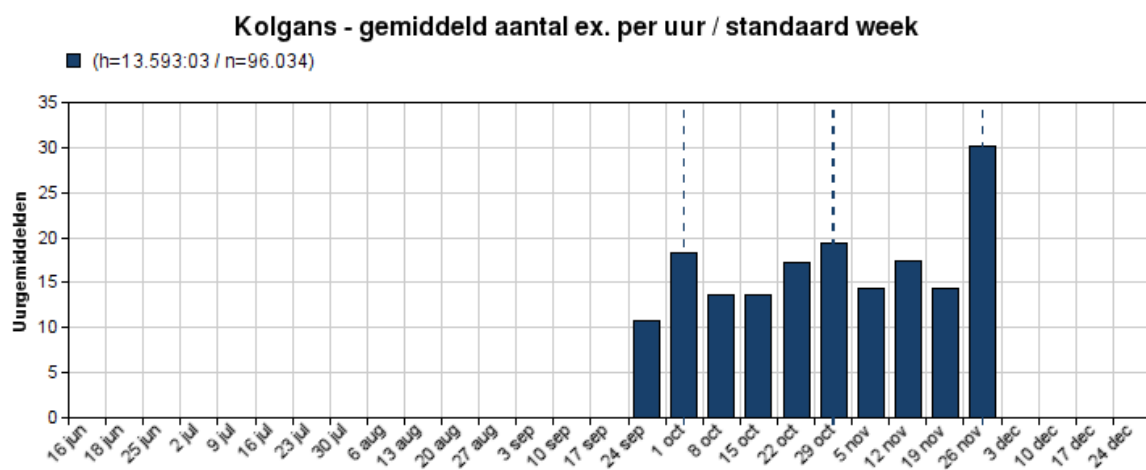

Kolgans

Op 1 oktober 2015 werd het grootste aantal Kolganzen op een dag gezien. Ruim 7000 en in het eerste uur werd het oude dagrecord al bijna verbroken. De wind kwam uit noordoost, kracht 3. De dag ervoor vlogen de Kolganzen al goed en de wind zat al even in de oosthoek. 2015 is uiteindelijk ook het beste jaar van de Kolgans. Meestal komen de Kolganzen pas begin oktober voor het eerst langs. De laatste telweek is ook altijd goed voor veel Kolganzen, verder zit er niet echt een piek in de aantallen.

maximum op een dag	7174
vroegste	16 september 2006
laatste	30 november 2013
totaal	96.104

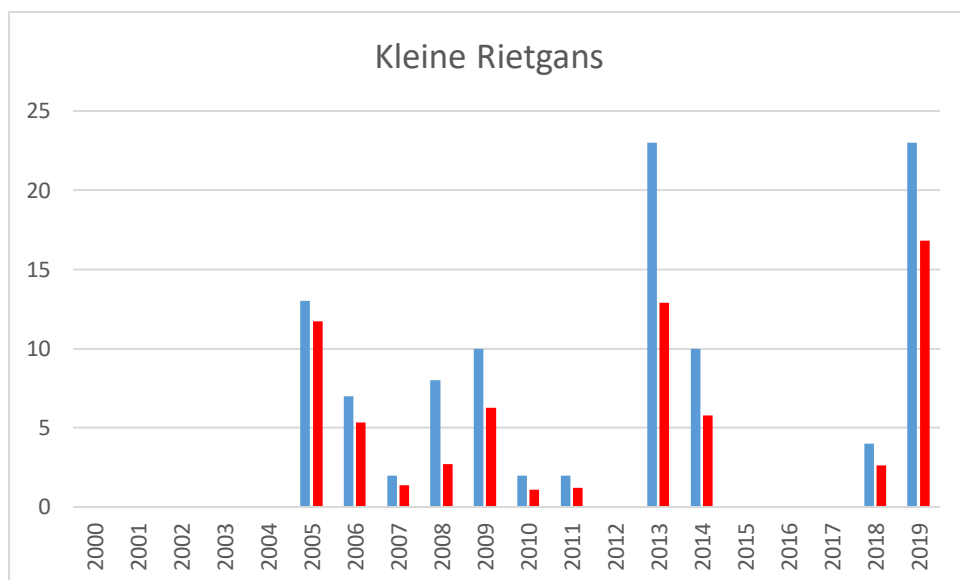
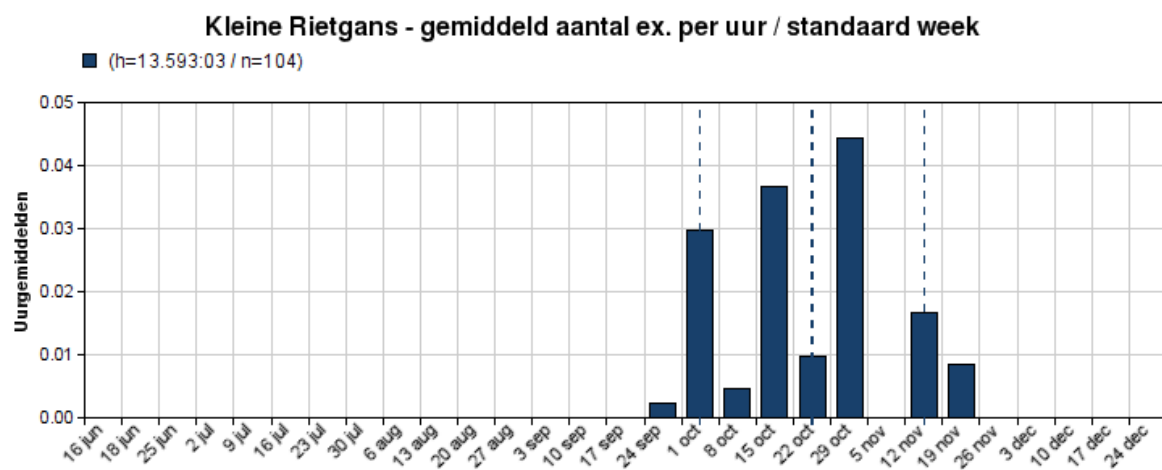

Kleine Rietgans

De telpost ligt niet echt op de trekroute van de Kleine Rietgans, vandaar het lage totaal aantal van 104. In Friesland en Zeeland liggen de overwinteringsgebieden, maar de laatste jaren blijven ze meer in Denemarken¹. Toch kwam de grootste groep in 2019 over, op een dag met veel trek. De laatste jaren zien we niet meer elk jaar Kleine Rietganzen. Oktober is de beste maand om ze te zien.

maximum op een dag	23
vroegste	26 september 2007
laatste	21 november 2014
totaal	104

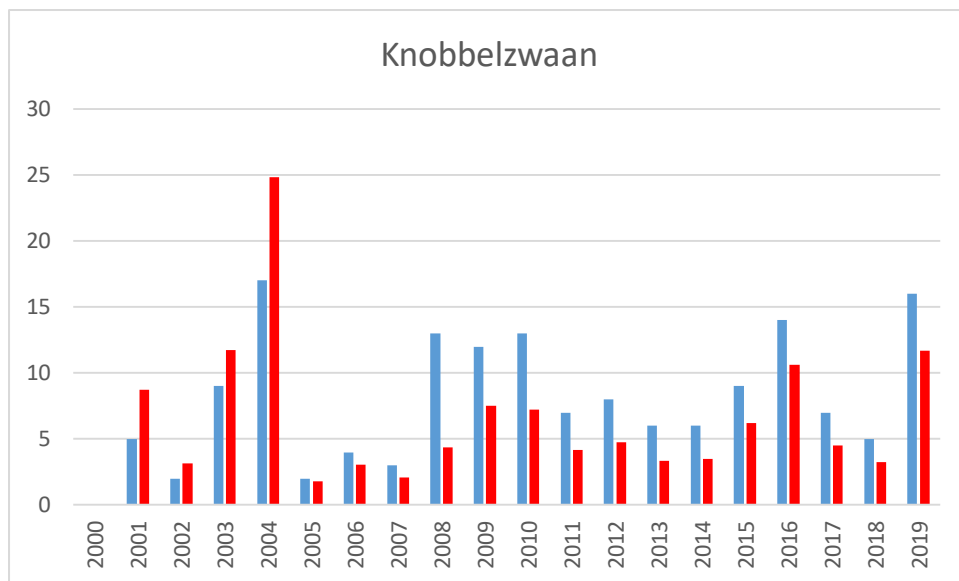
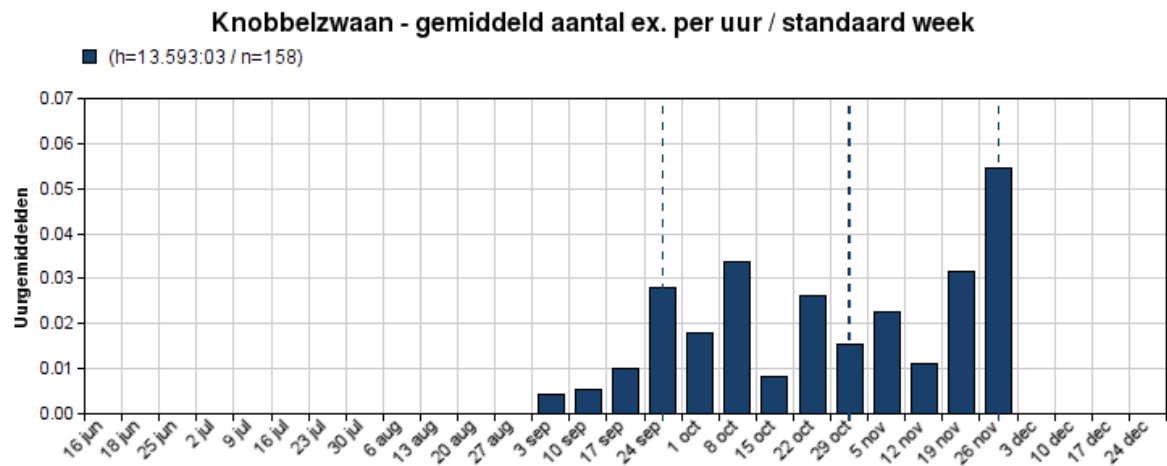

Knobbelzwaan

Opvallend dat deze soort in de eerste jaren naar verhouding veel meer werd geteld dan daarna. Het zijn nooit grote aantallen, het dagrecord staat slechts op negen. Dat was op 29 oktober 2004, een dag met redelijk veel trek. Beste week om trekkende Knobbelzwanen te zien is eind november.

maximum op een dag	9
vroegste	5 september 2019
laatste	28 november 2010
totaal	158

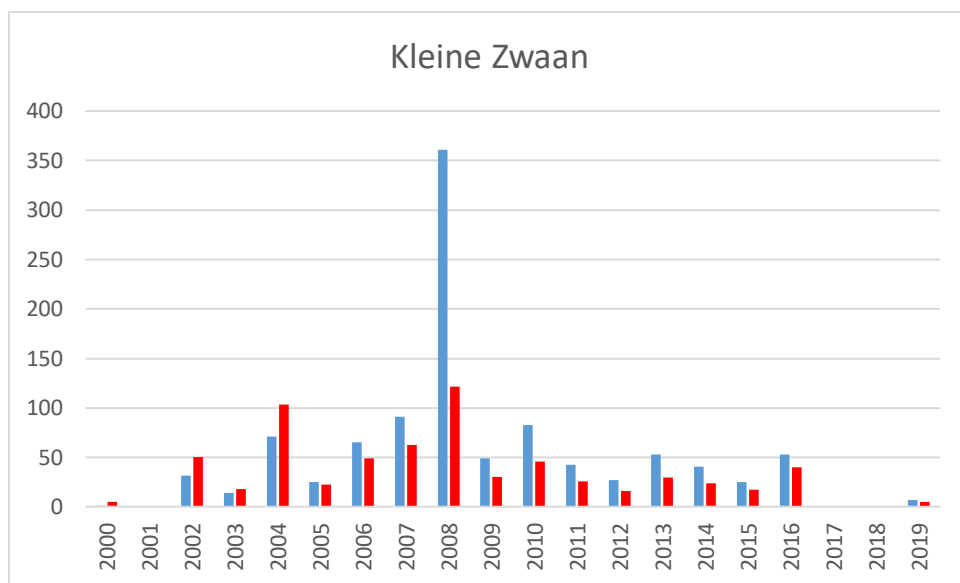
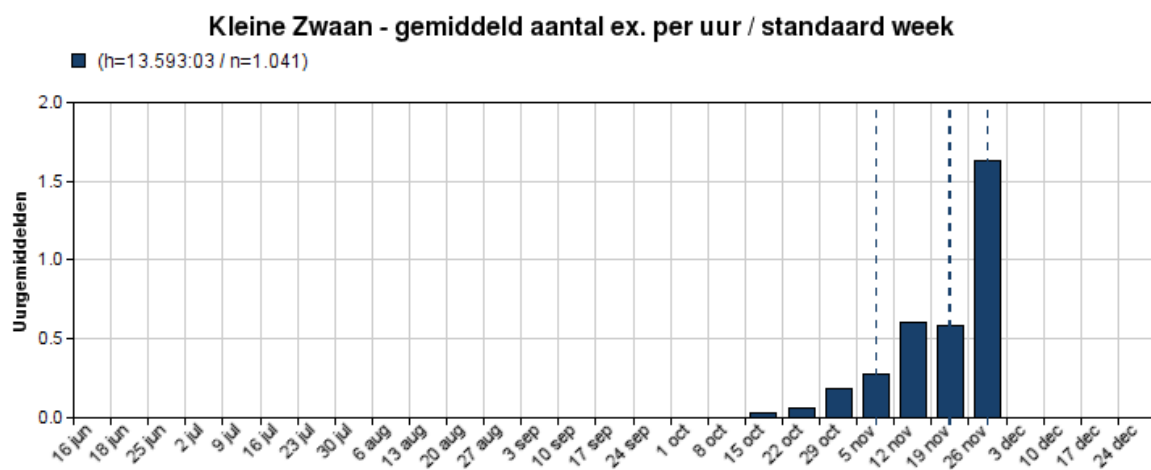
Kleine Zwaan

De Kleine Zwaan is een soort die in de omgeving van de telpost overwintert. We verwachten dan ook elk jaar dat deze soort overvliegt. Helaas is dat de laatste paar jaar niet meer altijd zo. Volgens de Vogelatlas¹ is het aantal overwinteraars de laatste decennia in onze

omgeving toegenomen, maar is ook de aankomstdata later. Dat betekent dat wij dan al gestopt zijn met tellen. De dag met het dagrecord was op 28 november 2008, in beide grafieken terug te zien. In drie groepen kwamen er Kleine Zwanen aan het eind van de middag overgevlogen. Voor Kleine Zwanen op onze telpost moet je dus in de tweede helft van november zijn.

maximum op een dag	196
vroegste	10 oktober 2015
laatste	30 november 2014
totaal	1041

Wilde Zwaan

Helaas een zeldzame soort op de telpost, terwijl er in oost Brabant toch elke winter wel een aantal Wilde Zwanen overwinteren. Slechts twee keer gezien! De eerste keer met drie exemplaren (nog steeds het dagrecord) in de beginjaren, namelijk 3 november 2001.

maximum op een dag	3
vroegste	3 november 2001
laatste	25 november 2016
totaal	5

Nijlgans

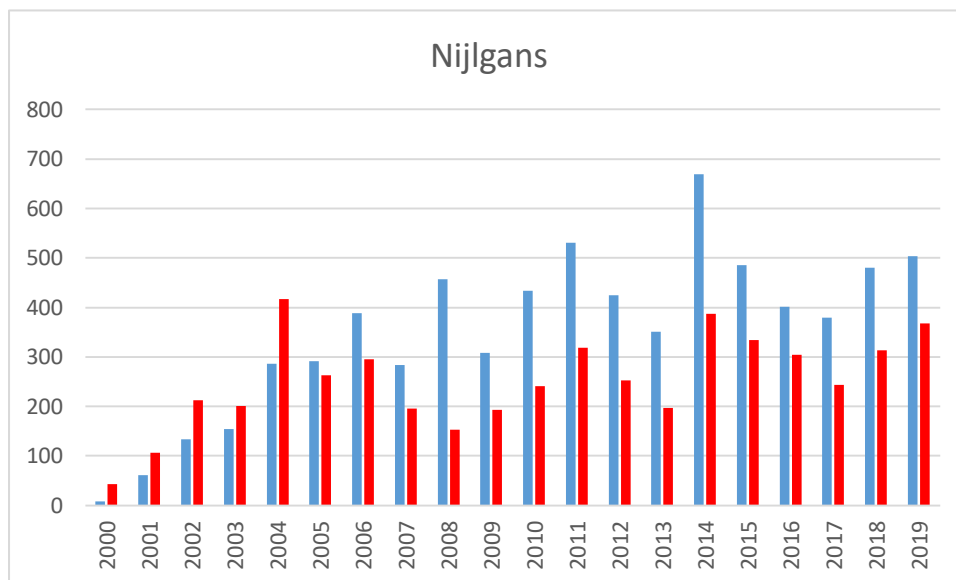
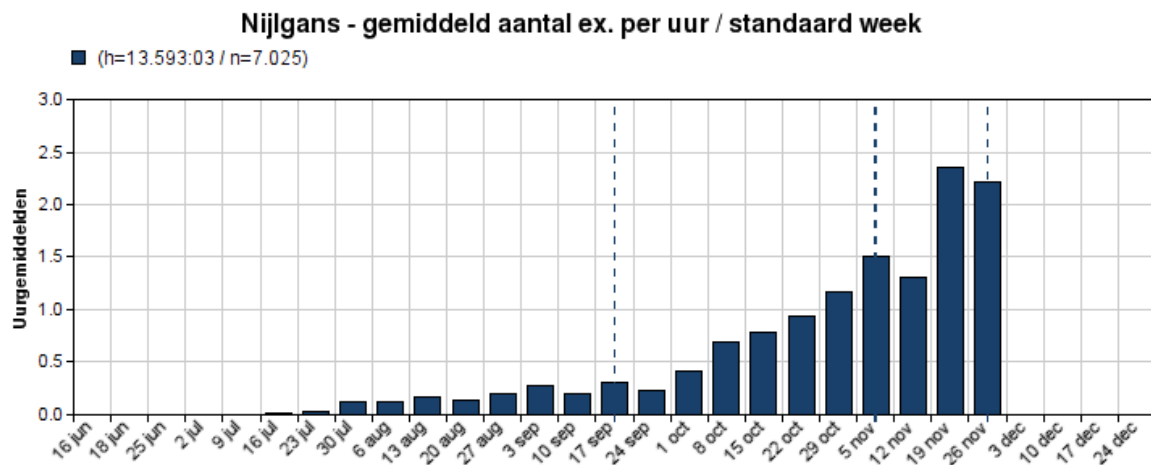
We zien heel wat Nijlganzen overvliegen, doorgaans als Nellies aangeduid. De aantallen zijn vooral in het begin wel toegenomen, maar sinds circa 2004 niet echt meer. Als er naar de

maximum op een dag	66
vroegste	13 juli 2019
laatste	30 november 2008
totaal	7027

absolute aantallen wordt gekeken, lijkt het aantal Nijlganzen nog wel toe te nemen, maar er is ook meer uren geteld, zie de rode kolommen. De beste dag was op 20 november 2014, toen er 66 geteld

zijn. De aantallen die langs komen, nemen in de loop van het telseizoen ook toe en november is de beste maand voor deze soort.

Bergeend

Niet echt een soort die in grote aantallen hier doortrekt en dat klopt ook, want we hebben er in totaal maar 14 gezien. Daarvan waren er 10 op 1 augustus 2008, de dag dat het marathonjaar begon. Verder nog twee keer in augustus gezien en op 5 september 2010 was de laatste in het seizoen.

maximum op een dag	10
vroegste	1 augustus 2008
laatste	5 september 2010
totaal	14

Casarca

De Casarca is wat algemener dan de Bergeend met ook een dagrecord van tien. Dat was 's avonds op 16 augustus 2011. In 2019 kwamen er twee heel laat meegevolgen in een groep Kolganzen.

maximum op een dag	10
vroegste	5 augustus 2008
laatste	30 oktober 2019
totaal	21

Slobeend

Een schaarse doortrekker over Brobbelbies-Noord. In 2019 werd het dagrecord verbeterd tot negen Slobeenden, op 10 september. Daarmee komt het totaal aantal op 27. Slobeenden kunnen het hele telseizoen gezien worden.

maximum op een dag	9
vroegste	1 augustus 2013
laatste	17 november 2013
totaal	27

Krakeend

Ook Krakeenden zijn schaars op deze telpost, zes keer kwam er een of meer over. Het dagrecord van zes vogels werd op 19 september 2011 gerealiseerd.

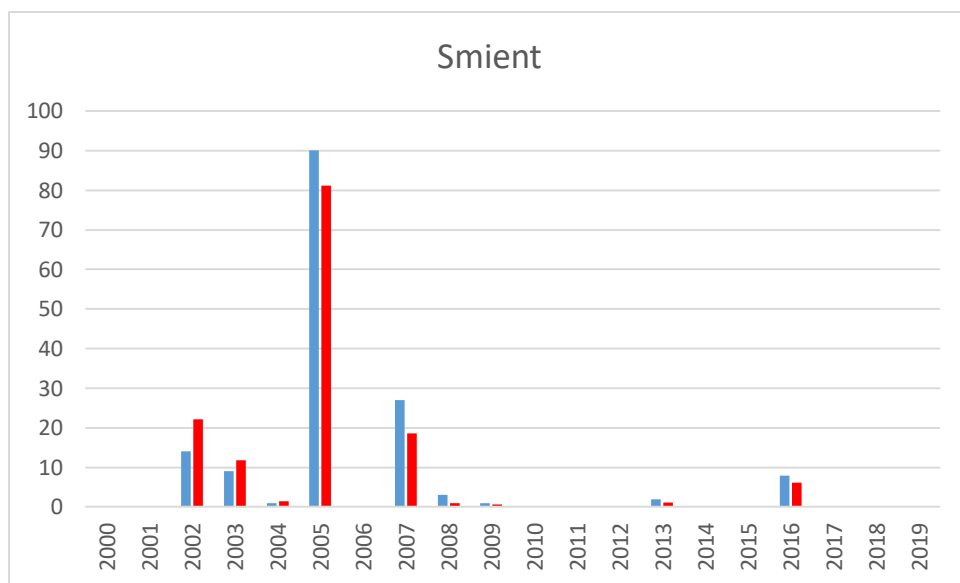
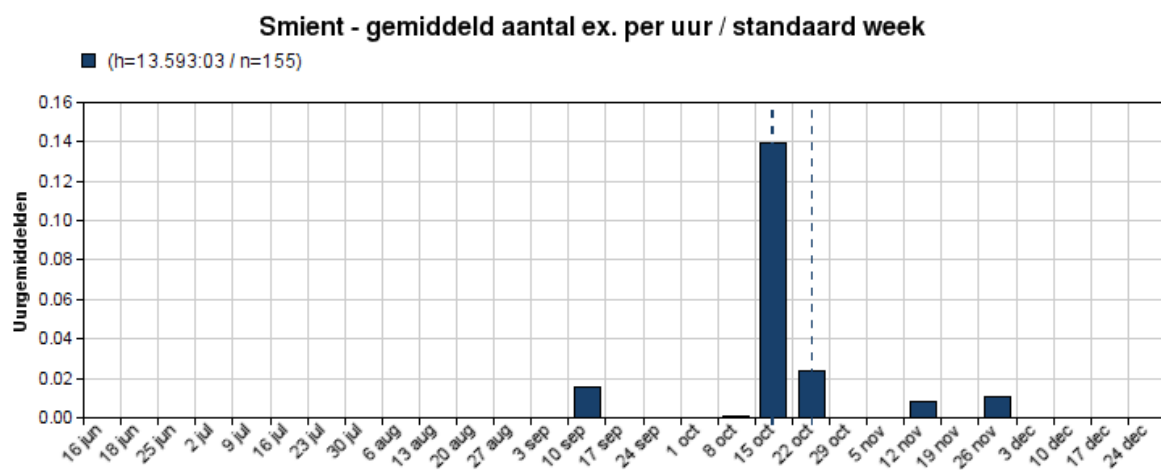
maximum op een dag	6
vroegste	12 augustus 2008
laatste	7 oktober 2019
totaal	17

Smient

Zaterdag 15 oktober 2005 was een leuke dag op de telpost, veel leuke soorten. Daarbij zaten ook twee groepen Smienten, samen totaal 90 vogels. Deze dag overheerst nogal in beide grafiekjes. De laatste jaren zien we weinig Smienten.

maximum op een dag	90
vroegste	14 september 2002
laatste	26 november 2013
totaal	155

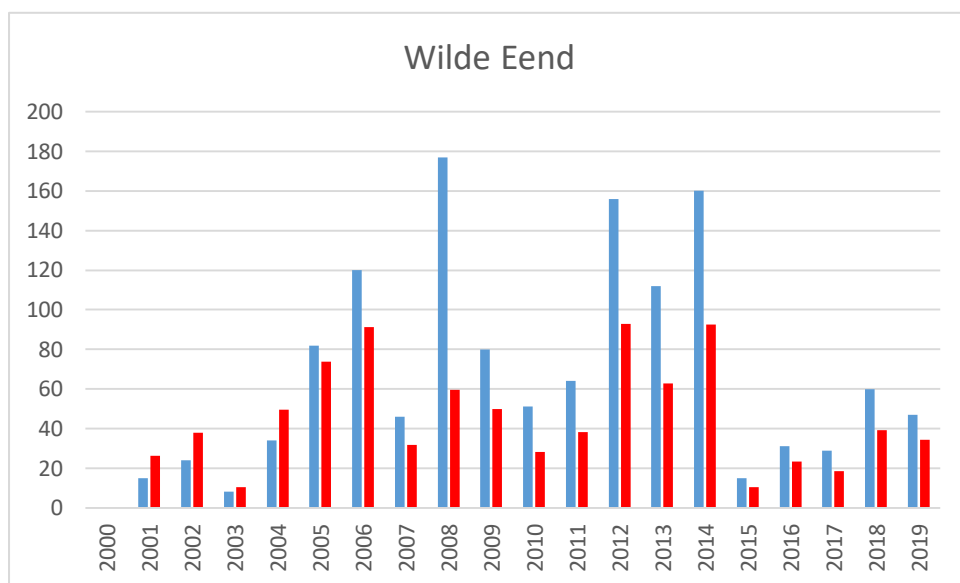
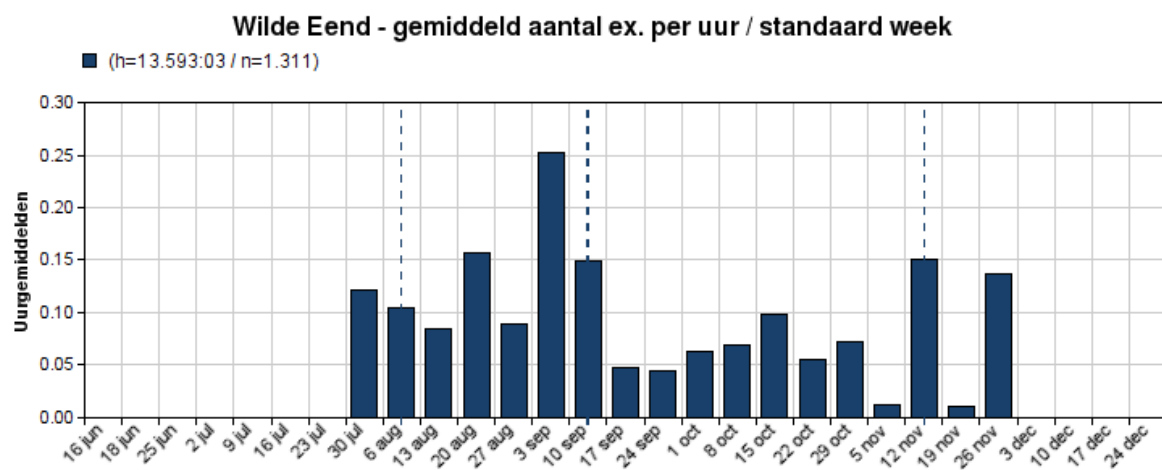

Wilde Eend

In de beginjaren telden we niet zo veel Wilde Eenden (ook gecorrigeerd voor het aantal uren, de rode kolommen). Daarna komen er tien goede jaren, maar de laatste tijd is het weer een stuk minder. De topdag met 41 Wilde Eenden, 9 september 2008, was een goede trekdag met veel leuke waarnemingen. Begin september is de beste periode om Wilde Eenden te zien op de telpost, maar het hele seizoen komen ze langs. Het is de meest getelde eendensoort.

maximum op een dag	41
vroegste	31 juli 2016
laatste	30 november 2014
totaal	1311

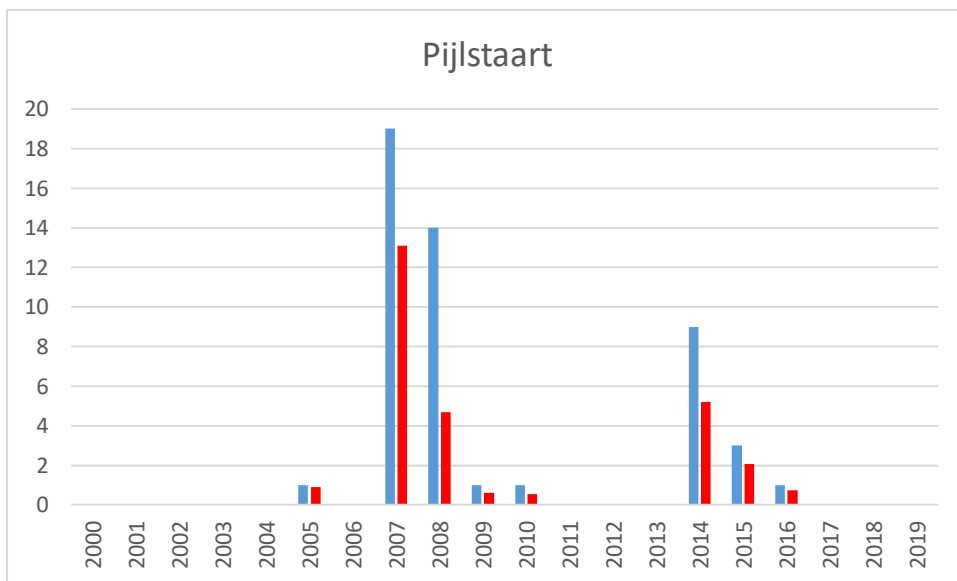
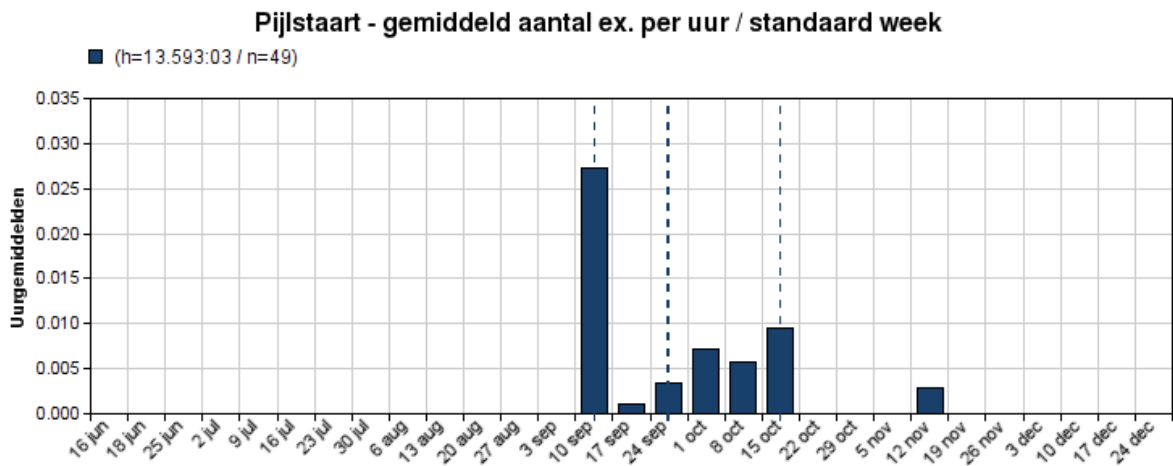

Pijlstaart

Vooral in 2007 en 2008 kwamen er Pijlstaarten langs. Het dagrecord van dertien is van 13 september 2008, op 10 september 2007 kwamen er twaalf over. Verder komen ze niet zo vaak over. Wel hebben we meerdere keren een of meer Pijlstaarten mee zien vliegen in een groep ganzen.

maximum op een dag	13
vroegste	10 september 2007
laatste	17 november 2008
totaal	49

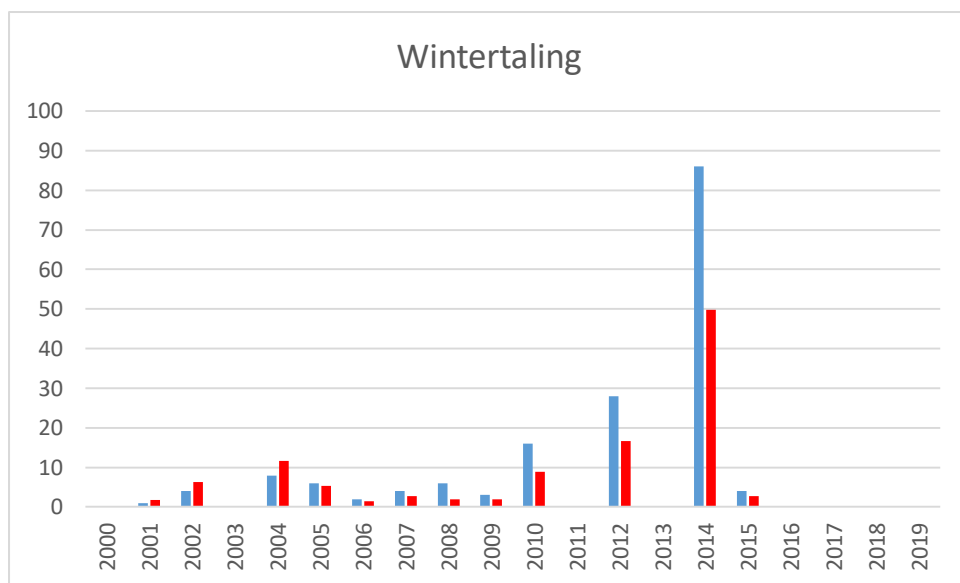
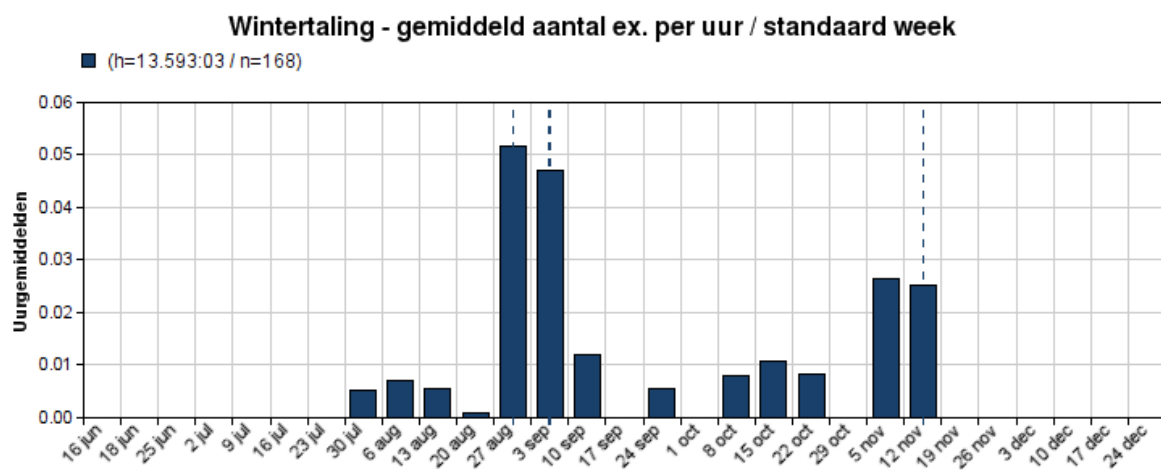
Wintertaling

Geen algemene doortrekker op de Brobbelbies en de laatste jaren zelfs zeldzaam. Een jaar springt er echt uit en dat is 2014. Toen was het Palmven een jaar ervoor gereconstrueerd en blijkbaar aantrekkelijk voor Wintertalingen en op 2 september kwamen er

maximum op een dag	31
vroegste	2 augustus 2008
laatste	17 november 2001
totaal	168

31 Wintertalingen aangevlogen, die de volgende dag nog aanwezig waren, maar twee dagen later waren ze toch weg. Deze groep zorg voor een piek in begin september, anders is de eerste helft van november de beste periode voor Wintertalingen op onze trektelpost. Niet ver van de telpost liggen de Hofmans Plassen, een gebied dat ook geschikt lijkt voor Wintertaling, maar daar is maar één najaarswaarneming gedaan en verder vooral voorjaarswaarnemingen (18x, betreft 69 vogels). Daar worden ze de laatste jaren nog wel waargenomen, bij de telpost dus niet, maar er staat nog maar zelden water in het Palmven. Voor Wintertalingen is er dan geen reden om naar beneden te komen.

Tafeleend

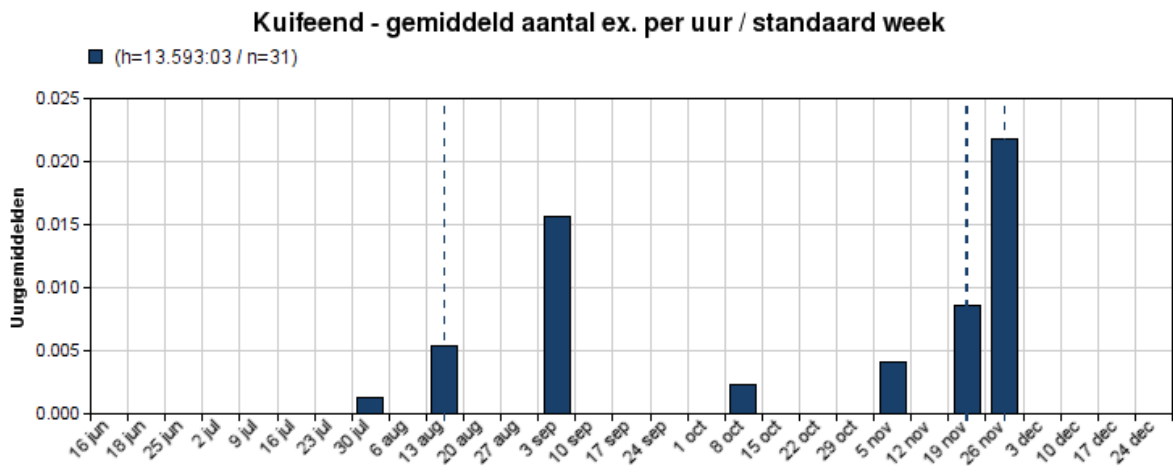
Slechts eenmaal gezien op Brobbelbies-Noord, dat was op 29 oktober 2011 toen er een groep van vier over kwam. De soort wordt wel wat vaker op de Hofmans Plassen gezien, een zandwingebied niet ver van de telpost.

Kuifeend

Op 8 september 2015 kwam er 's morgens rond half 10 een grote groep Kuifeenden over, veertien vogels. Dat is al bijna de helft van alle Kuifeenden die er in 20 jaar tijd is geteld. Verder komen de meeste Kuifeenden aan het eind van het telseizoen over.

maximum op een dag	14
vroegste	2 augustus 2008
laatste	28 november 2015
totaal	31

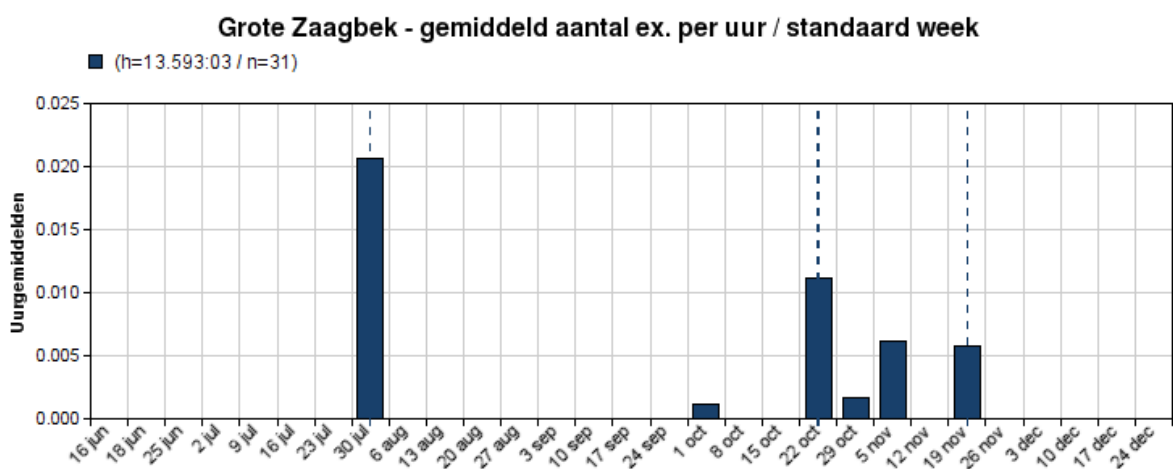

Grote Zaagbek

Op 2 augustus 2019 kwam er een groep eenden overgevlogen die voor verwarring zorgde. Gelukkig waren er goede foto's en het bleek om Grote Zaagbekken te gaan. Dit is erg vroeg in het seizoen. De groep bestond uit zestien vogels, meer dan er opgeteld in de jaren ervoor aan Grote Zaagbekken gezien was. De rest van de Grote Zaagbekken komen veel later over, meestal rond 1 november.

maximum op een dag	16
vroegste	2 augustus 2019
laatste	24 november 2016
totaal	31

Kwartel

Twee keer gezien, op 11 augustus 2007 en op 20 september 2015. Op 3 oktober 2015 zat er overigens een Kwartel ter plaatse, mogelijk dezelfde als die van 20 september 2015.

Fuut

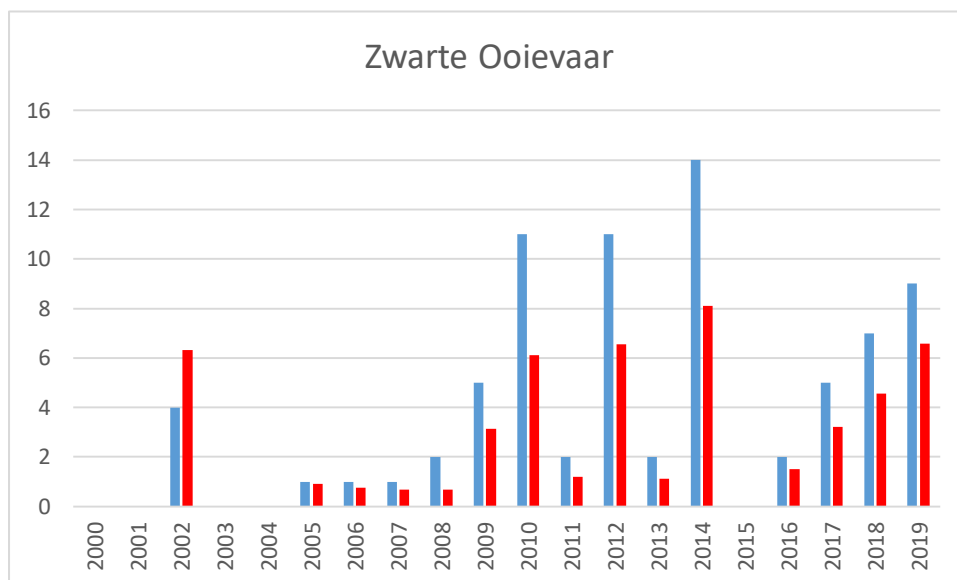
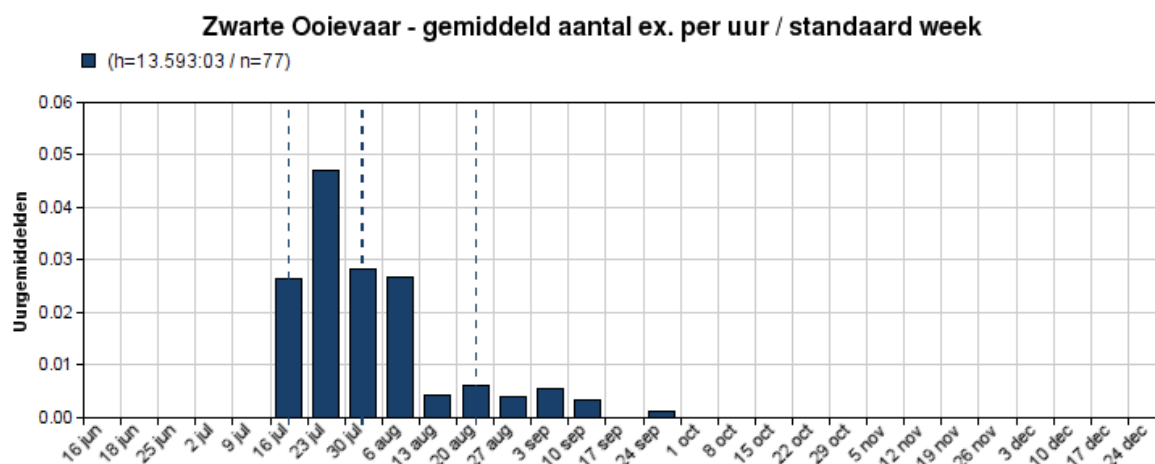
Alleen in de beginjaren één keer waargenomen op 7 september 2003. Een goede verklaring hiervoor is er niet, de soort broedt in klein aantal in de omgeving (Hofmans Plassen) en er zijn ook plekken waar de soort in de winter gezien wordt.

Zwarte Ooievaar

Altijd bijzonder als er Zwarte Ooievaars over komen vliegen. In 20 jaar hebben we er 77 gezien en de hoogste aantal op een dag was zes, op 3 augustus 2013. Ze kwamen in twee groepen over, een van twee en een van vier. de eerste 10 jaren was het nog een zeldzaamheid, tegenwoordig zien we ze praktisch elk jaar. Zoals in de eerste grafiek te zien is, helpt het dat we tegenwoordig al half juli beginnen met tellen, rond 1 augustus is het meest kansrijk om Zwarte Ooievaars te zien. De laatste hier ooit gezien was op 29 september 2014 (laat!), een vogel die de avond ervoor in de buurt van Schaijk is gezien en die ook op telpost Brobbelbies-Zuid is waargenomen.

maximum op een dag	6
vroegste	16 juli 2017
laatste	29 september 2014
totaal	77

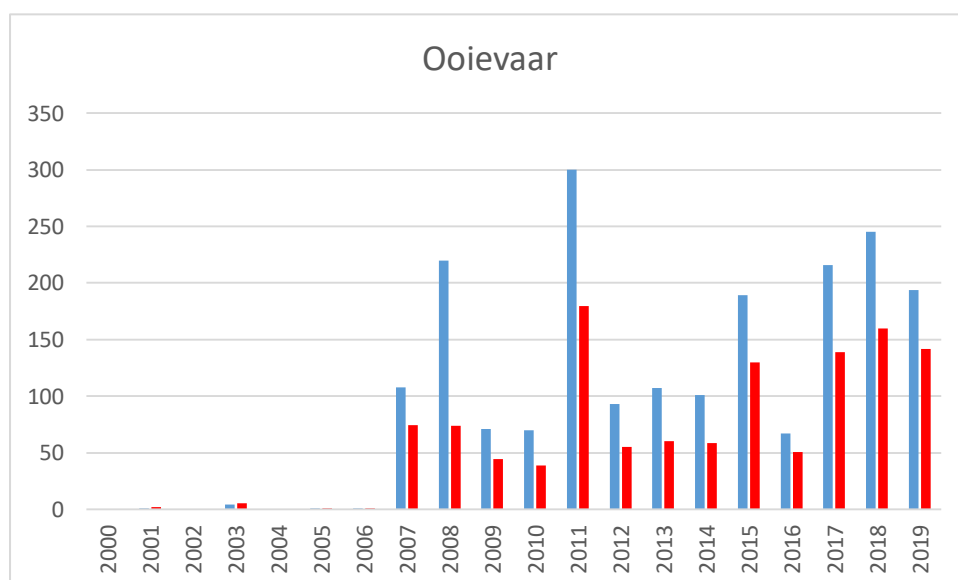
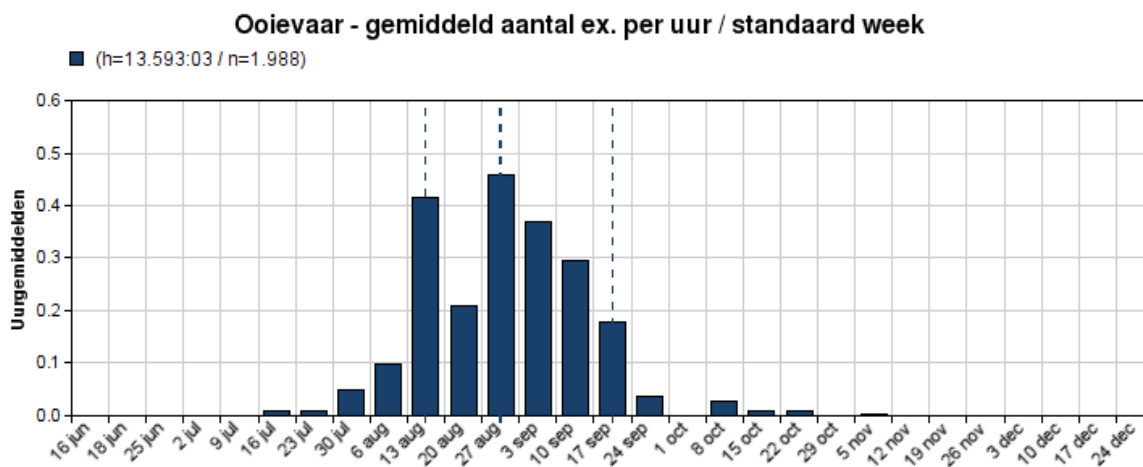
Ooievaar

Vreemd is het dat we voor 2007 nauwelijks Ooievaars hebben gezien, daarna gelukkig wel. Een mogelijke verklaring is dat we vanaf 2007 meer 's middags zijn gaan tellen en 's middags is er meer thermiek. De grootste groep telde 137 Ooievaars, die vanaf een foto geteld moesten worden voor het juiste aantal (ze cirkelen altijd lekker door elkaar wat tellen

maximum op een dag	137
vroegste	19 juli 2018
laatste	10 november 2014
totaal	1988

lastig maakt). Eind augustus is de piek, half september is het meestal gedaan met trekkende Ooievaars, maar daarna zien we er nog regelmatig een. Mogelijk dat dit exemplaren zijn van de groep die in de winter bij Oss verblijft.

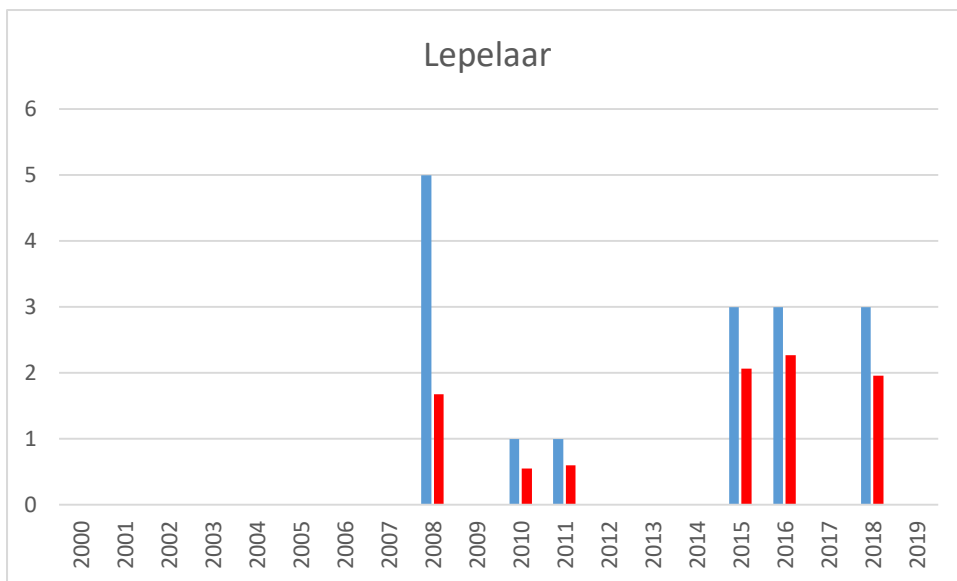
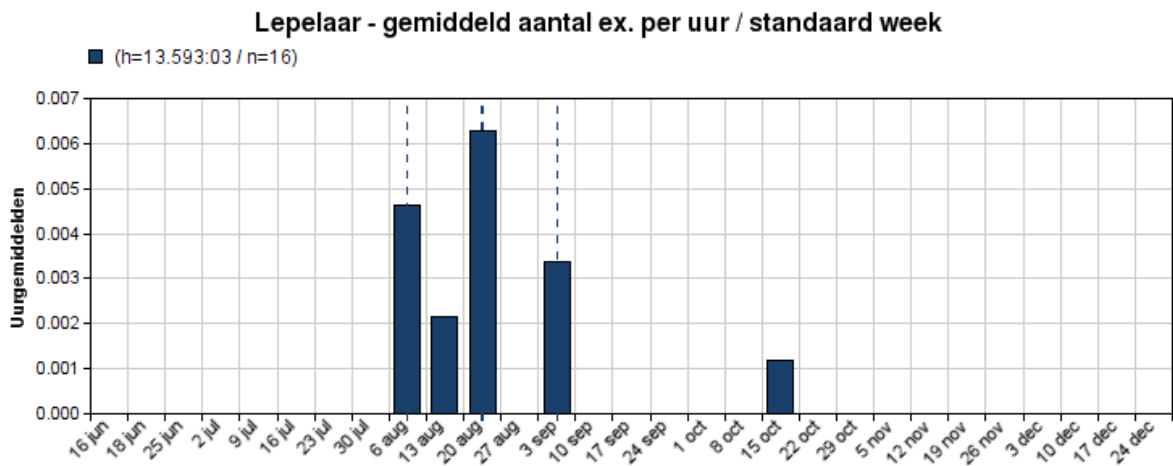

Lepelaar

Een vrij zeldzame doortrekker, maar de laatste jaren iets algemener. Broedt tegenwoordig ook op meerdere plekken in het binnenland, maar de aantallen nemen sowieso toe en ook het broedgebied richting het noorden. Op 23 augustus 2008 kwamen er vijf over gevlogen, toen een nieuwe telpostsoort. De vogels vlogen trouwens naar noordoost.

maximum op een dag	5
vroegste	9 augustus 2016
laatste	15 oktober 2010
totaal	16

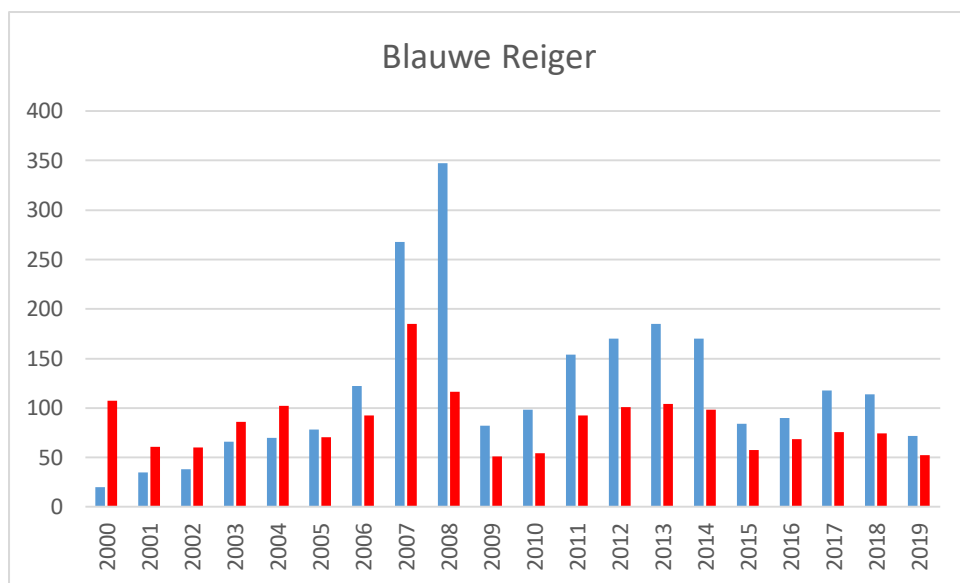
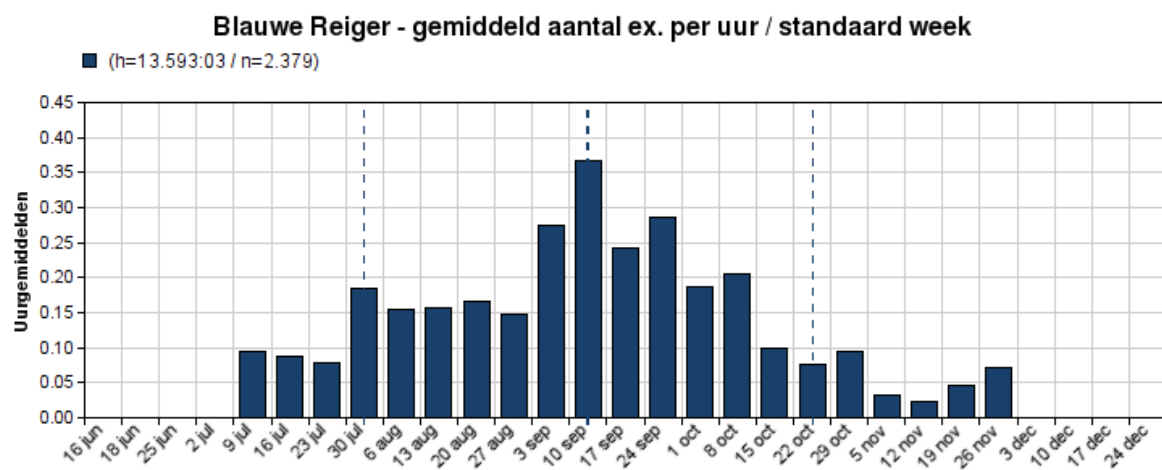

Blauwe Reiger

Op een rustige warme avond in augustus op de telpost wachten op groepen Blauwe Reigers en dan de rauwe kreet van een Blauwe Reiger horen. Op 11 september 2008 was het een recorddag voor de Blauwe Reiger, een dag met veel leuke trek en de grootste groep telde 22 Reigers. Daarmee is 2008 absoluut het beste jaar voor de Blauwe Reiger, maar per uur was 2007 beter. Deze topdag is ook terug te zien in de eerste grafiek, alhoewel twee dagen later er ook weer heel veel Blauwe Reigers over kwamen; 65, de tweede telling ooit. Verder kun je het hele seizoen Blauwe Reigers zien overtrekken.

maximum op een dag	77
vroegste	14 juli 2018
laatste	30 november 2002
totaal	2381

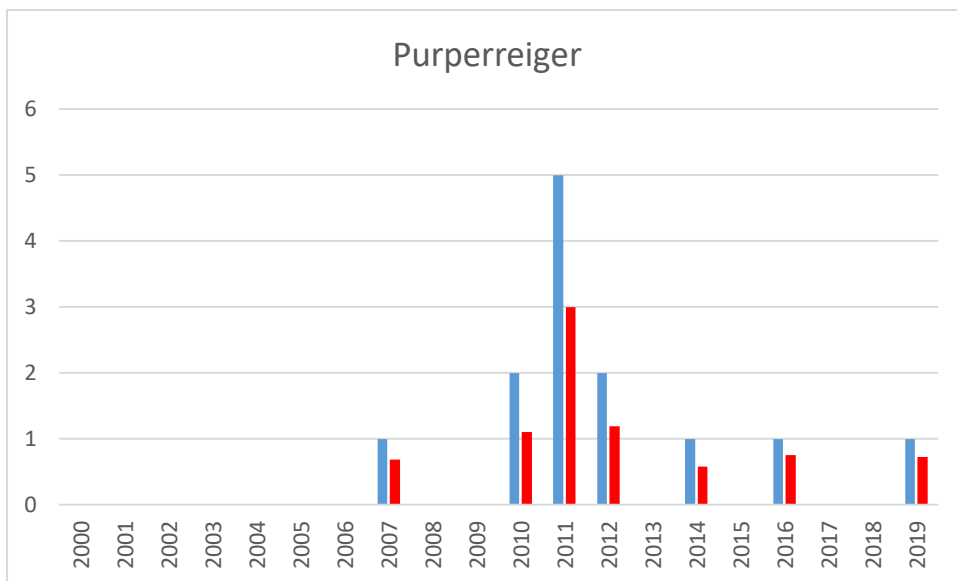
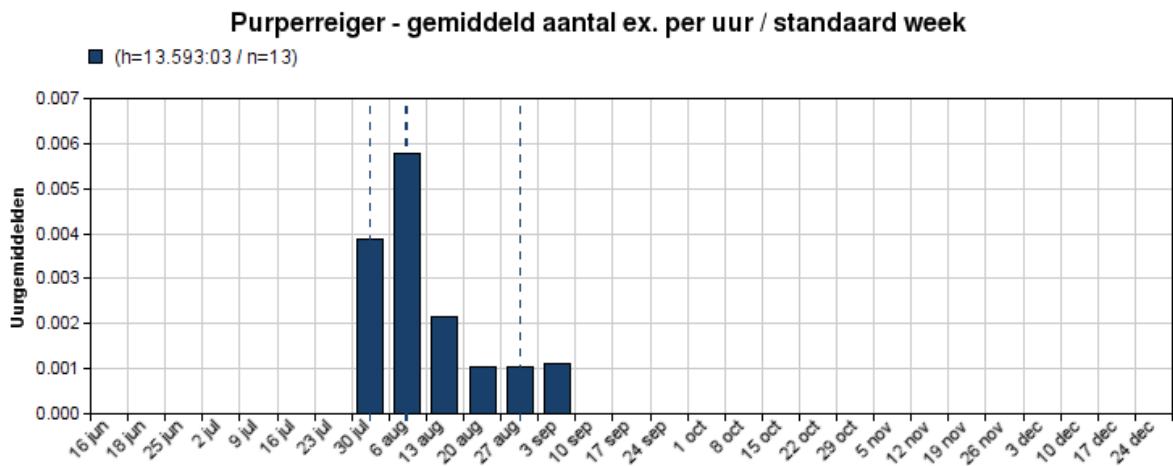

Purperreiger

Op 7 augustus 2011 kwam er om 11 uur een Purperreiger noordwaarts over en om 2 uur 's middags twee zuidwaarts, daarmee was dit een dagrecord dat nog steeds staat. Veel Purperreigers komen er niet over, in totaal 13. We zien ze ook niet elk jaar. Begin augustus is de beste tijd, de laatste ooit was op 3 september.

maximum op een dag	3
vroegste	1 augustus 2016
laatste	3 september 2010
totaal	13

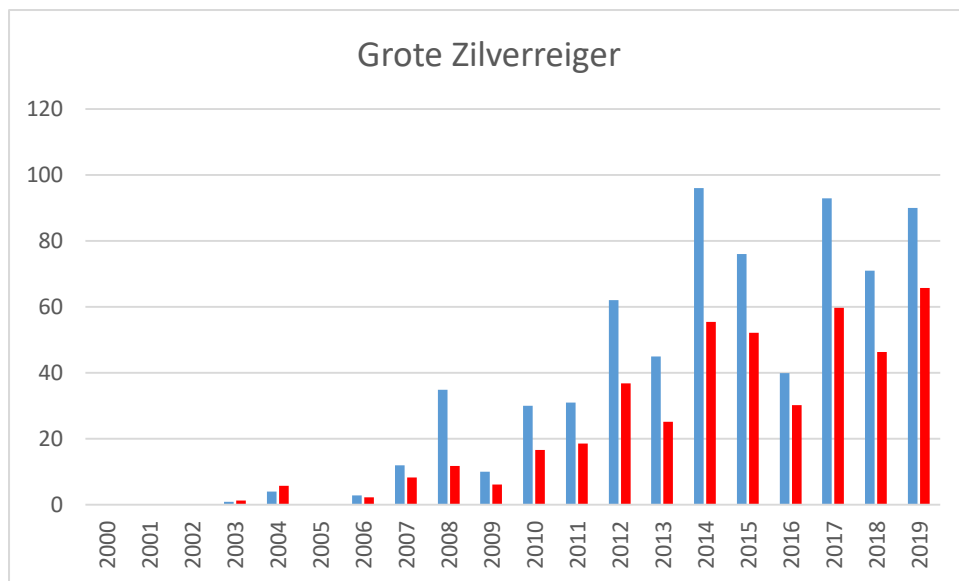
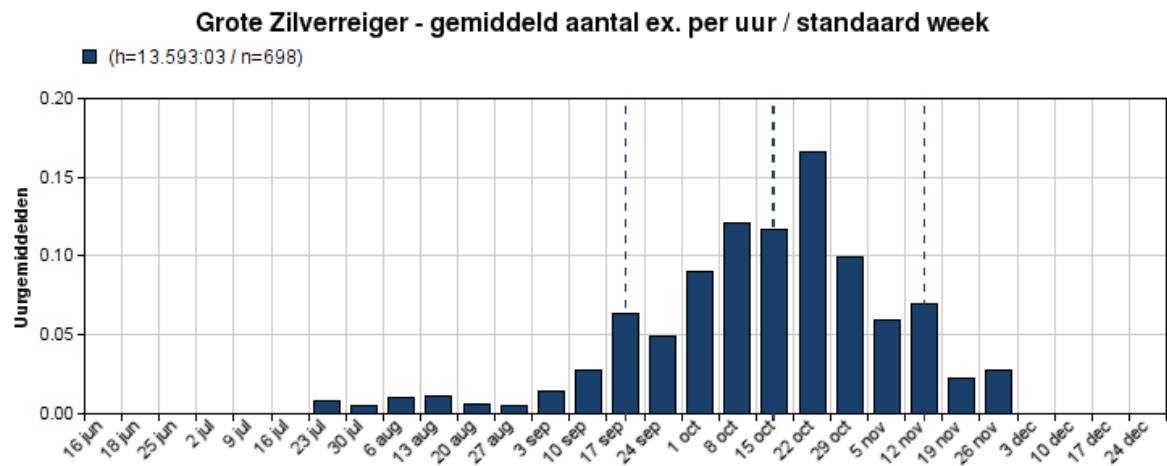
Grote Zilverreiger

Ooit een zeldzame vogel in Nederland waar je speciaal voor omreed. Tegenwoordig overal te zien en de aantallen op de telpost nemen ook mooi toe in de loop van de jaren. 2014 lijkt het beste jaar, maar wordt er rekening gehouden met de telintensiteit

(aantal uren) dan is 2019 nog iets beter (rode kolommen in de tweede grafiek). Dat jaar kwam ook de grootste groep in een keer over, zestien tegelijk (17 november). De beste dag was 2 oktober 2014, toen er in totaal 21 overvlogen. Half oktober is de beste periode om trekkende Grote Zilverreigers te zien.

maximum op een dag	21
vroegste	24 juli 2017
laatste	30 november 2014
totaal	699

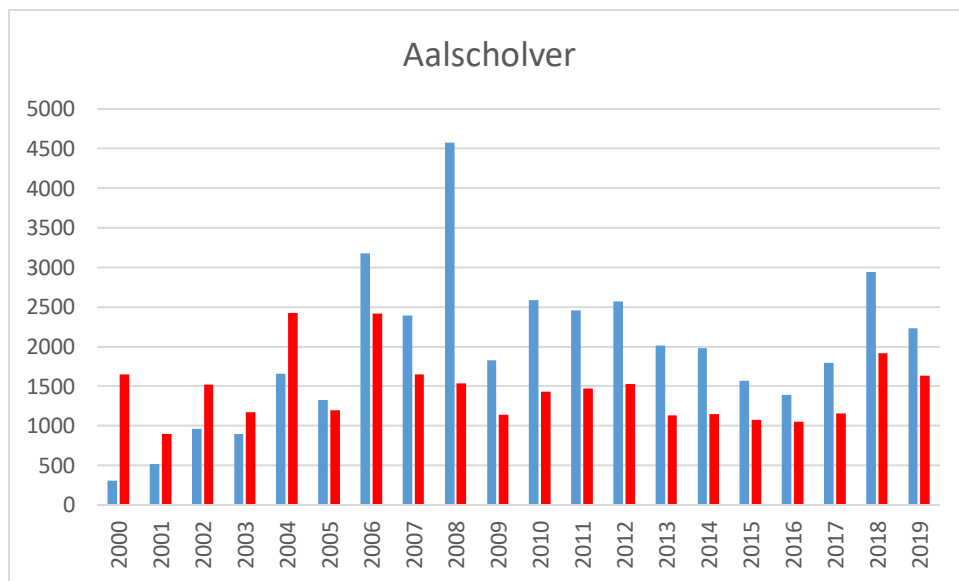
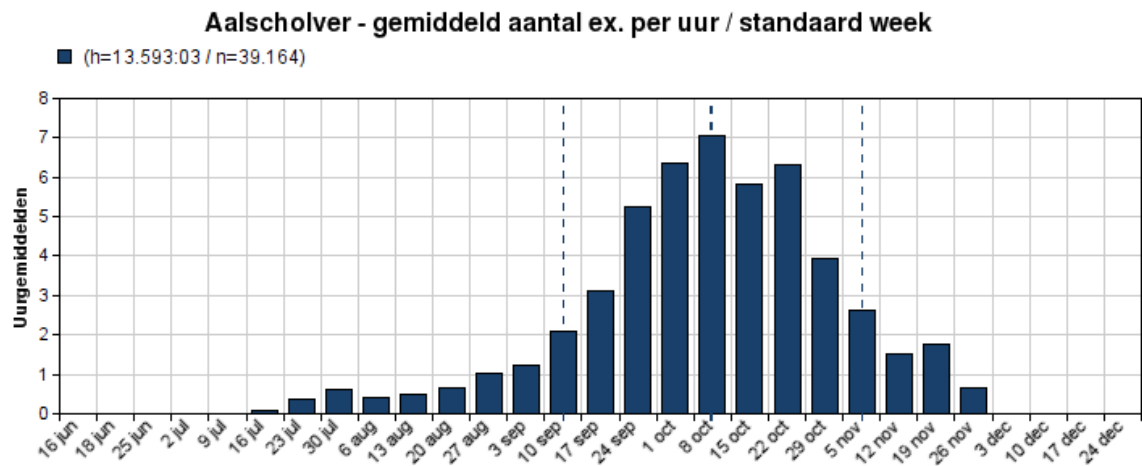

Aalscholver

Het dagrecord op 27 oktober 2008 werd eigenlijk in een uur tijd neergezet, tussen 9 en 10 kwamen er 800 vogels over, de grootste groep was 250 vogels. Dat jaar werden ook de meeste vogels geteld, maar per uur was 2004 en 2006 beter. Rond 8 oktober is de piek van de trek van Aalscholvers, maar het hele telseizoen komen er vogels over.

maximum op een dag	992
vroegste	17 juli 2019
laatste	30 november 2001
totaal	39.175

Jan-van-Gent

Op 12 november 2011 is deze echte zeevogel op de telpost gezien. De dagen ervoor en die dag was er oostenwind en woei het niet echt hard, wat de waarneming nog opvallender maakt. Toevallig is er in hetzelfde jaar (maar in juli) op zo'n 25 kilometer afstand ook een Jan van Gent gezien, die op de grond zat maar bij benadering wegvloog. Dit lijkt een volwassen exemplaar, terwijl de overvliegende vogel een juveniel lijkt te zijn.

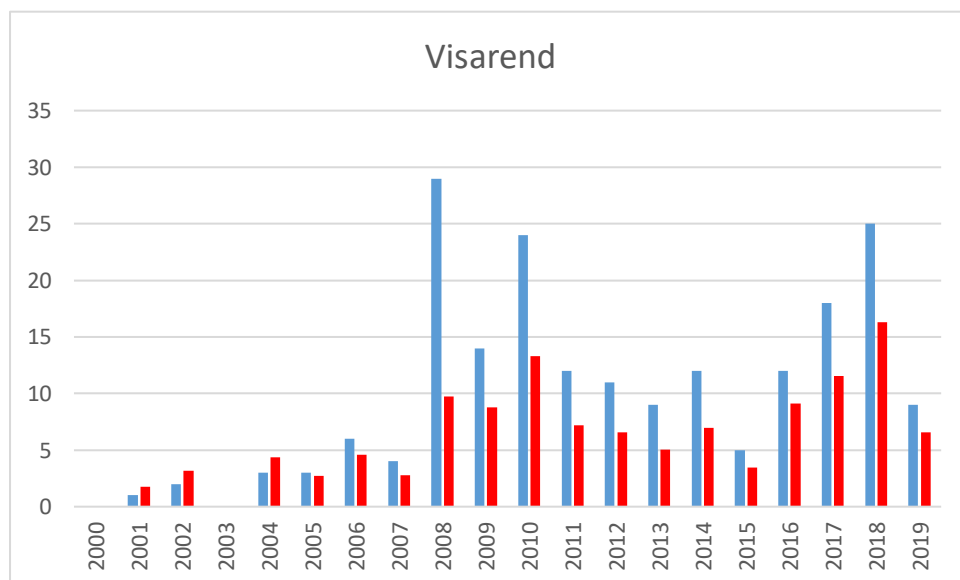
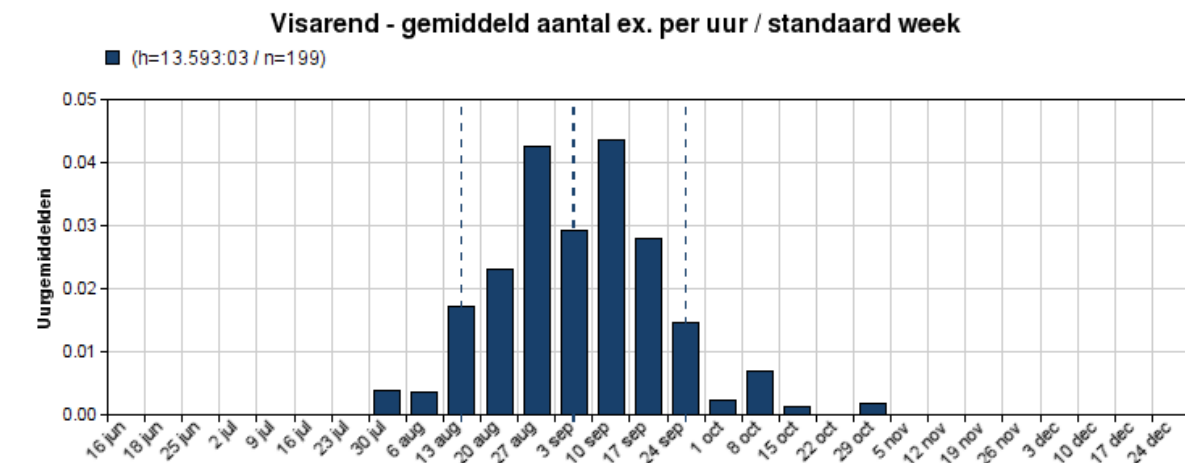
Visarend

Tot 2008 zagen we er niet veel, maar sindsdien toch snel zo'n 10 per jaar en in 2008 totaal 28, maar naar verhouding (met het aantal getelde uren) was 2018 het beste jaar. De topdag was op 13 september 2008, toen er 9 op een middag langskwamen. Een dag die met regen begon, maar waar toch veel leuke waarnemingen werden gedaan. De Visarenden kwamen net na de regen in een tijdsbestek van twee en een half uur één voor één over. Er waren ook veel andere roofvogels die na de regen goed trokken, Bruine Kiekendieven en Wespndieven met name.

maximum op een dag	9
vroegste	4 augustus 2018
laatste	29 oktober 2018
totaal	199

De seizoensgrafiek toont twee pieken, maar die tweede piek wordt mede door die 13e september veroorzaakt; begin september is de beste periode.

Grijze Wouw

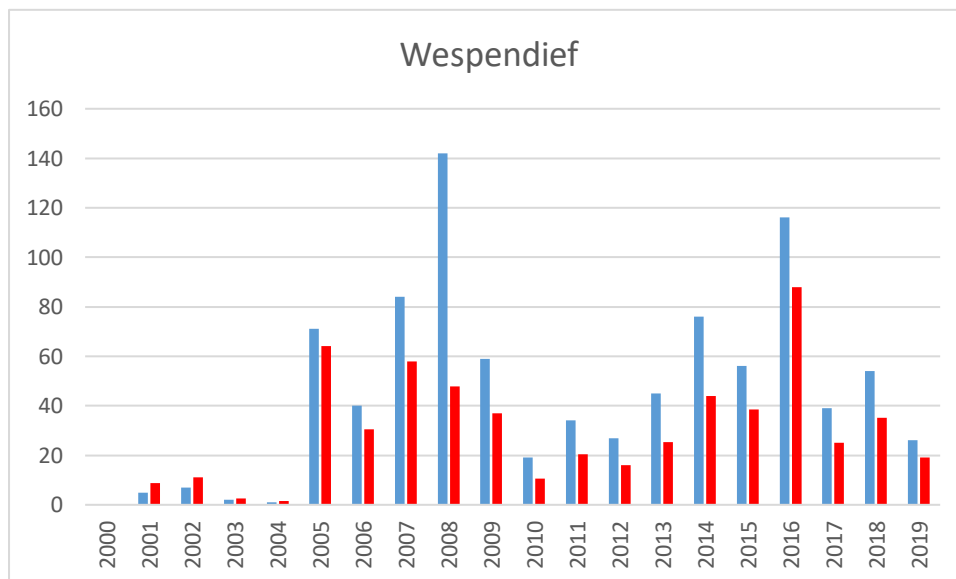
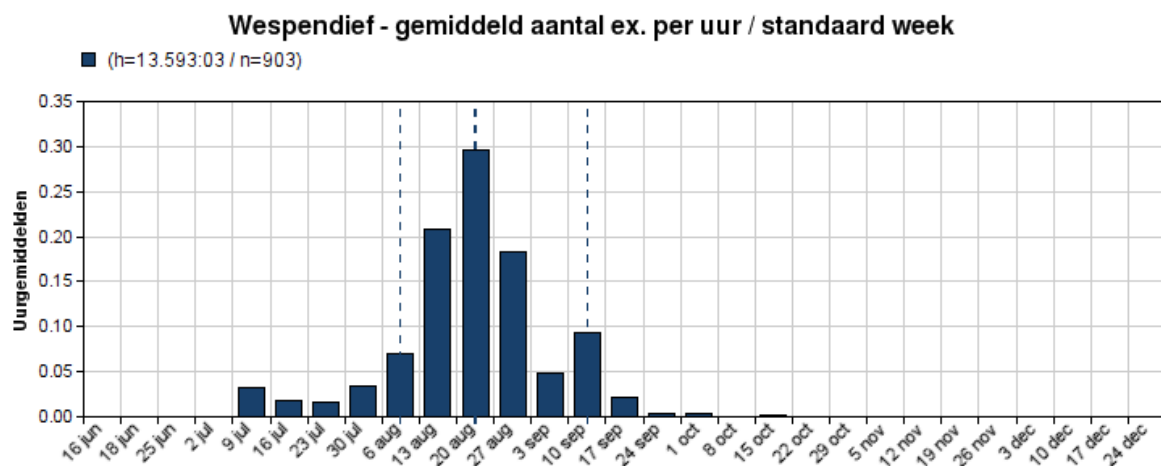
Dit was een soort waarvan we nooit hadden verwacht dat die op onze telpost gezien zou worden, maar ondertussen zijn er al drie gezien. De eerste was de meest spectaculaire, want die bleef enkele dagen ter plaatse en vanuit heel Nederland kwam men kijken. Op 3 augustus 2015 werd de vogel 's avonds ontdekt en de vogel bleef tot 5 augustus, toen de vogel om 9:15 vertrok. De televisieploegen die die ochtend voor een reportage kwamen waren te laat. De tweede Grijze Wouw is maar kort in beeld. Op 23 augustus 2016 komt de vogel rond 1 uur in beeld en vliegt al snel richting Keent (dat is een schiereiland in de Maas, ook een goede plek voor Grijze Wouwen). Helaas geen foto's van deze vogel. Op 28 september 2018 komt de derde Grijze Wouw over. Deze is er vroeg bij en wordt gelukkig wel gefotografeerd. De vogel lijkt in het Wisentgebied te landen, maar is niet meer terug gezien. Een van ons heeft alle drie de Grijze Wouwen gezien en dat is natuurlijk de man met de meeste uren op de telpost: Wim Gremmen.

Wespendief

Deze soort heeft iets dat alle trektellers aantrekt. In 20 jaar tellen zijn er 903 geteld, vanaf de vroegst mogelijke dag tot 20 oktober. Die laatste was al in de beginjaren (geen extra informatie over die dag, misschien toch verkeerd gezien?), normaal nemen de aantallen half september flink af. Op 27 augustus 2005 kwamen er in totaal 30 Wespendieven over, nog steeds het dagrecord. Het was die dag aangenaam weer met wat stapelwolken en weinig wind uit zuid tot zuidwest. Elders waren er ook veel Wespendieven op trek. De meeste Wespendieven hebben we in 2008 geteld, maar 2016 was ook een goed jaar en toen zijn er veel minder uren geteld.

maximum op een dag	30
vroegste	13 juli 2019
laatste	20 oktober 2002
totaal	903

Bastaardarend

14 oktober 2003: Het was een dag met veel trek, het dagrecord Buizerds werd enorm verbeterd en rond 15:20 kwam er een roofvogel op zo'n 100 meter hoog aangevlogen. Een Arend maar welke? De conclusie was Bastaardarend en gezien het donkere kleed een volwassen exemplaar. Het was die dag onbewolkt met sluierbewolking en oostenwind kracht 4.

Dwergarend

Twee keer is er een Dwergarend tijdens de tellingen overgekomen. Dat was op 17 september 2004 en op 4 september 2006. De eerste betrof een donkere vorm die aan het eind van de dag over kwam en ongeveer een kwartier in beeld was. De tweede vogel betrof een lichte fase en kwam aan het eind van de ochtend overgevlogen om vervolgens in de bomen te vallen bij de Drie Vennen. Niet veel later kwam de vogel weer omhoog om met 10 minuten uit beeld te verdwijnen. Er is nog minstens één Dwergarend bij de telpost gezien, maar dat was niet in het telseizoen (14 mei 2017).

Keizerarend

Op 27 september 2017 kwam er aan het eind van de ochtend een grote arend in beeld. Het lukt om foto's te maken en deze op internet te delen: Keizerarend! Even later is de vogel uit beeld maar na een kwartier komt ie weer in beeld en heel Nederland wordt gewaarschuwd en komt massaal op deze zeldzaamheid af. De vogel blijft nog anderhalf uur rond de telpost hangen en lijkt zelfs even te gaan landen, maar een Zwarte Kraai voorkomt dit. Zeker 200 vogelaars zijn op tijd om de vogel nog te zien, daarna verdwijnt de vogel in zuidelijke richting. Een paar dagen later wordt dezelfde vogel in Overijssel terug gevonden en kunnen velen alsnog de tweede Keizerarend van Nederland zien. De vogel blijkt geringd en komt uit Hongarije en is ook in Noord-Italië gezien.

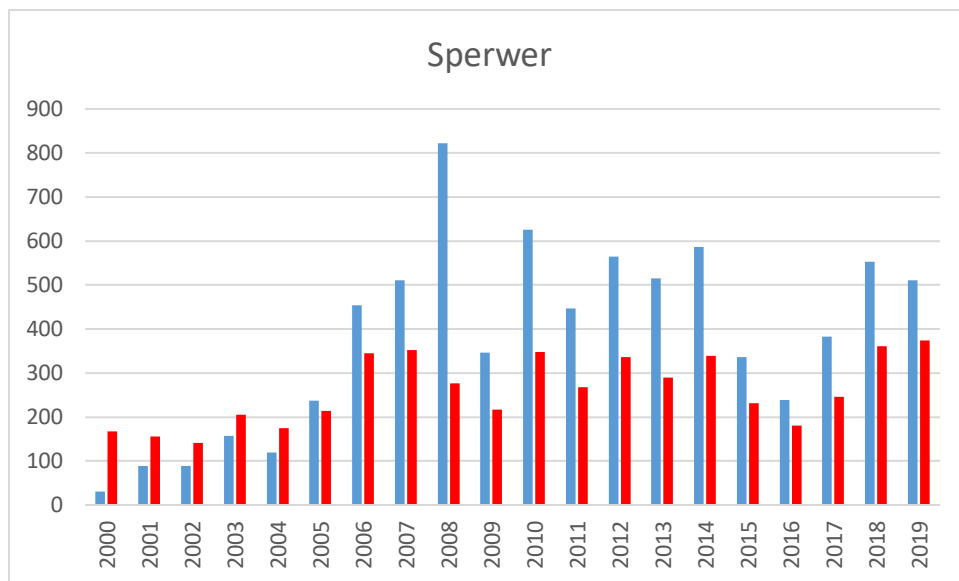
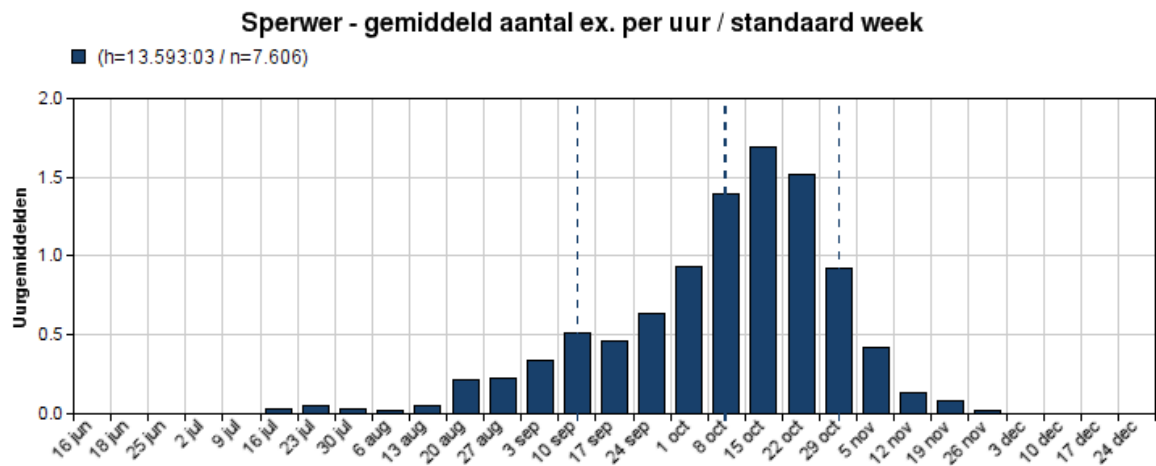
Sperwer

De meeste Sperwers hebben we in 2008 geteld, maar als er voor het aantal uren dat er geteld is wordt gecorrigeerd dan was dat niet eens zo'n goed jaar. Er springt eigenlijk geen een jaar echt uit, misschien dat 2019 wel het beste jaar is. De topdag was op 3

oktober 2010, een dag met veel trek en aangenaam weer, 20 °C en weinig wind uit zuidoost. De piek over alle jaren ligt toch een week later, want rond 15 oktober komen de meeste Sperwers over.

maximum op een dag	101
vroegste	20 juli 2018
laatste	28 november 2014
totaal	7613

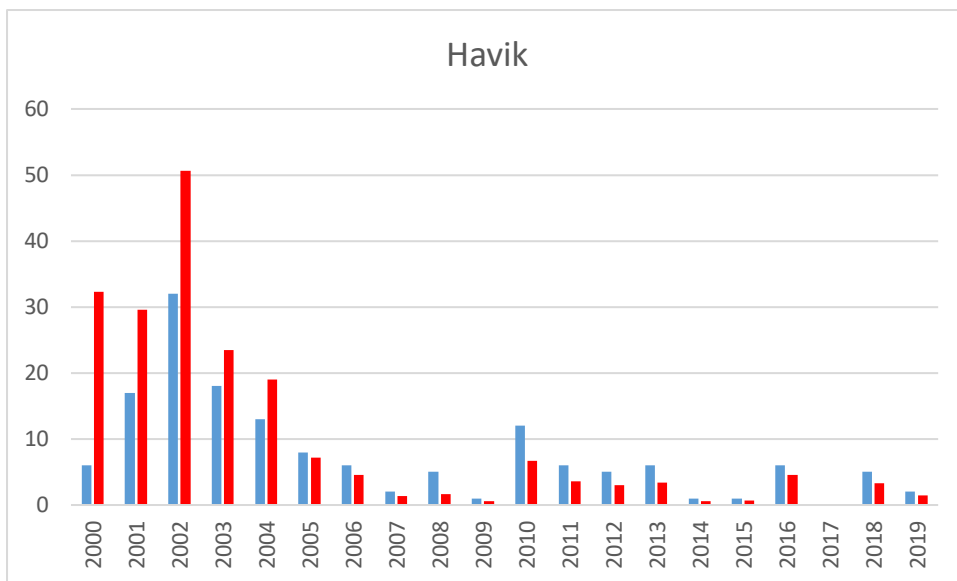
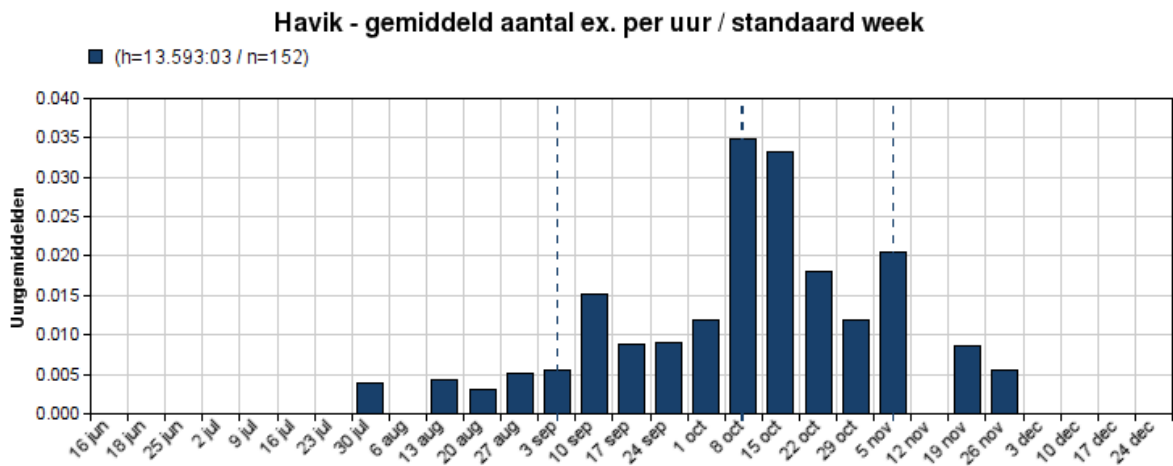

Havik

In de eerste jaren werden er veel meer Haviken op trek geteld dan tegenwoordig. Waarschijnlijk zijn er toen toch lokale vogels als trekker opgeschreven, daar zijn we tegenwoordig terughoudend in. Er zijn er nooit veel op een dag gezien met een maximum van 4 (op 13 oktober 2001). De piek valt in de eerste helft van oktober. Verder is het wel opvallend dat rond 12 november er blijkbaar nooit een trekkende Havik is gezien, iets dat door de geringe aantallen heel goed kan.

maximum op een dag	4
vroegste	3 augustus 2011
laatste	29 november 2001
totaal	152

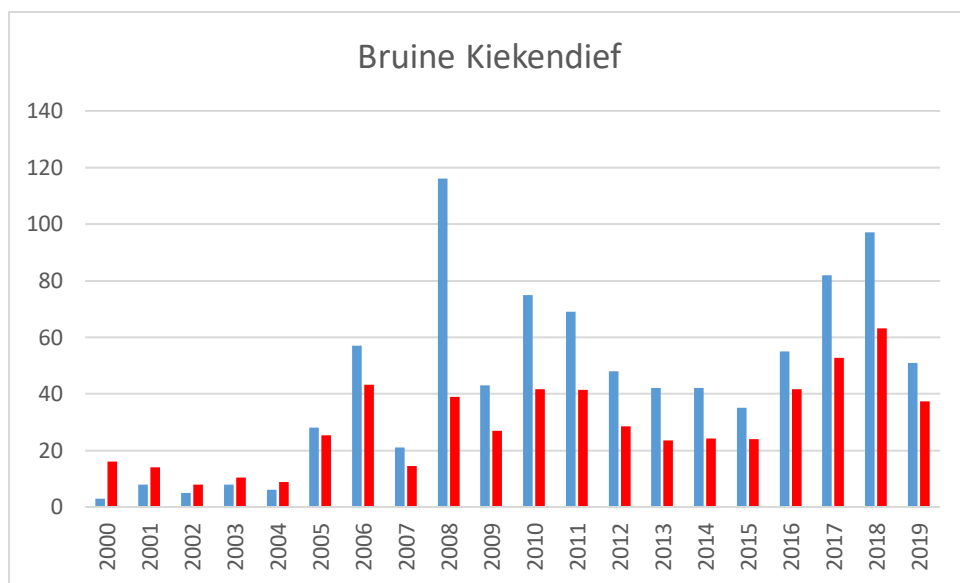
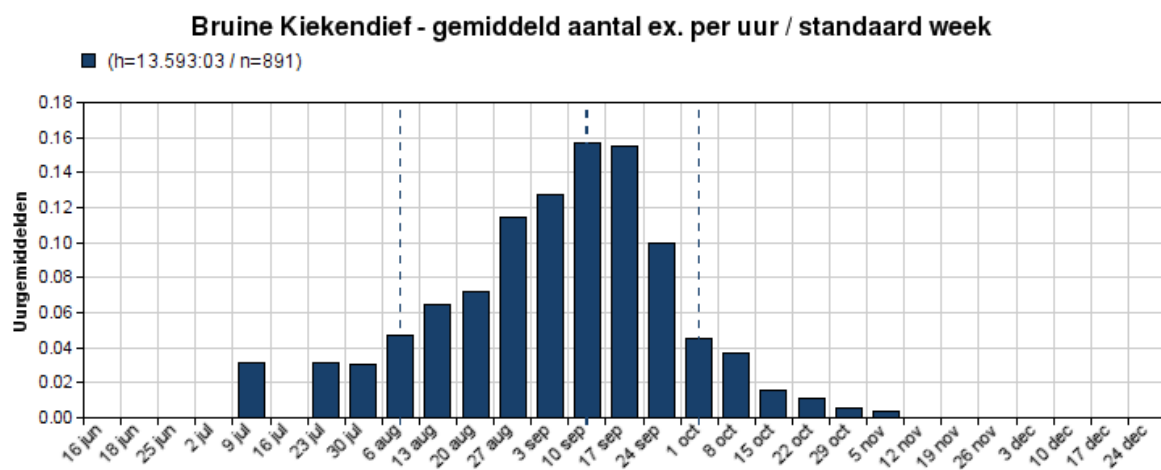
Bruine Kiekendief

Al heel vroeg in het seizoen kun je trekkende Bruine Kiekendieven zien, maar midden september is toch de beste periode. De laatste die we ooit zagen was op 9 november 2008. In de tweede helft van oktober zijn de aantallen al flink af aan het nemen. De beste

dag was op 24 september 2018, toen er in totaal 33 Bruine Kiekendieven over kwamen. Die kwamen al vroeg in de ochtend op gang, maar tussen 11 en 12 uur tellen we er elf en het volgende uur zelfs twaalf, waarmee het dagrecord van zestien meer dan verdubbeld. Het jaar 2018 is ook het beste jaar als er naar aantallen per uur tellen wordt gekeken, 2008 kwamen er absoluut meer over.

maximum op een dag	33
vroegste	14 juli 2018
laatste	9 november 2008
totaal	891

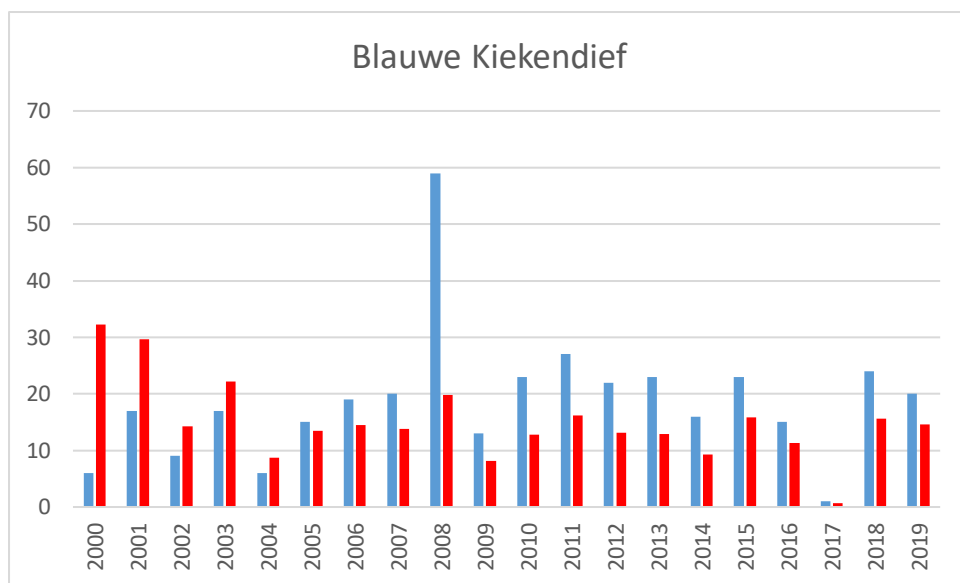
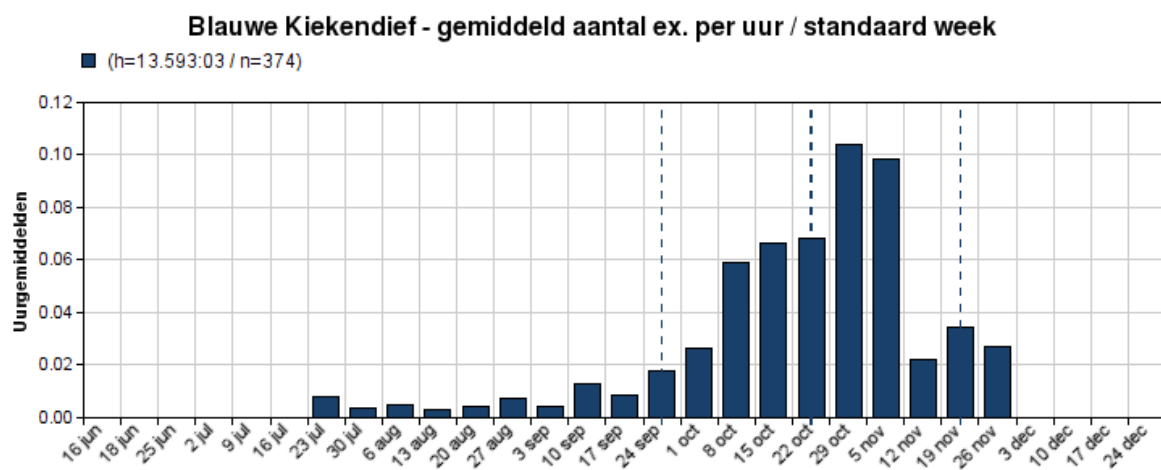

Blauwe Kiekendief

Altijd mooi als er een Blauwe Kiekendief jagend rond de telpost wordt gezien. Het lijkt of we de eerste jaren er meer zagen naar verhouding, maar toen werd er nog weinig uren geteld. Op 2 november 2008 was het de beste dag voor deze Kiekendief, toen er vijf op een dag geteld werden. Overigens een hele goede periode toen, want er waren in de twee weken rond deze dag nog drie keer een dag met vier Blauwe Kiekendieven. Geen wonder dat 2008 het beste jaar was in totaal aantal getelde Blauwe Kiekendieven. Ze zijn de hele telperiode te zien, maar rond 1 november is de beste tijd. Overigens was 2017 een heel opvallend jaar. Toen moesten we tot 3 november wachten op de eerste en uiteindelijk enige Blauwe Kiekendief.

maximum op een dag	5
vroegste	29 juli 2018
laatste	29 november 2013
totaal	375

Steppekiekendief

Twee keer is er met zekerheid een Steppenkiekendief gezien. Dat was op 11 september 2014 en op 17 september 2011. Die van 2011 was de eerste op onze telpost en was korte tijd ter plaatse, al om half acht 's morgens. De tweede kwam overdag en was goed in beeld. Het was een man en de vogel was goed in de telescoop te zien. Helaas was er geen fotograaf ter plaatse.

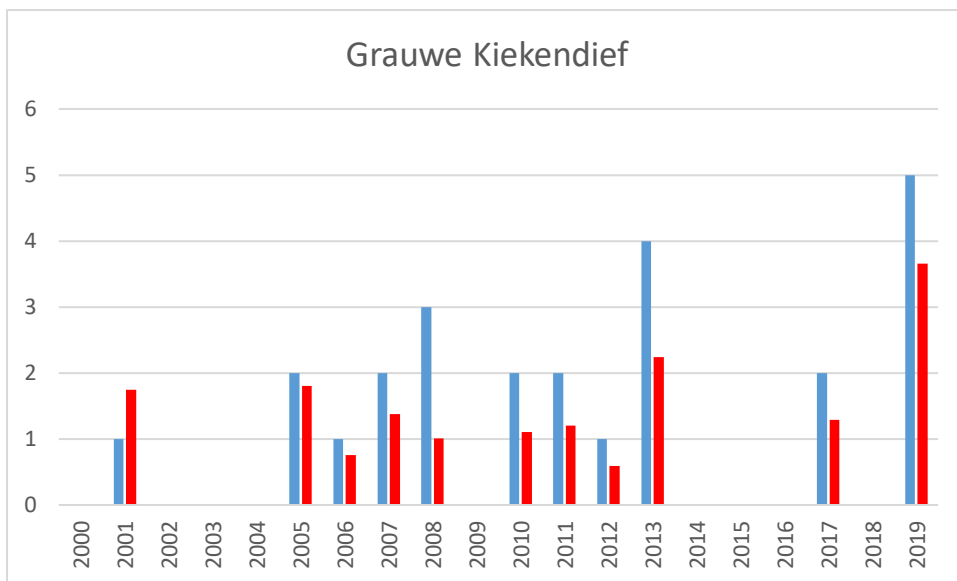
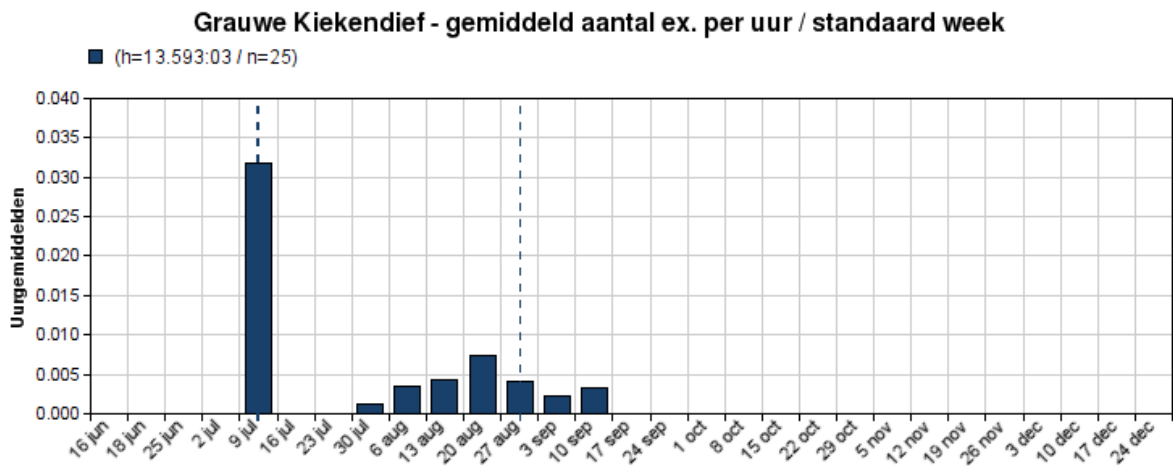
Grauwe Kiekendief

Lang niet elk jaar zien we een Grauwe Kiekendief, maar gemiddeld toch meer dan een per jaar. Het beste jaar is 2019, toen er vijf in totaal langs kwamen gevlogen en op 26 augustus 2019 werden er zelfs twee op een dag gezien, dat was voor het eerst. Het

zijn vogels die vroeg vertrekken en de laatste is dan ook al op 13 september gezien. Dat was in 2008. De vroege Grauwe Kiekendief van 2019 veroorzaakt een hoge piek in de eerste grafiek. Er is in 2019 voor het eerst op 13 juli geteld en er zijn dus nog maar heel weinig teluren gemaakt in deze week in 20 jaar tellen. En juist in die korte periode tellen is er een Grauwe Kiekendief gezien, wat een hoge waarde tot gevolg heeft voor de grafiek.

maximum op een dag	2
vroegste	13 juli 2019
laatste	13 september 2008
totaal	25

Grauwe/Steppekiekendief

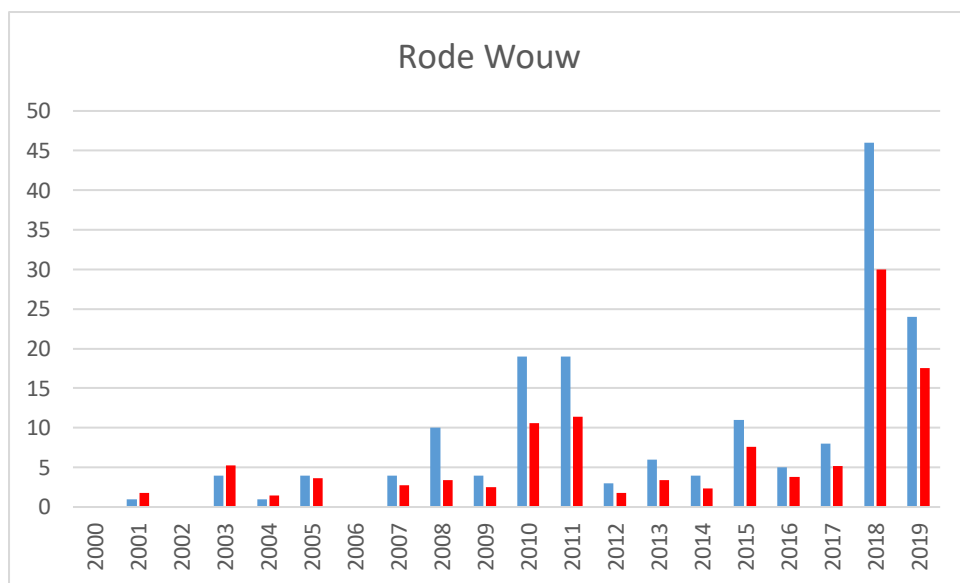
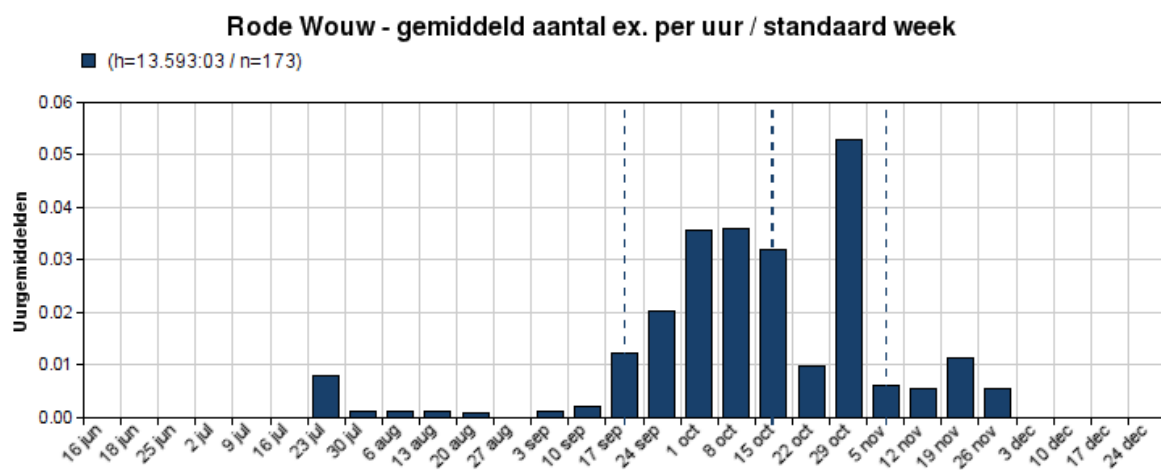
Drie keer is het niet gelukt om een slanke Kiekendief goed genoeg in beeld te krijgen om zeker te zijn welke soort het is. Daar is deze verzamelsoort voor. Dat was op 10 september 2011, op 9 september 2012 en op 26 oktober 2015. Dat de laatste een Grauwe Kiekendief is geweest lijkt onwaarschijnlijk zo laat in het seizoen, maar je weet het natuurlijk nooit.

Rode Wouw

In de eerste tien jaar zagen we echt minder Rode Wouwen op trek dan de laatste tien jaar. We zagen ze zelfs niet eens elk jaar, maar sinds 2007 is dat niet meer voorgekomen. De laatste twee jaar lijken de aantallen nog flink toegenomen en de toekomst zal leren of dat echt zo is. Het dagrecord is in elk geval op 29 oktober 2018 met zeventien heel scherp gezet. Die dag was het bewolkt, vrij fris en er stond oostenwind kracht 3. In een uur tijd worden er meer Rode Wouwen geteld dan het oude dagrecord van zeven. Ook elders worden er die dag veel Rode Wouwen op trek gezien. Deze dag is goed te zien in de eerste grafiek, want de normale piek voor Rode Wouwen ligt in de eerste helft van oktober.

maximum op een dag	17
vroegste	29 juli 2018
laatste	28 november 2008
totaal	173

Zwarte Wouw

De Zwarte Wouw is een zeldzame doortrekker op de telpost. Dat komt mede doordat er in het voorjaar meer Zwarte Wouwen doortrekken dan in het najaar, maar wij tellen alleen in het najaar. Er zijn er zes langsgeslagen, de vroegste op 1 augustus 2013 (die dag begonnen we met tellen) en de laatste op 8 oktober 2010. Op die eerste augustus in 2013 kwamen er zelfs twee over, waarbij de tweede wel een lastige was, maar met behulp van de gemaakte foto's werd het wel duidelijk.

Zeearend

Ook Zeearenden zijn behoorlijk zeldzaam op de telpost, er zijn er zeven geteld. De eerste keer kwam er één op 29 oktober 2005 over, de vroegste zagen we op 11 september 2009 en de laatste op 22 november 2012. Voor de vogel van 2017 werd er gewaarschuwd vanaf de Kraaijenbergse Plassen dat er een Zeearend op ons afkwam. De vogel is ook op telpost Brobbelbies-Zuid en vanaf de klimberg op het Hemelrijk gezien.

Ruigpootbuizerd

Iets algemener dan de vorige twee soorten is de Ruigpootbuizerd, waarvan er in totaal acht keer eentje is gezien. De vroegste was de vogel van 6 oktober 2016, de laatste die van 28 november 2008.

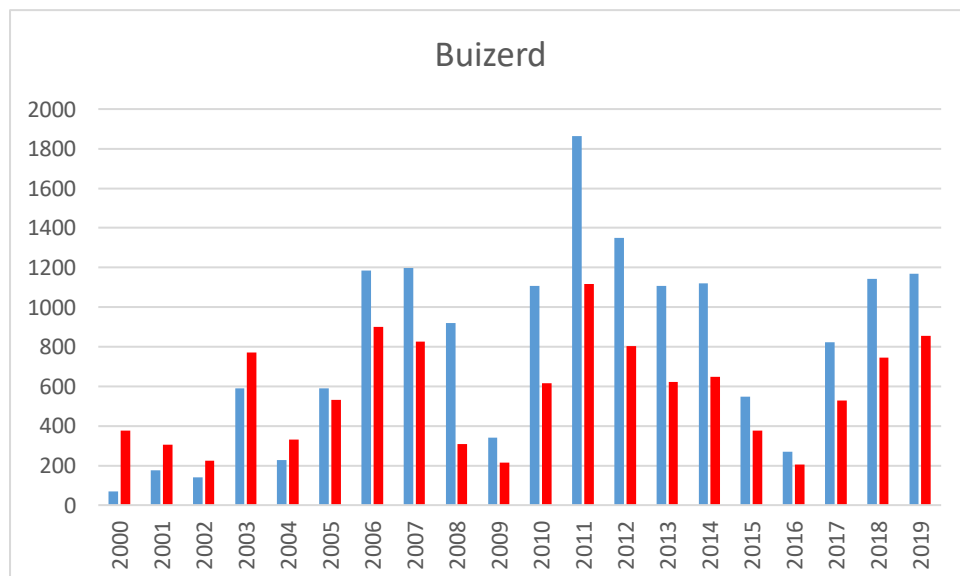
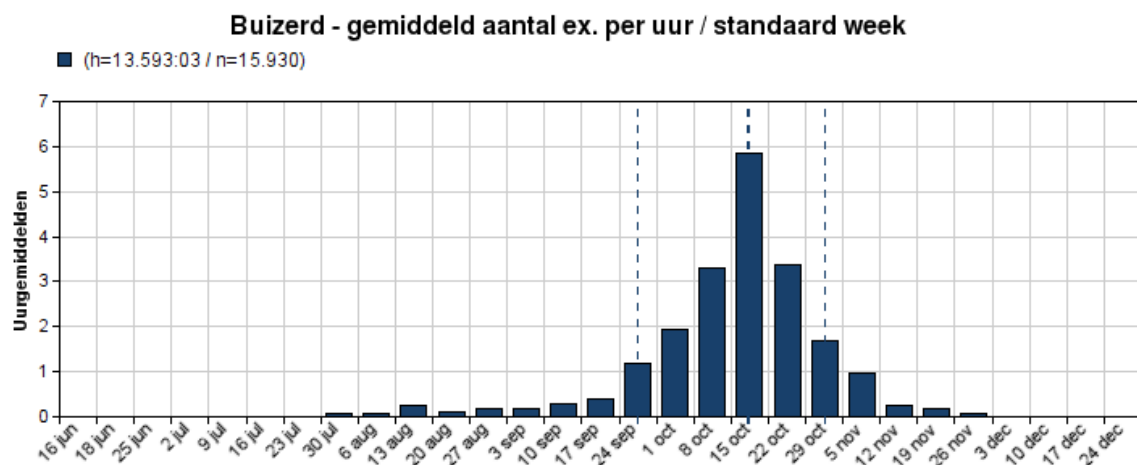

Die laatste was de eerste die we ooit op de telpost gezien hebben. Er is er nooit meer dan één op een dag gezien, maar in 2011 werden er drie kort achter elkaar gezien, op 14, 15 en 18 oktober.

Buizerd

De meest algemene roofvogel op trek en opgeteld hebben we er al duizenden gezien. 2011 was het beste jaar en in dat jaar is ook het dagmaximum gezet. Er lijkt een golfbeweging in de aantallen per jaar te zitten, maar de eerste jaren laten dat niet zo goed zien. Rond 15 oktober is de piek in de Buizerdtrek en de vijf beste dagen zijn in tabel 3 opgenomen. De beste dag ooit werd dus vooraf gegaan door de op een na beste dag, met het beste uurtje ooit 's middags tussen 5 en 6 uur. In tabel 3 staan ook de weersgegevens en als half oktober de wind uit oost komt met kracht 2 à 3 dan is er goede trek van Buizerds te verwachten. Bewolking lijkt niet echt een probleem te zijn, maar een gesloten wolkendek lijkt niet het beste weertype te zijn.

maximum op een dag	703
vroegste	16 juli 2019
laatste	29 november 2008
totaal	15.936

Tabel 3 Topdagen van de Buizerd en het weer

topdagen Buizerd					
datum	aantal	weer	weer piek	>50 p/u	uurmax
15-okt-11	703	O0 0/8	O3 0/8	10-16u	169
14-okt-11	541	ZO0 0/8	O2 1/8	11-13u 17-18u	199
7-okt-19	482	ONO3 8/8	O3 8/8	11-15u	133
19-okt-13	461	ZO2 6/8	ZO2 4/8	11-15u	153
18-okt-18	258	ONO2 4/8	O2 2/8	15-16u	181

Meerkoet

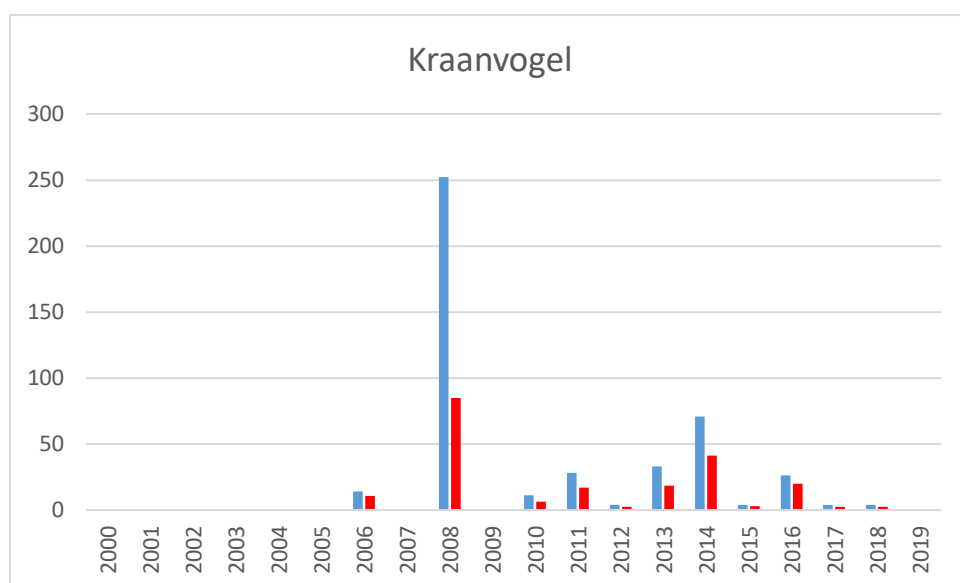
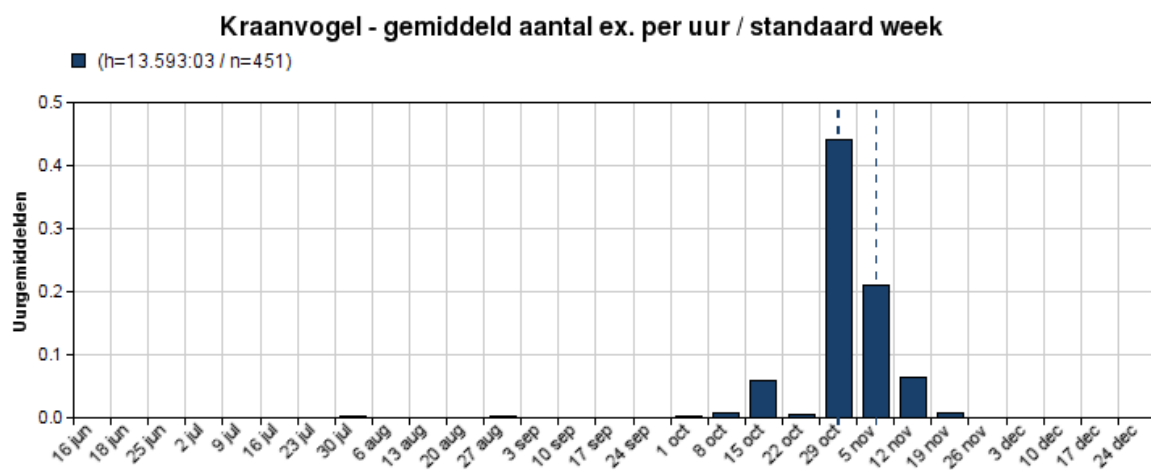
Slechts twee Meerkoeten zijn er in alle jaren geteld, allebei in september, op 15 september 2013 en op 20 september 2015. De eerste werd 's morgens vroeg roepend gehoord en de tweede ook. Gezien hebben we ze dus nooit.

Kraanvogel

De grootste groep Kraanvogels die ooit op de telpost is gezien telde zo'n 250 vogels en kwam op 31 oktober 2008 over. Deze grote groep kwam aan het eind van de dag over, er was net een melding op internet gedaan dat er een grote groep vanaf Nijmegen onze kant op kwam. Aangezien deze groep nog altijd meer dan de helft is van alle getelde Kraanvogels, is ze goed terug te zien in beide grafieken. Pas in 2006 werden er voor het eerst Kraanvogels gezien en nog steeds zien we ze niet elk jaar. De vroegste ooit was al begin augustus, maar verder is eind oktober-begin november de beste periode.

maximum op een dag	250
vroegste	5 augustus 2013
laatste	29 november 2018
totaal	451

Scholekster

Broedvogel in de regio en voormalig broedvogel van de Maashorst in de omgeving van de telpost (Deuzeman 2002). Als trekvogel een zeldzaamheid, in totaal zijn er tien trekkend waargenomen, eenmaal twee op een dag (2 augustus 2002, 's avonds), de rest waren eenlingen en sinds 2010 is er geen één meer gezien.

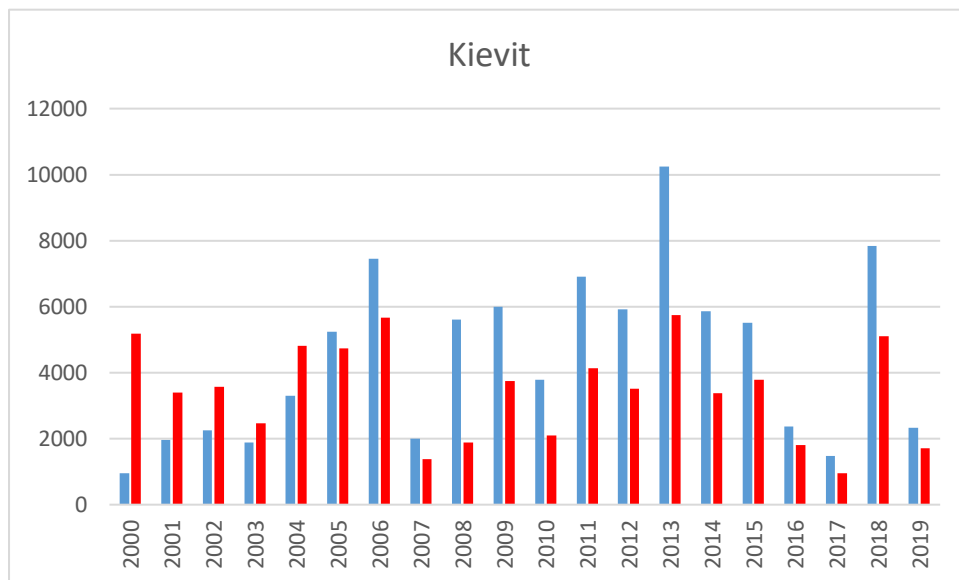
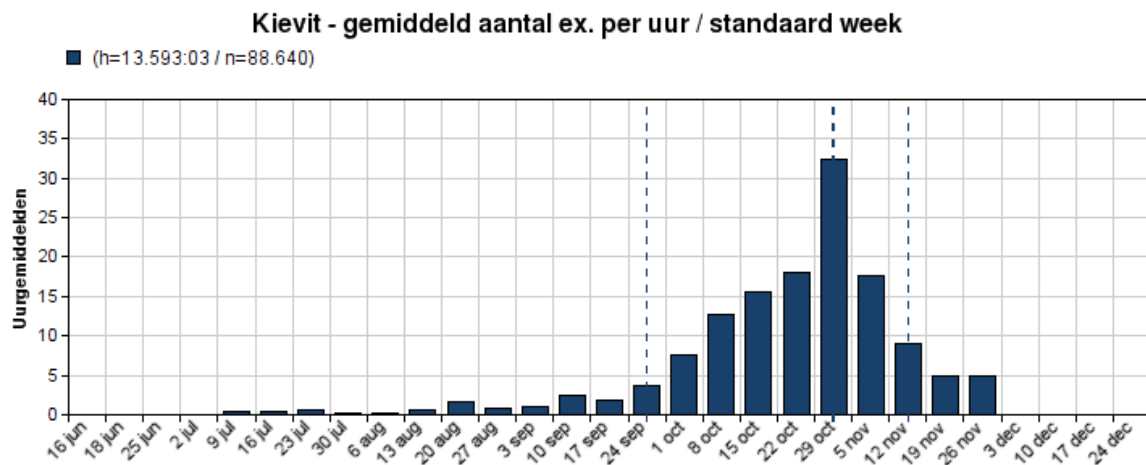
Kievit

De recorddag van de Kievit was op 19 oktober 2013, toen er 3744 in een dag overkwamen. Beste uur was tussen 10 en 11 met 1365 Kieviten. De dag was één van de beste teldagen met veel vogels, nog enkele zomervogels en ook al echte wintervogels en goede vinkentrek en goed weer, wisselend bewolkt zuidoosten wind en temperatuur oplopend tot 18 °C. Kieviten kunnen het hele jaar trekkend langskomen, maar de piek ligt eind oktober. 2013 was absoluut het beste jaar voor de Kievit, maar relatief gezien (rode

maximum op een dag	3744
vroegste	13 juli 2019
laatste	30 november 2001
totaal	88.907

kolommen) waren 2006, 2000 en ook 2018 vergelijkbaar. Overigens verblijven er vaak Kieviten bij de telpost, die geregeld de lucht in gaan, bijvoorbeeld als er een Havik (met honger) overvliegt.

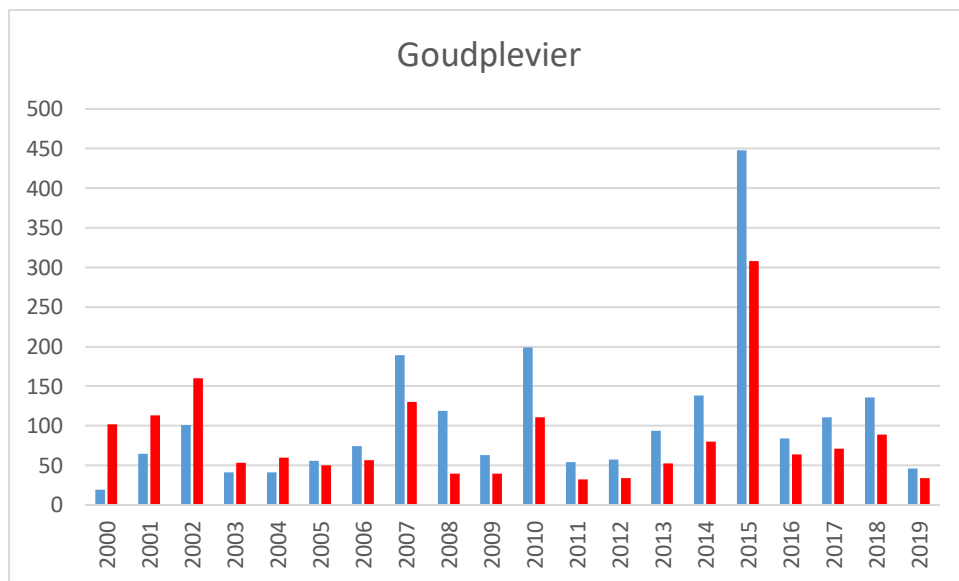
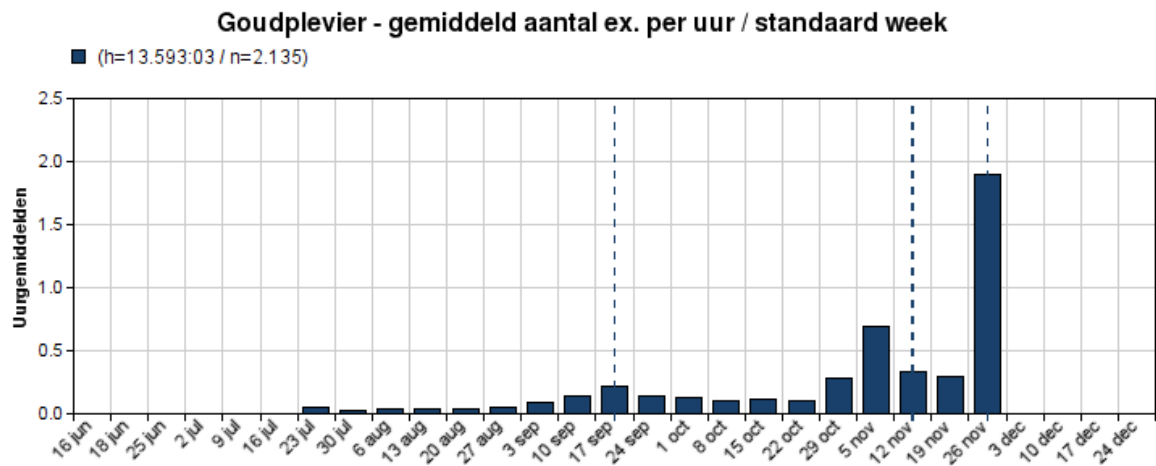

Goudplevier

Er zit nog wel eens een Goudplevier tussen de Kieviten die pleisteren bij de telpost, maar ze komen ook geregeld overgetrokken. De aantallen zijn dan meestal klein, maar op 27 november 2015 kwam er een groep van 300 overgevlogen. Dat was een koude dag met zuidoosten wind en er is maar kort geteld die dag. Dat was een van de twee groepen groter dan 100, de rest is allemaal kleiner. 2015 springt er als jaar echt uit en ook in de andere grafiek is de recorddag duidelijk zichtbaar. Negeren we die, dan zijn er 2 pieken: een half september en een begin november.

maximum op een dag	300
vroegste	24 juli 2016
laatste	30 november 2003
totaal	2135

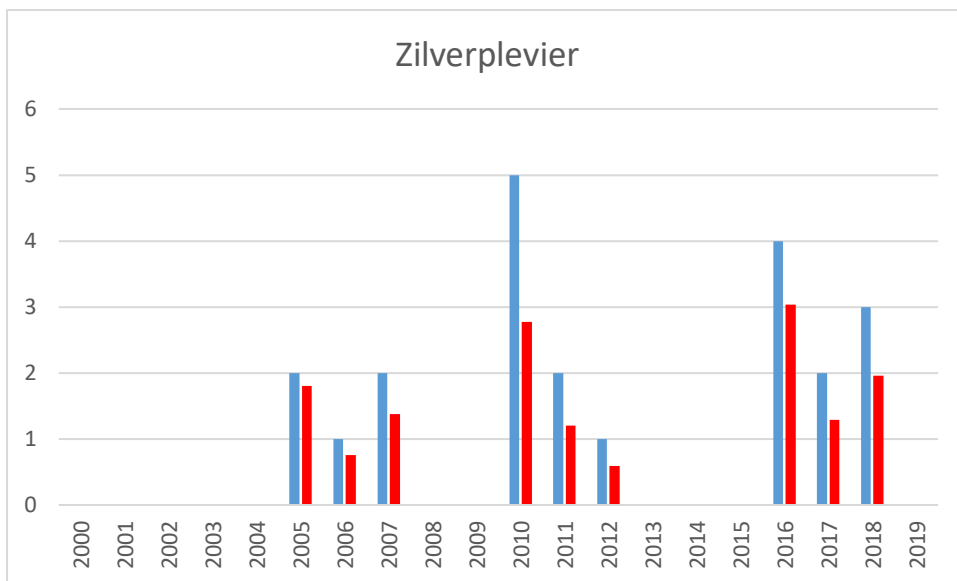
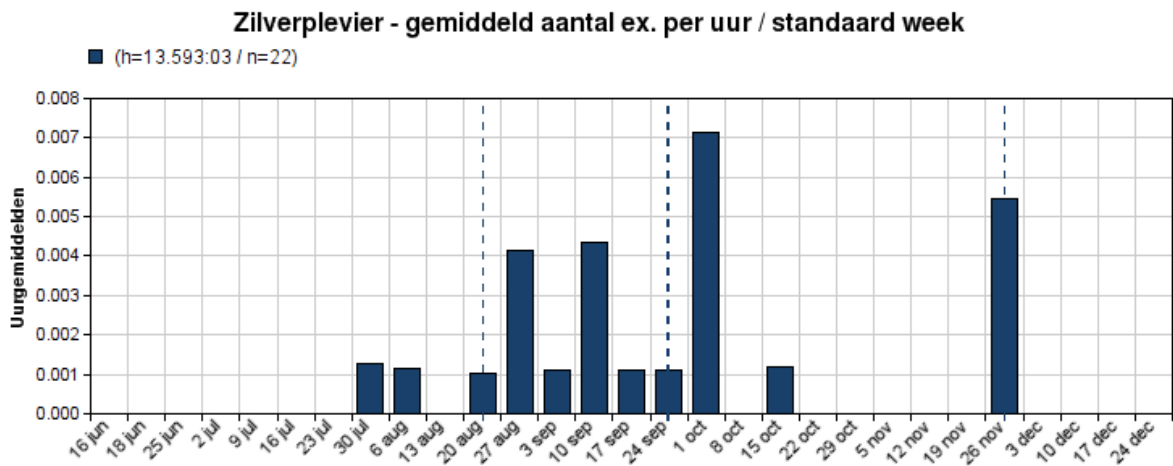
Zilverplevier

Niet een soort die je snel in het binnenland verwacht maar er zijn er toch al 22 overgekomen. De grafiek laat iets aparts zien, we zien Zilverplevieren steeds drie jaar opeenvolgend en dan weer en tijdje niet. Op 1 oktober 2010 was de dag met de meeste

Zilverplevieren, toen er drie overvlogen. Omdat er die dag veel andere trek was, is er in het verslag geen melding van dit dagrecord gemaakt. Opvallend is dat Zilverplevieren bijna het hele seizoen gezien worden.

maximum op een dag	3
vroegste	4 augustus 2007
laatste	28 november 2018
totaal	22

Bontbekplevier

Ook dit is een soort die niet echt in het binnenland te verwachten is, misschien iets meer dan de Zilverplevier. Op 25 september 2007 kwam er een groep van elf overgevlogen, wat al meer dan de helft van alle Bontbekplevieren is. Dat was trouwens de eerste keer dat er Bontbekplevieren langskwamen. De op één na beste dag was 18 september 2017, toen er vijf overkwamen. De soort kan al in augustus overtrekken, maar september lijkt de beste maand.

maximum op een dag	11
vroegste	14 augustus 2013
laatste	25 september 2007
totaal	20

Kleine Plevier

Pas in 2014 werd de eerste Kleine Plevier op trek gezien en verder alleen in 2015. Op 2 september 2015 werden er twee tegelijk gezien. De soort heeft

maximum op een dag	2
vroegste	6 augustus 2015
laatste	5 september 2014
totaal	5

in die jaren wel in de buurt van de telpost gebroed, bij het Palmven.

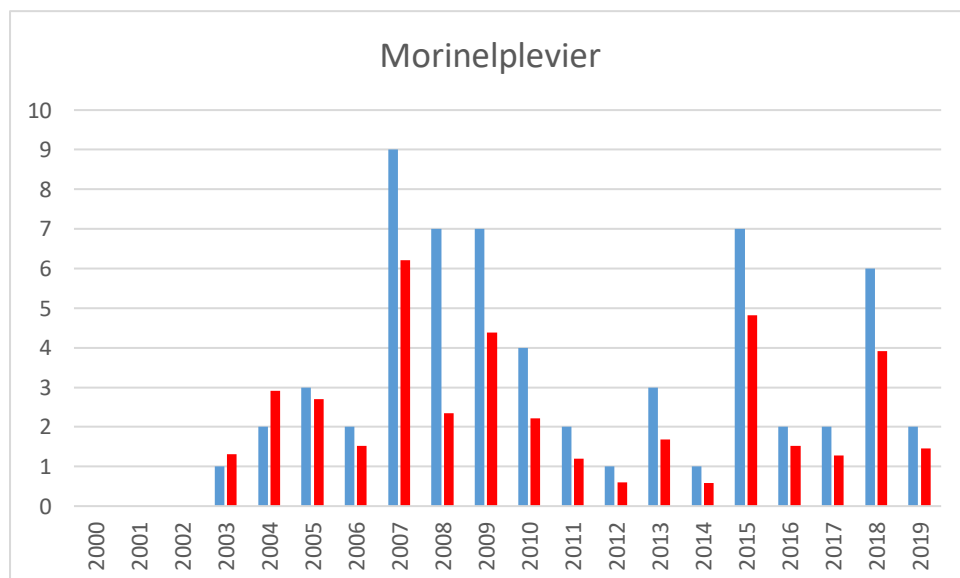
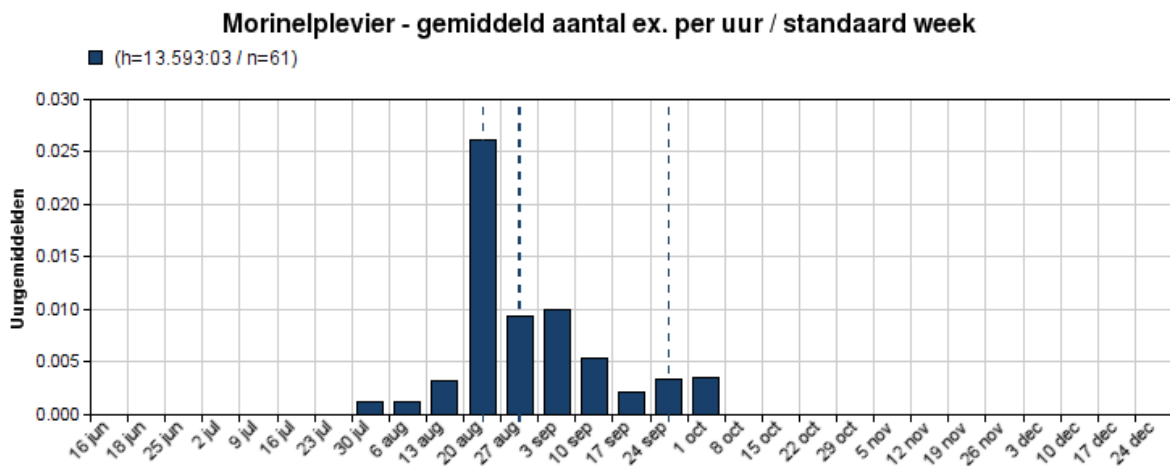
Morinelplevier

“Hoe klinkt die nou een Morinelplevier?” “Nou zo.”

Op dat moment wordt er gereageerd van ergens voor de telpost. Hetzelfde geluid! Er zit een Morinelplevier ter plaatse! Deze soort is een van de specialiteiten van de Brobbelbies-Noord. Elk jaar komen er enkele

langsgetrokken. Soms landen ze, soms komen ze alleen overgevlogen en een enkele keer horen we ze zelfs alleen maar. In 20 jaar zijn er dus 61 overgetrokken en de grootste groep van zeven landde zelfs en is door diverse fotografen mooi vastgelegd. Daarvoor moesten ze wel in tijgersluipgang over de akker. De beste tijd om ze te zien is de tweede helft van augustus, maar we hebben er zelfs een in oktober over gehad. Tussen de jaren zitten wel flinke verschillen, maar een toe- of afname is er (gelukkig) niet te zien.

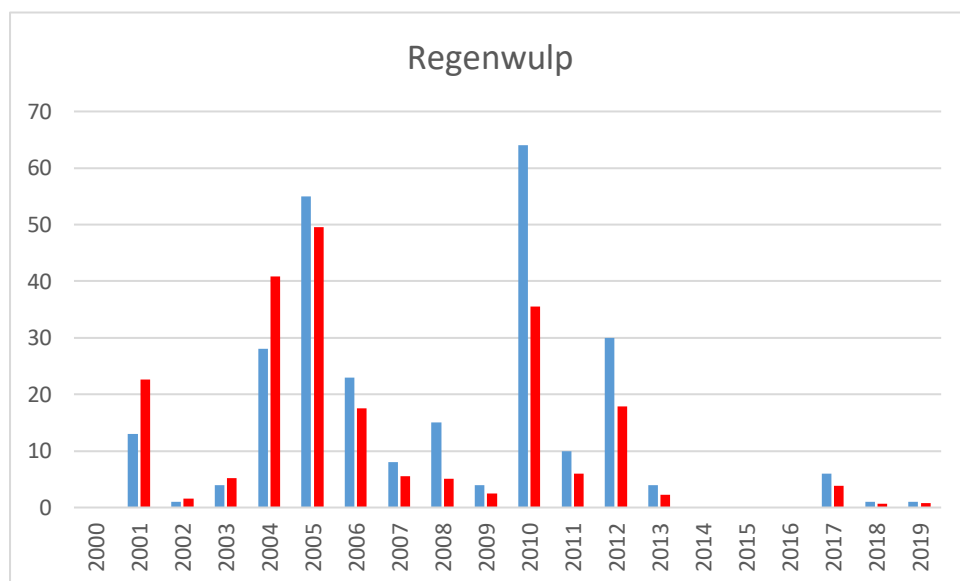
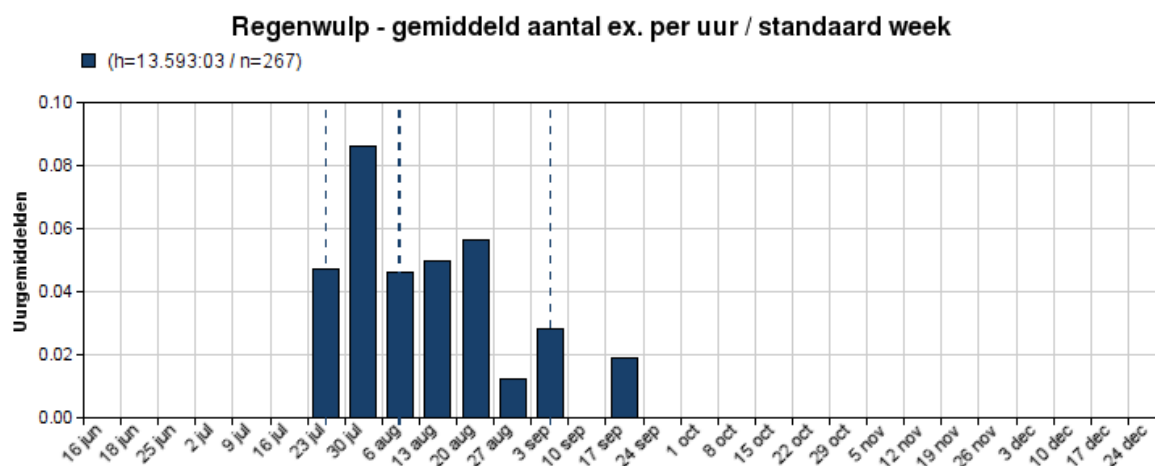
maximum op een dag	7
vroegste	5 augustus 2007
laatste	5 oktober 2005
totaal	61

Regenwulp

Tot 2012 was de Regenwulp een gewone doortrekker, maar sindsdien toch best zeldzaam geworden. Op 1 augustus 2005 werd het dagrecord op 32 gezet. Mooi voor de openingsdag, de vogels kwamen 's avonds over. Beste jaren zijn 2005 en 2010. In 2010 zijn er totaal meer vogels geteld, maar zijn er ook meer uren geteld. Om deze soort te zien op de telpost moet je in augustus komen en waarschijnlijk maak je 's avonds meer kans.

maximum op een dag	32
vroegste	24 juli 2017
laatste	21 september 2012
totaal	267

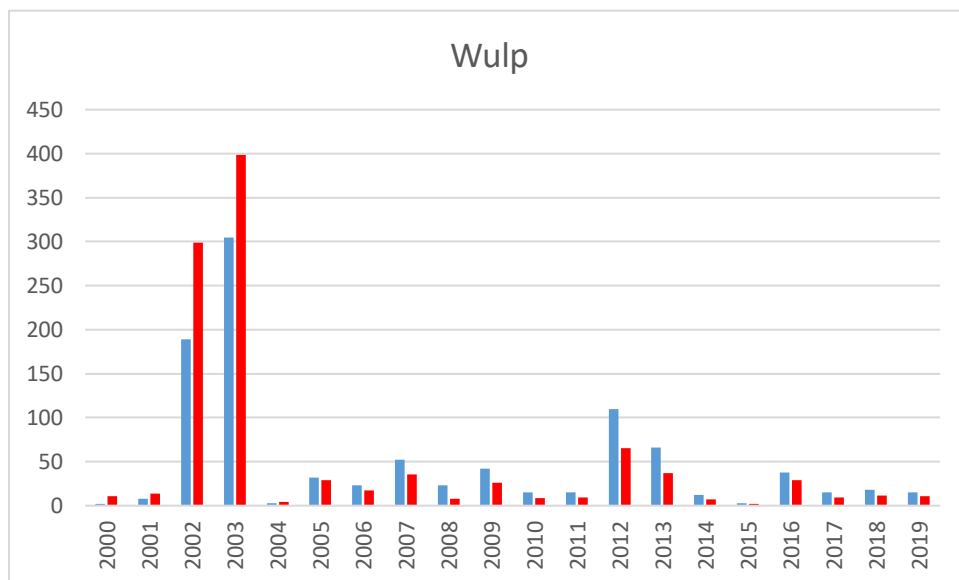
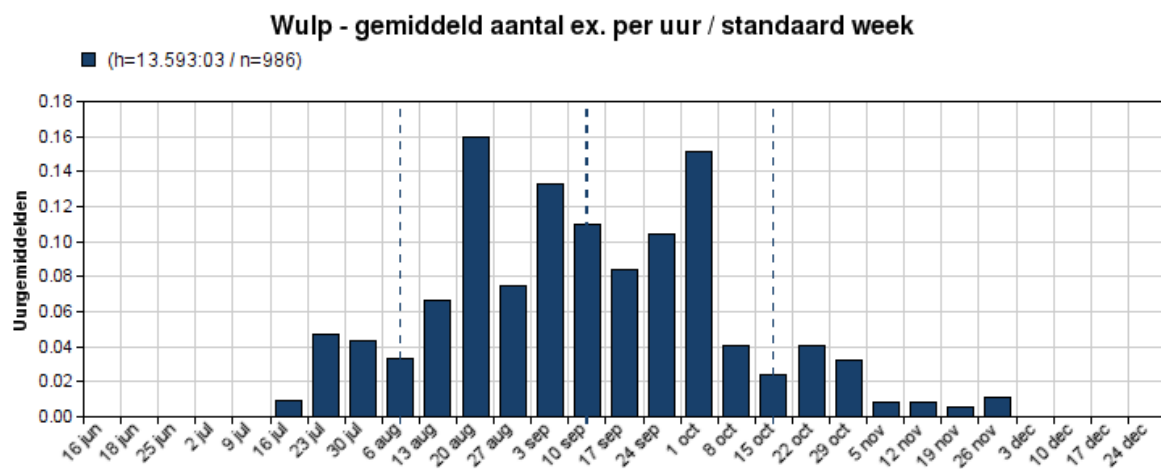
Wulp

In de eerste paar jaar werden er veel Wulpen geteld, het dagrecord van 41 was op 24 augustus 2003. Daarna duurt het tot 2012 totdat er weer meer dan 100 in één jaar gezien worden. Beste dag dat jaar was

maximum op een dag	41
vroegste	20 juli 2018
laatste	30 november 2013
totaal	986

28 september, toen er in de vroege ochtend 27 overvlogen. Ze komen het hele seizoen over, september is de beste maand.

Rosse Grutto

Maar vier keer kwam er een groep Rosse Grutto's over. De grootste groep telde 20 vogels en dat was op 11 september 2010. De andere drie keer gebeurde het ook in september, één keer in 2007 en nog twee keer op opeenvolgende dagen in september 2010. In totaal zijn het toch 54 vogels.

maximum op een dag	20
vroegste	9 september 2007
laatste	26 september 2010
totaal	54

Grutto

Ooit een broedvogel van de Maashorst, maar dat is al weer lang geleden. Op doortrek een zeldzaamheid, slechts eenmaal kwam er een overgevlogen. Dat was op 5 augustus 2013.

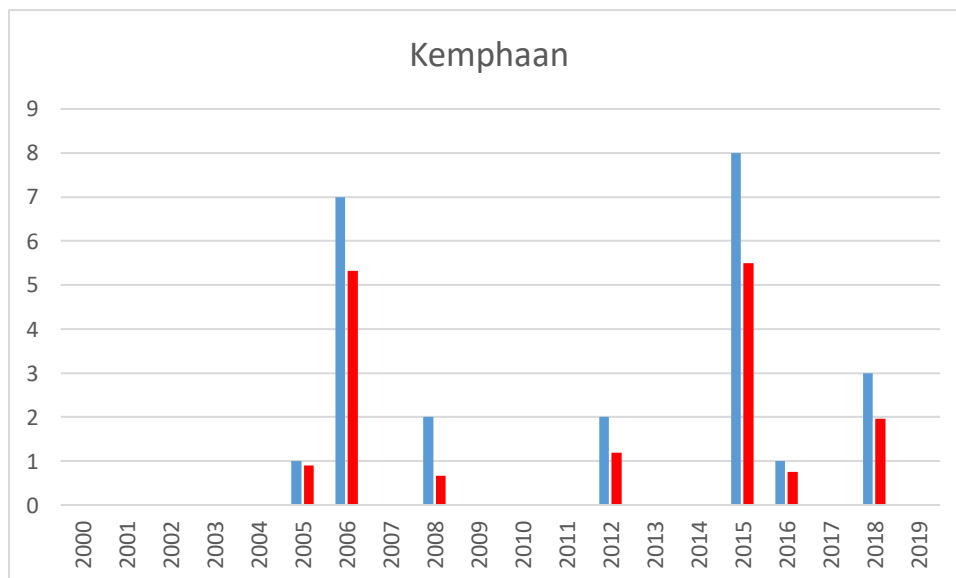
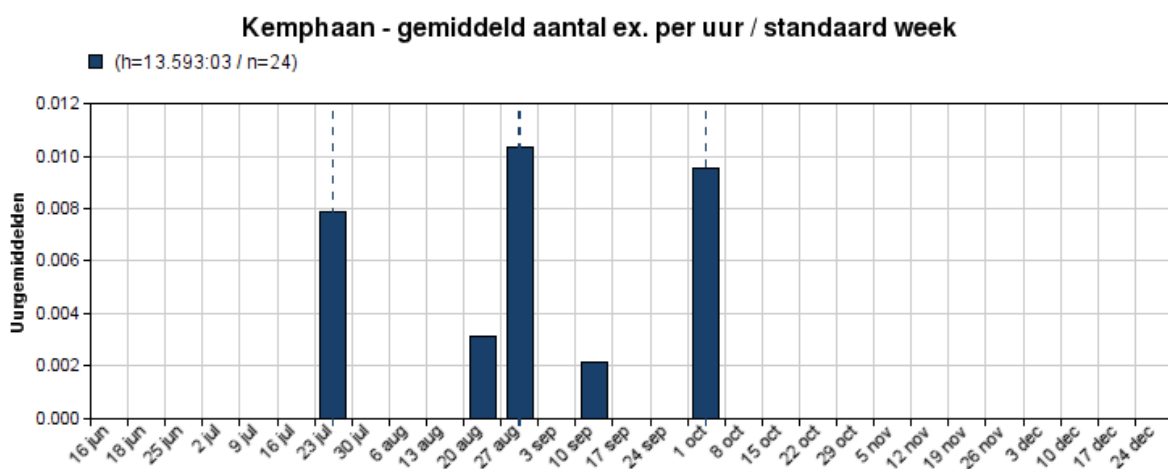
Kanoet

Deze soort is maar een keer op de telpost gezien. Op 31 augustus 2008 kwam er een groep van dertien Kanoeten over.

Kemphaan

De grootste groep Kemphanen kwam op 5 oktober 2015 over, dat is meteen ook de laatste waarneming in het seizoen. In totaal zijn er maar zeven keer één of meer Kemphanen gezien en de meeste keren was het augustus. Maar misschien is juli ook wel een gunstige maand, we tellen pas een paar jaar ook in juli.

maximum op een dag	8
vroegste	26 juli 2016
laatste	5 oktober 2015
totaal	24

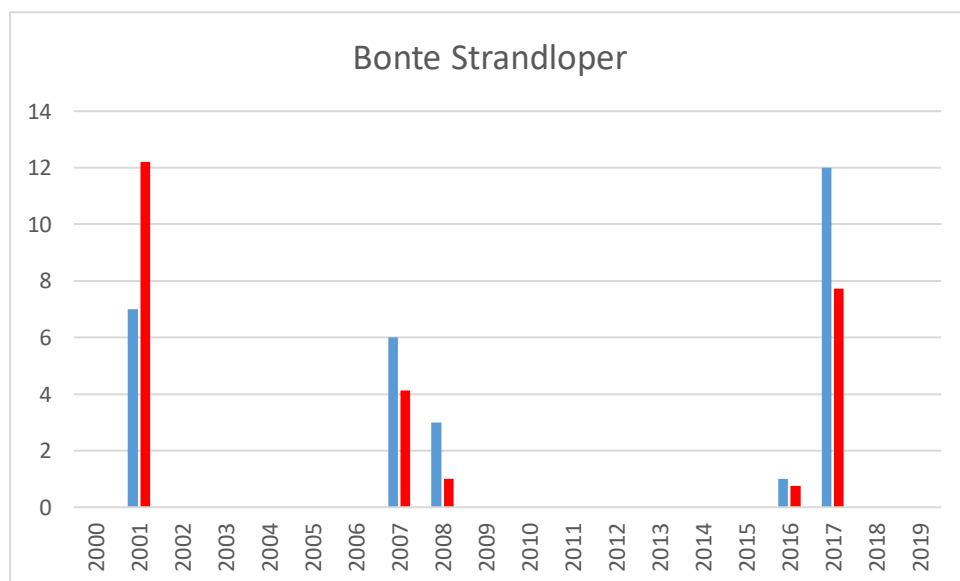
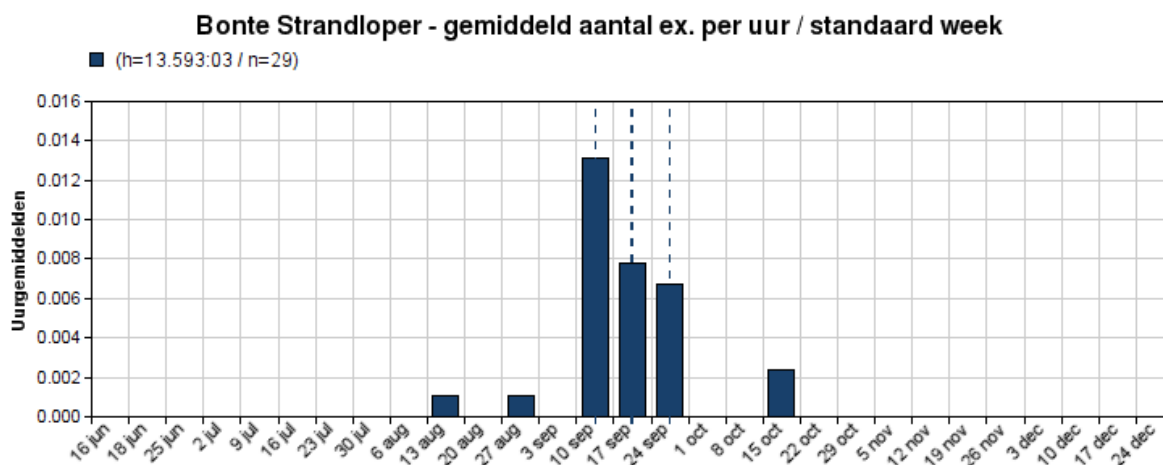
Krombekstrandloper

De Krombekstrandloper is een soort die met enige regelmaat in het binnenland van Nederland op trek is te zien. Op de Brobbelbies-Noord gebeurde dat ook één keer, op 17 augustus 2010 kwam er één roepend over.

Bonte Strandloper

Zes keer kwamen er Bonte Strandlopers over, met op 11 september 2017 de grootste groep van 12 vogels. Alleen in 2008 trokken er twee keer Bonte Strandlopers langs en dat zijn direct de vroegste en de laatste waarneming. De rest van de waarnemingen zijn in september gedaan.

maximum op een dag	12
vroegste	17 augustus 2008
laatste	19 oktober 2008
totaal	29

Houtsnip

Zeldzame doorstrekker op deze telpost, in totaal maar vijf keer gezien. De soort broed wel op de Maashorst.

maximum op een dag	1
vroegste	1 augustus 2004
laatste	20 november 2010
totaal	5

Bokje

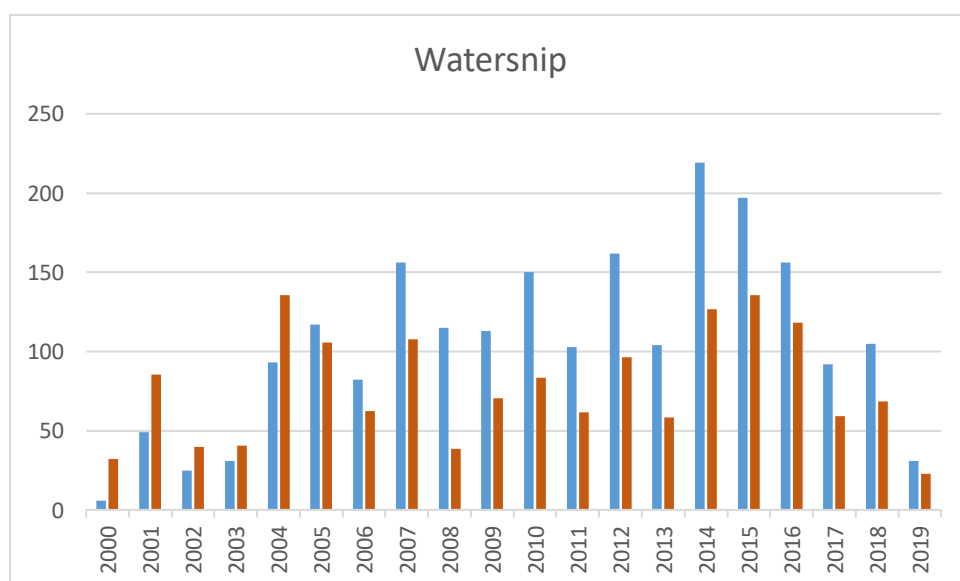
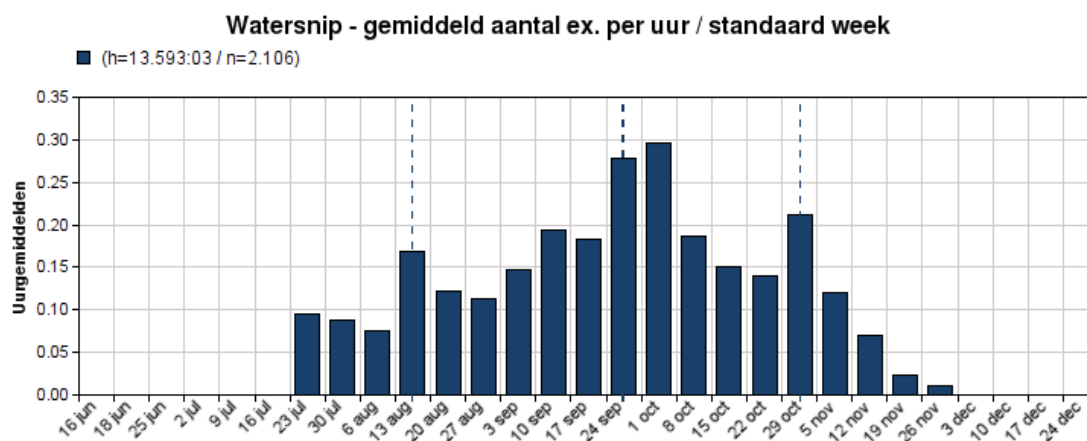
Deze soort is slechts eenmaal op trek waargenomen en wel op 31 oktober 2014.

Watersnip

Watersnippen kunnen de hele telperiode gezien worden. De meeste trekken echter eind september, begin oktober door. Het beste jaar was 2014, 2019 valt op door het lage aantal Watersnippen. Mogelijke oorzaak is dat het Palmven (aangelegd in 2013) ook in 2019 droog lag.

maximum op een dag	26
vroegste	23 juli 2016
laatste	29 november 2014
totaal	2106

Wordt er gecorrigeerd voor het aantal uren dat er in een jaar geteld is, dan zijn 2004 en 2015 de beste jaren.

Oeverloper

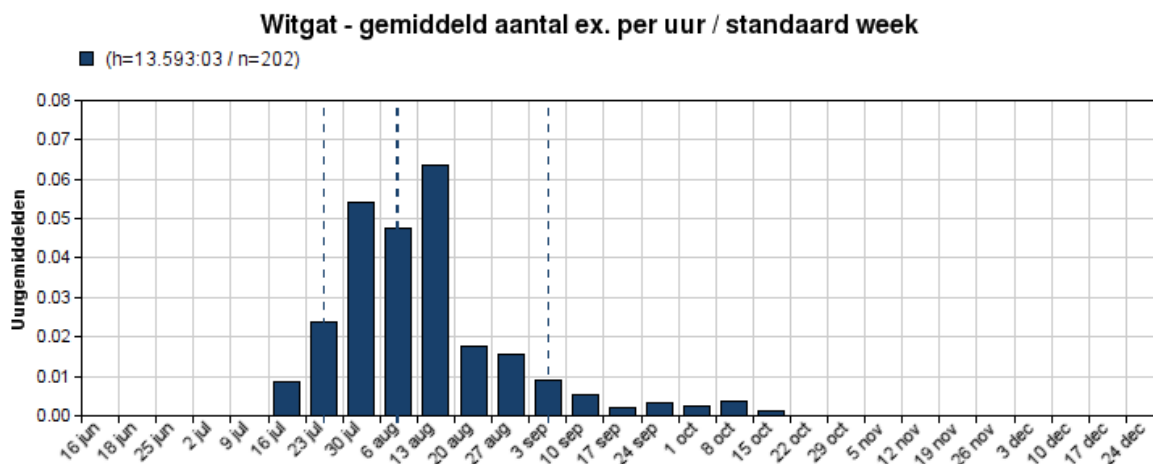
Het is opvallend hoe weinig Oeverlopers er op trek op de Brobbelbies-Noord gezien worden, maar vier. Dat geldt overigens ook voor de telpost vlakbij, Brobbelbies-Zuid, waar de laatste 10 jaar ook maar drie Oeverlopers geteld zijn². Ook op telpost Loozerheide worden er minder Oeverlopers gezien dan Witgatjes², maar het verschil is minder groot dan op Brobbelbies-Noord.

maximum op een dag	1
vroegste	12 augustus 2015
laatste	2 september 2008
totaal	4

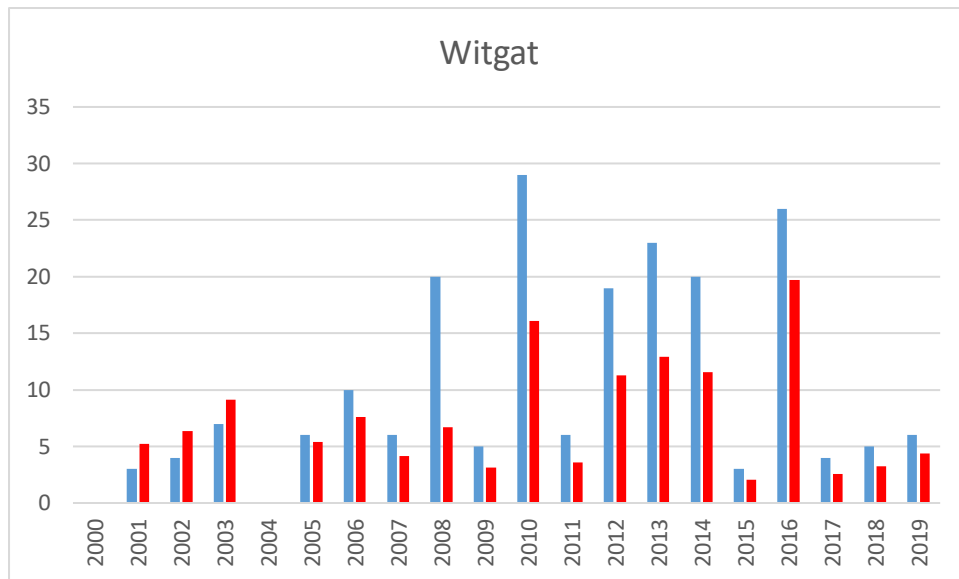
Witgat

De Witgat wordt elk jaar wel gezien op onze telpost. de beste dag was op 14 augustus 2010, toen er tien in een groep overvlogen (die dag kwam ook een van de Oeverlopers over) en nog drie verder op die dag. De laatste ooit is al op 15 oktober gezien, wat vrij vroeg is voor een soort die in de winter in Nederland ook te zien is. De beste periode om ze te zien is de eerste helft van augustus.

maximum op een dag	13
vroegste	19 juli 2017
laatste	15 oktober 2008
totaal	202

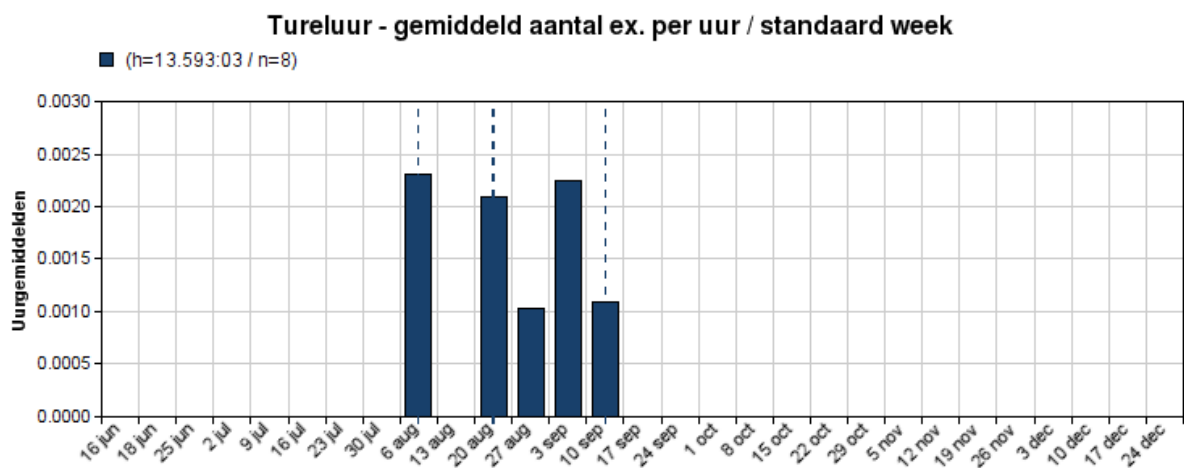
² bron www.trektellen.nl gegevens Brobbelbies Zuid en Loozerheide

Tureluur

Pas in 2014 werd de eerste Tureluur op deze telpost waargenomen. In dat jaar werden er zelfs vijf gezien en het is de enige keer dat we er twee op een dag telden (22 augustus). Sindsdien hebben we er in totaal acht gezien.

maximum op een dag	2
vroegste	22 augustus 2014
laatste	15 september 2018
totaal	8

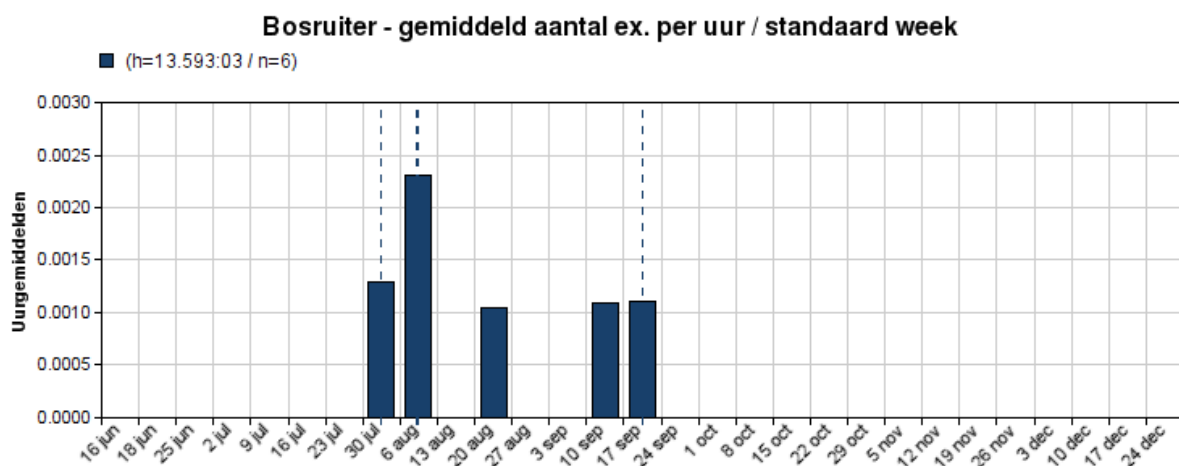

Bosruiter

Zoals de meeste ruiters een zeldzame verschijning op de Brobbelbies. In alle jaren in totaal maar zes exemplaren gezien en op 10 augustus 2008 twee op een dag, een dag met veel wind en regen in de ochtend en maar weinig trek. De Bosruiters kwamen om 16:45 langs. Het is maar een korte periode waarin Bosruiters worden gezien, tussen eind juli en half september.

maximum op een dag	2
vroegste	1 augustus 2006
laatste	22 september 2001
totaal	6

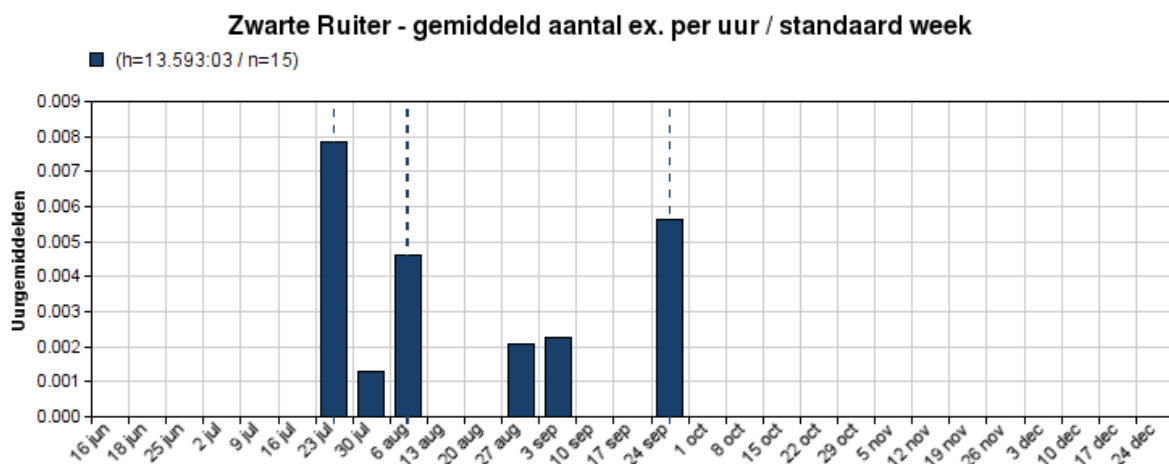

Zwarte Ruiter

Iets minder zeldzaam dan de Bosruiter, maar vijftien vogels in 20 jaar is niet veel. Op 24 september 2013 was de beste dag, toen er drie overvlogen. Een dag met mist tot 11 uur en daarna wel redelijke trek. Tot eind september kunnen Zwarte Ruiters over komen.

maximum op een dag	3
vroegste	25 juli 2018
laatste	29 september 2008
totaal	15

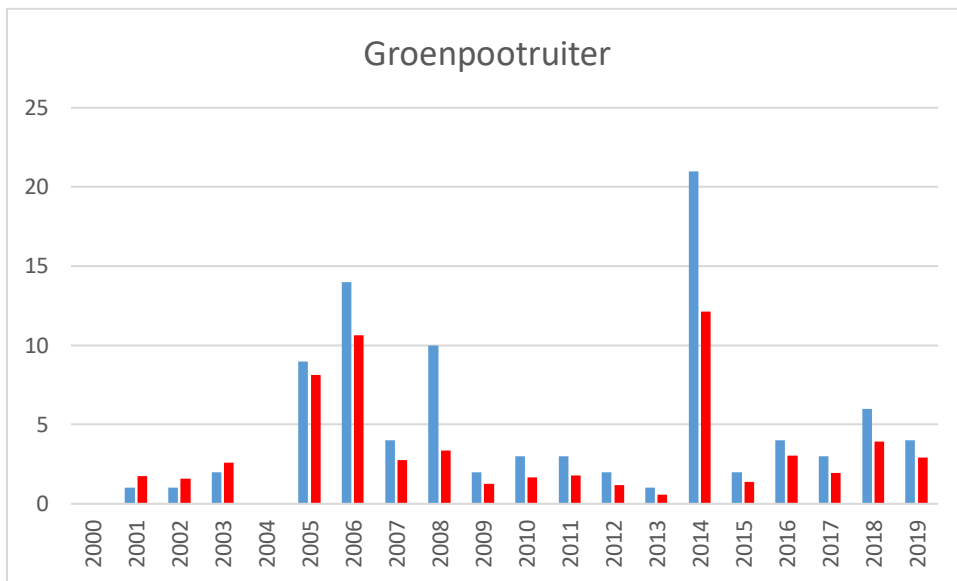
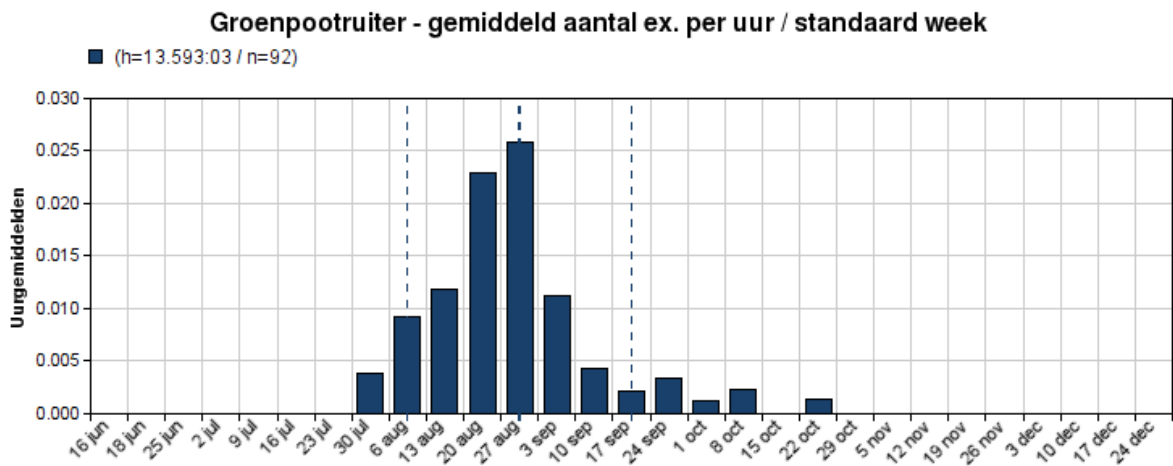
Groenpootruiter

De Groenpootruiter komt meestal als eenling over, van de 58 keer dat er Groenpootruiters gezien werden was het 43 keer een enkele vogel. De beste dag was 27 augustus 2006 met maar liefst elf vogels, die in één groep overkwamen.

maximum op een dag	11
vroegste	1 augustus 2005
laatste	28 oktober 2008
totaal	92

Toch is dit niet het beste jaar, dat was 2014 met 21 vogels over het hele seizoen. Eind augustus is de beste periode voor overtrekkende Groenpootruiters, maar er is er zelfs één op 28 oktober gezien.

vorkstaarplevier spec.

Slecht een keer waargenomen en dat was op 17 oktober 2006, de vogel werd met tegenlicht gezien en kon daarom niet tot op soort gedetermineerd worden. De vogel viel in en er is tevergeefs gezocht.

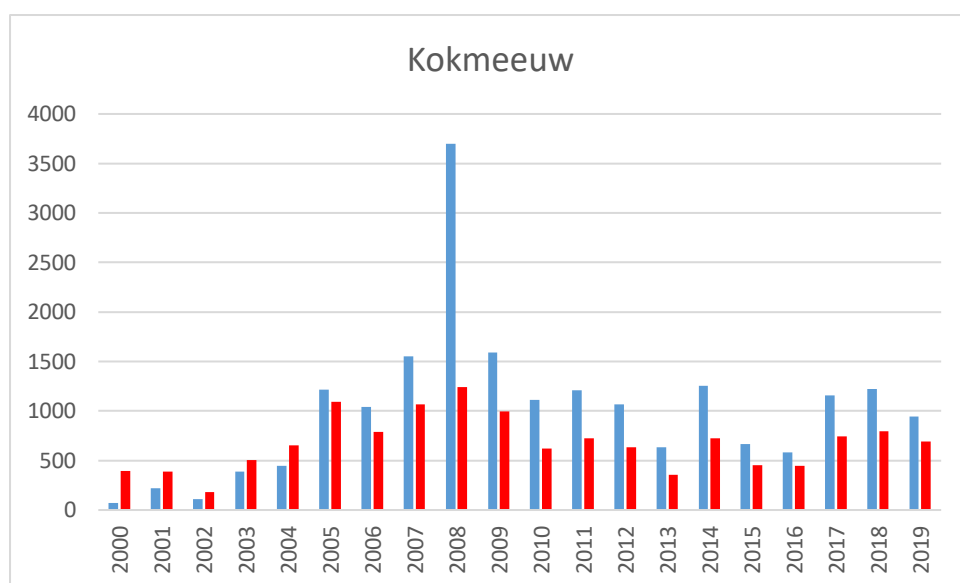
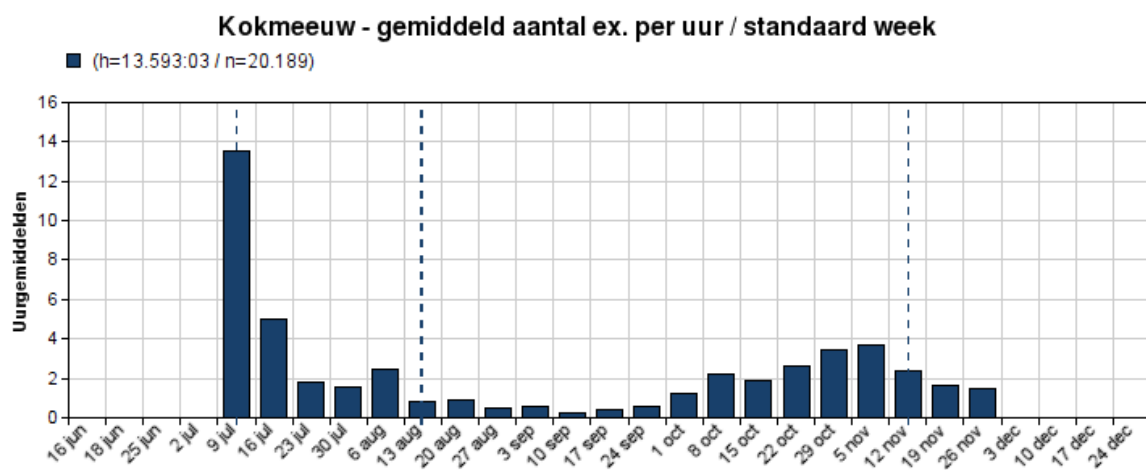
Kokmeeuw

Op 6 augustus 2008 werden maar liefst 1205 Kokmeeuwen geteld, de beste dag voor deze soort. Vanaf 2 uur 's middags kwamen er elk uur flinke aantallen Kokmeeuwen over, met name

het eerste uur. Dit was ook het beste jaar van de Kokmeeuw, zelfs als er rekening gehouden wordt met het feit dat dit jaar het Marathonjaar is. Over het seizoen zijn er twee pieken: half juli en begin november. De eerste piek is mede te verklaren doordat we nog maar weinig uren rond half juli hebben geteld en in die uren wel Kokmeeuwen zijn gezien. De verwachting is dat dit plaatje over een aantal jaar een veel lagere piek rond half juli zal laten zien.

maximum op een dag	1205
vroegste	13 juli 2019
laatste	30 november 2001
totaal	20.189

Dwergmeeuw

Een keer kwam er een groep van 7 Dwergmeeuwen over. Dat was op 14 augustus 2017. Een mooie waarneming van Wim Gremmen, helaas alleen door hem gezien.

Zwartkopmeeuw

Slechts twee keer gezien, op 5 augustus 2010 en op 8 augustus 2012. Gezien de toename als broed- en wintervogel in Nederland³ is het wel de verwachting dat we er meer gaan zien in de toekomst.

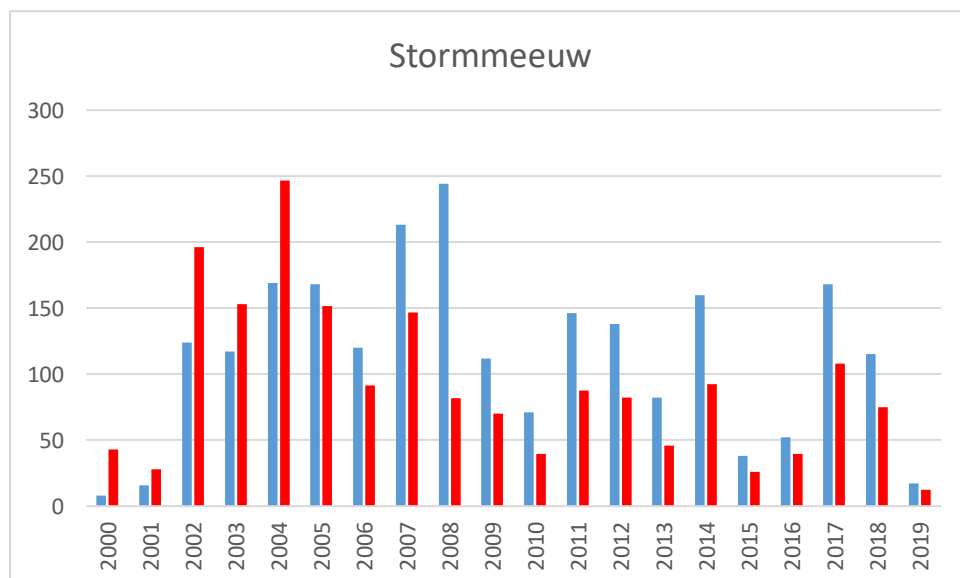
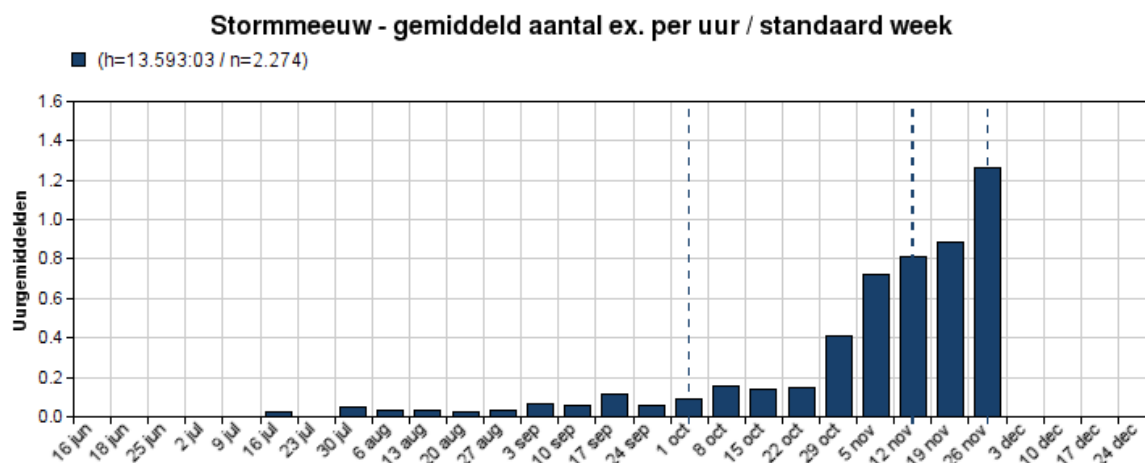
³ Sovon Vogelatlas 2018

Stormmeeuw

Op 12 november 2007 kwamen er 87 Stormmeeuwen over, een record dat nog steeds staat. Die dag was er niet veel wind, maar de dag er voor wel (windkracht 7, dat is veel op de telpost).

maximum op een dag	87
vroegste	18 juli 2017
laatste	30 november 2001
totaal	2278

November is toch de beste maand voor Stormmeeuwen, voor eind oktober komen er weinig over. In 2007 en 2008 zijn er de meeste geteld, de laatste vijf jaar lijken er wel veel minder over te komen met 2019 als dieptepunt met slecht zeventien Stormmeeuwen, terwijl er dat jaar praktisch elke dag geteld is.

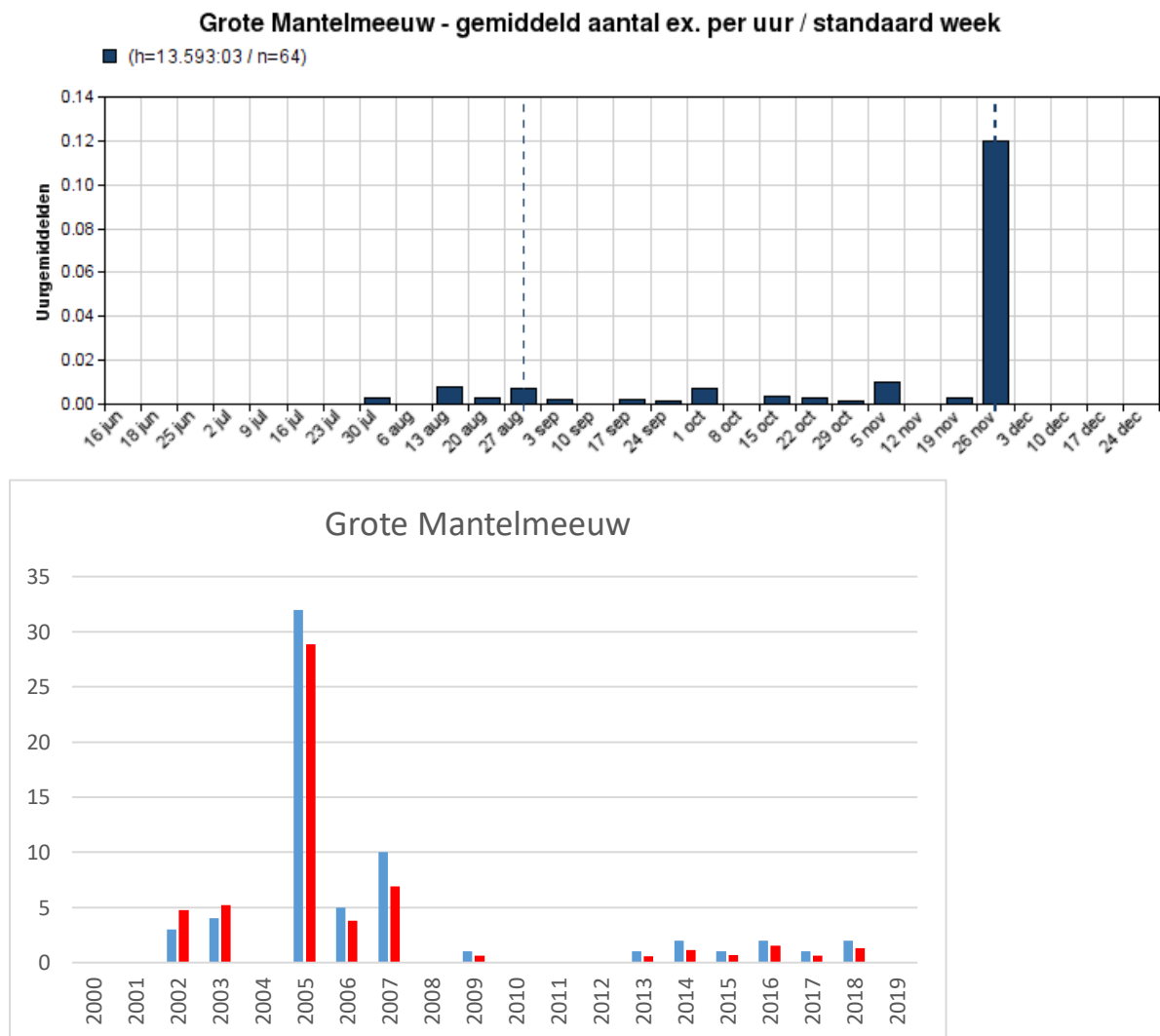
Grote Mantelmeeuw

Op de één na laatste dag dat er in 2005 geteld werd, kwamen er 20 Grote Mantelmeeuwen over, een van de oudste dagrecords. Het was een koude telling. Het is ook het beste jaar voor deze soort, die toch maar mondjesmaat langs komt, zelfs niet elk jaar. Verwarring met Kleine Mantelmeeuwen in de beginjaren valt ook niet uit te

maximum op een dag	20
vroegste	2 augustus 2002
laatste	27 november 2005
totaal	64

sluiten. Die ene telling is ook heel duidelijk terug te zien in de tweede grafiek, verder komen Grote Mantelmeeuwen verspreid door het jaar langs.

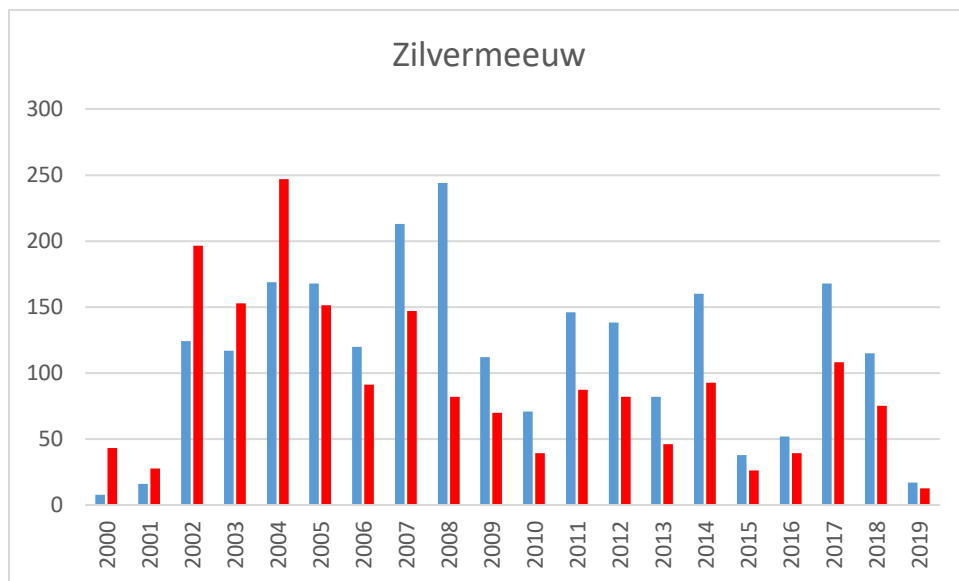
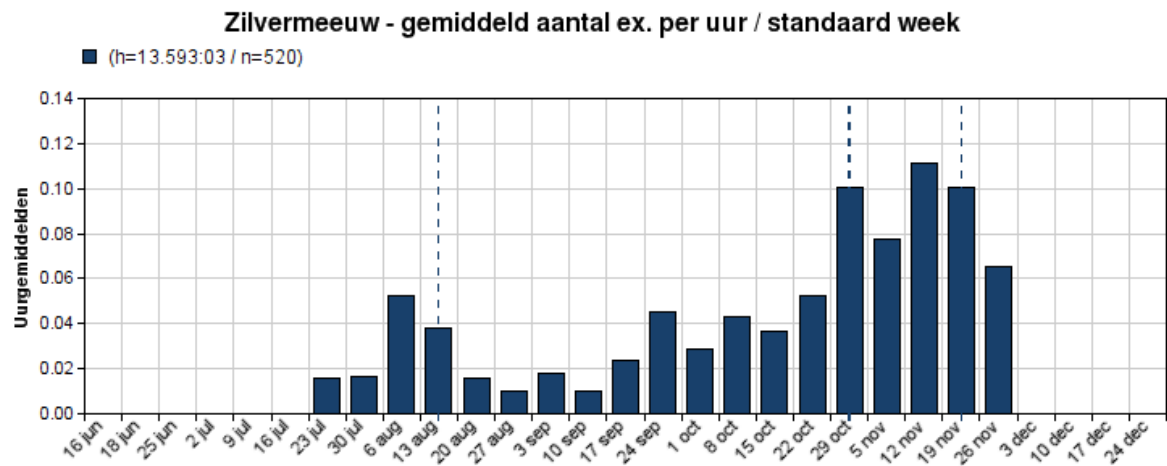

Zilvermeeuw

Het dagrecord van de Zilvermeeuw is nog ouder, het is van 17 augustus 2002. Die dag zijn er zeventien geteld. Zilvermeeuwen zijn veel algemener dan Grote Mantelmeeuwen. Het lijkt er wel op dat ze de eerste 10 jaar meer over trokken dan de laatste 10 jaar. Net als voor de Stormmeeuw was 2019 voor de Zilvermeeuw een slecht jaar. Ook Zilvermeeuwen komen vooral in november over, maar er lijkt ook een piekje in begin augustus te bestaan. Het dagrecord is ook uit die periode.

maximum op een dag	17
vroegste	31 juli 2016
laatste	30 november 2008
totaal	520

Pontische Meeuw

Deze lastig te herkennen soort is vier keer waargenomen op de telpost. Op 29 oktober 2018 kwamen er zelfs twee over, maar niet tegelijk. De eerste kwam in 2008 op 26 oktober over en dat is ook de vroegste, de laatste op 1 november 2018.

Geelpootmeeuw

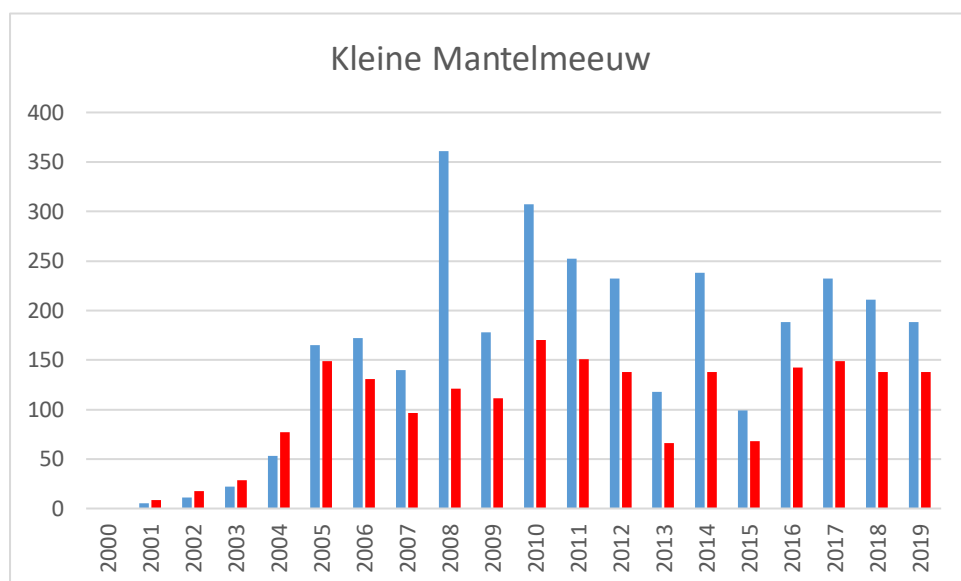
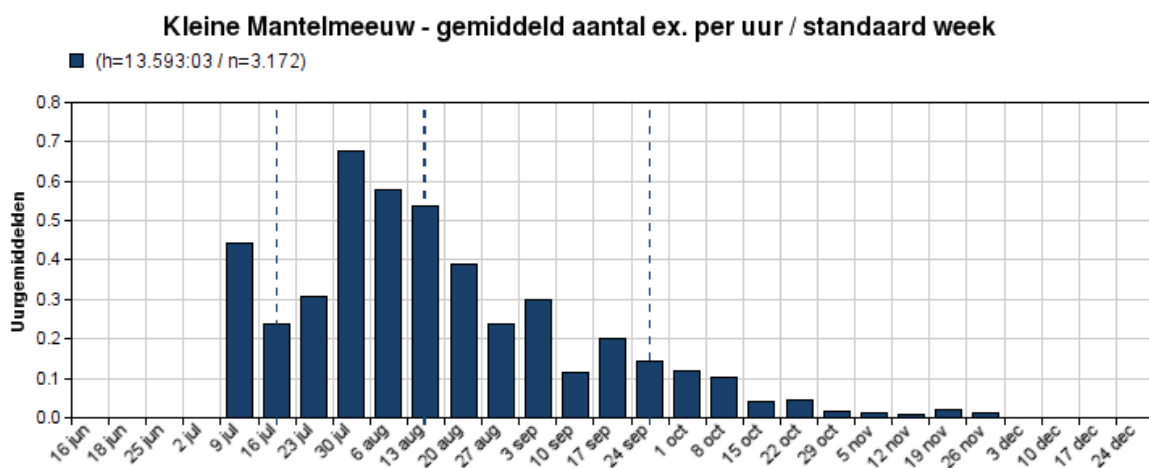
Op 25 augustus 2007 kwam er voor het eerste een Geelpootmeeuw over, sindsdien hebben we er zeven geteld. De vroegste in het seizoen was op 7 augustus 2009, de laatste op 25 oktober, in 2015. Van drie Geelpootmeeuwen is niet bekend welk kleeft het is, de andere waren respectievelijk een eerste, een tweede, een derde kalenderjaar en een adulte.

Kleine Mantelmeeuw

Het dagrecord is van 3 augustus 2010, toen er een groep van 76 Kleine Mantelmeeuwen overvloedig en verder werden er die dag nog zes gezien. Het is niet het beste jaar, dat was 2008, maar gecorrigeerd voor het aantal uren dat is geteld is 2010 wel het beste jaar (rode kolom). De eerste 7 jaar kwamen er minder Kleine Mantelmeeuwen over. De meeste Kleine Mantelmeeuwen komen al begin augustus over en na de eerste week van oktober zijn het er nog maar heel weinig.

maximum op een dag	82
vroegste	13 juli 2019
laatste	29 november 2013
totaal	3172

Visdief

De enige sternsoort die op Brobbelbjes-Noord is gezien. In totaal zeven exemplaren, de vroegste op 3 augustus 2008, de laatste op 15 september 2007 (dat was wel de eerste keer dat er een op de telpost gezien werd). Alle waarnemingen betroffen een enkele vogel. Van de zeven waarnemingen zijn er vijf in augustus gedaan.

Kleine Jager

Op 30 augustus 2010 kwam de enige Kleine Jager over die ooit op de telpost gezien is. Het woei al de hele dag hard (kracht 5) uit noordwest toen de vogel 's avonds tegen 7 uur over kwam. De vogel was van de donkere fase.

Middelste Jager

Ook van de Middelste Jager is er maar één gezien, op 12 november 2007. Dat was enkele dagen nadat op Brobbelbies-Zuid er ook één was gezien. Met de vogel vlogen ook twee Zwarte Kraaien mee en de vogel vloog weg richting de Hofmans Plassen, waar tevergeefs nog is gezocht. De wind was wel noordwest, maar niet hard. De dag ervoor was de wind wel hard en uit noordwest.

Jager spec.

Op 22 augustus 2013 werd er voor de derde keer een Jager op de telpost gezien. Een onbekende Jager want de vogel vloog erg ver weg. Toch is het waarschijnlijk een Kleinste Jager geweest, want op deze dag zijn er op verschillende plaatsen Jagers gezien en alle op naam gebrachte Jagers waren Kleinste Jagers. De wind was wel west, maar niet hard (de dag er voor ook niet).

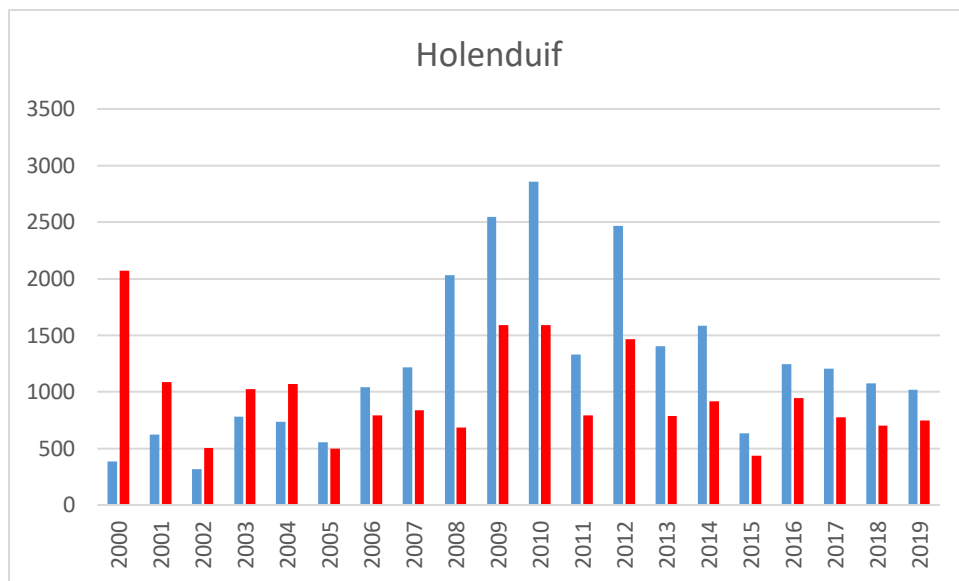
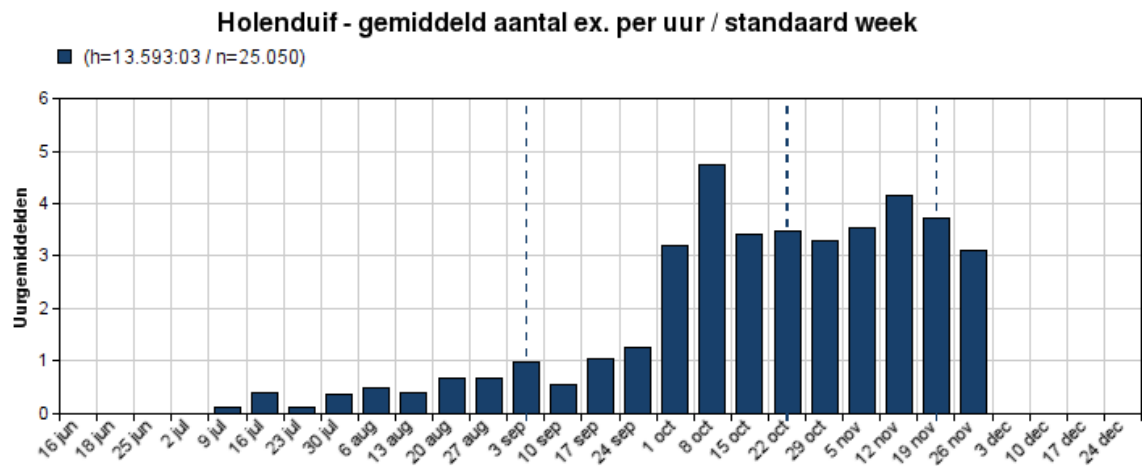
Holenduif

De Holenduif is een regelmatige doortrekker op Brobbelbies-Noord, maar er verblijven ook regelmatig Holenduiven op de akkers en velden rondom de telpost. Op 5 oktober 2010 werden

maximum op een dag	353
vroegste	13 juli 2019
laatste	30 november 2001
totaal	25.060

er op een dag 353 Holenduiven geteld en dat is het maximum op een dag, nadat de dagen er voor er ook al veel langskwamen. In 2010 zijn er dan ook de meeste overgetrokken, alleen in 2000 zijn er per geteld uur meer gezien (rode balken hieronder). Er zitten wel behoorlijke verschillen tussen de jaren, 2015 was bijvoorbeeld een slecht jaar. Gezien de vroegste en laatste waarneming is de holenduif het hele telseizoen te zien, maar vanaf 1 oktober zijn de aantallen veel hoger. De piek ligt een week later, maar de aantallen nemen niet echt af tot en met het einde van het seizoen.

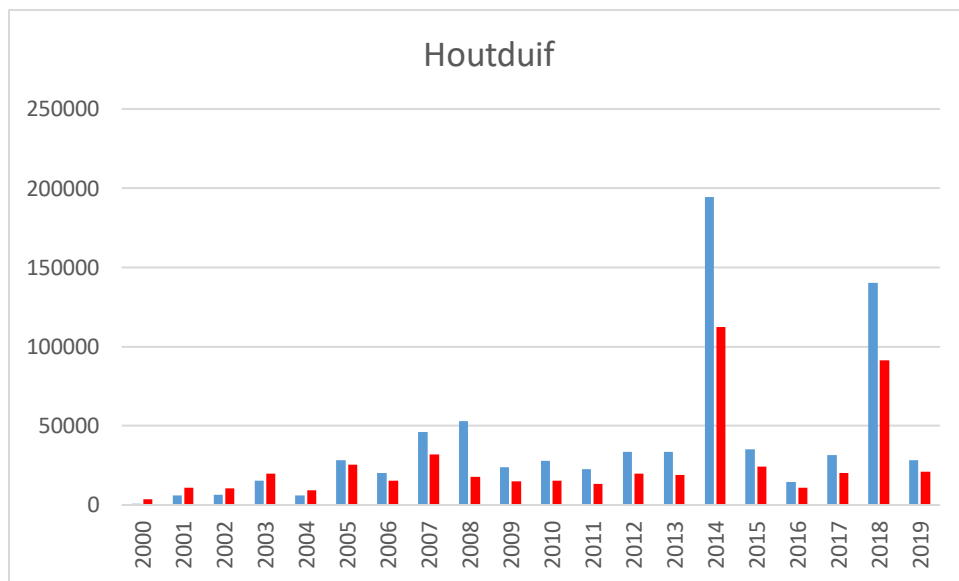
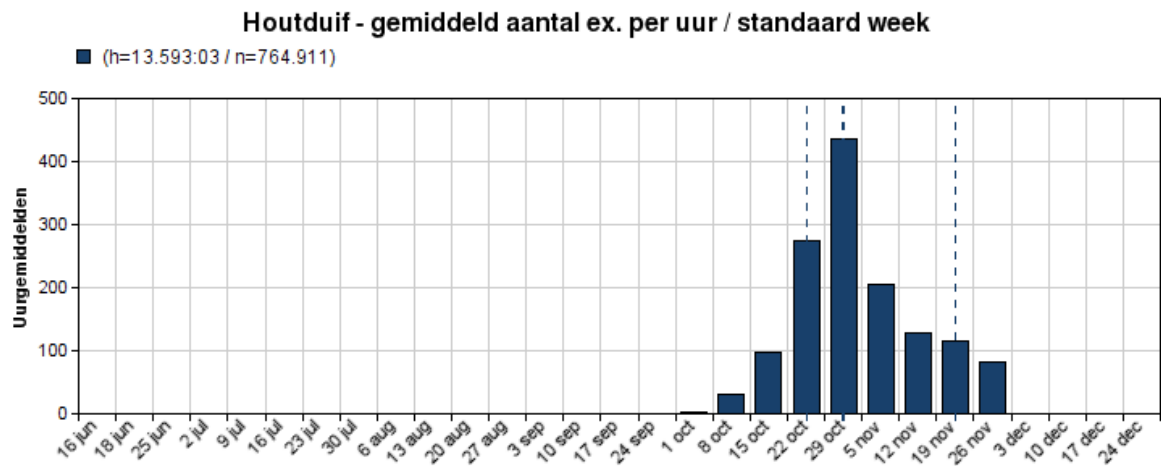
Houtduif

Een van de talrijkste doortrekkers (alleen de Vink is talrijker) en de soort met het hoogste aantal dat in één dag werd geteld. Op 1 november 2014 werden er net geen 100.000 geteld en de vogels kwamen in zulke grote groepen langs dat het tellen per 100

vogels ging. Tussen 10 en 11 uur kwamen er 64.000 over (dat was meer dan het record vogels in één dag, dat deze dag trouwens op 111.000 gezet werd). Die dag werden er op meer telposten heel veel Houtduiven geteld en op de Vlagheide (een telpost bij Eerde, niet ver van de Brobbelbies-Noord) werden er die dag zelfs 260.000 geteld. Op 28 oktober 2018 werd ons dagrecord benaderd en kwamen er ruim 92.000 over. Op deze manier kunnen alledaagse soorten tijden trek tellen heel leuk worden. Beide piekdagen laten ook mooi pieken zien in de tweede grafiek en uit de eerste grafiek blijkt dat de trek van Houtduiven pas in de tweede week van oktober op gang komt, piekt rond 1 november en eind november eigenlijk nog niet over is.

maximum op een dag	96.997
vroegste	14 juli 2018
laatste	30 november 2001
totaal	768.095

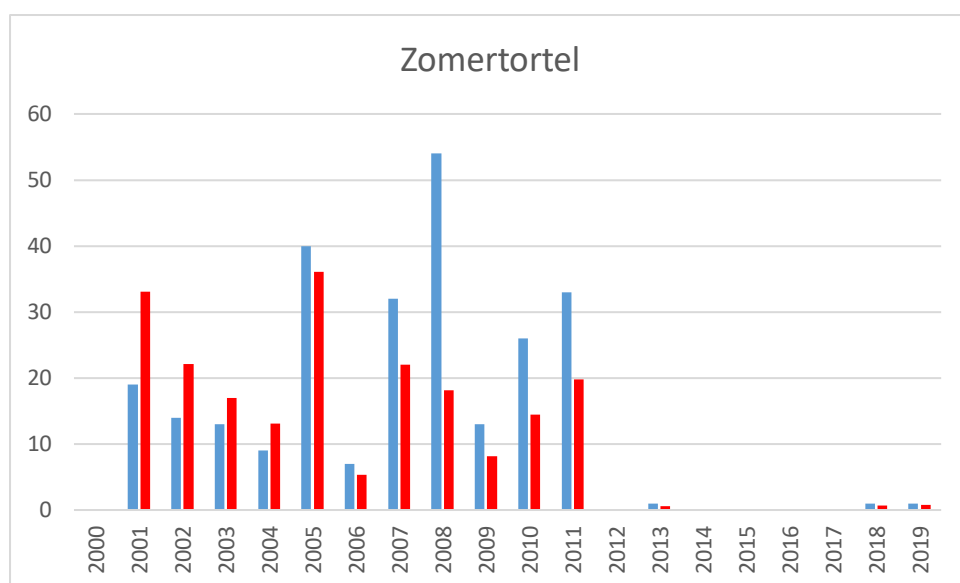
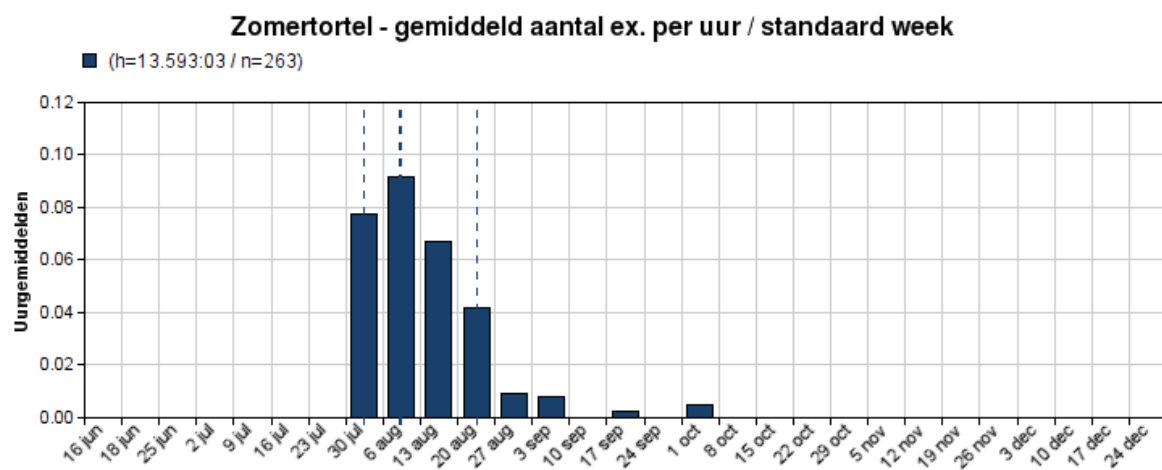

Zomertortel

Hoe snel kan iets gaan. Tot 2011 telden we elk jaar enkele tientallen Zomertortels. En toen was het op eens over. Daarna is er nog maar drie keer een vogel gezien. Als broedvogel is de soort ook rond die tijd uit de omgeving verdwenen. Grote aantallen zijn het nooit geweest, alleen in het marathonjaar telden we er meer dan 50. In 2010 werd er nog een op 4 oktober gezien, wat behoorlijk laat is. Dat was een dag met goede trek, onder andere een dagrecord Holenduif (waar de Zomertortel mee vloog?). De late Zomertortel werd niet eens als bijzondere waarneming aangemerkt, dat zou nu anders zijn. Toen ze nog langskwamen was augustus de beste periode om ze te zien.

maximum op een dag	9
vroegste	1 augustus 2001
laatste	4 oktober 2010
totaal	263

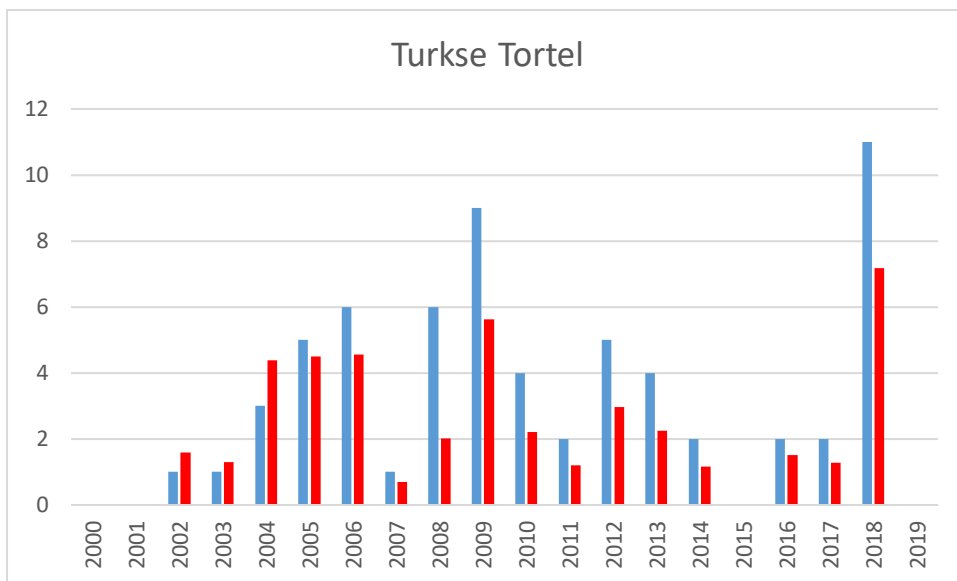
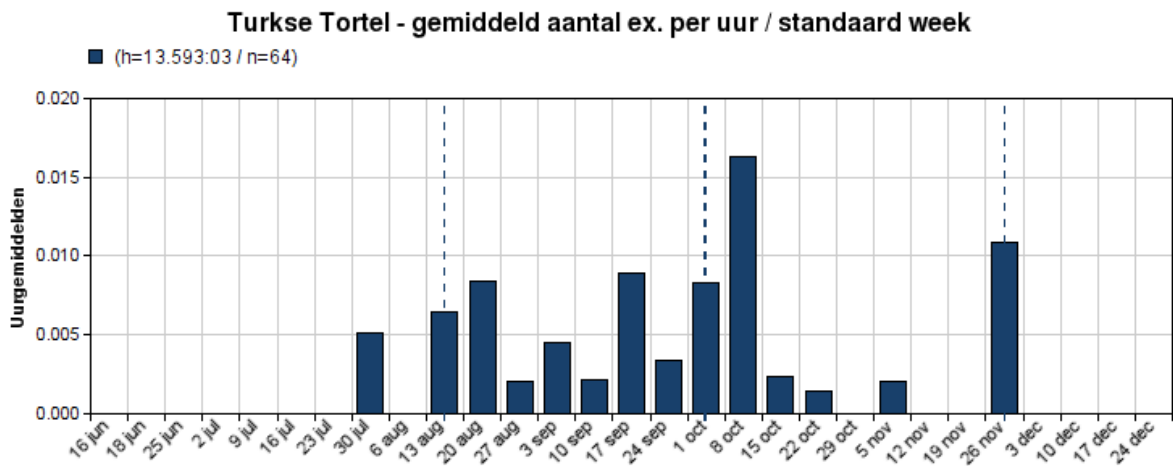

Turkse Tortel

Een schaarse doortrekker op onze telpost, waarvan we er in totaal maar 64 van hebben geteld en op 1 augustus 2005 het maximum van vier op een dag. Dat was ook direct de vroegste waarneming, maar de soort wordt over het hele telseizoen gezien. Beste jaar van 2018 met elf vogels, vreemd genoeg zijn er in 2019 geen trekkende Turkse Tortels gezien. Iets wat overigens in 2015 en in de eerste twee jaren ook gebeurde.

maximum op een dag	4
vroegste	1 augustus 2005
laatste	27 november 2004
totaal	64

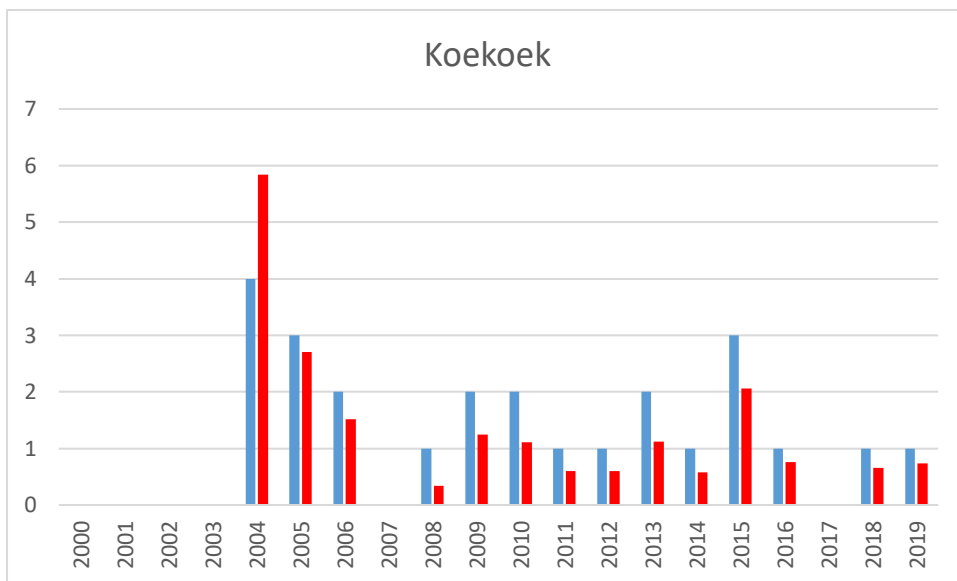
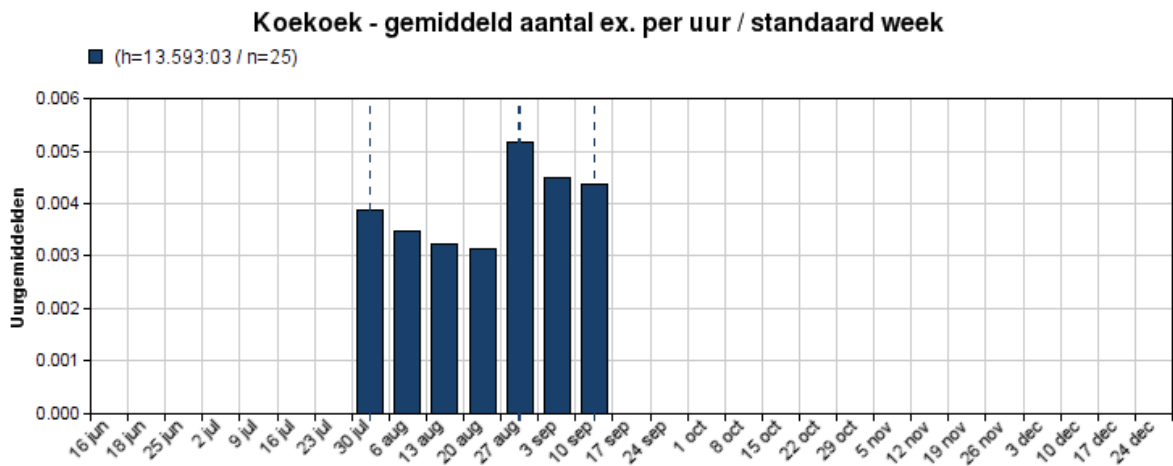

Koekoek

We zien niet elk jaar een Koekoek, maar wel bijna. In 20 jaren tellen zijn er 25 Koekoeken overgevlogen, iets meer dan één per jaar. Het waren ook altijd eenlingen, alleen op 27 augustus 2005 zijn er twee exemplaren op een dag gezien, maar deze vogels trokken niet samen over. Ze komen vooral in augustus over en de laatste die we ooit zagen kwam op 13 september (2006) langs.

maximum op een dag	2
vroegste	1 augustus 2004
laatste	13 september 2006
totaal	25

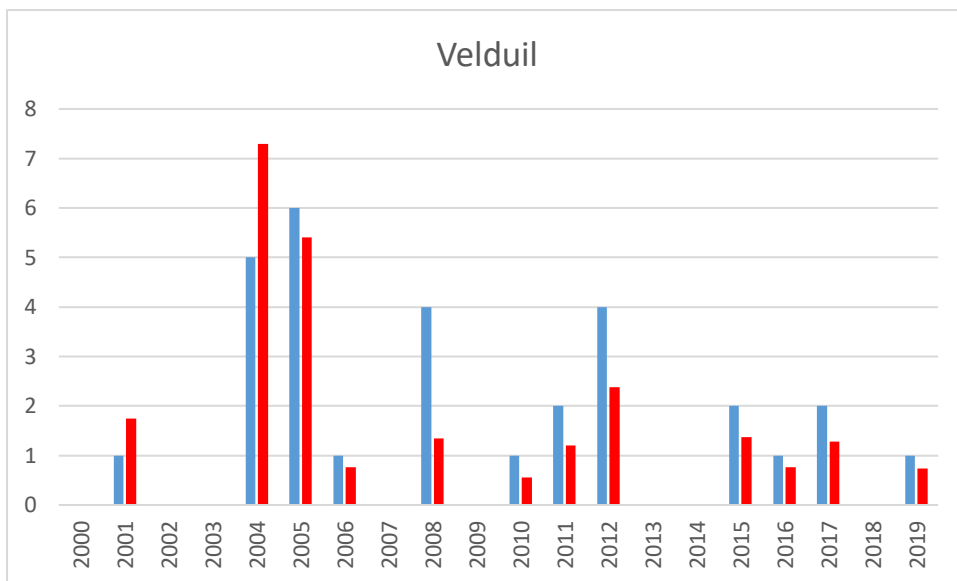
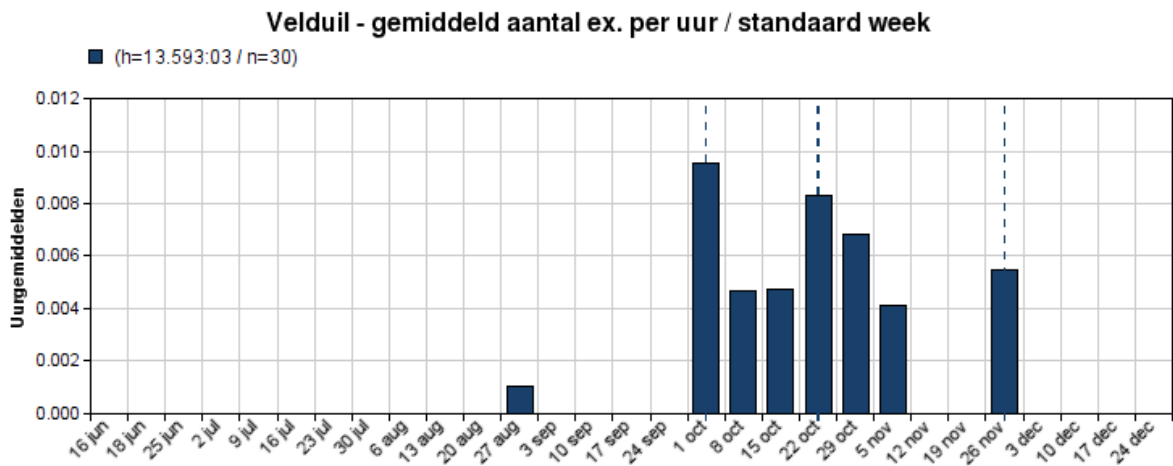

Velduil

Ook Velduilen zijn geen algemene doortrekker bij ons, op 7 oktober 2004 kwamen er twee tegelijkertijd voor de telpost langs. Enkele dagen later zijn er weer twee gezien, die waarschijnlijk op de Maashorst overnacht hadden, Ook op 31 oktober 2005 zijn er twee velduilen direct bij aankomst 's morgensvroeg gezien. De vroegste ooit kwam al op 1 september langs, dat was in 2017. De laatste was op 28 november 2015, maar na 30 november tellen we nooit dus misschien dat er in december ook nog vogels langskomen. Eigenlijk komen Velduilen vooral in oktober langs.

maximum op een dag	2
vroegste	1 september 2017
laatste	28 november 2015
totaal	30

Nachtzwaluw

Alleen op 21 augustus 2003 is de Nachtzwaluw als trekvogel vastgesteld, 's avonds werden er twee geteld. Andere jaren zijn er wel Nachtzwaluwen gezien, maar dit waren vogels die ter plaatse bleven. Er is zelfs een verkeersslachtoffer gevonden, wat eigenlijk niet zo vreemd is, want we hebben meerdere malen gezien dat er Nachtzwaluwen in de avondschemering op de asfaltweg gingen zitten, mogelijk om op te warmen. Op 17 september 2012 is er wel een late Nachtzwaluw ter plaatse geconstateerd. Die dag is er tot zonsondergang geteld.

Gierzwaluw

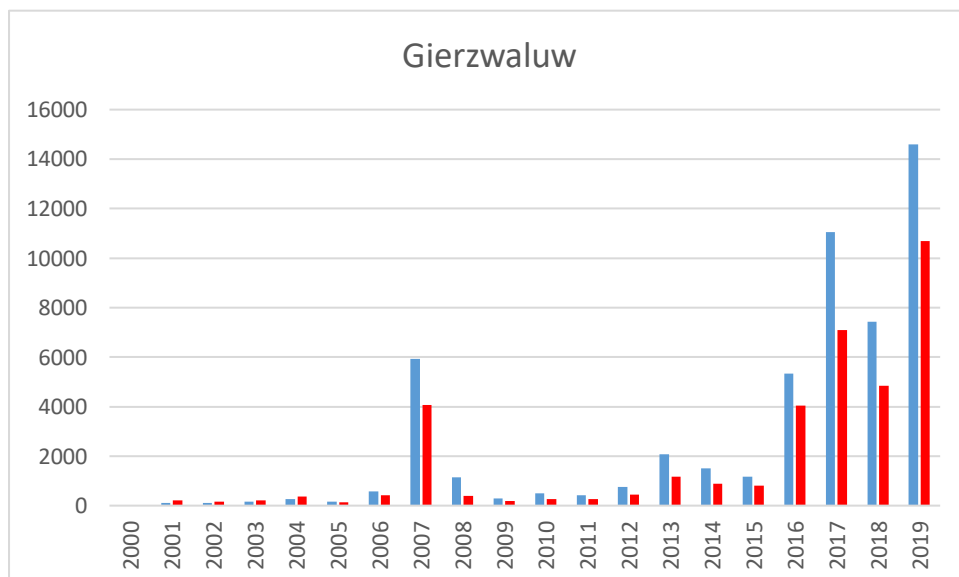
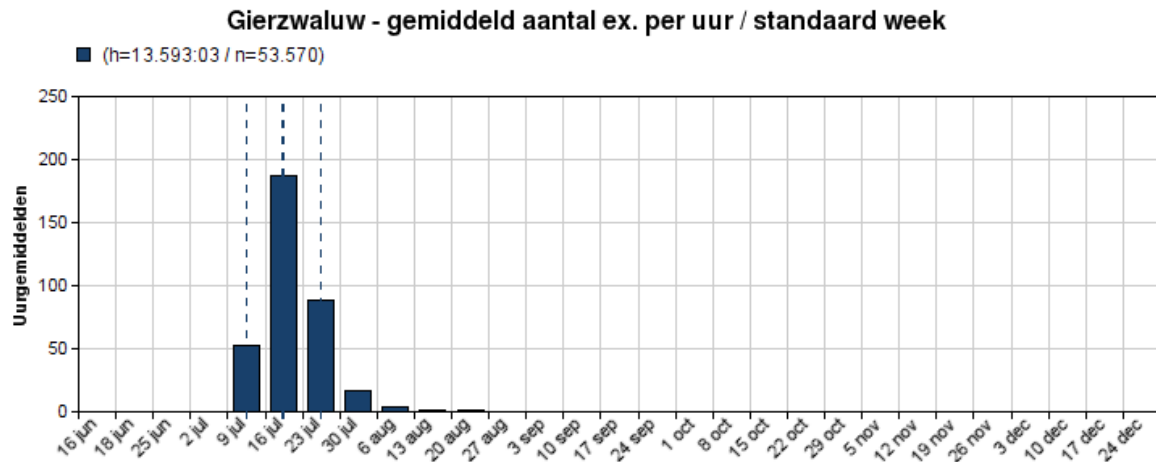
Tot 2016 begonnen we op 1 augustus met tellen. De indruk bestond dat we nog al eens te laat waren om de piek van de trek van de Gierzwaluw mee te krijgen. Er is in de jaren ervoor al een aantal keer gepost en toen kwamen er veel Gierzwaluwen over.

In de grafiek is goed te zien dat sindsdien de aantallen veel hoger zijn, alleen in 2007 werden er

maximum op een dag	3680
vroegste	13 juli 2019
laatste	24 oktober 2009
totaal	53.570

vergelijkbare aantallen geteld. In 2019 werd het dagrecord op 3680 gezet, dat was op 20 juli, dus in de periode dat we tegenwoordig extra tellen. Op 24 oktober 2009 is er een hele late Gierzwaluw overgekomen, de op één na laatste was ook laat: 18 oktober 2004. Tegenwoordig zouden we dit soort vogels beslist op de foto willen hebben om zeker te weten dat het geen andere soort gierzwaluw betreft, de kans is dan groot dat het om Vale Gierzwaluwen gaat.

IJsvogel

De IJsvogel is één keer op deze telpost gezien en dat was op 19 september 2017. De IJsvogel broedt wel in de omgeving (Hofmans plassen bijvoorbeeld) en ook in de winter is de soort in de (ruime) omgeving meestal wel aanwezig.

Draaihals

Slecht vier maal is er een Draaihals op trek waargenomen, het is dus een zeldzame doortrekker. Twee daarvan kwamen in september langs, de andere respectievelijk in augustus en oktober. De

maximum op een dag	1
vroegste	22 augustus 2018
laatste	27 oktober 2011
totaal	4

vogel van 6 september zat mooi op de weg, eerst aan de ene kant van de telpost, daarna aan de andere kant. Mogelijk zijn het twee verschillende vogels geweest, maar het is op één exemplaar gehouden.

Kleine Bonte Specht

Deze spechtensoort is op de Maashorst broedvogel met meerdere broedparen, maar als trekvogel zeldzaam. Er zijn er zes in totaal gezien, nooit meer dan één per dag en nooit in november.

maximum op een dag	1
vroegste	23 augustus 2007
laatste	27 oktober 2011
totaal	6

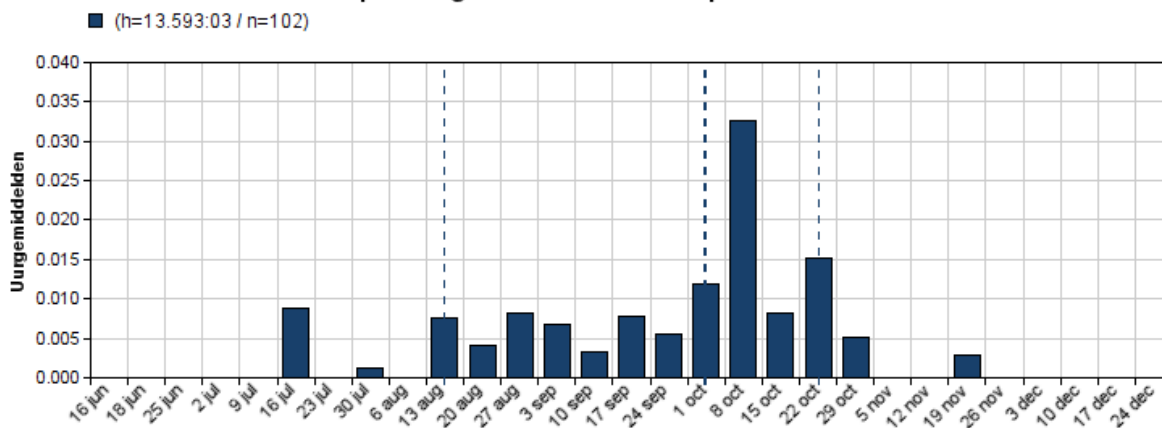
Grote Bonte Specht

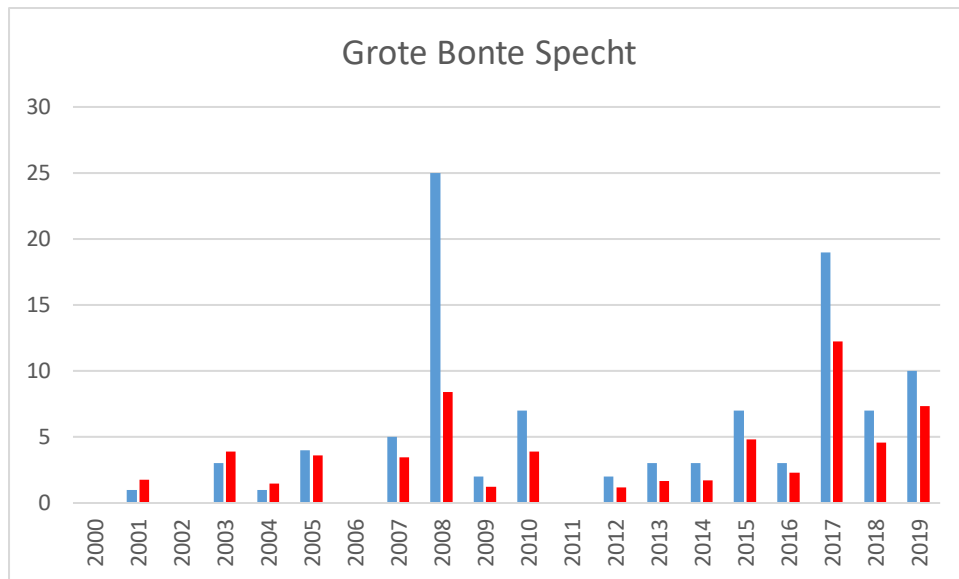
Spechten op trek is lastig op een telpost die te midden van de bossen ligt, maar we zien ze toch met enge regelmaat. Van de Grote Bonte Specht ligt het gemiddeld op vijf per jaar. Het dagrecord staat op vier en is van 17 oktober 2008, een dag met prima trek.

maximum op een dag	4
vroegste	17 juli 2017
laatste	22 november 2019
totaal	102

2008 is ook het jaar met de meeste Grote Bonte Spechten op trek (25), maar 2017 was gecorrigeerd naar aantal uren tellen beter. De piek van de trek ligt in begin oktober, maar ook in juli trekken er al Grote Bonte Spechten. In november trekken er nauwelijks Grote Bonte Spechten.

Grote Bonte Specht - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

Zwarte Specht

De Zwarte Specht is in totaal tien keer als trekker op de telpost gezien. Nooit meer dan één per dag, verdeeld over het hele seizoen, maar de laatste die genoteerd werd was in 2010. De laatste 10 jaar worden er dus geen trekkende Zwarte Spechten meer genoteerd, omdat de indruk is dat het om lokale vogels gaat die op de Maashorst broeden.

maximum op een dag	1
vroegste	17 augustus 2005
laatste	9 november 2003
totaal	10

Groene Specht

De eerste trekkende Groene Specht werd op 14 augustus 2008 gezien, hoog over de telpost vliegend. Ook de volgende dag werd er een Groene Specht op trek gezien. Daarna duurde het tot 27 oktober 2015 totdat de derde Groene Specht langskwam, ook duidelijk op trek.

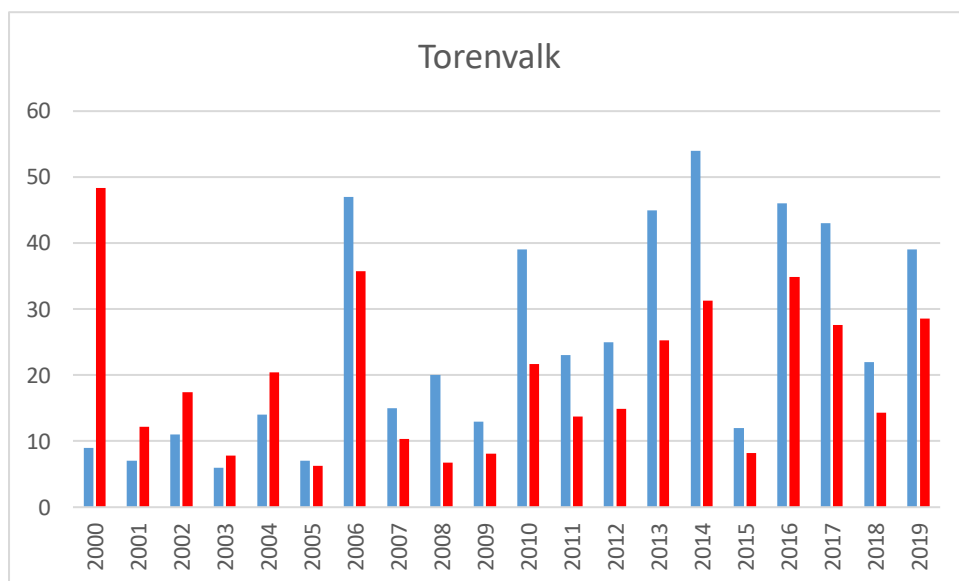
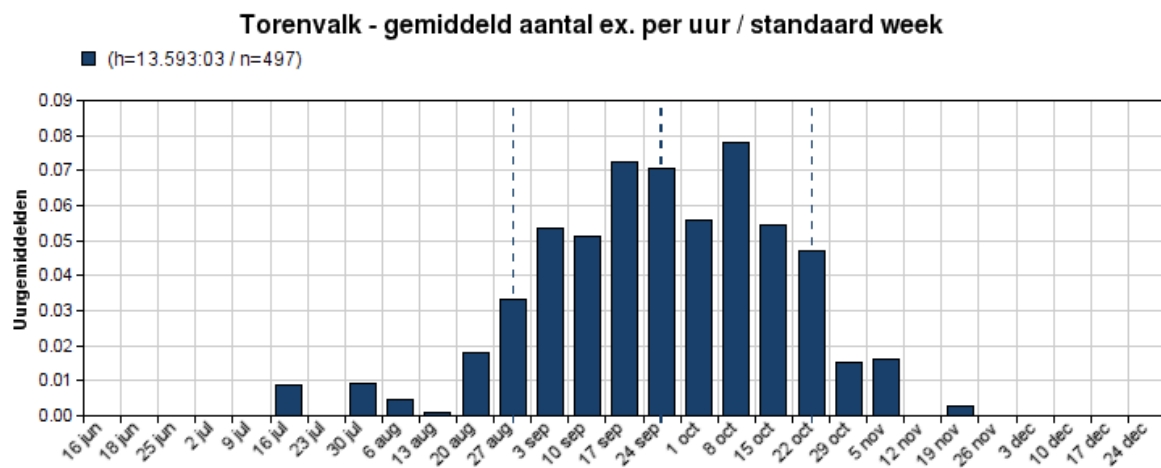
maximum op een dag	1
vroegste	14 augustus 2008
laatste	27 oktober 2015
totaal	3

Torenvalk

Op 19 september 2017 hebben we de dag met de meeste Torenvalken op trek gehad, tien vogels. Aangezien deze soort ook vlakbij de telpost broedt en er gedurende het telseizoen verschillende Torenvalken in het gebied verblijven is het soms een lastige soort om te tellen

maximum op een dag	10
vroegste	14 juli 2018
laatste	30 november 2015
totaal	497

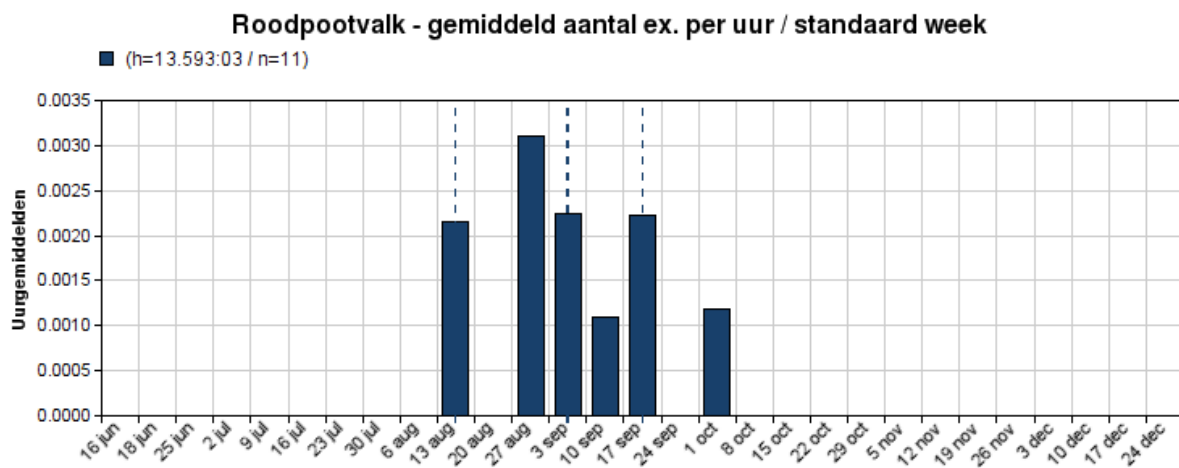

Roodpootvalk

In al die jaren zijn er maar liefst elf Roodpootvalken gezien, in 2010 en 2016 waren er twee in het jaar, andere jaren maar één (of geen). Ze komen vooral in september langs, op 3 oktober 2014 was de laatste, die een poosje rond de telpost blijft hangen. In de zomer van 2019 was er voor het telseizoen een Roodpootvalk enige tijd ter plaatse.

maximum op een dag	1
vroegste	13 augustus 2010
laatste	3 oktober 2014
totaal	11

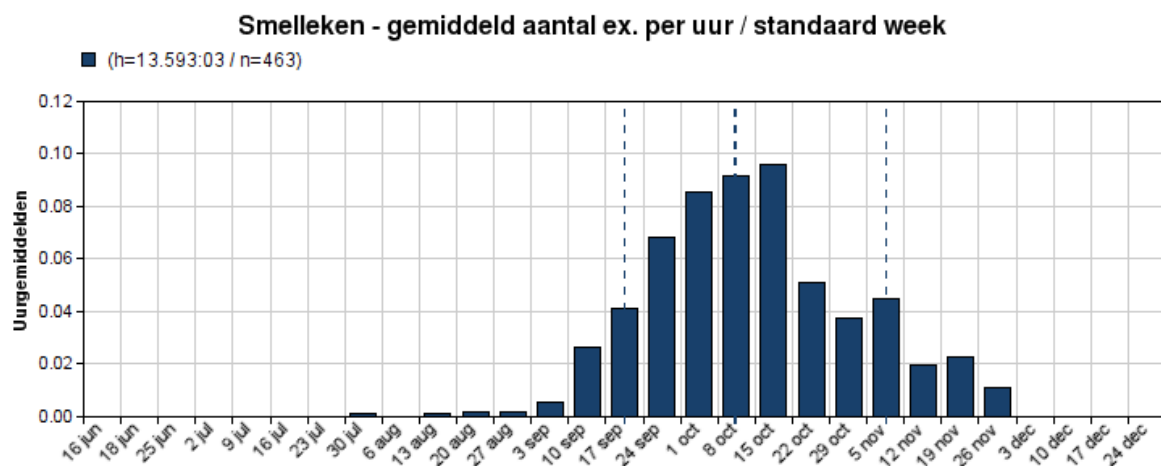

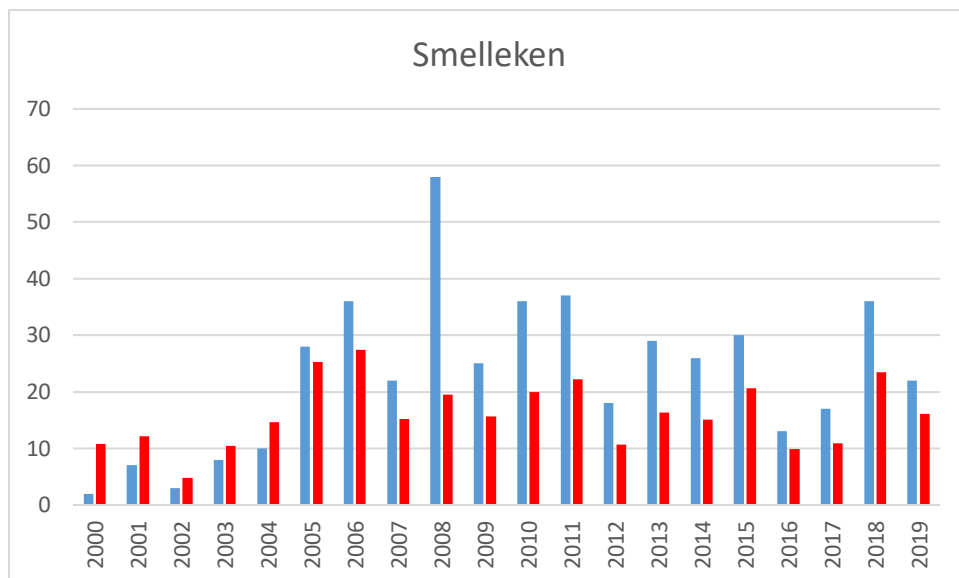
Smelleken

De meeste Smellekens zijn voorbij voordat je er erg in hebt, omdat ze laag over de grond met grote snelheid langs vliegen. Soms blijven ze wel een poosje uitrusten op een hobbel in het veld.

maximum op een dag	6
vroegste	3 augustus 2017
laatste	30 november 2018
totaal	463

De meeste Smellekens zijn in het marathonjaar 2008 gezien, maar gecorrigeerd voor aantal teluren was dat toch een heel gewoon jaar en was 2006 het beste jaar. De vroegste ooit kwam al op 3 augustus 2017 langs, maar tot aan het eind van het telseizoen kunnen ze gezien worden. Half oktober is de beste tijd, maar daarna is het direct een stuk minder. De Vinkentrek neemt dan ook behoorlijk af. Beste dag was 7 oktober 2019, toen er in één dag zes Smellekens gezien werden. Er kwamen ook al vier keer vijf Smelleken op een dag langs.

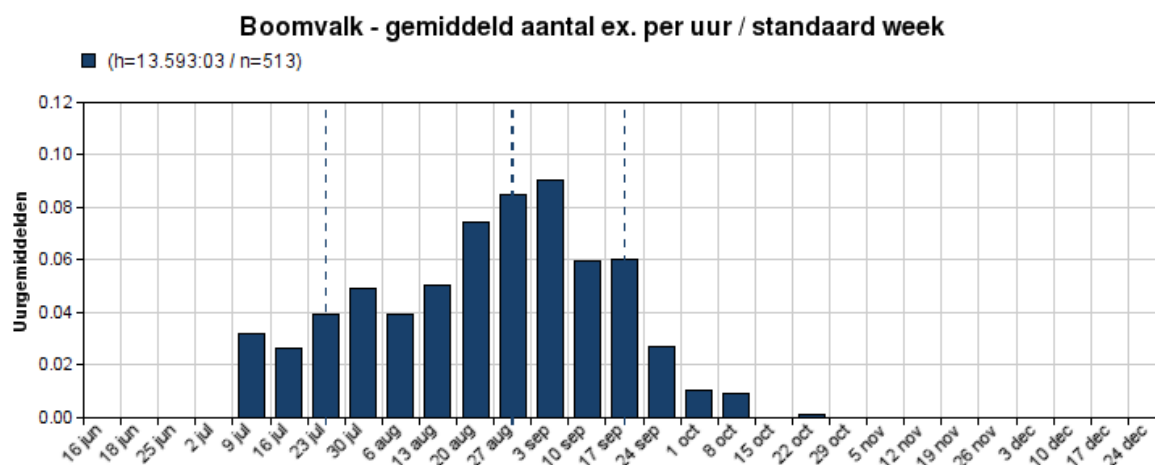

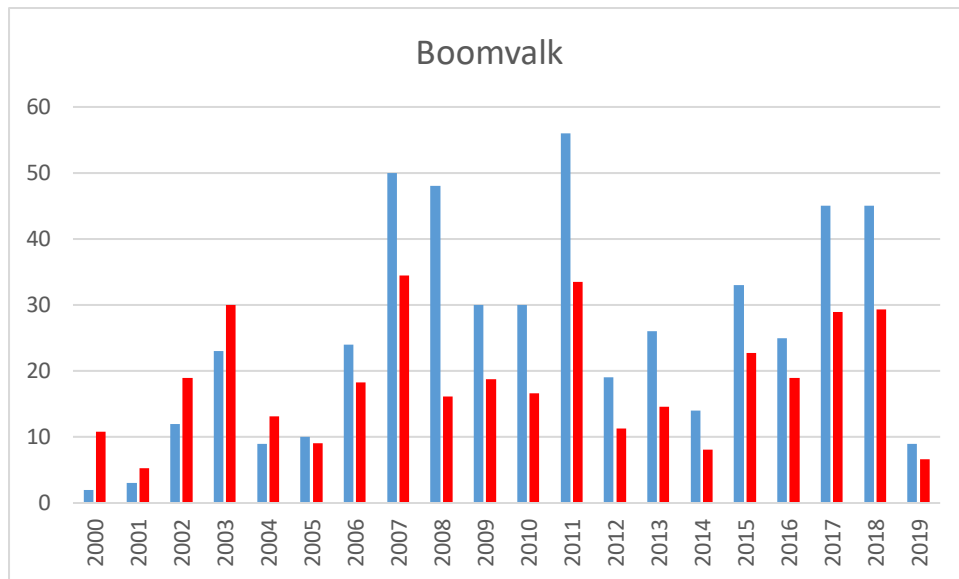

Boomvalk

Op 16 augustus 2011 kwamen er maar liefst twaalf Boomvalken op één dag langs. Dat is ruim meer dan we in 2019 in het hele jaar hebben geteld (negen Boomvalken). Het is ook het jaar met de meeste Boomvalken (ook met correctie, maar dan is 2007 gelijkwaardig). De twaalf Boomvalken kwamen binnen twee uur allemaal langs. Ondanks dat het aantal broedende Boomvalken in Nederland de laatste jaren flink afneemt, lijkt het er op dat de trekkende aantallen op peil blijven. Alleen 2019 is wel een heel slecht jaar. De piek zit in begin september, in oktober zijn ze praktisch allemaal door. De laatste ooit is uit het eerste jaar dat er geteld werd, 22 oktober 2010.

maximum op een dag	12
vroegste	15 juli 2017
laatste	22 oktober 2000
totaal	513

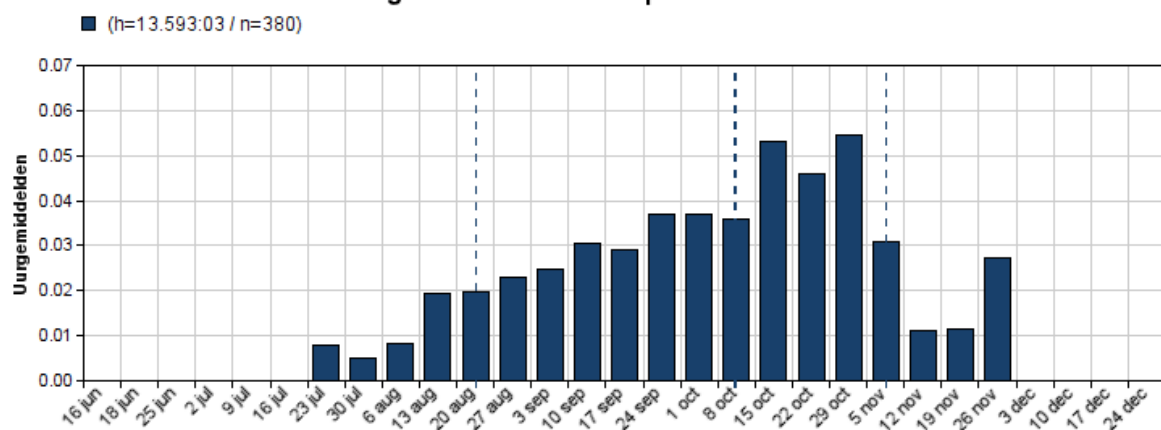
Slechtvalk

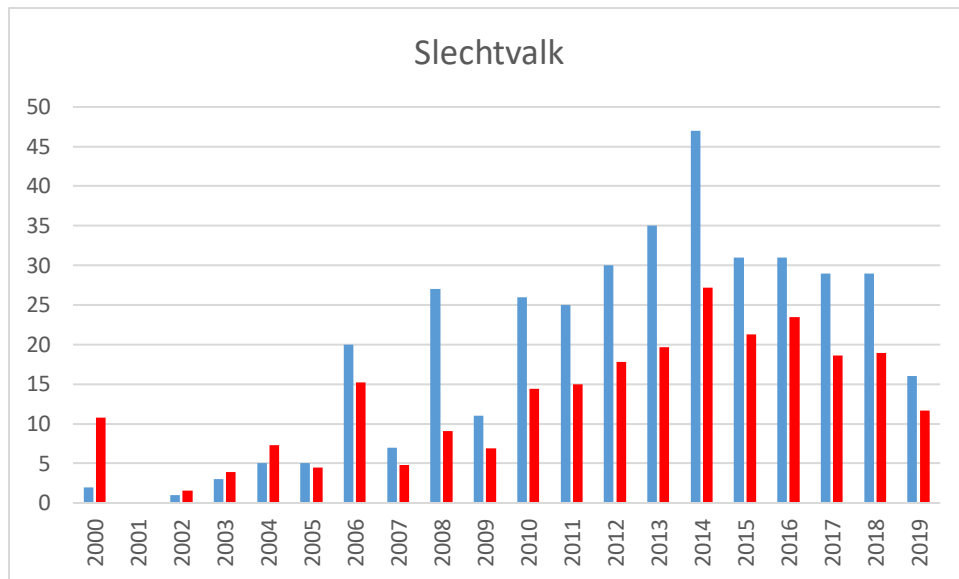
In het eerste decennium was de Slechtvalk duidelijk zeldzamer dan in het laatste decennium. 2014 was het beste jaar en het dagrecord komt ook uit dat jaar. Het staat op vijf Slechtvalken en werd op 10 september 2014

maximum op een dag	5
vroegste	27 juli 2018
laatste	30 november 2016
totaal	380

gevestigd, een bewolkte dag met weinig wind uit noordelijke richting. De maand oktober is de beste maand, maar het hele telseizoen kunnen er Slechtvalken gezien worden. Op 20 oktober 2013 zit er in een dode boom bij de telpost een grote valk. Het blijkt een lastig te determineren geval te zijn, maar dankzij de goede foto's en geraadpleegde deskundigen blijkt het om een Toendraslechtvalk te gaan, een ondersoort uit het noorden van Europa.

Slechtvalk - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

Grote Alexanderparkiet

Eën maal kwam deze exoot langs gevlogen, op 19 augustus 2018.

Grote Geelkuifkaketoe

Op 26 oktober 2014 kwam er een vrij grote witte vogel uit de richting van Slabroek aangevlogen. Het was niet duidelijk wat het was, er werd van alles gesuggereerd, maar toen de vogel dichterbij was, bleek het om een Geelkuifkaketoe te gaan. Niet echt iets wat je verwacht in Nederland! De vogel zal ergens ontsnapt zijn, maar meer dan dat hij bij ons overvloedig weten we niet.

Halsbandparkiet

Inmiddels is het al weer vijf keer gebeurd dat er een Halsbandparkiet langs gevlogen kwam. Elke keer betrof het één vogel en de laatste was in 2014. Er is geen broedpopulatie in de buurt, dus misschien zijn het toch allemaal ontsnapte vogels geweest. Er is geen duidelijke voorkeursperiode.

Grauwe Klauwier

Vier keer is er een Grauwe Klauwier bij de telpost gezien, soms op enige afstand. Drie vogels betroffen juveniele exemplaren. De vogels zijn allemaal op bijna dezelfde datum gezien, namelijk 19 augustus 2009, 20 augustus 2010 en 2013 en 21 augustus 2018.

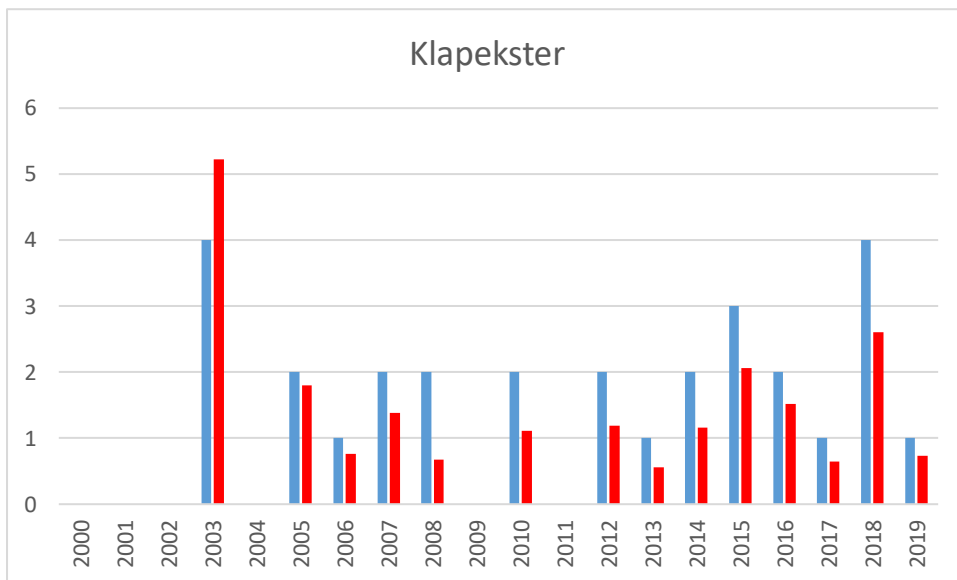
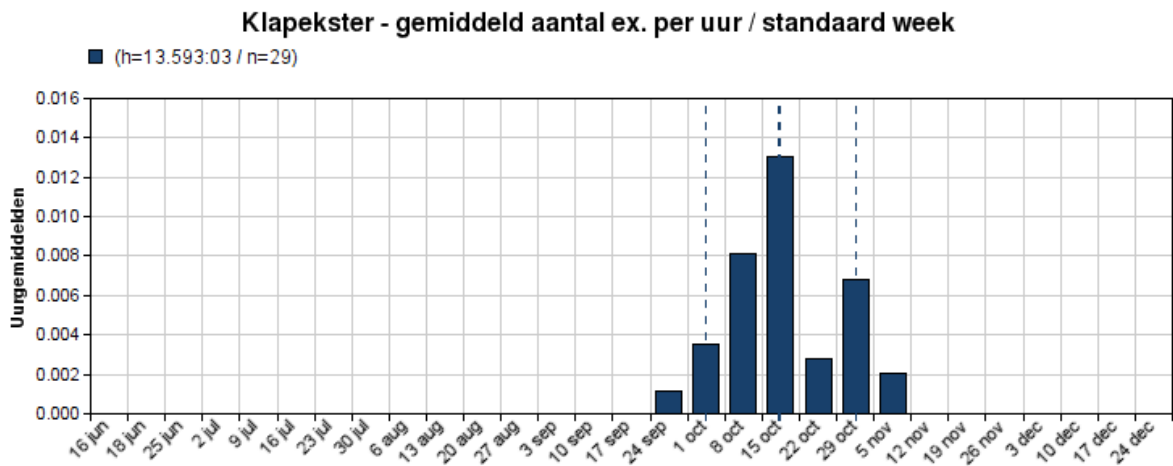
Klapekster

Nadat de eerste drie jaren trektellen nog geen een Klapekster opgeleverd had, werden er in 2003 maar liefst vier geteld. Dat is alleen maar in 2018 weer gelukt, andere jaren waren het er minder en in 2009 en 2011 zelfs geen één. In

2014 kwam de eerste Klapekster al op 30 september langs. De beste tijd voor Klapeksters is half oktober en na de eerste week van november zien we nauwelijks trekkende Klapeksters. Maar in die periode kun je regelmatig overwinterende Klapeksters bij de telpost zien.

maximum op een dag	2
vroegste	30 september 2014
laatste	7 november 2018
totaal	29

Wielewaal

In totaal zijn er drie Wielewalen langs de Brobbelbies op trek waargenomen. De vroegste was in 2018 op 22 augustus en de andere twee op twee dagen achter elkaar (14 en 15 september) in 2011.

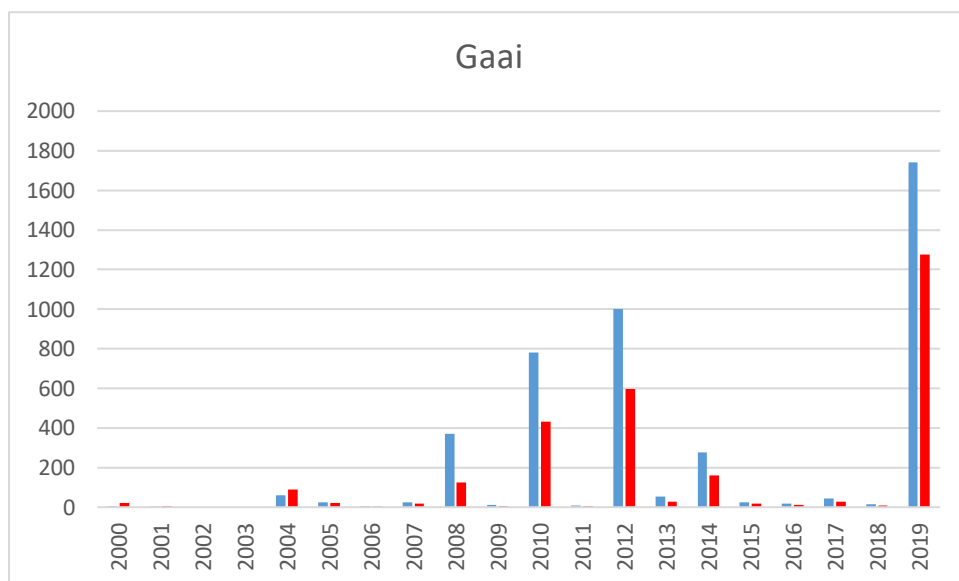
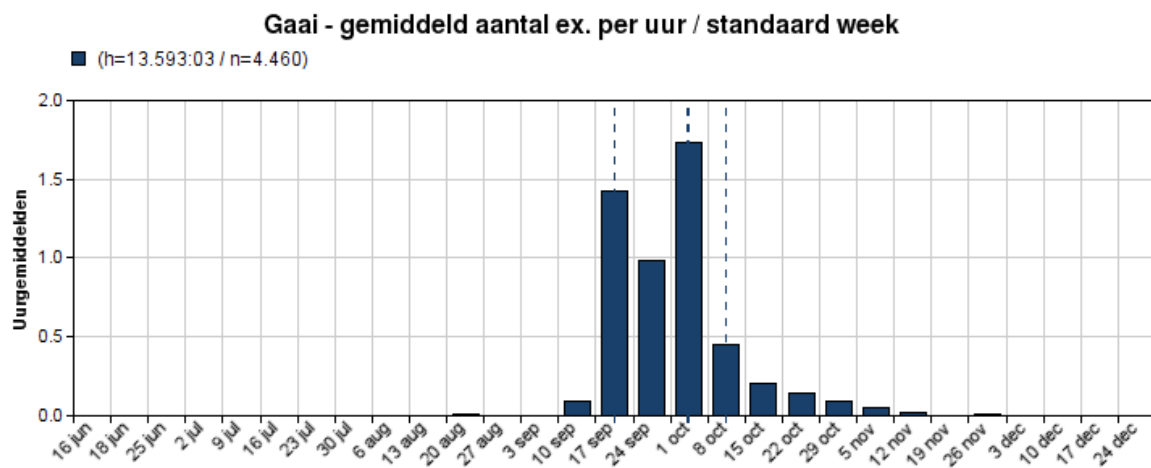
Gaai

De meeste jaren zien we nauwelijks Gaaien op trek, maar in sommige jaren zijn er invasies. Dat is in de grafiek goed te zien en de grootste invasie was die van 2019, toen er vele records sneuvelden. Tot dan toe was 2012 het beste jaar

met in totaal 1002 Gaaien op trek, in 2019 waren dat er 1742. De beste dag was 2 oktober 2019, toen er 442 langskwamen. Het vorige record was nog maar 10 dagen oud (334) en dat was al ruim een verdubbeling van het oude record. Overal in Nederland werden toen veel Gaaien gezien. Deze twee dagrecords zijn in de eerste grafiek goed terug te zien, maar Gaaientrek vindt meestal rond die tijd plaats.

maximum op een dag	442
vroegste	18 augustus 2007
laatste	26 november 2014
totaal	4460

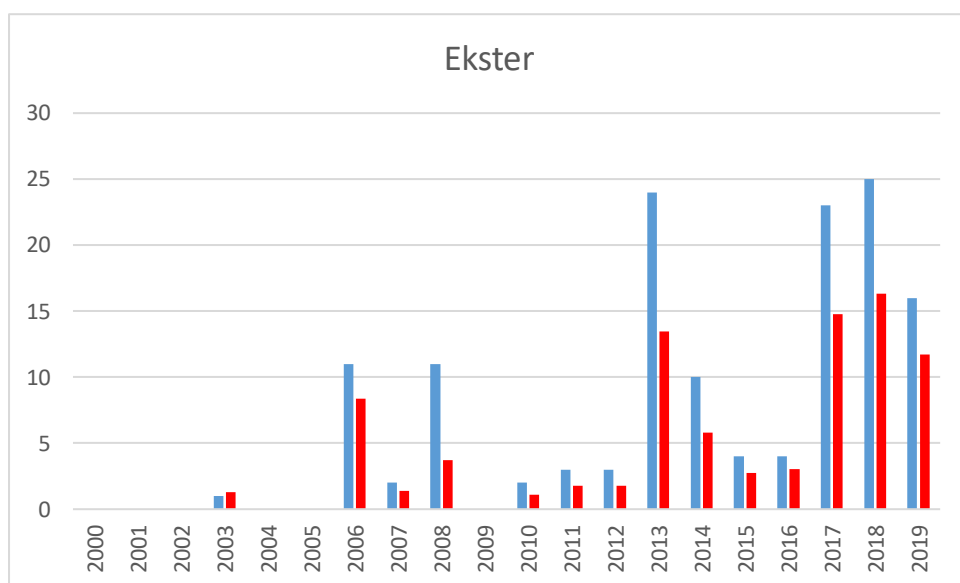
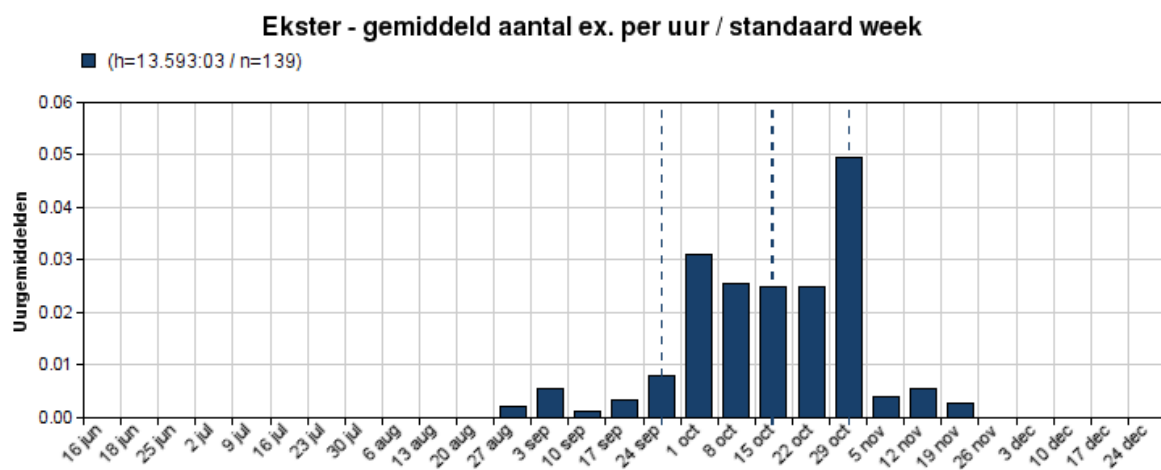
Ekster

Tot 2013 zagen we weinig Eksters op trek, nadien beduidend meer. Recent zien we ook buiten het telseizoen meer Ekster rond de telpost maar dat zou geen invloed moeten hebben op de getelde aantallen. De topdag met

zeventien Eksters op 31 oktober 2013 betrof één groep die langs de bosrand richting buurtschap het Loo trok. Voor september worden er nauwelijks trekkende Eksters gezien, de rest van het telseizoen wel, maar in november zijn het er weinig. De topdag zorgt voor een piek eind oktober (is ook meer dan 10% van alle getelde Eksters).

maximum op een dag	17
vroegste	29 augustus 2007
laatste	25 november 2006
totaal	139

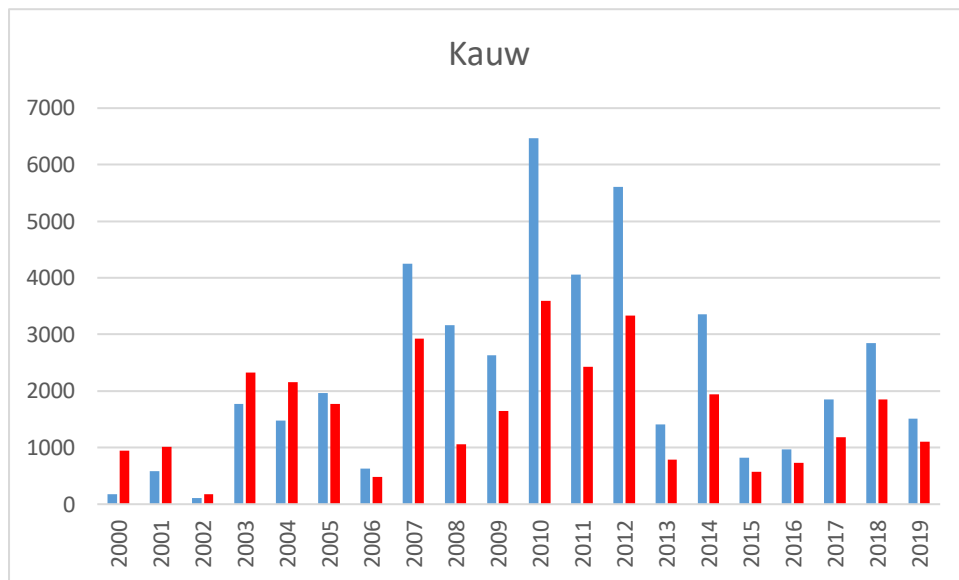
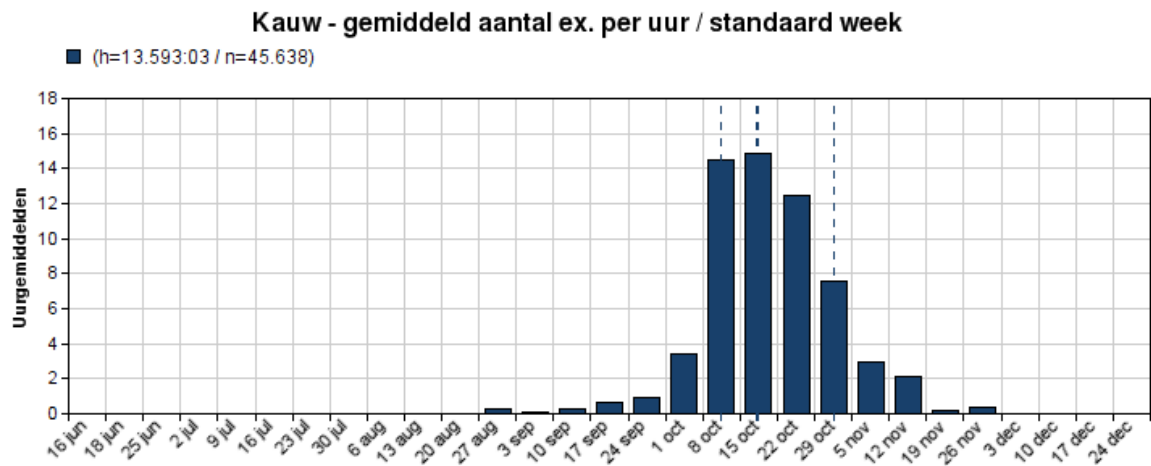

Kauw

Regelmatig hoor je Kauwtjes eerder dan dat je ze ziet en er zijn dagen dat er veel over komen. Het dagrecord staat op 1456 en dat was op 11 oktober 2010. Het was toen een periode met veel trek van Kauwen, want ook de dag er voor en enkele dagen erna zagen we er meer dan 1000 op één dag en dat is verder nog maar één andere keer gebeurd, dat was op 22 oktober 2012. Oktober 2010 zorgt dus voor een hoge piek in de grafiek. Rond 15 oktober is dan ook de beste tijd voor trekkende Kauwen.

maximum op een dag	1456
vroegste	31 juli 2017
laatste	30 november 2001
totaal	45.673

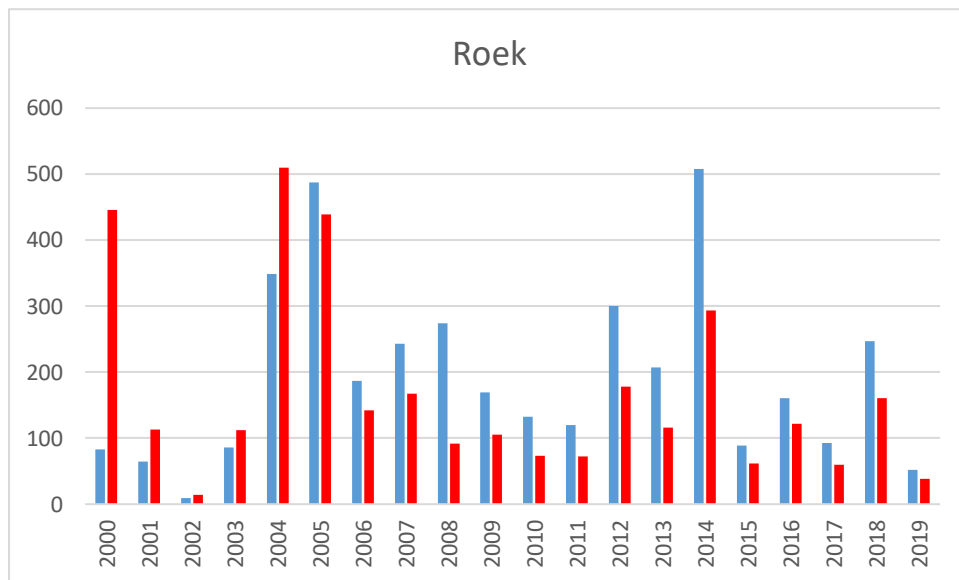
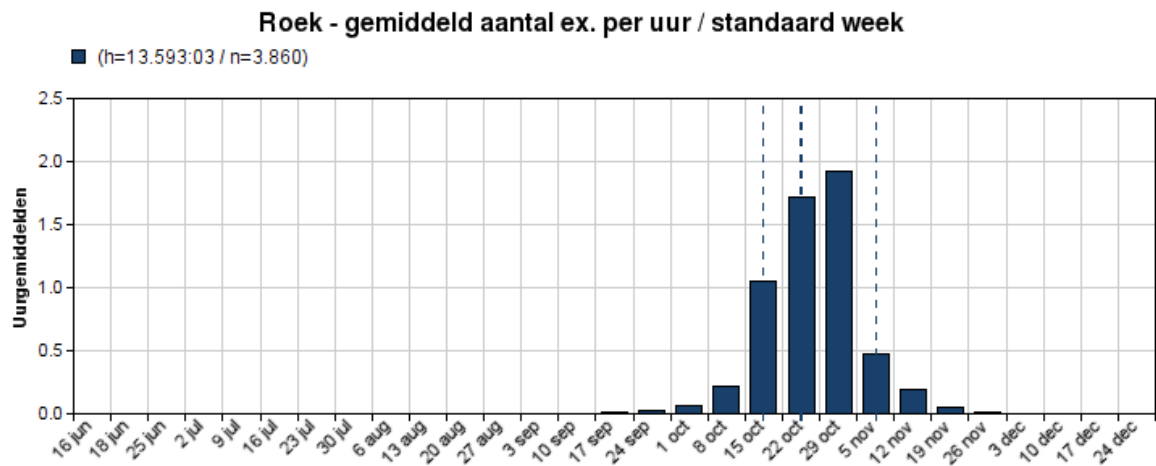
Roek

Tot 2005 werden er naar verhouding veel meer Roeken op trek gezien dan tegenwoordig. Volgens de vogelatlas¹ is dat een verschijnsel dat zich sinds 1995 te zien is; er overwinteren veel minder Roeken in Nederland dan vroeger.

maximum op een dag	179
vroegste	30 augustus 2007
laatste	27 november 2004
totaal	3861

Waarschijnlijk blijven de vogels dicht bij hun broedgebieden. Het dagrecord van 179 Roeken is van 31 oktober 2014, vier dagen er voor was de op één na beste dag voor Roekentrek. Dat is dus wel in de periode dat er minder Roeken op trek werden geteld, de eerste 10 jaar werden er (relatief, rode kolommen in tweede grafiek) meer Roeken op deze telpost geteld. De beste tijd om trek van Roeken te zien is de tweede helft van oktober.

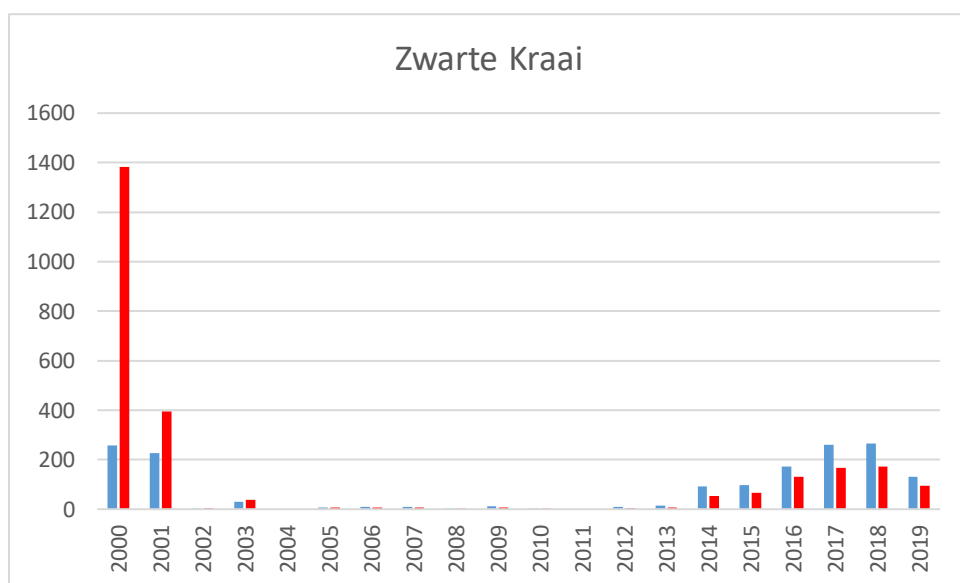
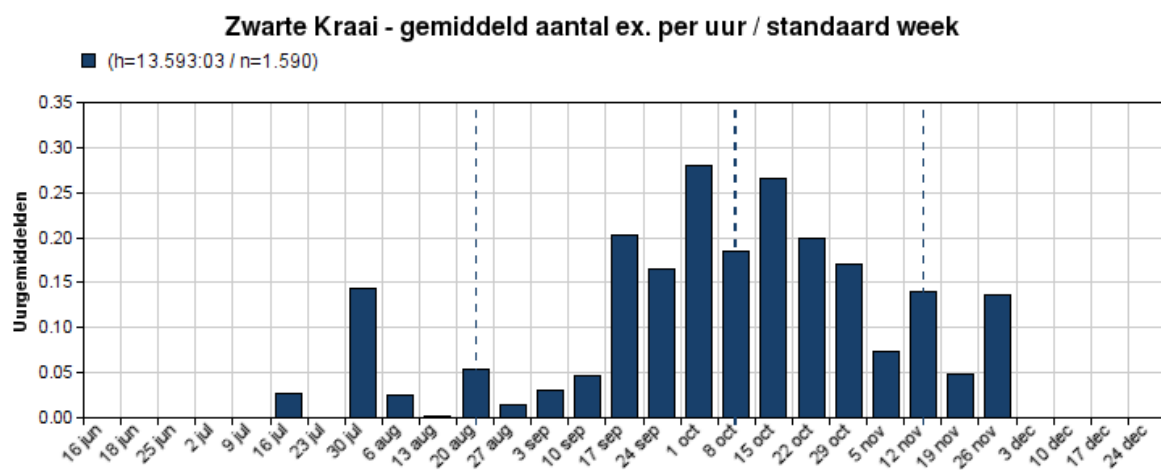

Zwarte Kraai

Niet de makkelijkste vogel om te tellen op een trektelpost, want wanneer trekt een vogel en wanneer vliegt ie gewoon over? Toch komen ze geregeld duidelijk over. Het record op één dag is 54 en dat is al heel oud, namelijk van 5 augustus 2001. Enige twijfel is in dit geval wel op zijn plaats, want dat is vroeg in het seizoen. Toch zijn er vergelijkbare aantallen recent geteld, namelijk op 23 augustus 2014, toen er 47 geteld werden, toch ook vrij vroeg in het seizoen. Tot 2014 is er heel voorzichtig met het noteren van Zwarte Kraaien omgegaan, althans zo lijkt het, nadien worden er zo'n 100 per jaar geteld. De beste periode is de eerste helft van oktober, dan komen de meeste trekkende Zwarte Kraaien over.

maximum op een dag	54
vroegste	20 juli 2017
laatste	30 november 2015
totaal	1590

Bonte Kraai

Drie keer is er een Bonte Kraai op de telpost gezien, allemaal eind oktober. De vroegste was op 26 oktober 2013, de laatste op 30 oktober 2009 en die derde was op 27 oktober 2003. Na 2013 zijn er dus geen Bonte Kraaien meer rond de telpost waargenomen en zelfs niet in het werkgebied van de Vogelwacht Uden.

Raaf

Ook met Raven zijn we erg voorzichtig en dat komt omdat er een succesvol paar al enige jaren in de omgeving van de telpost broedt en met veel succes, want er vliegen 3 tot 5 jongen per jaar uit. Alleen in 2011 kwamen er trekkende Raven langs, tot 2019. Het dagrecord is in 2019 op drie gekomen, dat was op 16 oktober 2019.

maximum op een dag	3
vroegste	29 september 2011
laatste	19 november 2011
totaal	8

Pestvogel

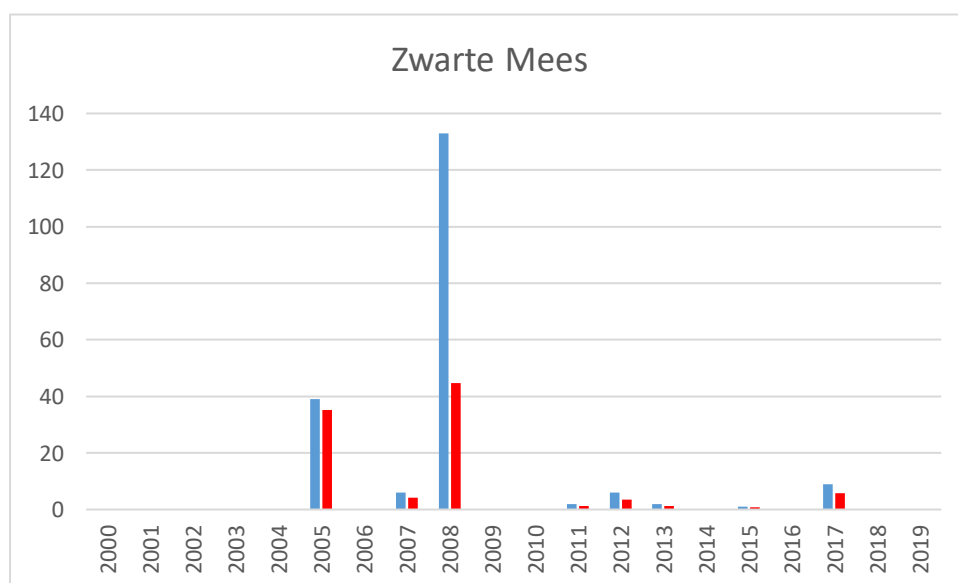
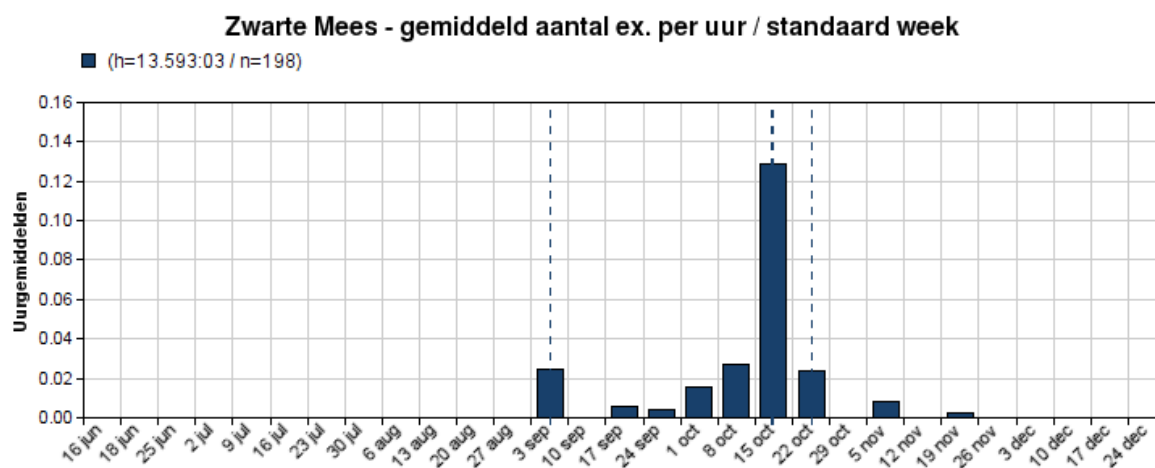
Slechts twee maal kon de Pestvogel als trekvogel genoteerd op deze telpost. De eerste keer was op 31 oktober 2008, toen er twee vogels overkwamen, de tweede keer betrof het één vogel, dat was op 3 november 2016.

Zwarte Mees

Een invasievogel en broedvogel-jaarvogel van de Maashorst. Toch zullen de Zwarte Mezen die op de telpost gezien worden trekvogels zijn, want de geschikte bossen staan op ongeveer een kilometer afstand van de telpost. In 2005 en

2008 was er een invasie van de Zwarte Mees. Deze vogels kunnen tot uit Rusland komen⁴ en blijken niet in Nederland te overwinteren maar verder te trekken. Het dagrecord is tijdens de invasie van 2008 geteld, op 20 oktober. Rond deze tijd is ook de piek van de doortrek.

maximum op een dag	109
vroegste	4 september 2008
laatste	19 november 2008
totaal	198

⁴ bron: website SOVON soorttekst Zwarte Mees

Matkop

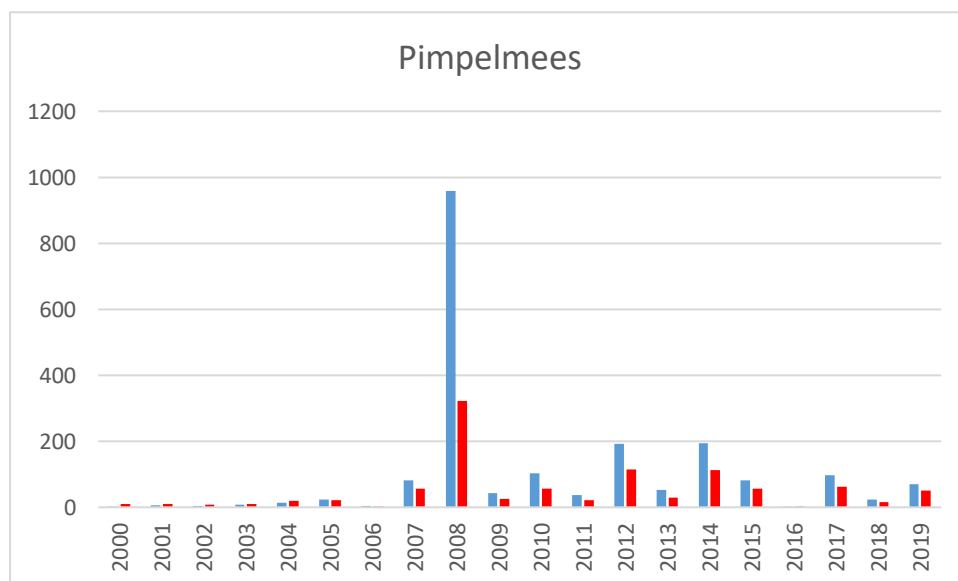
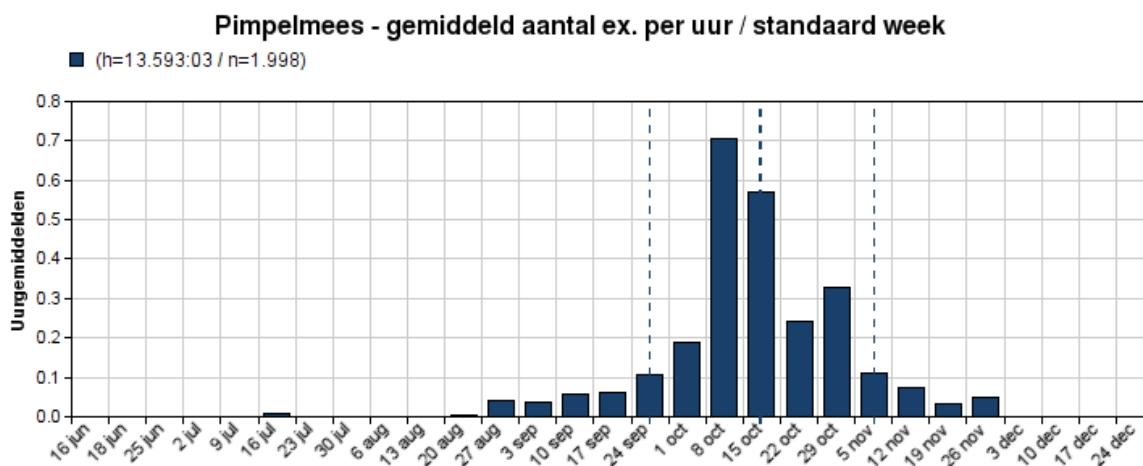
Slechts vijf keer kwam er een Matkop op trek langs op de Brobbelbies-Noord. Elke keer betrof het maar één vogel. Twee keer was dat in augustus, drie keer in september.

maximum op een dag	1
vroegste	8 augustus 2014
laatste	15 september 2011
totaal	5

Pimpelmees

Ook bij de Pimpelmees zijn er invasie-jaren, 2008 was zo'n jaar. Het dagrecord komt uit dat jaar, dat was op 10 oktober, maar alle tien beste dagen komen uit de periode tussen 8 tot 23 oktober 2008. Vandaar ook die hoge piek in de tweede grafiek. Ook in de eerste grafiek is deze periode verantwoordelijk voor de piek. Pimpelmezen kunnen in kleine aantallen het hele telseizoen gezien worden, maar voor eind augustus is de kans op trekkende Pimpelmezen heel klein.

maximum op een dag	170
vroegste	19 juli 2018
laatste	30 november 2014
totaal	1998

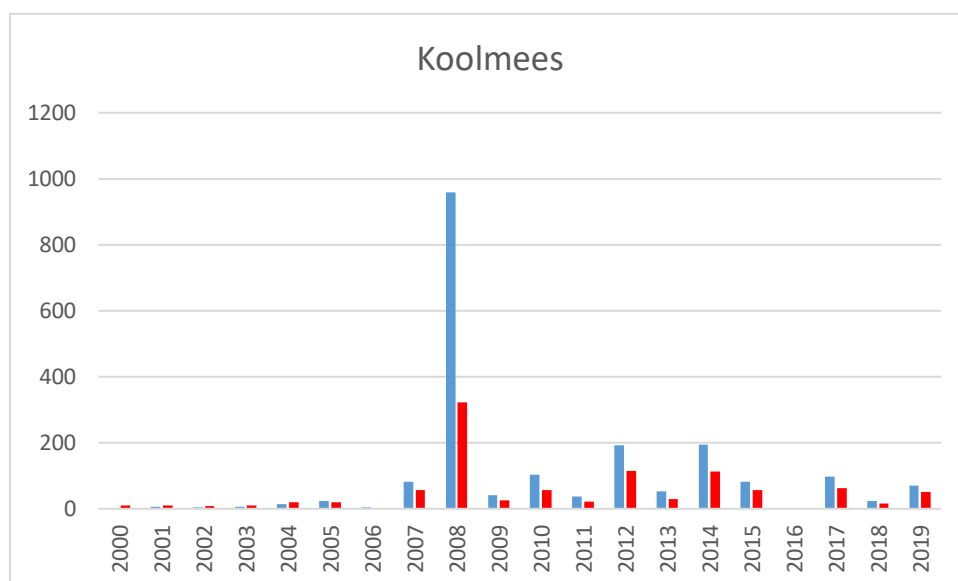
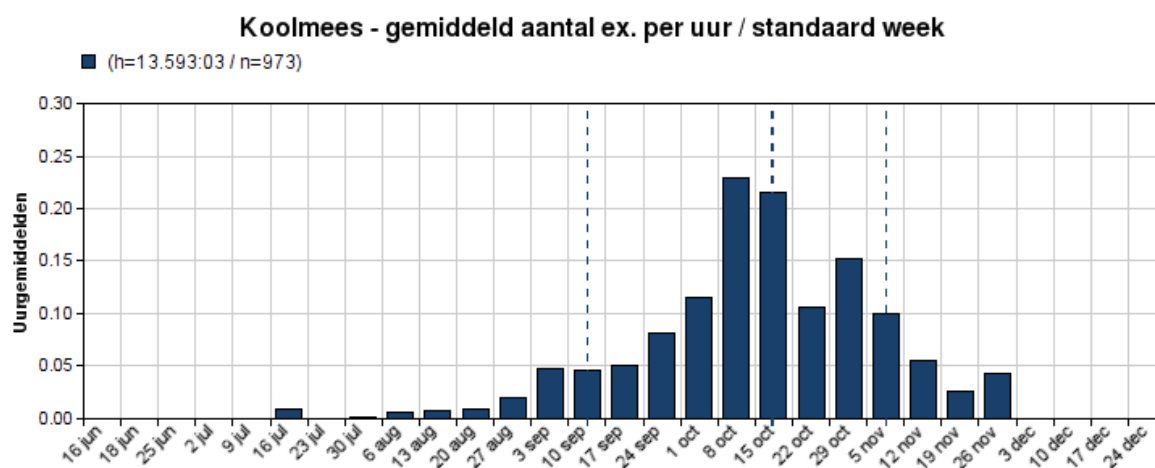

Koolmees

Koolmezen zien we veel minder op trek dan Pimpelmezen. De dag van het record viel wel in de grote invasie van Pimpelmezen, op 14 oktober 2008 kwamen er 41 langsgetrokken.

Kijken we naar de aantallen per jaar (de tweede grafiek) dan valt op dat er enkel pieken zijn. Die pieken vallen gelijk met de betere jaren van de Pimpelmees. Net zoals bij de Pimpelmees is voor de Koolmees 2008 het beste jaar (ook indien er gecorrigeerd wordt voor het aantal uren tellen). Koolmezen kunnen het hele seizoen gezien worden, maar de piek ligt in de eerste helft van oktober.

maximum op een dag	41
vroegste	19 juli 2018
laatste	28 november 2014
totaal	975

Baardman

Het was een apart gezicht op 8 oktober 2017, een bolletje kleine vogeltjes die compact bij elkaar vlogen. Tellen was lastig genoeg en gelukkig was dit bekend gedrag van Baardmannetjes. Het bleken er 23 te zijn. Verder is deze soort maar twee keer op de telpost gezien, ook in oktober.

maximum op een dag	23
vroegste	8 oktober 2017
laatste	20 oktober 2018
totaal	25

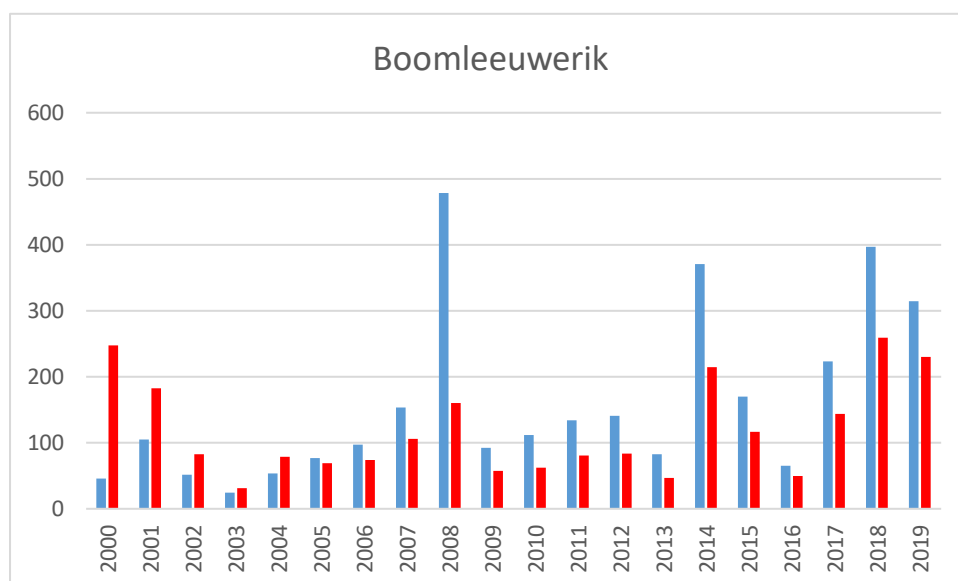
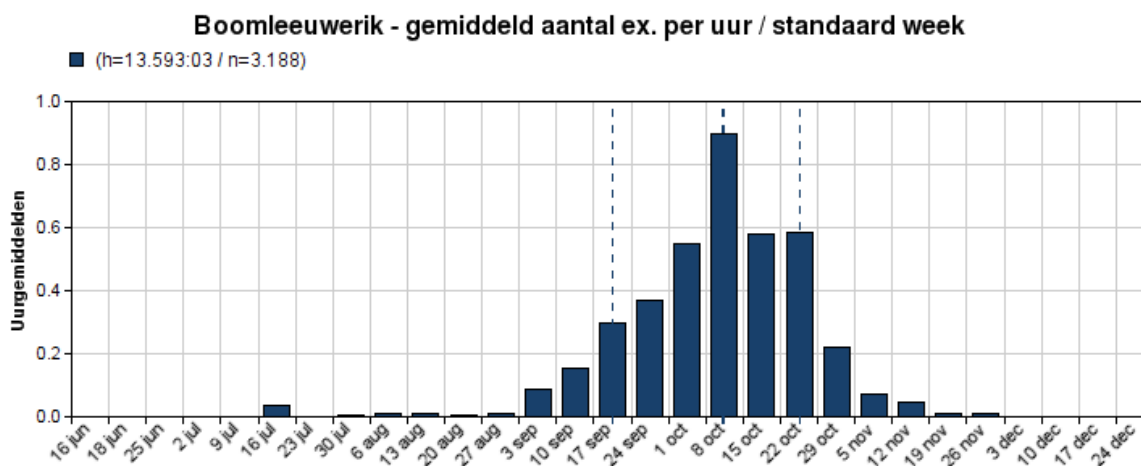

Boomleeuwerik

Het dagrecord van de Boomleeuwerik is al aardig belegen. Op 22 oktober 2008 kwamen er in totaal 89 over, onder andere een groep van 41 vogels. In 2019 leken we op 10 oktober aardig in de buurt te komen, maar de teller bleef steken

op 76. Absoluut was 2008 het beste jaar, maar 2018 was naar verhouding het beste jaar (per geteld uur, rode balk). Boomleeuweriken worden door het hele telseizoen gezien, maar de soort broed ook op de Maashorst, dat is iets waar rekening mee gehouden moet worden. Rond 8 oktober piekt de doortrek en voor begin september en na de eerste week van november stelt het weinig voor.

maximum op een dag	89
vroegste	20 juli 2018
laatste	30 november 2017
totaal	3188

Veldleeuwerik

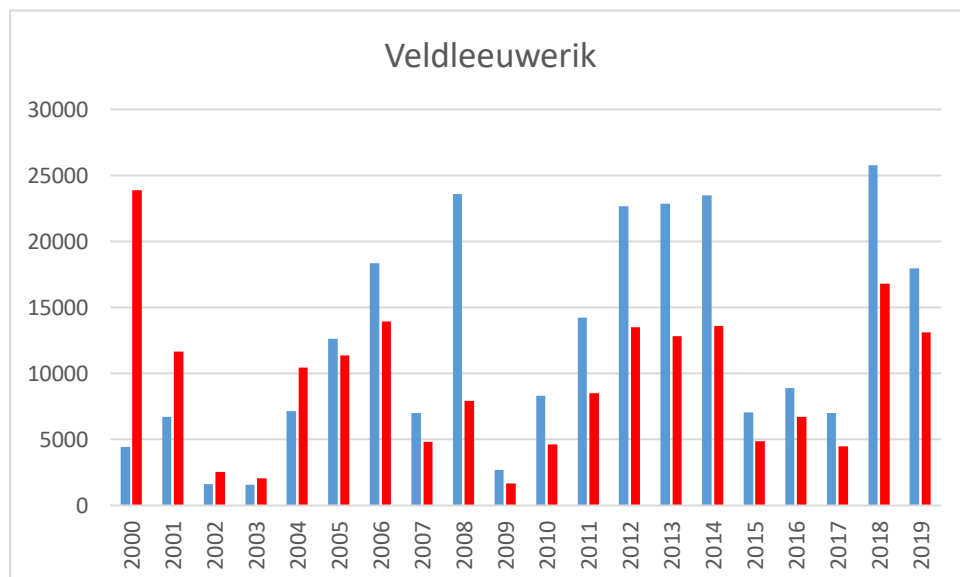
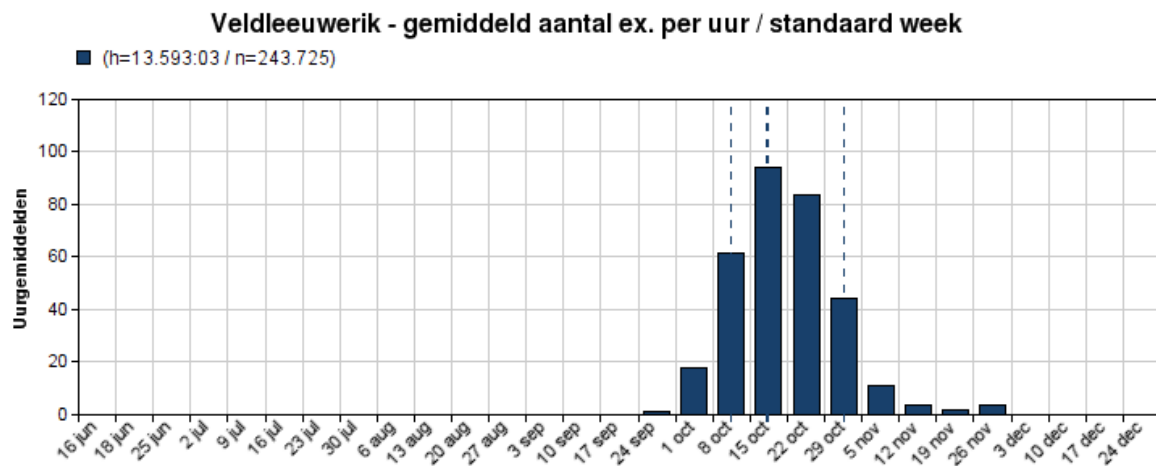
De Veldleeuwerik hoort bij de soorten die op onze telpost in grote aantallen doortrekt, maar de soort is het hele jaar bij de telpost aanwezig (ook als broedvogel). In 2018 zijn de meeste Veldleeuweriken op trek geteld (25.000+) en het

dagrecord is ook in dit jaar gezet, op 11 oktober. Dit was een dag met flinke trek, met ook 25.000 Vinken en vijf Smellekens bijvoorbeeld. Het was licht bewolkt en er was een briesje uit zuidoost. In

maximum op een dag	9157
vroegste	2 augustus 2002
laatste	30 november 2001
totaal	243.901

totaal is er zes keer een dag geweest met meer dan 5.000 Veldleeuweriken op trek. De soort trek echt in oktober, voor 1 oktober is er nauwelijks trek en na 1 november ook niet. De piek valt ook rond 15 oktober.

Strandleeuwerik

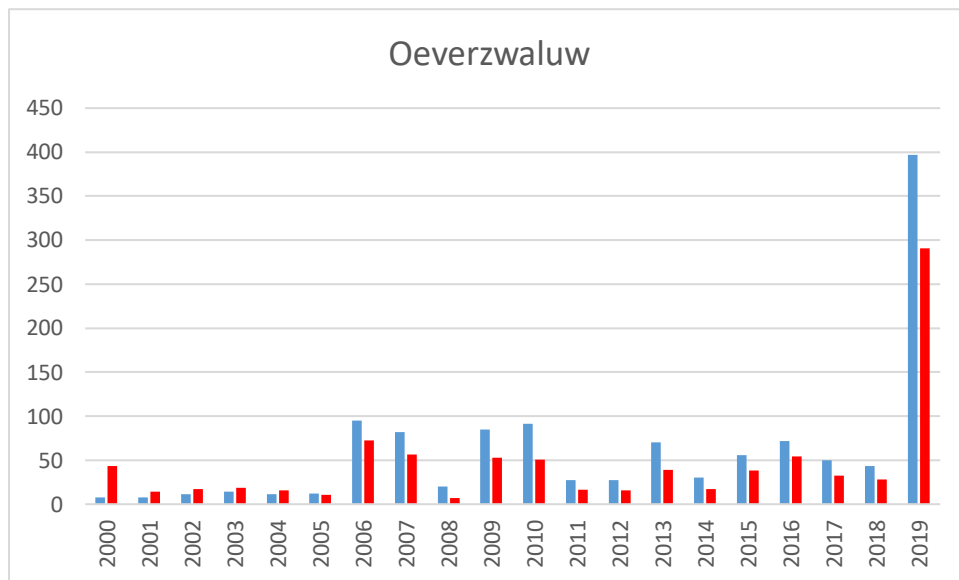
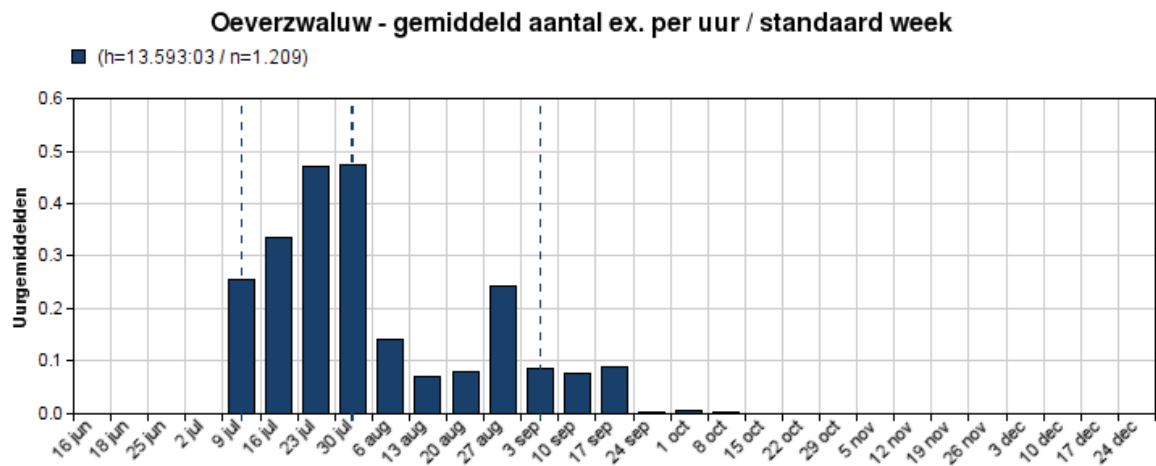
Twee keer waargenomen op de telpost, een Strandleeuwerik op 20 oktober 2002 en twee op 10 oktober, die per ongeluk ontdekt werden toen er gezocht werd naar een Grote Pieper die net was ingevallen. Ze staan mooi op de foto.

Oeverzwaluw

Tot en met 2018 telden we nooit meer dan 100 Oeverzwaluwen per jaar, maar in 2019 is dat aantal, ruim, in één dag geteld. Op 31 juli 2019 kwamen er maar liefst 152 oeverzwaluwen langs, vandaar de enorme piek in de tweede grafiek. Wat daar de oorzaak van is blijft voorlopig gissen, maar wat wel opvalt is dat de beste periode voor de Oeverzwaluw eind juli is. En we tellen pas de laatste paar jaar die periode, vooral voor de Gierzwaluw. Een andere verklaring is dat we eindelijk een keer het vertrek van de kolonie van de Hofmans Plassen hebben meegemaakt.

maximum op een dag	152
vroegste	13 juli 2019
laatste	9 oktober 2006
totaal	1209

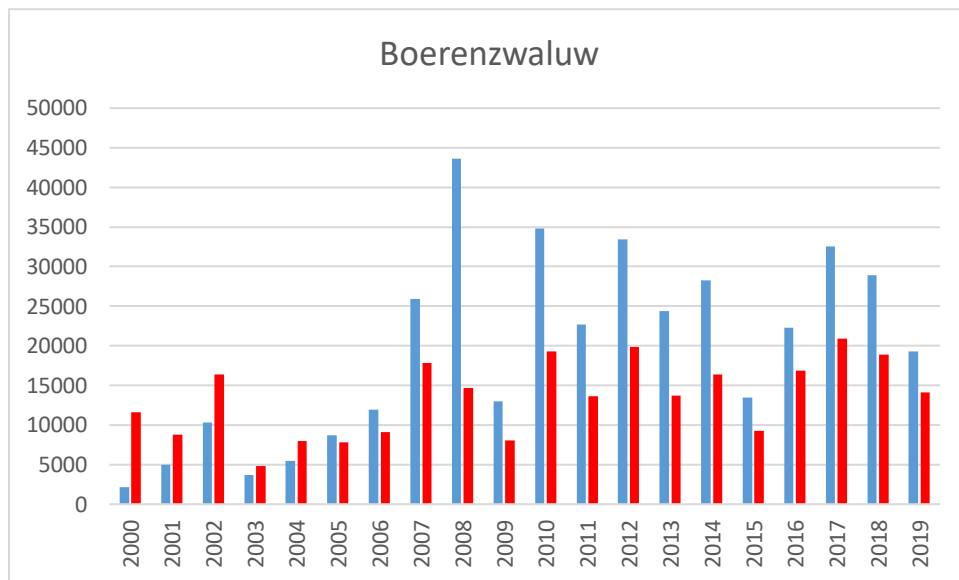
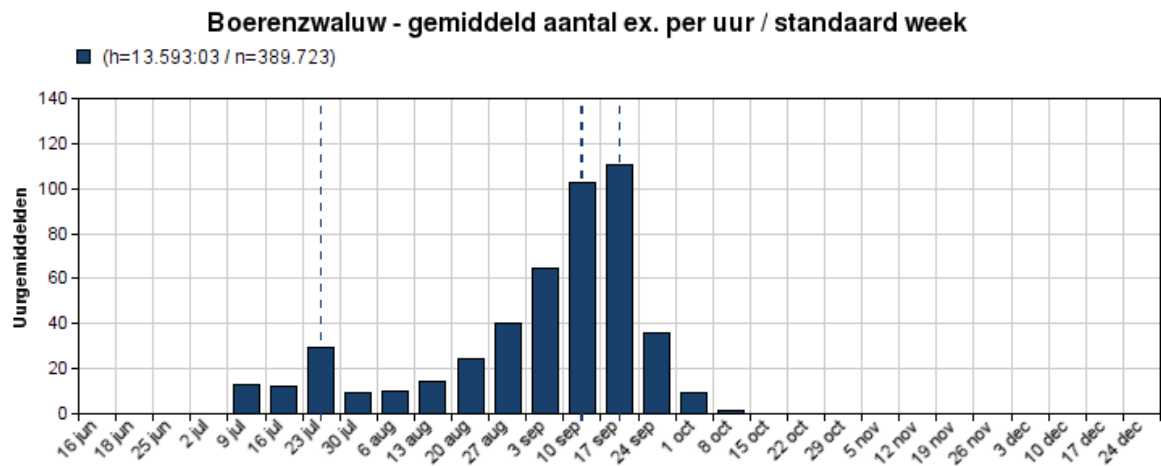
Boerenzwaluw

Op 12 september 2008 zijn de meeste Boerenzwaluwen in een dag geteld. Dit record staat dus al heel wat jaren en de laatste tijd zijn we alleen in 2017 een beetje in de buurt van dit getal gekomen, toen twee dagen achter elkaar

rond de 4500 Boerenzwaluwen langstrokken. 2008 is dan ook het jaar dat er de meeste Boerenzwaluwen zijn geteld, maar dit was het marathonjaar met veel uren tellen. Indien daarvoor gecorrigeerd wordt dan is 2017 het beste jaar (rode balk). De piek van de trek van de Boerenzwaluw ligt rond 17 september en daarna neemt het snel af. De vroegste Boerenzwaluw is op de vroegst mogelijke datum gezien, maar de laatste ooit is behoorlijk laat; 15 november 2008. Deze vogel vloog mee met een groep Spreeuwen.

maximum op een dag	7946
vroegste	13 juli 2019
laatste	15 november 2008
totaal	389.723

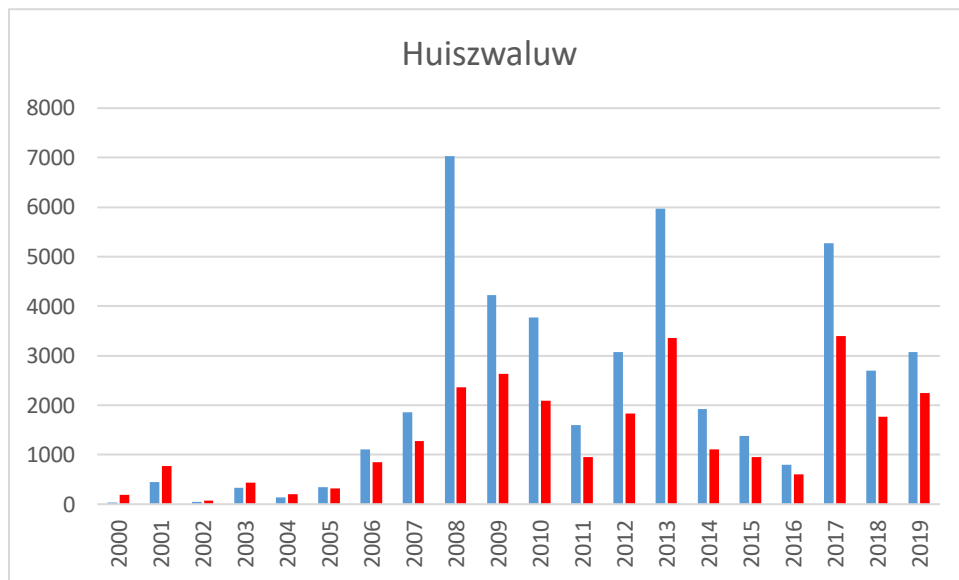
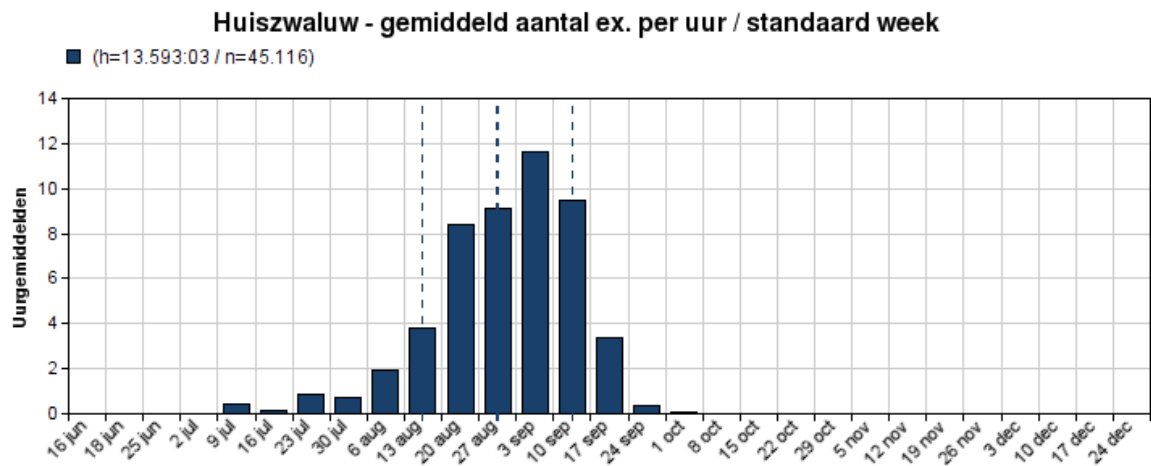
Huiszwaluw

Op 11 september 2013 is het dagrecord van de Huiszwaluw op 952 gezet. De meeste Huiszwaluwen kwamen in 2008 langs, maar gecorrigeerd naar het aantal uren tellen was 2017 het beste jaar. De vroegste Huiszwaluw

kwam in 2019 al op de eerste dag langs. De laatste kwam in een groep van veertien op 14 oktober 2012, wat behoorlijk laat is. Een van deze 14 vogels was de 2 miljoenste vogel die op telpost Brobbelbies-Noord is geteld. De piek van de trek van de Huiszwaluw ligt in de eerste week van september. De trek begint begin augustus al op gang te komen en is halverwege september zo goed als over.

maximum op een dag	952
vroegste	13 juli 2019
laatste	14 oktober 2012
totaal	45.116

Staartmees

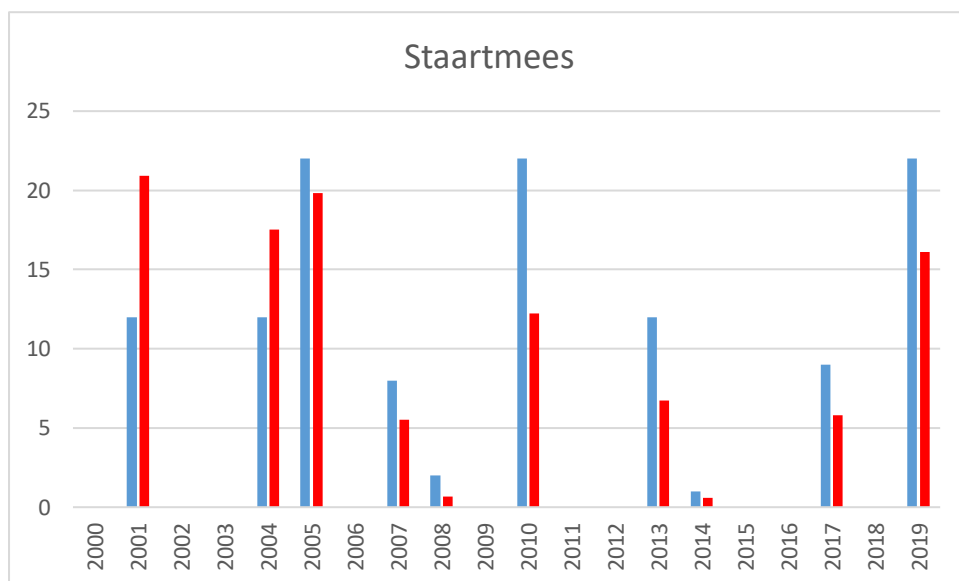
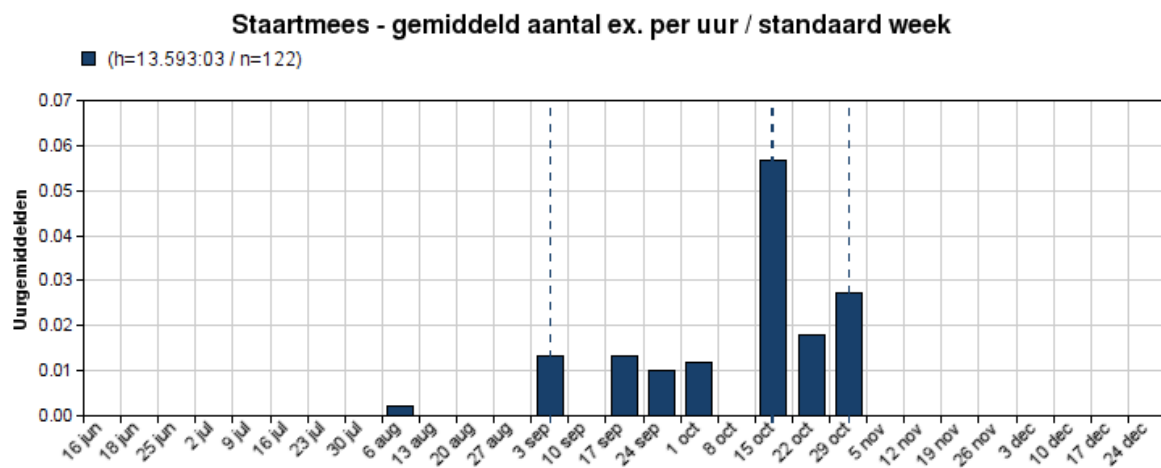
Lang niet elk jaar komen er trekkende Staartmezen langs en meestal betreft het groepjes. Op 29 oktober 2019 was de groep het grootst, 22 Staartmezen in een groep. Eén keer betrof het maar één vogel (27 oktober 2014) en

in totaal is het maar dertien keer gebeurt dat er één of meer Staartmezen op trek werden gezien.

Meestal is het oktober, maar de vroegste kwamen al in augustus langs en begin november kan ook.

maximum op een dag	22
vroegste	9 augustus 2010
laatste	3 november 2005
totaal	122

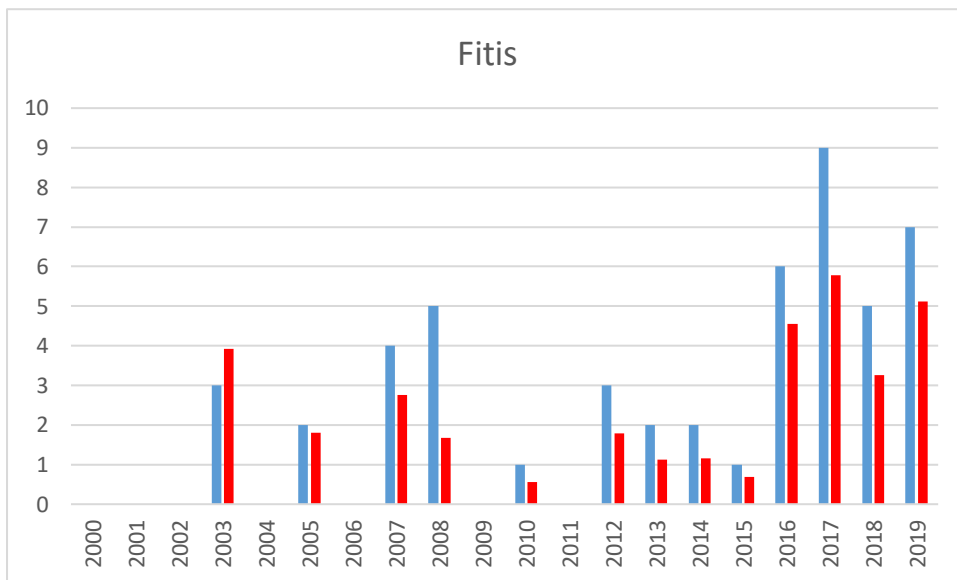
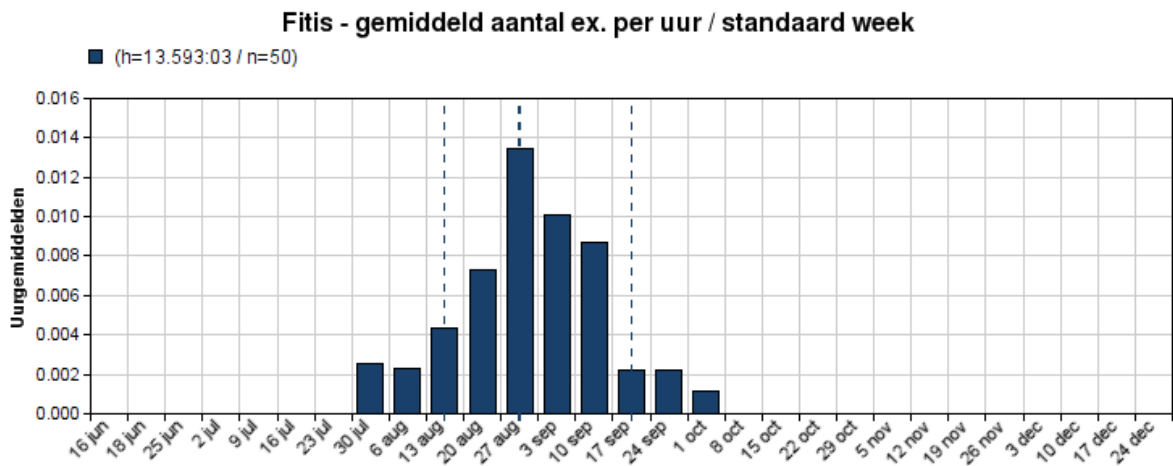
Fitis

Het zijn er per jaar nooit veel, Fitissen op trek. Sommige jaren komt er zelfs geen één langs, maar de laatste jaren toch wel elk jaar en 2017 was het beste jaar met negen Fitissen. We

hebben er ook nooit meer dan twee op één dag gezien. Er zit wel een mooie piek in de doortrekperiode; eind augustus is de beste tijd om trekkende Fitissen op de Brobbelbies-Noord te zien.

maximum op een dag	2
vroegste	1 augustus 2013
laatste	1 oktober 2007
totaal	50

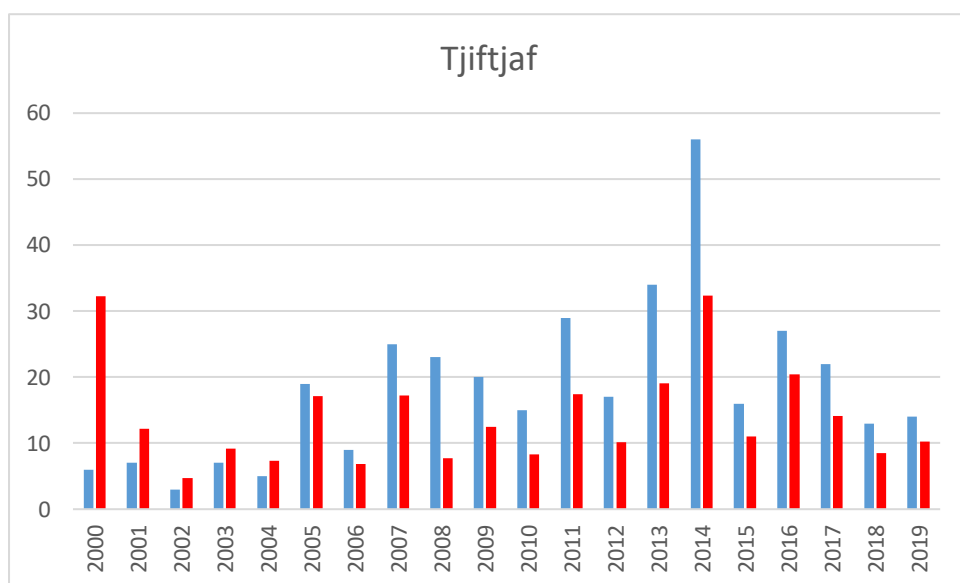
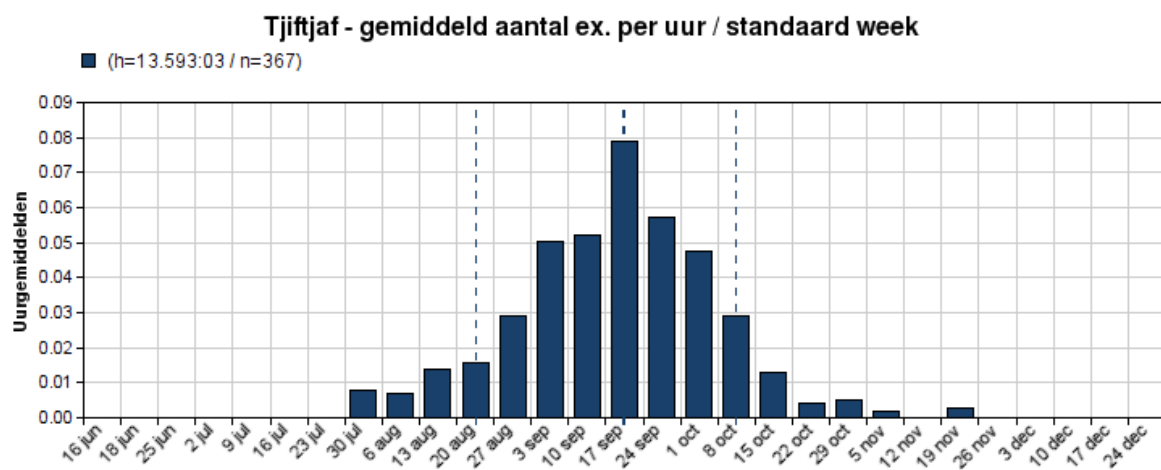
Tjiftjaf

Het zijn geen grote aantallen, maar we zien toch geregeld Tjiftjaffen op trek, meestal dankzij hun roep opgemerkt. Op 24 september 2005 was het de beste dag, toen er in totaal vijf Tjiftjaffen langskwamen. Dat was een dag met opvallend

veel trek van zangvogels. Elk jaar zien we trekkende Tjiftjaffen, 2014 was het beste jaar met 56 in totaal. Begin augustus komen de eerste Tjiftjaffen al langs, maar de laatste die we ooit zagen was op 22 november 2011. Half september is de piek in de trek van de Tjiftjaf.

maximum op een dag	5
vroegste	1 augustus 2007
laatste	22 november 2011
totaal	367

Tjiftjaf/Fitis

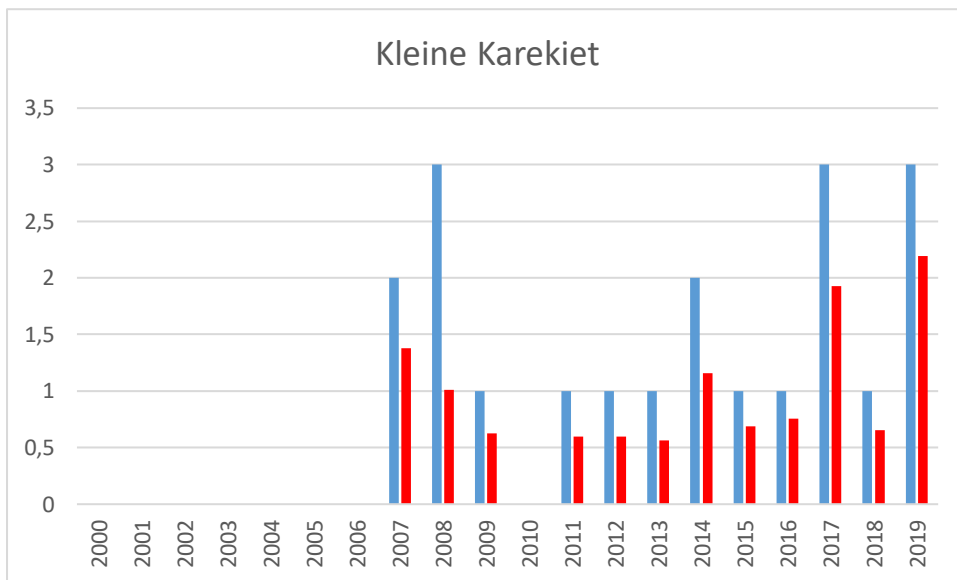
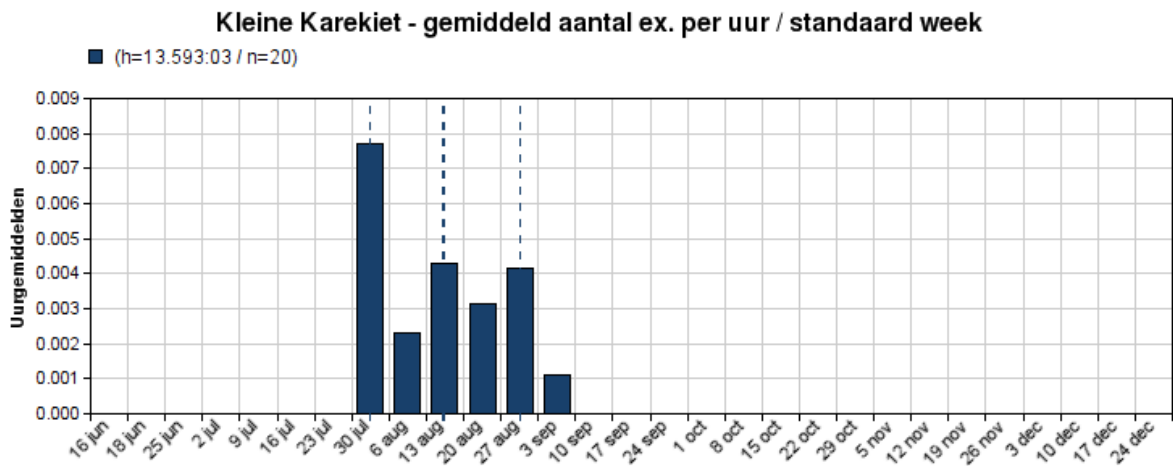
Soms is het lastig om het verschil tussen een Tjiftjaf of een Fitis te zien. De vogel laat zich dan bijvoorbeeld niet horen en is al weer snel uit beeld. Op 13 augustus 2017 zijn het er vier in een uur, maar hier speelt de mist ook een rol.

maximum op een dag	4
vroegste	13 augustus 2017
laatste	18 september 2010
totaal	12

Kleine Karekiet

Alleen op 5 augustus 2008 werden er drie Kleine Karekieten op een dag gezien, alle andere waarnemingen was het er maar één. De drie Kleine Karekieten werden in de mais gezien, toen er speciaal voor zangvogels in de mais werd gezocht. In drie jaren was het jaartotaal drie. De laatste jaren wordt de Kleine Karekiet elk jaar wel gezien. Voor deze soort moet je wel in augustus op de telpost zijn, alleen de laatste ooit werd in september gezien.

maximum op een dag	3
vroegste	3 augustus 2007
laatste	6 september 2007
totaal	20

Snor

Op 1 september 2007 werd de enige Snor op de telpost waargenomen. Deze liet zich enkel malen goed bekijken op de rand van de mais bij de telpost. Helaas is er geen foto van. Op 13 augustus 2005 is er in de buurt van de telpost nog een Snor gezien, dit was in de periode dat er wordt geteld, maar omdat deze niet vanaf de telpost is gezien telt de waarneming dus niet mee.

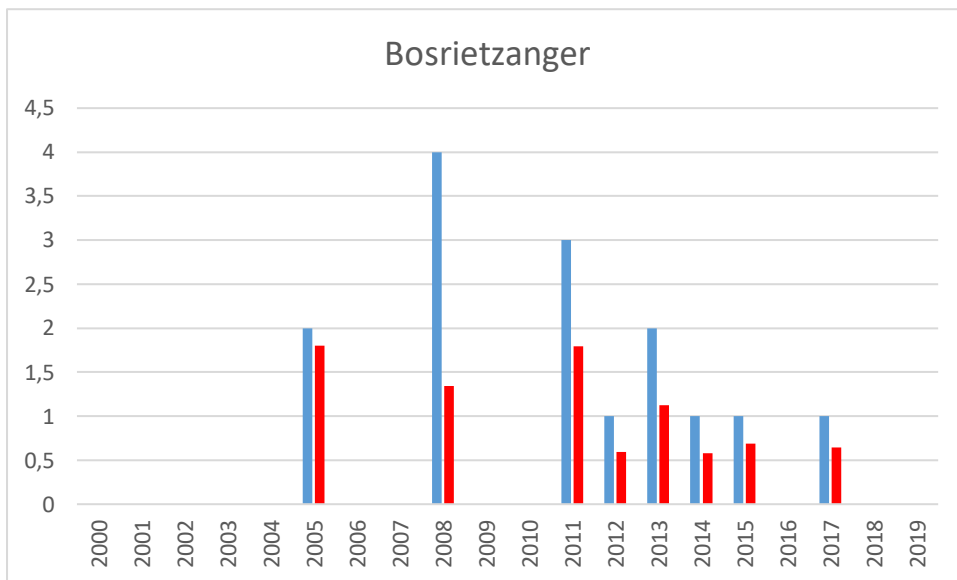
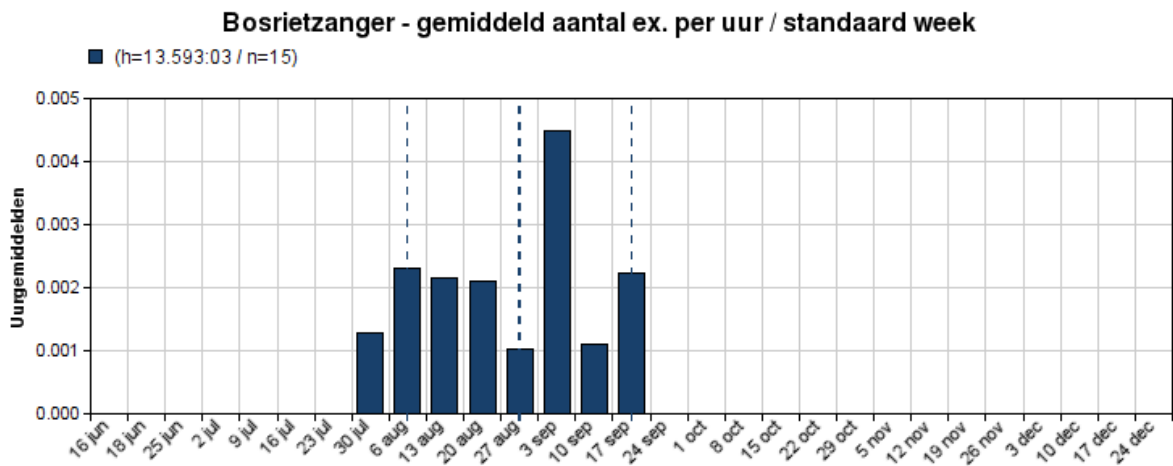
Bosrietzanger

De Bosrietzanger is een lastig te herkennen soort. Toch is het vijftien keer gelukt om deze soort te zien op trek. Eén keer waren dat er twee, op 6 augustus 2008, een heel boeiende dag. Alle andere Bosrietzangers kwamen alleen

langs. 2008 was het beste jaar met vier vogels, maar in 2011 kwamen er ook drie langs. De laatste ooit was op 21 september 2014, 's morgens al om 10 over 7. Augustus tot half september is de periode dat Bosrietzangers gezien kunnen worden.

maximum op een dag	2
vroegste	5 augustus 2013
laatste	21 september 2014
totaal	15

Spotvogel

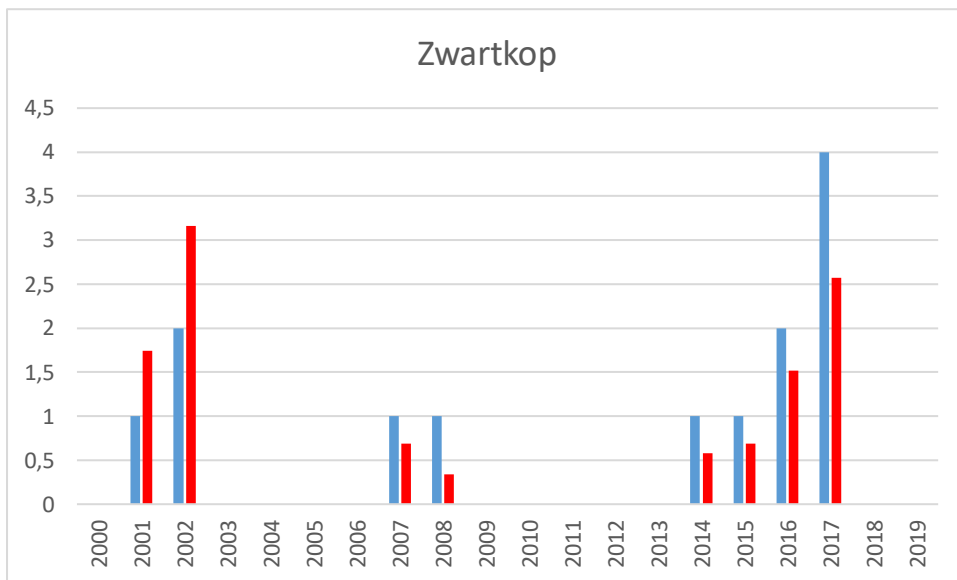
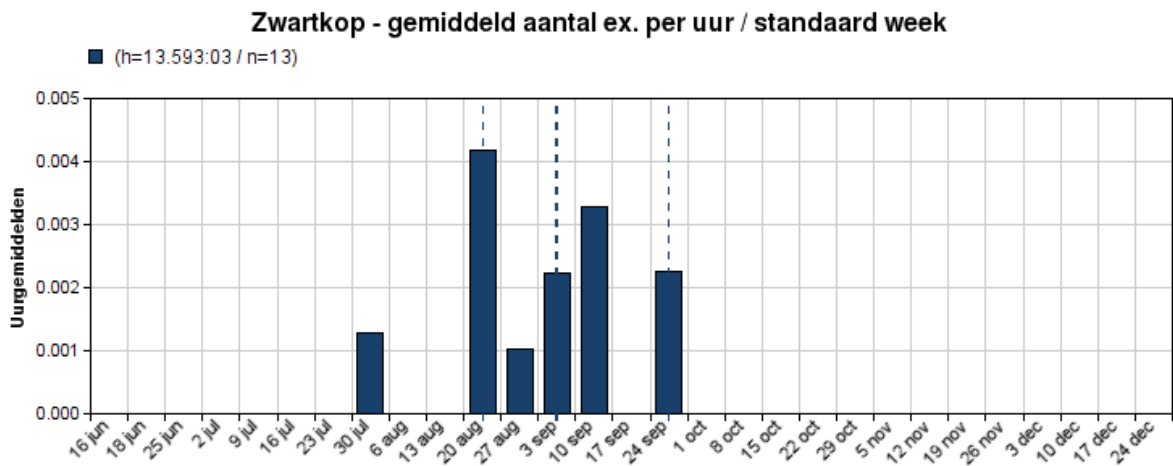
Op 3 augustus 2018, vorig jaar dus, werd er voor het eerst een Spotvogel op trek waargenomen en dat is nog steeds de enige. Die ochtend was Martien van Dooren, de vaste fotograaf, er wel maar hij moest iets halen op het moment dat de Spotvogel op de draad van de afrastering zat. De wel aanwezige tellers hebben de vogel goed kunnen zien.

Zwartkop

De Zwartkop is een algemene vogel, maar wordt weinig op doortrek gezien, maar twaalf keer. Het dagmaximum is twee op 22 augustus 2017, toen er twee mannetjes in de struiken gezien werden. De meeste worden eind augustus en in september gezien, de laatste is op 28 september.

maximum op een dag	2
vroegste	3 augustus 2002
laatste	28 september 2001
totaal	13

Braamsluiper

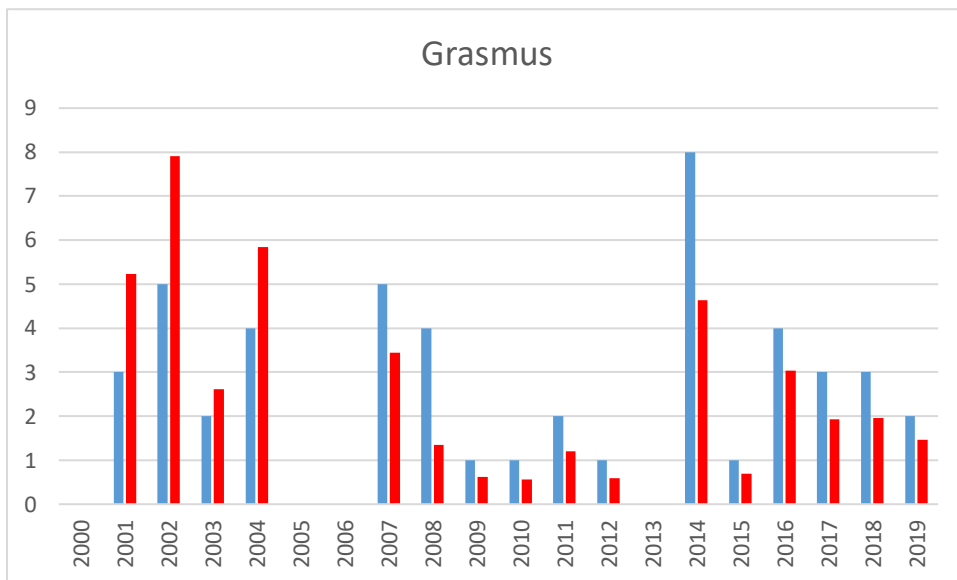
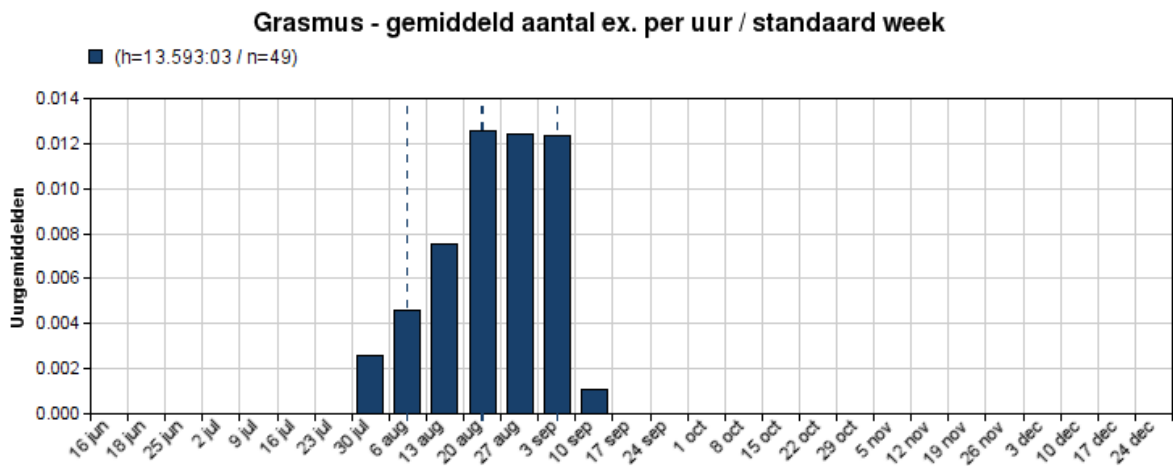
Pas drie keer werd er een Braamsluiper op de telpost gezien en ook pas recent, de eerste keer dat er een geteld werd was op 26 augustus 2016. Het jaar daarna zijn er twee gezien, op 6 augustus en op 2 september.

Grasmus

Grasmussen zitten regelmatig op de draad en in dichtbijgelegen struikjes bij de telpost, een plek waar ze ook broeden. Op 11 augustus 2002 waren het er zelfs drie. Dat is dan ook het beste jaar indien er gecorrigeerd wordt voor het aantal uren, maar in 2014 werden er veertien gezien. De Grasmus trekt vooral in augustus door, de laatste ooit was op 16 september 2014.

maximum op een dag	3
vroegste	4 augustus 2002
laatste	16 september 2014
totaal	49

Tuinfluitier

Op 17 augustus 2006 zijn er twee Tuinfluiters op trek waargenomen en op 29 augustus 2008 één.

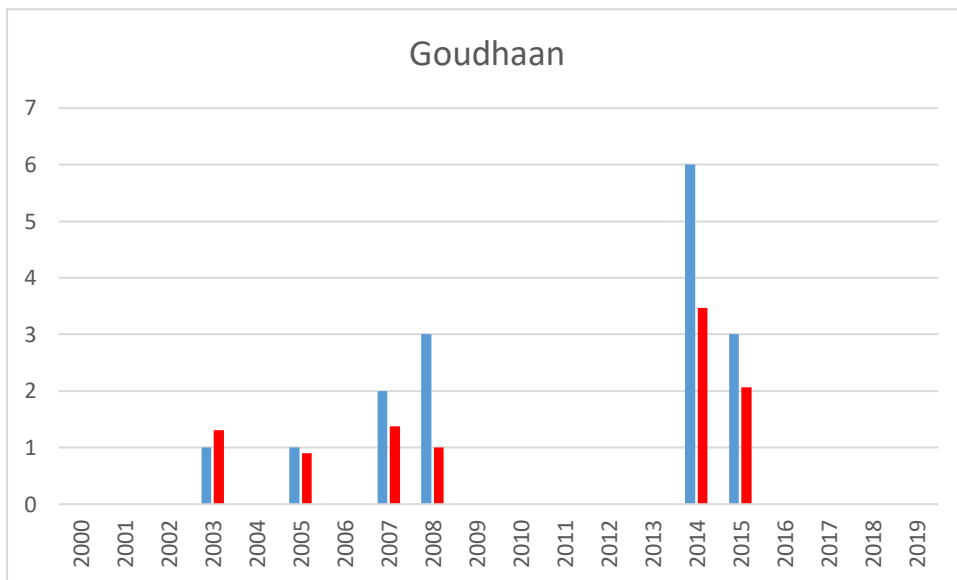
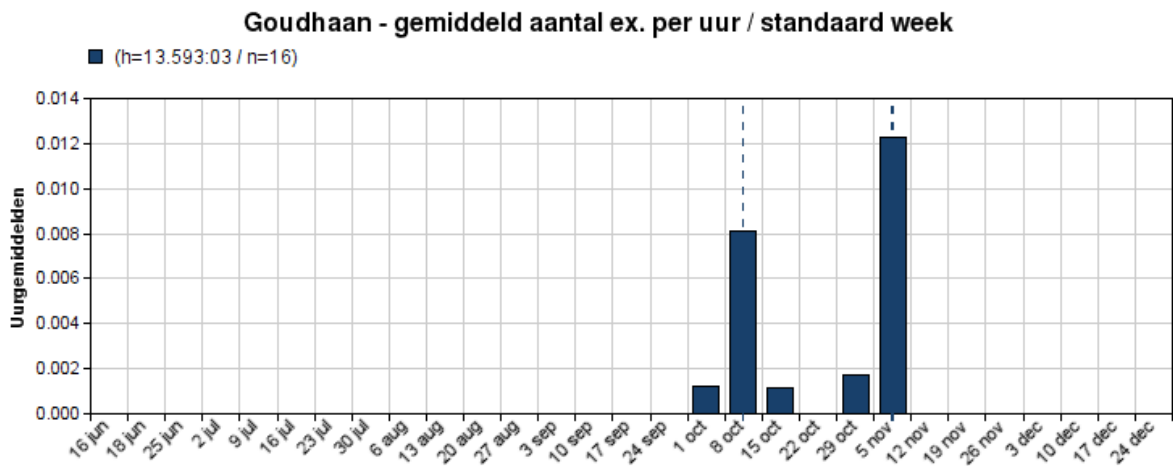
Goudhaan

Slechts acht keer kwamen er Goudhaantjes langs op de telpost. De soort broedt wel in goede aantallen op de Maashorst, daar ligt het niet aan. De telpost ligt blijkbaar te ver in het open veld voor deze soort om regelmatig langs te komen.

maximum op een dag	6
vroegste	2 oktober 2005
laatste	9 november 2014
totaal	16

Uiteraard is dat ook voor veel andere soorten het geval. Op 9 november 2014 kwam de grootste groep over, zes in totaal. Die dag was er goede trek. Opvallend is hoe laat in het seizoen er pas Goudhaantjes gezien worden, de vroegste ooit op 2 oktober. Meestal betreft het trouwens maar één vogel. Eén keer vloog er zelfs één de keet binnen.

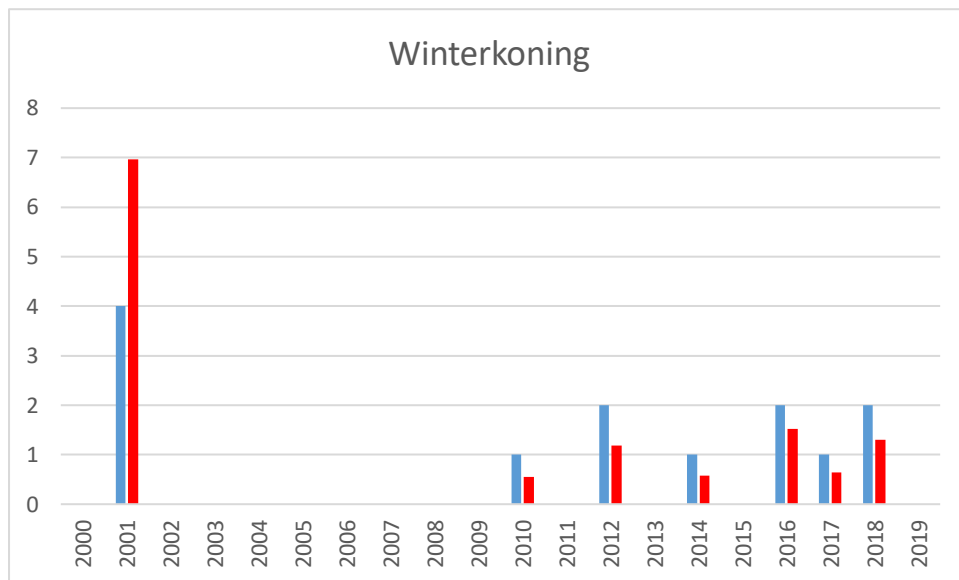
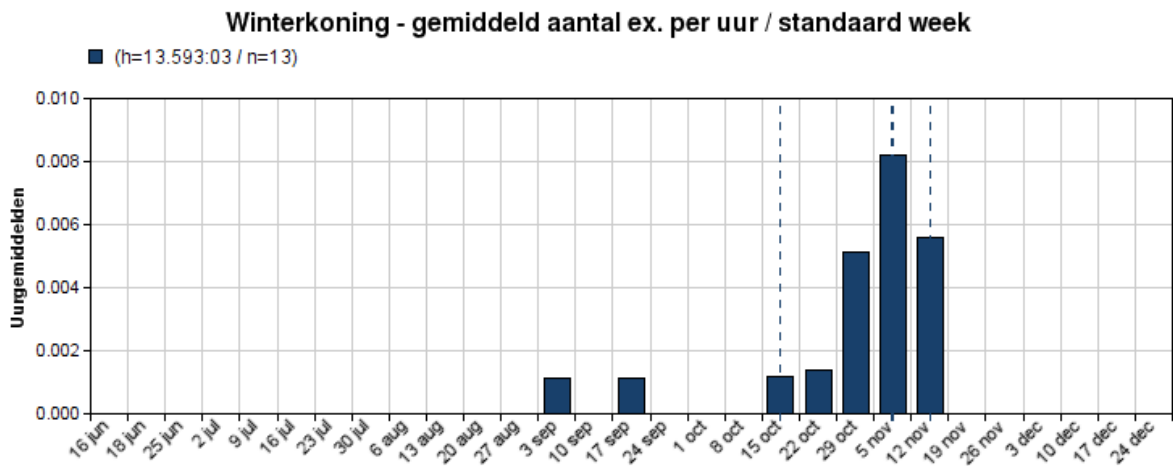

Winterkoning

De Winterkoning is een andere algemene soort die we weinig op trek zien, in 20 jaar maar dertien Winterkoningen. Op 18 oktober 2001 waren het er twee op een dag. Of ze samen voorbij kwamen is niet meer te achterhalen, maar in dat jaar zijn er wel veel geteld. Ze komen laat in het seizoen langs, de meeste vogels zijn in november gezien.

maximum op een dag	2
vroegste	16 augustus 2018
laatste	18 november 2001
totaal	13

Boomklever

Slecht vijf keer is er een Boomklever op de telpost gezien (ze worden wel gehoord, meestal zitten ze dan in het bosje richting Loo). Eén Boomklever werd in 2005 geteld, de overige vier sinds 2015. Ze zijn allemaal in de eerste helft van het telseizoen gezien. In 2017 zijn er twee gezien.

maximum op een dag	1
vroegste	31 juli 2017
laatste	9 oktober 2015
totaal	5

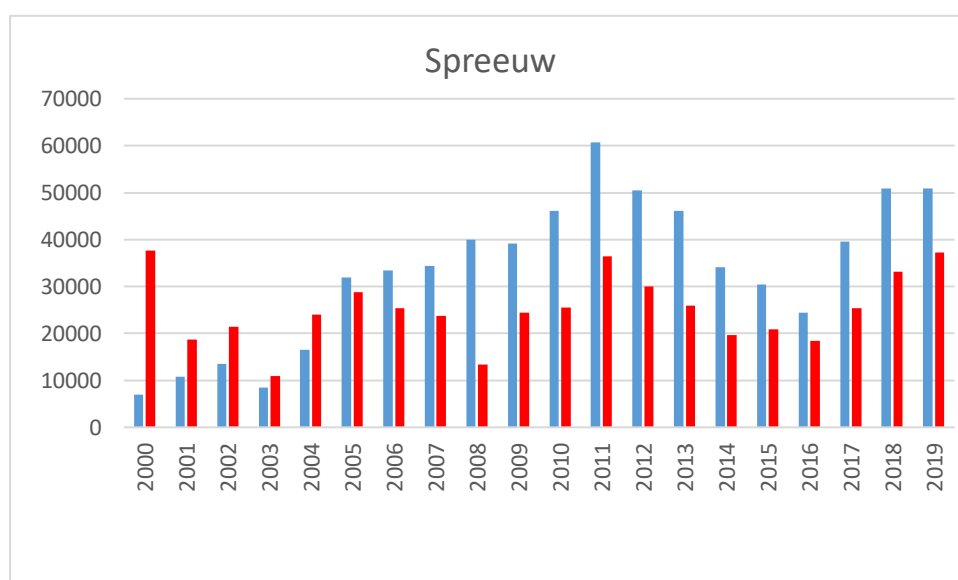
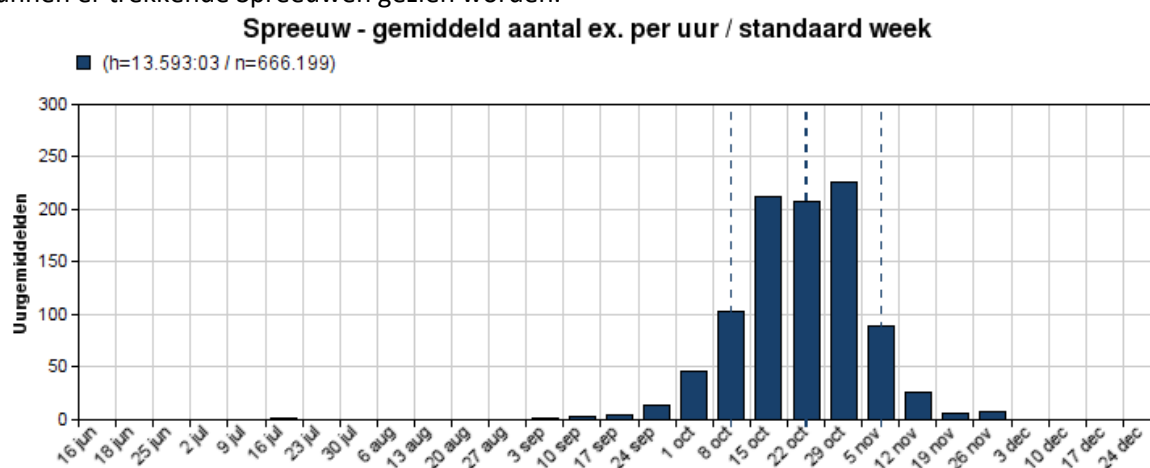
Spreeuw

Op 15 oktober 2011 telden we het maximum aantal Spreeuwen op één dag en dat was vooral het eerste half uur van die dag, toen er 18.000 in dat half uur langs vlogen. Dit was een dag met oostenwind, geen bewolking en heel veel trek, vooral Buizerds maar dus ook het nog steeds staande dagrecord Spreeuw. Toch zijn er nog meer erg goede dagen geweest, in totaal telden we acht keer meer dan 10.000 Spreeuwen op één dag. 2011 is het jaar dat er de meeste zijn geteld, maar als er gecorrigeerd wordt voor het aantal uren in dat jaar dat er geteld is, dan is 2000 het beste jaar en 2019 het op één na beste jaar (op 24 oktober 2019 was de op één na beste dag met 17.342 Spreeuwen). Het merendeel van de trek van de Spreeuw vindt

maximum op een dag	19.122
vroegste	17 juli 2017
laatste	30 november 2002
totaal	668.536

plaats tussen 1 oktober en 12 november, met een brede piek rond 22 oktober. Maar het hele seizoen kunnen er trekkende Spreeuwen gezien worden.

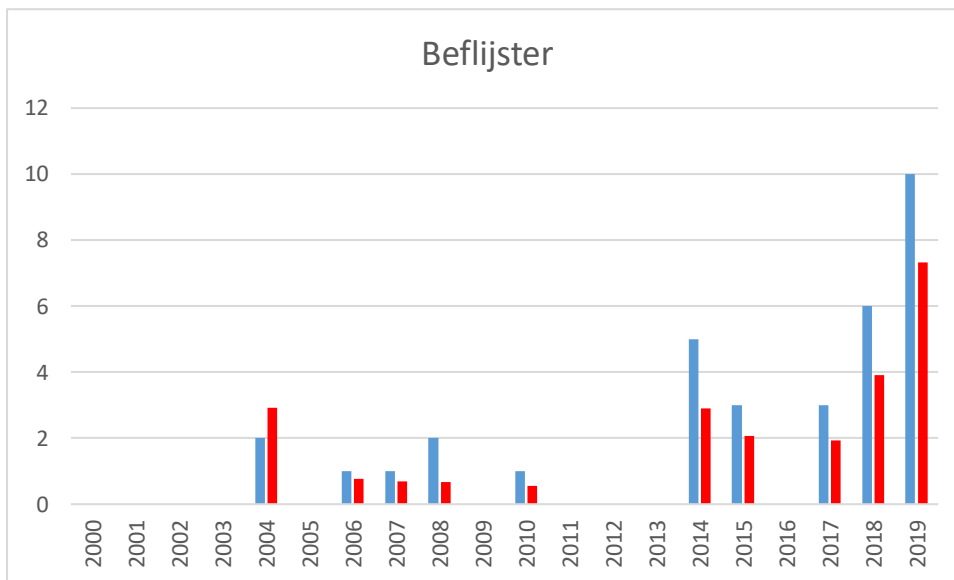
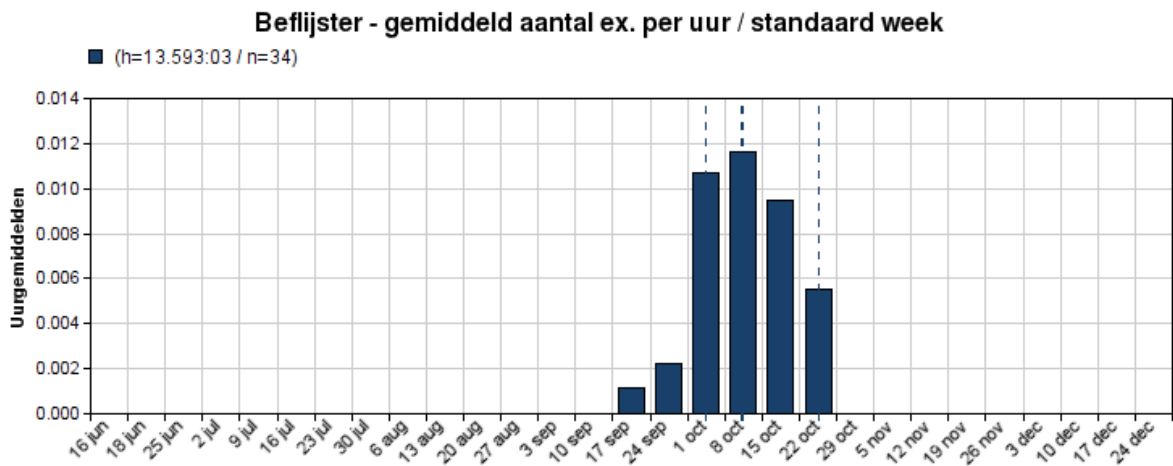
Beflijster

De Beflijster is op Brobbelbies-Noord geen doortrekker in grote aantallen, er zijn er maar 34 geteld in al die jaren. De laatste jaren worden er meer Beflijsters gezien, tot 2010 maar één of twee per jaar (of geen), sinds 2014 duidelijk

meer met in 2019 zelfs tien. De beste dag was 14 oktober 2014, toen er op één dag vijf werden gezien in een groep. Vanaf half september tot eind oktober worden Beflijsters gezien, met de piek in begin oktober. Overigens worden er op telpost Brobbelbies-Zuid in het voorjaar veel meer Beflijsters gezien, met een record van 40 Beflijsters op 11 april 2012.

maximum op een dag	5
vroegste	19 september 2017
laatste	28 oktober 2018
totaal	34

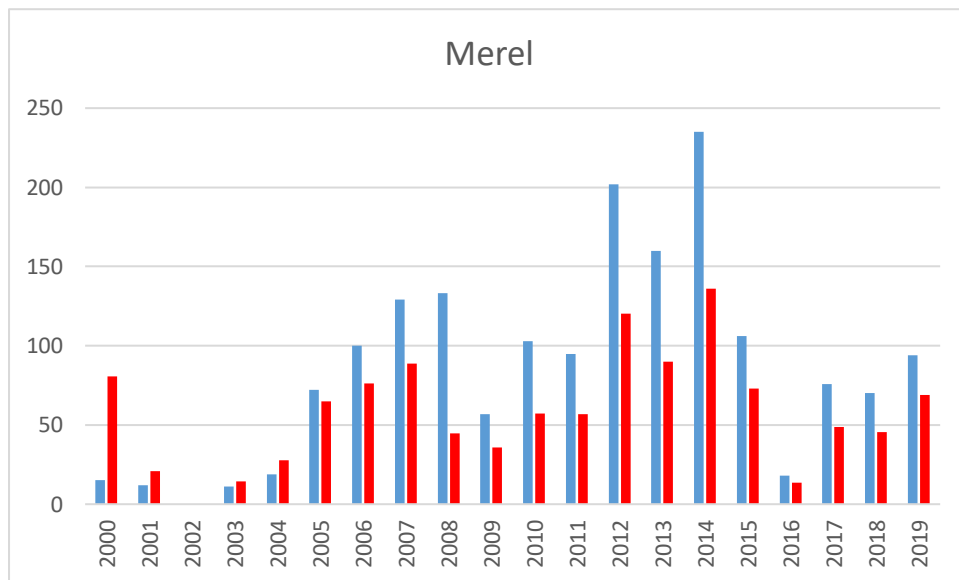
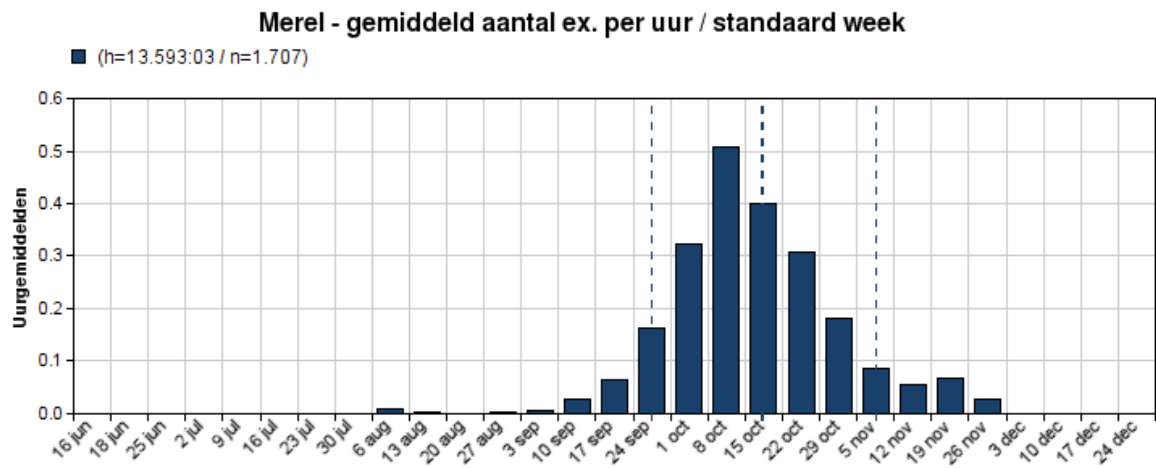
Merel

De Merel is een hele gewone vogel die dus ook trekt, maar die niet in hele grote aantallen gezien wordt, tenminste niet op de Brobbelbies. De beste dag is nog steeds 12 oktober 2006, een dag met veel trek en de Merels kwamen met

maximum op een dag	54
vroegste	10 augustus 2010
laatste	29 november 2015
totaal	1707

Zanglijsters mee. Die dag kwamen er 54 langs, in 2019 was de beste dag 34, de derde telling ooit. Toch is 2014 het beste jaar, zonder dat er een hele goede dag was dat jaar. De Merel kan al vroeg in het seizoen op trek gezien worden en ook tot het eind, maar tussen half september en begin november komen de meeste langs en rond 8 oktober ligt de piek.

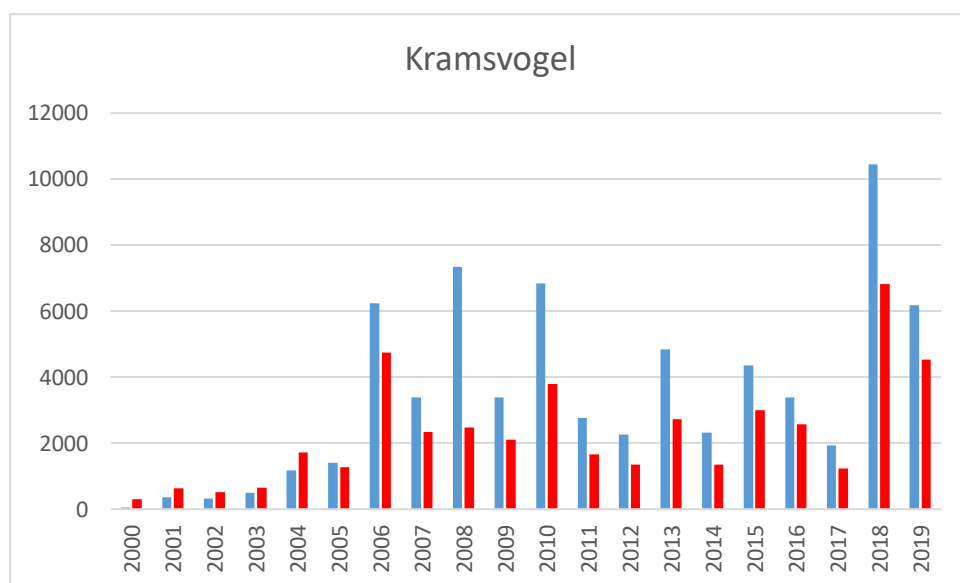
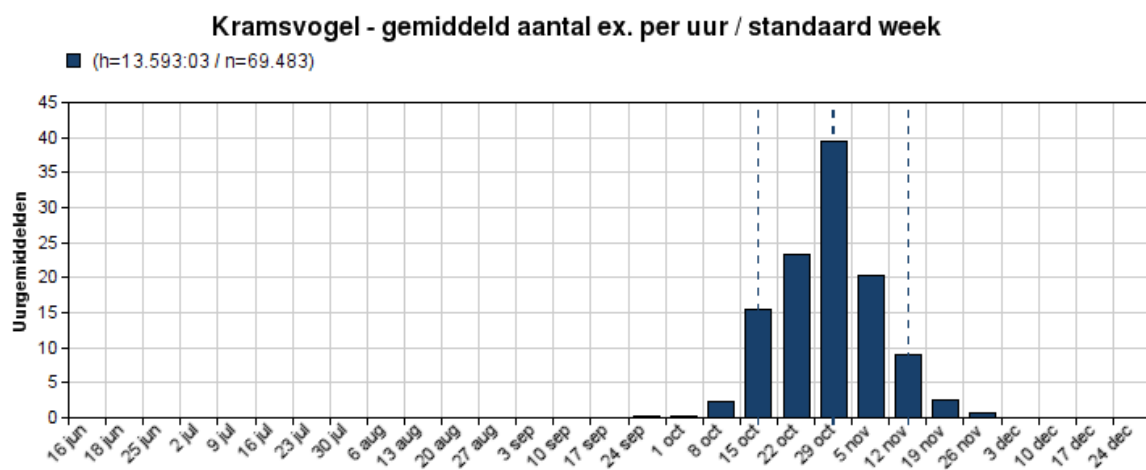
Kramsvogel

Niet altijd, maar wel vaak hoor je Kramsvogels al aankomen voor je ze ziet. En dagen met veel Kramsvogels zijn leuke teldagen. Op 17 oktober 2008 waren dat er 3263, de beste dag die in 2018 dicht genaderd werd, toen er 3133 werden

geteld op 29 oktober. Exact een jaar later werden er 2401 Kramsvogels geteld, de derde telling ooit. 2018 is het jaar met de meeste Kramsvogels op trek. De vroegste ooit werd in 2010 al gezien en gehoord op de openingsdag van het telseizoen. De trek valt vooral tussen half oktober en half november, met de piek op 29 oktober (uiteraard).

maximum op een dag	3263
vroegste	1 augustus 2010
laatste	30 november 2002
totaal	69.534

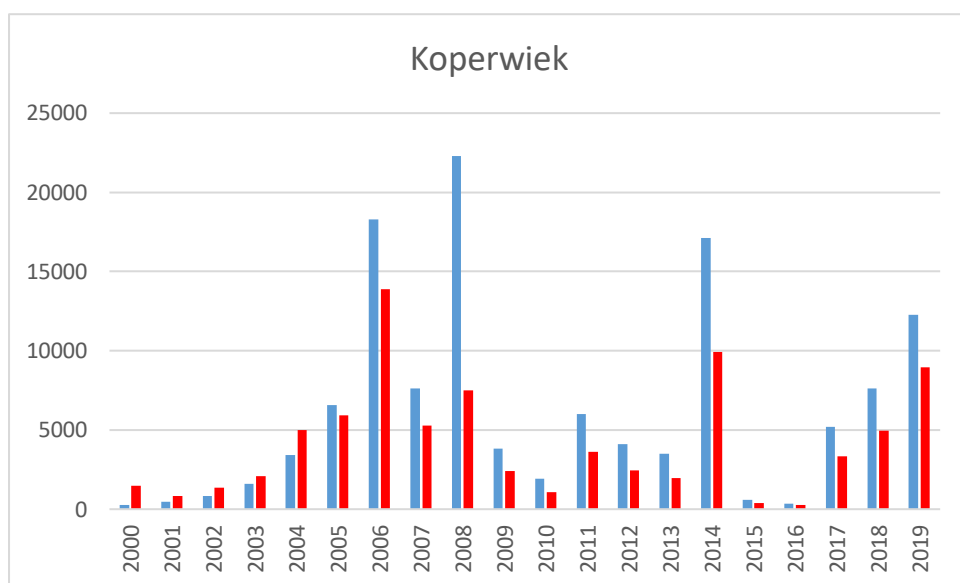
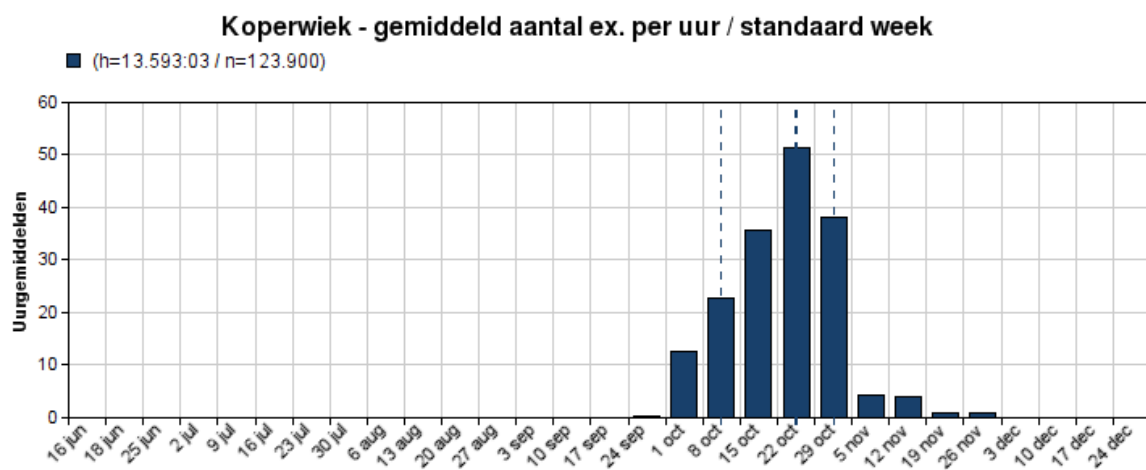

Koperwiek

De topdag van de Koperwiek was 25 oktober 2006, een aparte dag! Er was 's morgens mist en er was bijna gestopt met tellen, maar toen de mist rond 12 uur optrok begonnen de Koperwieken massaal te vliegen (ook andere vogels vlogen goed). Het werden er meer dan 12.000 en we zijn nooit meer in de buurt van dit aantal geweest. In 2008 zijn er in totaal wel meer geteld, maar toen is er veel meer uur geteld. 2015 en 2016 waren twee hele slechte jaren, met in 2016 slechts 363 Koperwieken in het hele telseizoen. De trek van de Koperwiek vindt eigenlijk alleen in oktober plaats, met rond de 22^e de piek.

maximum op een dag	12.019
vroegste	24 september 2018
laatste	30 november 2008
totaal	123.904

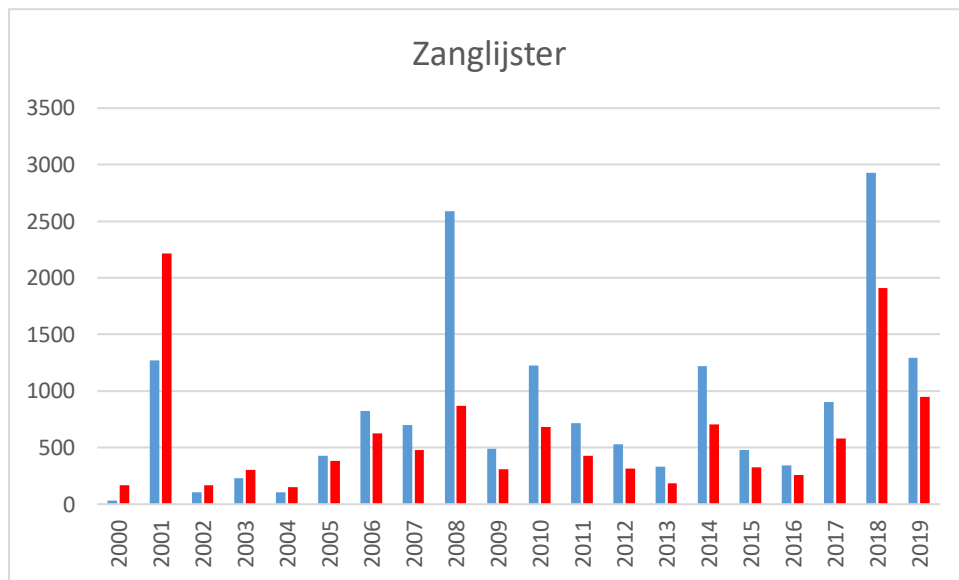
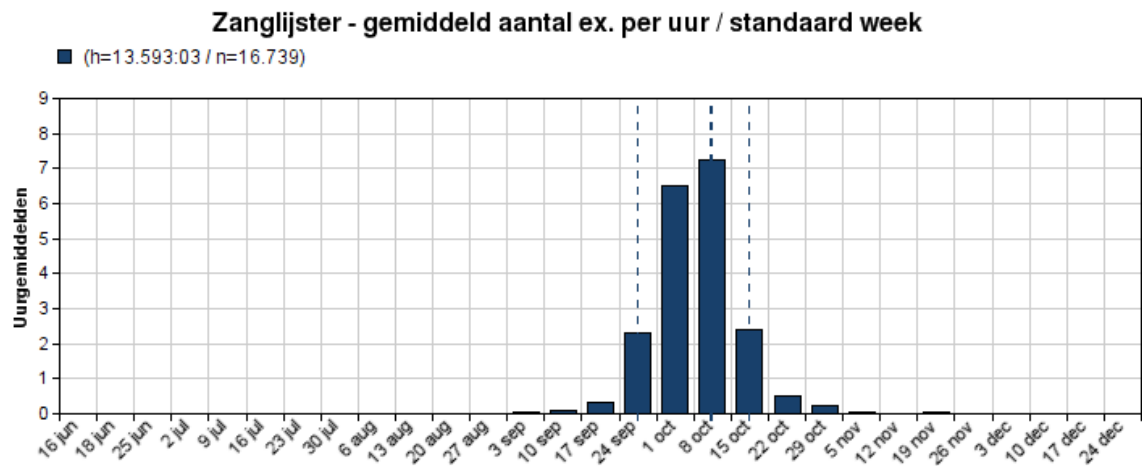

Zanglijster

Drie jaren springen er uit voor de Zanglijstertrek; 2001, 2008 en 2018. In 2018 zijn er de meeste Zanglijster geteld, maar de topdag was 8 oktober 2008, met 1213 Zanglijsters. Dat was de enige dag met meer dan 1000 Zanglijsters, en veel zat zo hoog dat de werkelijke aantallen waarschijnlijk nog hoger waren. Zanglijsters zijn het hele telseizoen geteld, maar tussen de laatste week van september en de laatste week van oktober komt het merendeel langs, de piek valt rond 8 oktober.

maximum op een dag	1213
vroegste	1 augustus 2015
laatste	27 november 2018
totaal	16.739

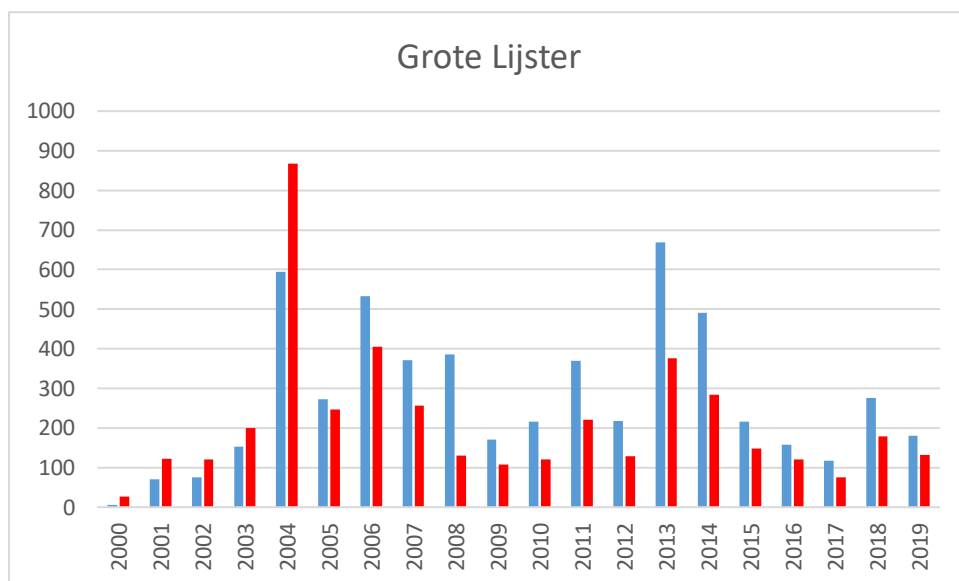
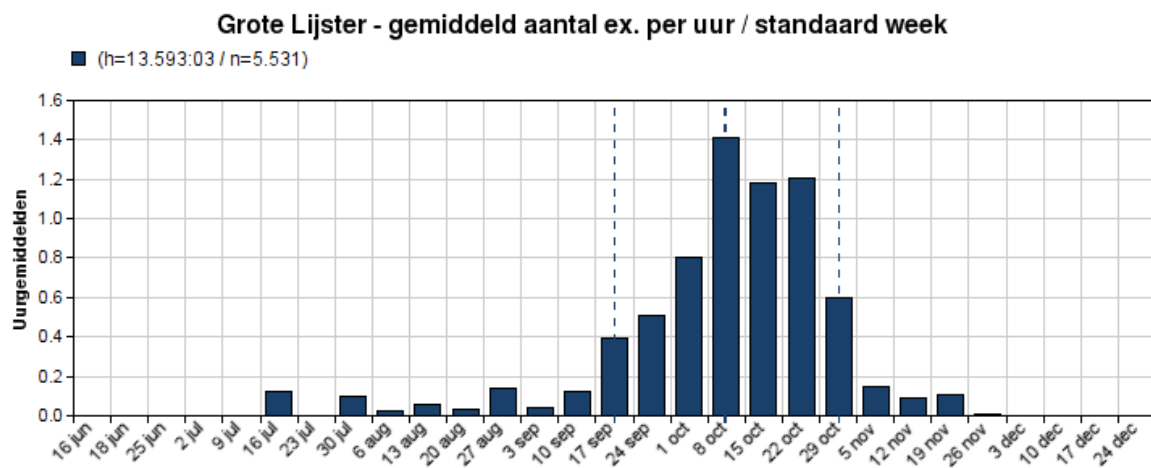
Grote Lijster

Op 19 oktober 2004 werden er maar liefst 316 Grote Lijsters geteld, een record dat nog steeds staat. Landelijk is het zelfs de veertiende telling ooit (voor- en najaar). Meer dan 100 op een dag is maar vijf keer voorgekomen op onze telpost.

2004 is ook nog steeds een van de beste jaren, alleen in 2013 zijn er meer geteld (met veel meer uren tellen). De eerste Grote Lijsters worden al heel vroeg in het seizoen gezien, maar halverwege september komt de trek op gang en eind oktober is het over. Rond 8 oktober zit de piek.

maximum op een dag	316
vroegste	22 juli 2017
laatste	26 november 2019
totaal	5539

Grauwe Vliegenvanger

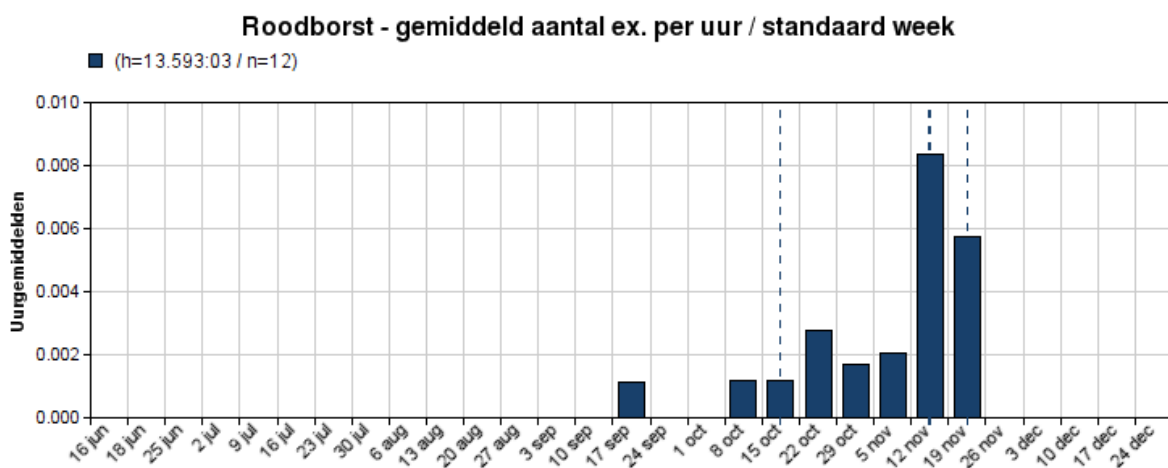
Slechts één keer en pas op 23 augustus 2018, na 19 jaar tellen, kwam er een Grauwe Vliegenvanger op trek langs.

Roodborst

Voor een algemene vogel als de Roodborst komen er maar heel weinig op trek langs op telpost Brobbelbies-Noord. In al die jaren zijn er maar twaalf geteld. De vroegste ooit was weliswaar eind september, maar de meeste vogels komen toch in november langs. Er is voor 2010 maar één vogel geteld, na 2013 kwamen de overige elf langs.

maximum op een dag	1
vroegste	20 september 2019
laatste	24 november 2014
totaal	12

Blauwborst

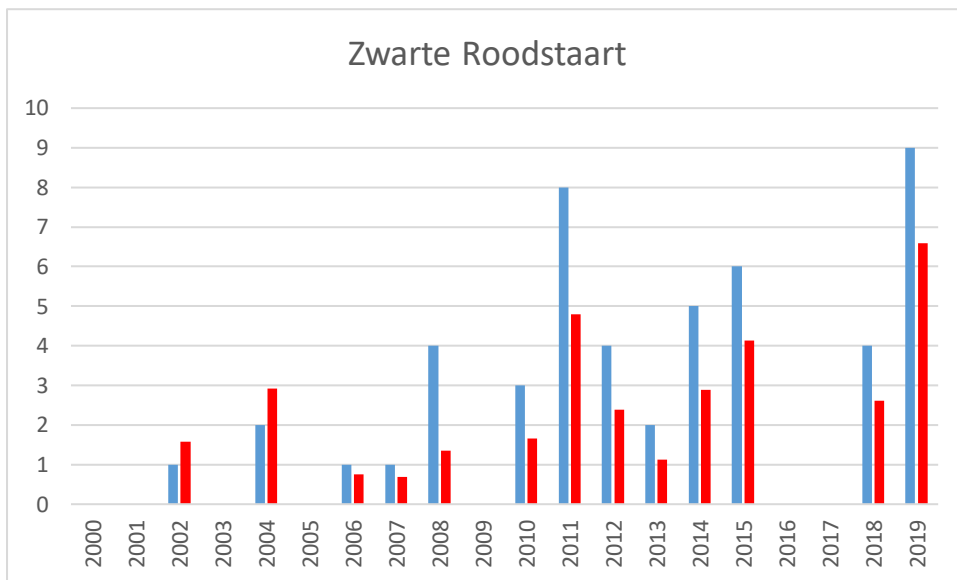
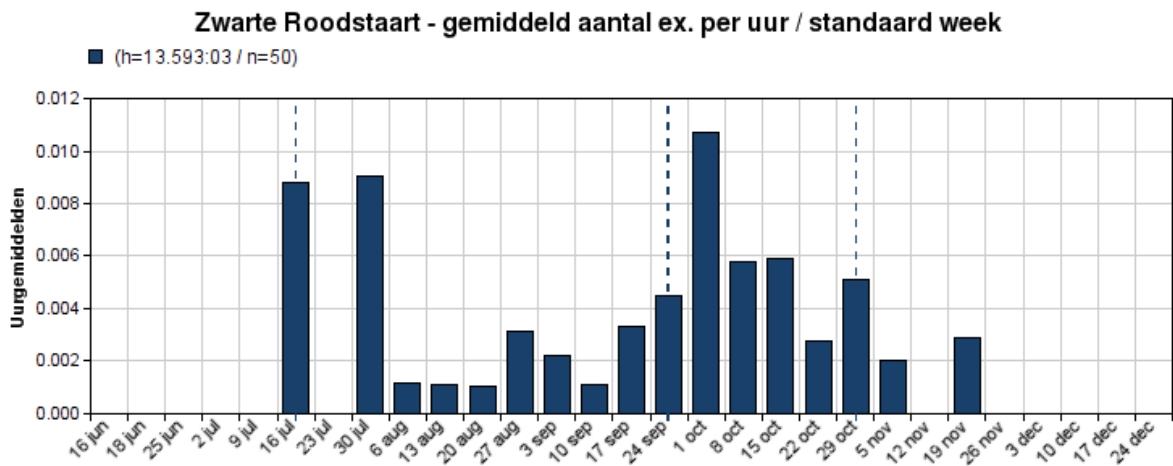
Niet alle Blauwborsten zijn zo goed bekeken dat de ondersoort vastgesteld kon worden, daarom worden ze in een keer besproken. De twee exemplaren die op ondersoort zijn gedetermineerd, zijn allebei van de ondersoort die in Nederland broedt. Drie vogels zijn in september gezien en twee in augustus. Alle vogels zijn in de mais ontdekt. Daarmee is het maar de vraag of er in de toekomst nog Blauwborsten gezien zullen worden, want er wordt minder mais rond de telpost verbouwd, steeds meer grond wordt natuurgebied. Op 10 september 2005 zat er een Blauwborst zingend ter plaatse bij de telpost, dit exemplaar is niet als trekker opgeschreven.

maximum op een dag	1
vroegste	4 augustus 2013
laatste	22 september 2017
Spec	3
Witgesterde	2
totaal	5

Zwarte Roodstaart

28 augustus 2004 was het de eerste keer dat er twee Zwarte Roodstaarten op een dag werden gezien, maar dat is daarna nog vier keer gebeurd. Ze worden niet elk jaar gezien, maar afgelopen jaar (2019) was het beste jaar met negen vogels. Tot laat in het telseizoen zijn ze geteld, er zijn drie novemberwaarnemingen. Een echte piek zit er niet, maar rond 1 oktober lijkt wel de beste tijd voor deze soort.

maximum op een dag	2
vroegste	17 juli 2019
laatste	22 november 2011
totaal	50

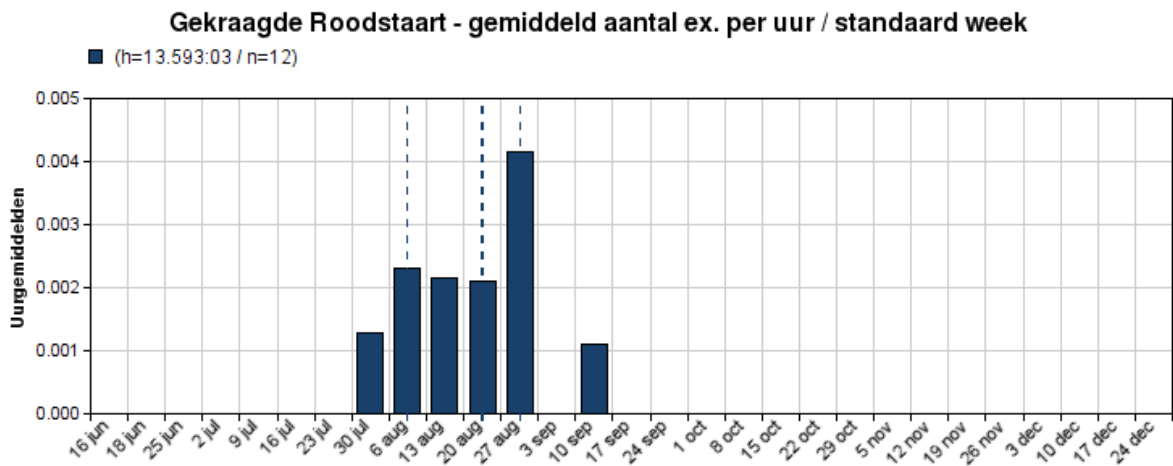

Gekraagde Roodstaart

De Gekraagde Roodstaart is een broedvogel van de Maashorst, maar een zeldzame doortrekker. Tot 2019 waren het er maar acht, maar in 2019 zijn er vier gezien. Alle waarnemingen betreffen een solitaire vogel, negen keer was dat in augustus, drie keer in september. Eind augustus lijkt de kans het grootst op een doortrekkende Gekraagde Roodstaart.

maximum op een dag	1
vroegste	2 augustus 2008
laatste	15 september 2019
totaal	12

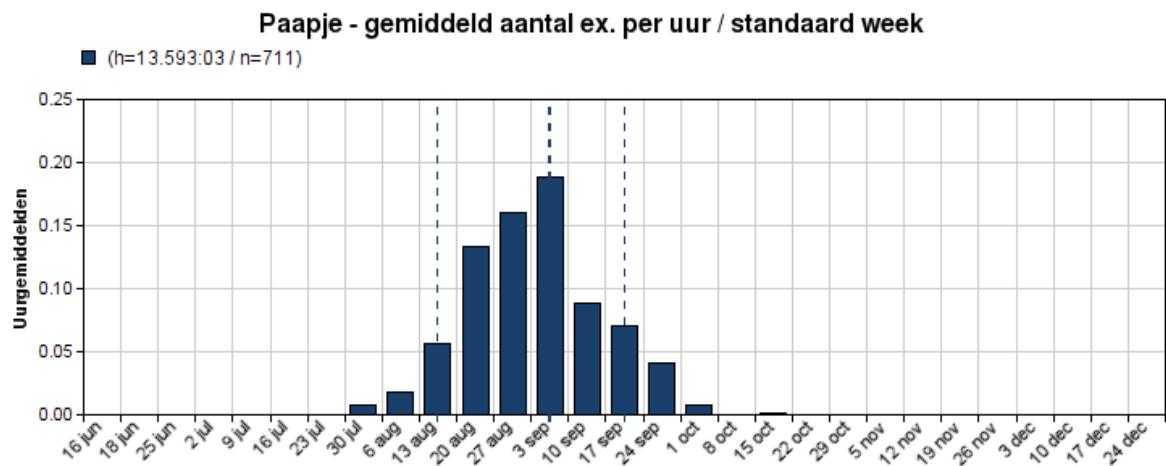

Paapje

In twee verschillende jaren zijn er 66 Paapjes geteld; 2001 en 2008. In 2001 zijn er veel minder uren geteld, daarom is de rode balk voor dat jaar veel hoger. De beste dag was 9 september 2013, toen er zestien Paapjes op één dag werden

maximum op een dag	16
vroegste	1 augustus 2008
laatste	17 oktober 2001
totaal	711

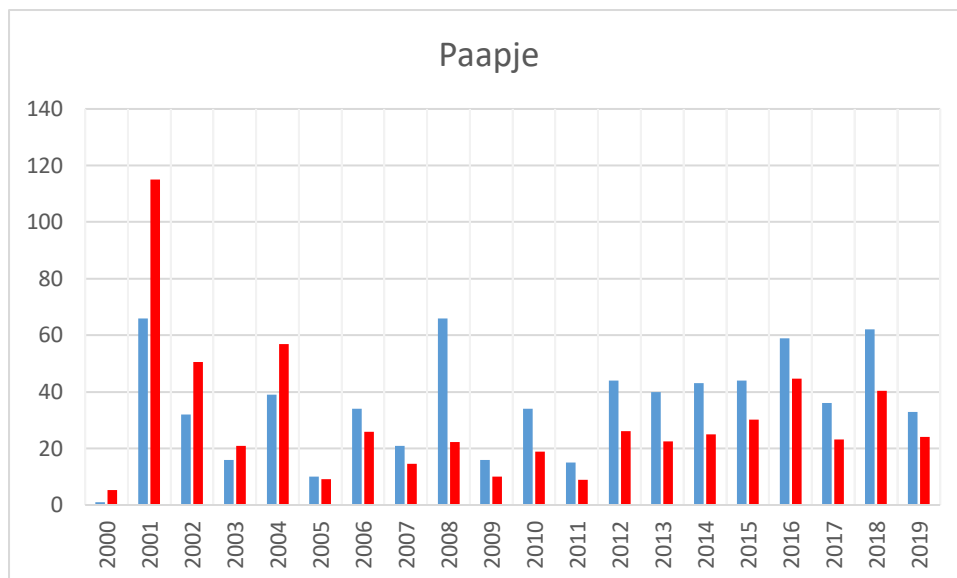
geteld. Hiervoor is een keukentrap gebruikt om in de toppen van de mais de Paapjes te kunnen tellen. Dat leverde direct veertien Paapjes op. Vanaf begin augustus komen de eerste Paapjes al langs, de trek duurt tot 1 oktober en de piek ligt rond 3 september.

Figuur 2 Wim Gremmen op een keukentrap om de Paapjes te tellen die bovenin de mais zitten

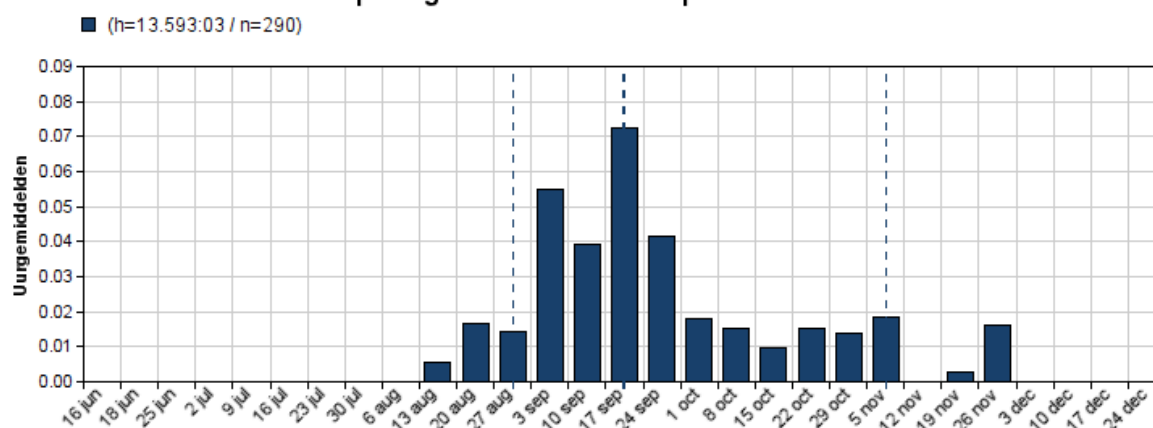
Roodborsttapuit

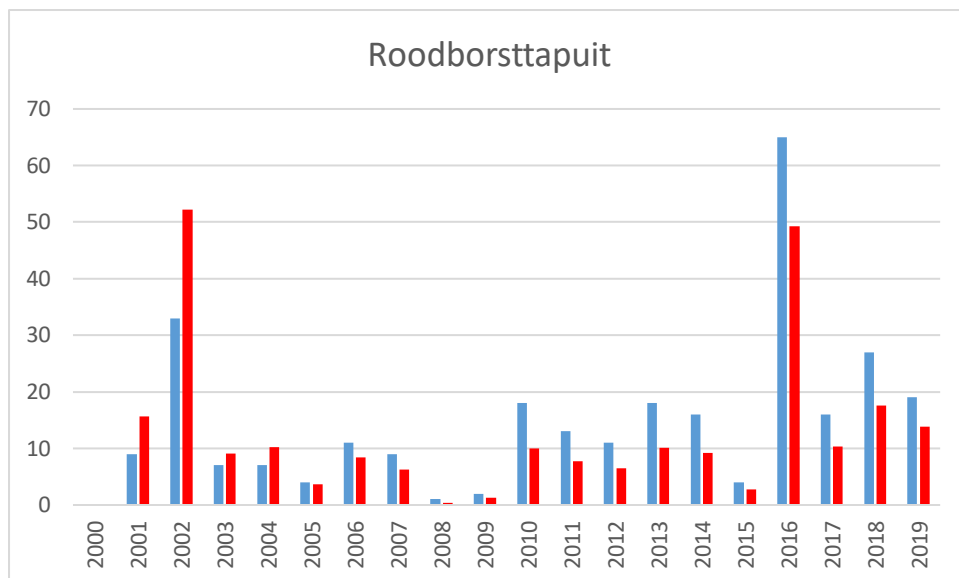
De Roodborsttapuit broedt vlakbij de telpost en in de eerste weken van het telseizoen komen er ook regelmatig lokale vogels langs. Dat er in 2000 geen één is gezien kan door het aantal uren tellen komen, maar dat er in 2008 en 2009

zo weinig zijn geteld is opvallend, want in die jaren zijn er heel veel uren gemaakt (2008 marathonjaar). Via de website trektellen blijkt dat er die twee jaren landelijk geen dip in de aantallen zit, dus de oorzaak van deze dip moet lokaal gezocht worden. Misschien minder uitzicht omdat er toen mais voor de telpost stond? In 2008 in elk geval niet, 2009 wel achter de telpost. Op 19 september 2016 was de beste telling van de Roodborsttapuit, toen er twaalf op een dag langskwamen. Dit is ook het beste jaar van deze soort. Roodborsttapuiten trekken vooral in september door, maar vanaf half augustus tot aan het eind van de telperiode kunnen ze worden gezien.

maximum op een dag	12
vroegste	1 augustus 2011
laatste	29 november 2016
totaal	290

Roodborsttapuit - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

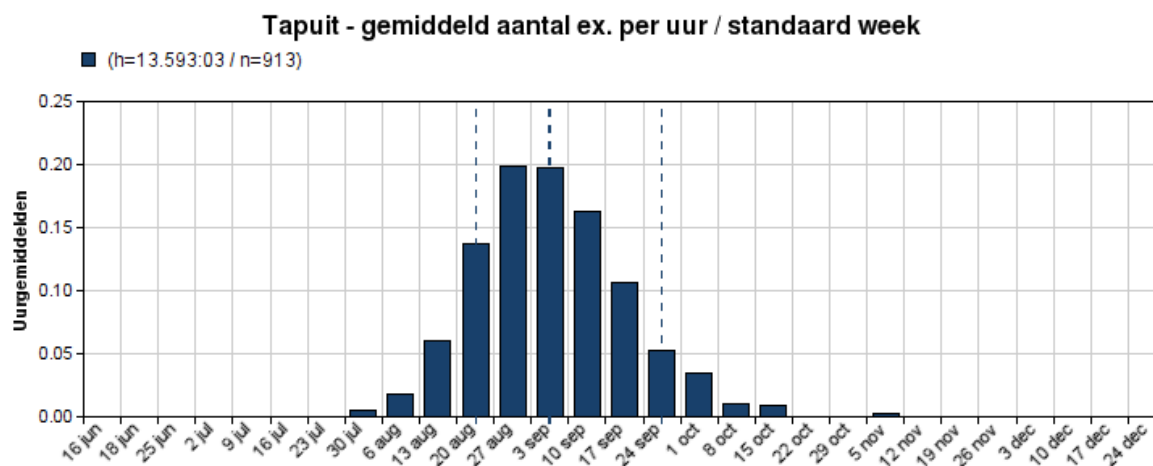

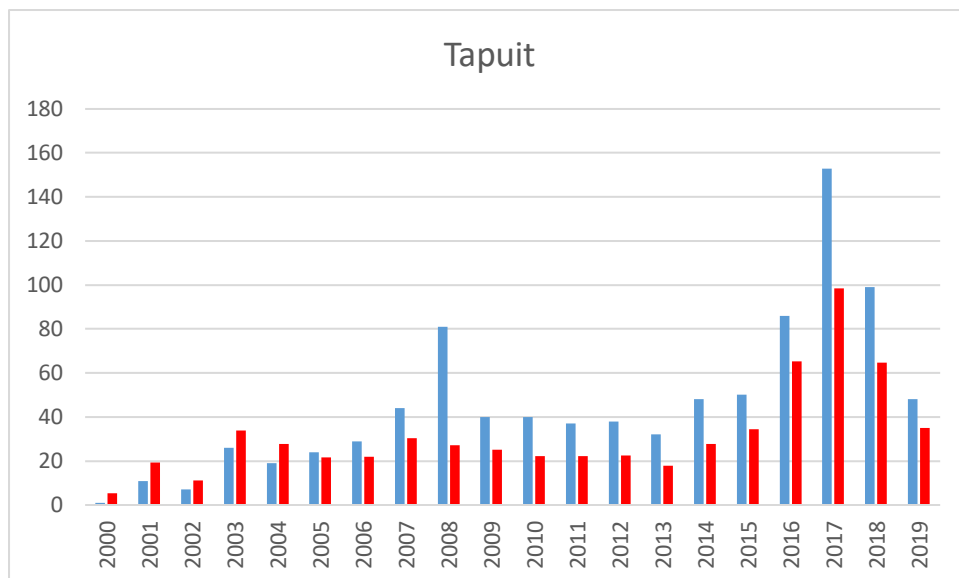
Tapuit

In het beste jaar 2017 voor de Tapuit is ook het dagrecord gezet, op 10 september werden er 22 Tapuiten geteld. Dat was de derde keer dat in dat jaar het dagrecord werd verbeterd. Daarvoor was de beste telling dertien Tapuiten van 31 augustus 2008.

maximum op een dag	22
vroegste	1 augustus 2003
laatste	9 november 2014
totaal	913

De laatste jaren zien we veel Tapuiten en dat is sinds het stuk voor de telpost in de begrazing is opgenomen. Vanaf half augustus komt de trek van de Tapuit op gang en rond 1 oktober komen de laatsten langs. Alleen op 9 november 2014 kwam er een hele late langs, drie weken later dan de laatste tot dan toe.

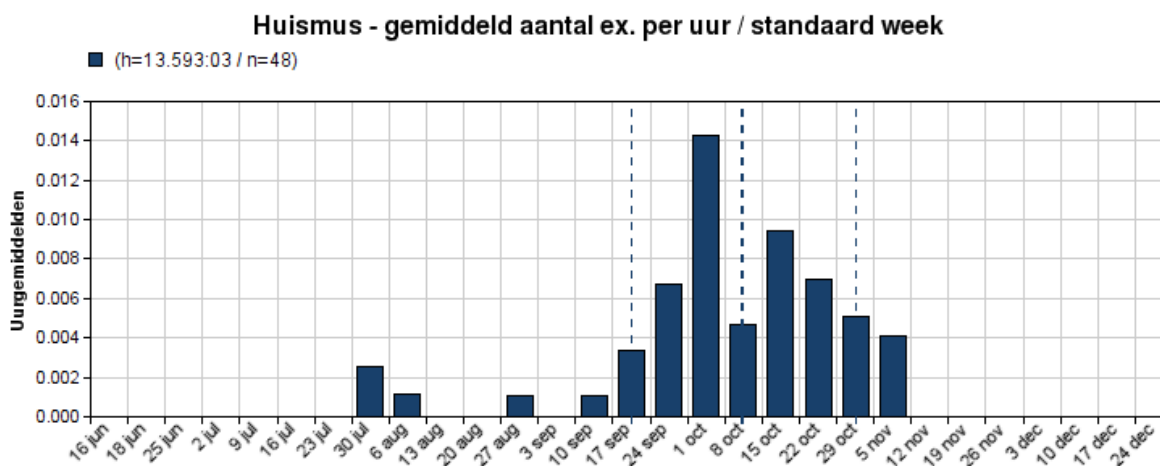

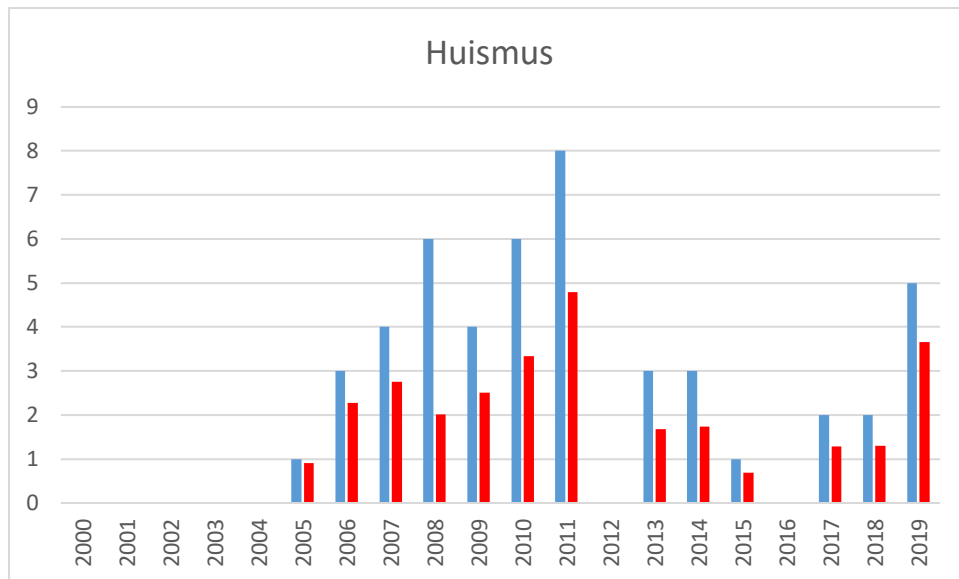

Huismus

De Huismus is voor veel mensen nou niet een soort die op trek verwacht wordt, toch tellen wij ze met enige regelmaat. Grote aantallen zijn het niet en op 16 oktober 2011 waren het er drie op één dag en dat is het dagrecord. Op 3 oktober 2019 werd dit record geëvenaard. We zien ze ook niet elk jaar, de eerste 5 jaar helemaal niet en in 2012 en 2016 ook niet. Huismussen worden al vroeg in augustus op trek gezien, maar tussen half september en begin november komt de bulk langs.

maximum op een dag	3
vroegste	5 augustus 2008
laatste	11 november 2010
totaal	48

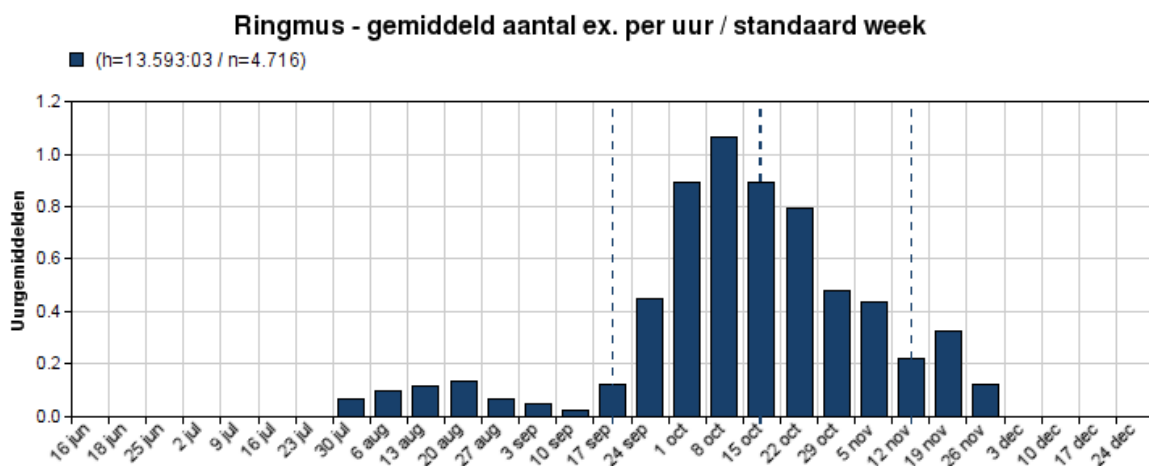

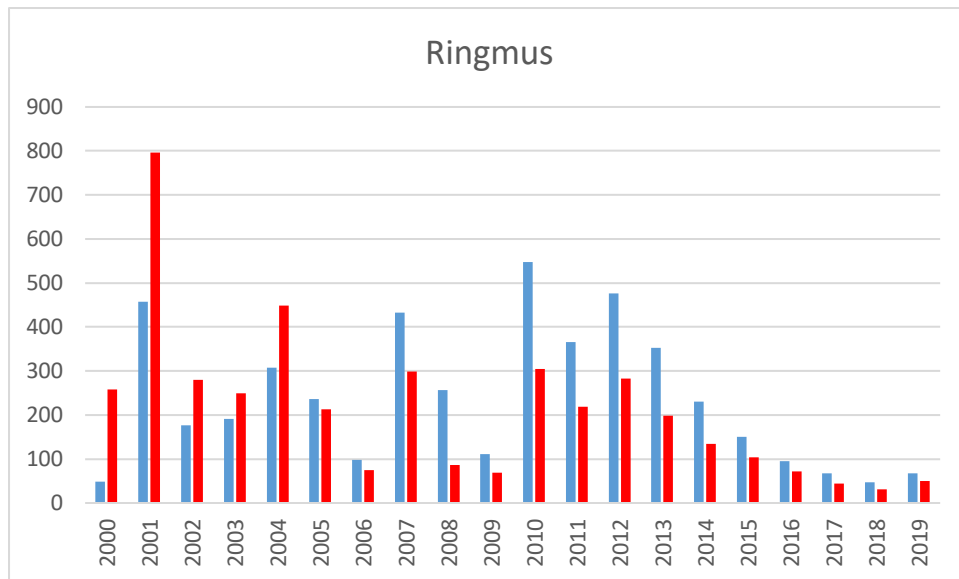
Ringmus

De aantallen Ringmussen verschillen behoorlijk per jaar, waarbij 2001 er aardig bij afsteekt, maar dat komt ook door de 95 en de 68 Ringmussen van 14 en 12 oktober van dat jaar, waarbij de 95 nog steeds het dagrecord is.

maximum op een dag	95
vroegste	1 augustus 2004
laatste	29 november 2001
totaal	4717

Wordt er alleen naar de laatste 10 jaar gekeken dan zien we een gestage daling van de aantallen, een daling die ook lijkt plaats te vinden onder de broedvogels en overwinterende vogels in de omgeving. De Ringmus trekt tussen half september en half november door en de piek ligt rond half oktober, gelijk met de landelijke piek⁴.

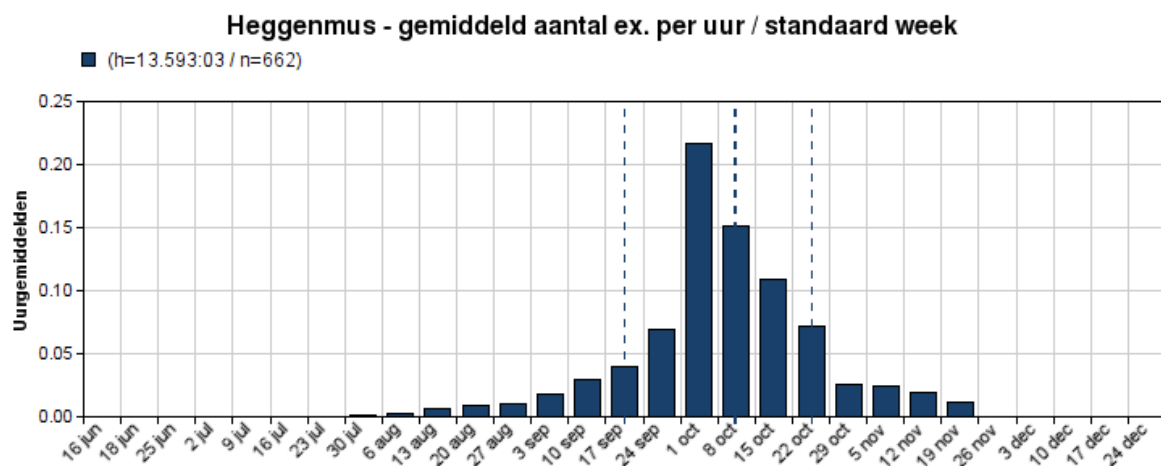

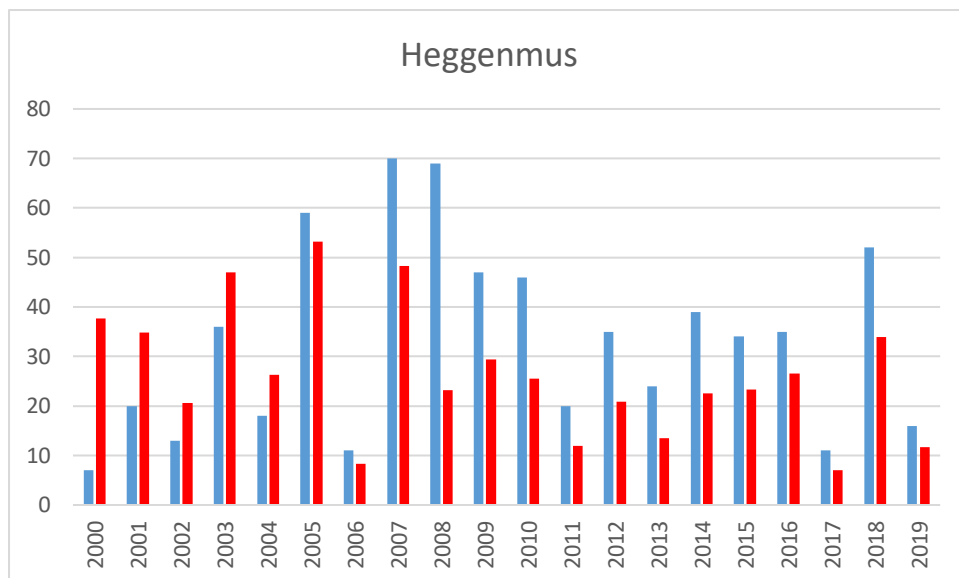

Heggenmus

Op 7 oktober 2008 werd het recordaantal van achttien Heggenmussen geteld, een dag met heel veel trek, verschillende dagrecords voor zangvogels en tot dan toe de beste telling met 54.000 vogels. Toch werden er het jaar daarvoor meer Heggenmussen geteld. De laatste jaren lijkt het als of er wat minder Heggenmussen langskomen, alhoewel 2018 wel een goed jaar was. Heggenmussen worden het hele telseizoen gezien met de piek begin oktober.

maximum op een dag	18
vroegste	1 augustus 2015
laatste	25 november 2018
totaal	662

Gele Kwikstaart

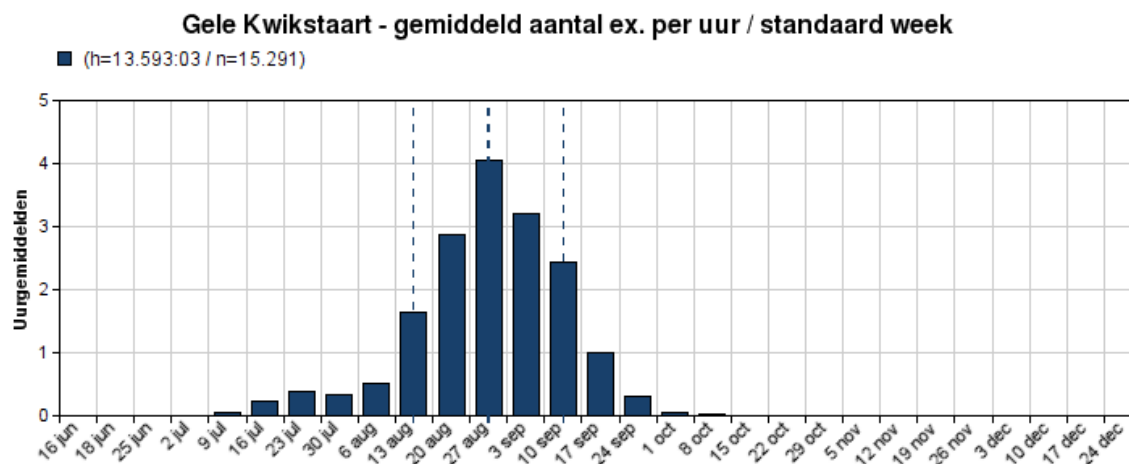
Het is niet zo'n talrijke doortrekker als de Vink, maar de Gele Kwikstaart komt in behoorlijke aantallen door. 2008 was het jaar met absoluut de meeste Gele Kwikstaarten, maar in 2004

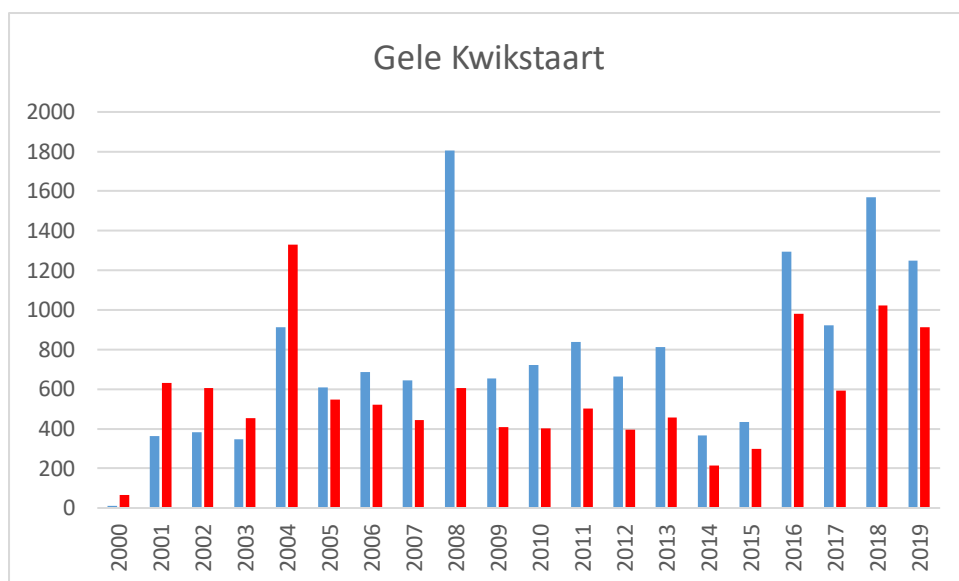
werden er naar verhouding (correctie voor

aantal uren tellen) meer geteld. Op 29 augustus 2018 kwamen er 456 Gele Kwikstaarten over, een

forse verbetering van het oude dagrecord van 290 van 4 september 2004. Na half september komen er nog maar weinig Gele Kwikstaarten langs, toch is er ooit een op 1 november gezien. Eind augustus is de beste tijd.

maximum op een dag	456
vroegste	15 juli 2017
laatste	1 november 2003
totaal	15.291

Engelse Kwikstaart

Op 5 september 2019 werd er een Engelse Kwikstaart gezien. De Engelse (Gele) Kwikstaart wordt ook wel als ondersoort van de Gele Kwikstaart gezien, maar is in het veld wel te onderscheiden. En met een goede foto van de vogel lukt dat zeker. Overigens werd er regelmatig in de zomer voor deze waarneming een Engelse Kwikstaart in de omgeving van de telpost gezien. Dit zou dezelfde vogel kunnen zijn.

Noordse Kwikstaart

Voor de Noordse Kwikstaart geldt hetzelfde als voor de Engelse Kwikstaart, ook deze wordt wel als ondersoort van de Gele Kwikstaart beschouwd. De Noordse Kwikstaart is twee keer waargenomen, op 28 augustus 2016 zaten er twee exemplaren tussen een flinke groep Gele Kwikstaarten op een akker achter de telpost en op 11 september 2008 werd er één exemplaar ontdekt voor de telpost, ook in een groep ter plaatse foeragerende Gele Kwikstaarten. In het voorjaar worden er wel meer Noordse Kwikstaarten in de omgeving van de Maashorst gezien (bijvoorbeeld mei 2019 met 138 exemplaren op telpost Brobbelbies-Zuid).

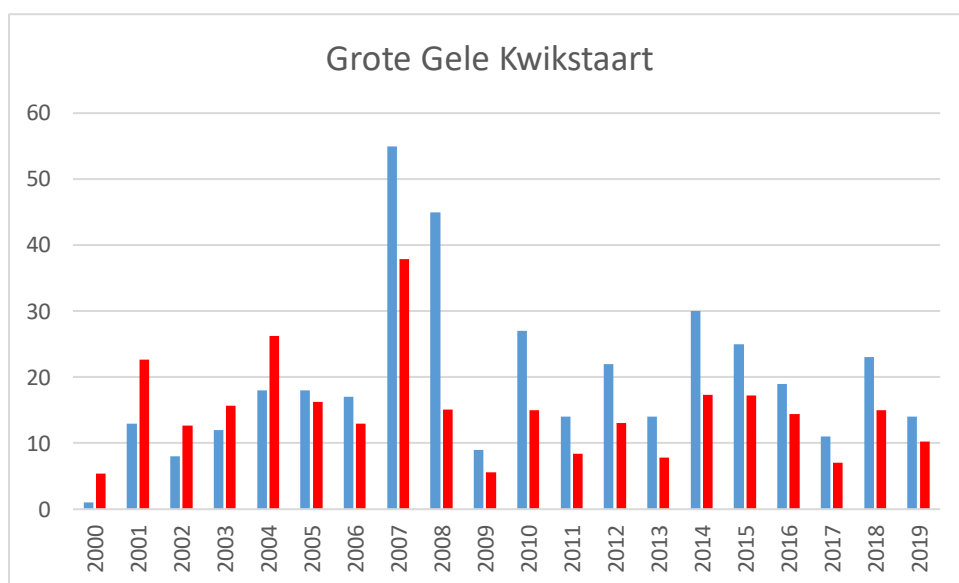
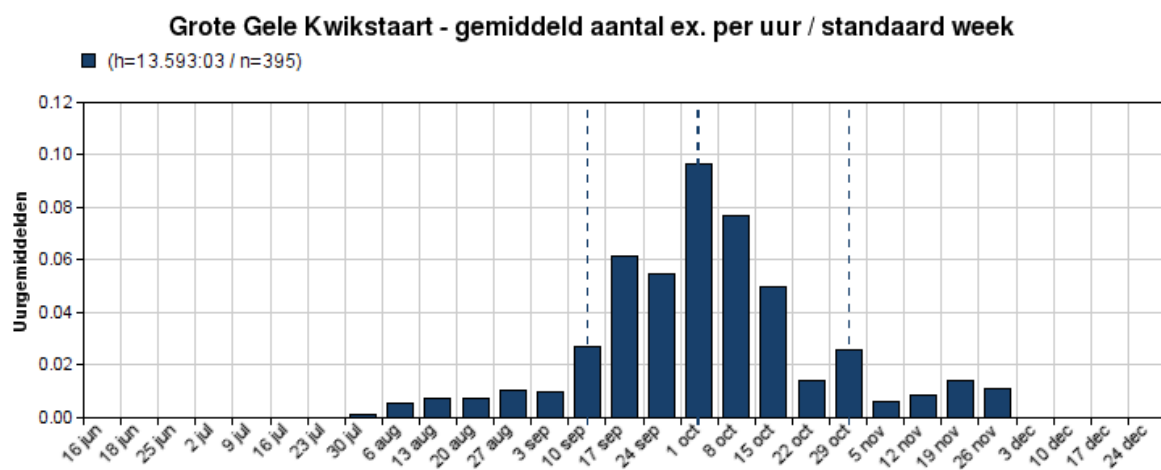
Grote Gele Kwikstaart

Op 7 oktober 2008 kwamen er maar liefst twaalf Grote Gele Kwikstaarten over, het dagrecord dat nog steeds staat. Die dag was een dag met veel trek. Blijkbaar zijn er in de rest van 2008 niet zo veel Grote Gele Kwikstaarten over gevlogen,

want het is niet het beste jaar, dat is 2007 met 55 vogels, tien meer dan 2008. Dat zijn wel de beste jaren, alhoewel 2001 relatief ook goed was (rode balk tweede grafiek; gecorrigeerd voor het aantal uren tellen). Vanaf 1 augustus komen de eerste vogels al langs en ze blijven tot 1 december doortrekken en daarna vast ook nog wel, maar dan wordt er niet geteld. Rond 1 oktober zit de piek in de aantallen, met de twee weken er voor en er na als de periode dat er goede aantallen langskomen.

maximum op een dag	12
vroegste	1 augustus 2013
laatste	30 november 2018
totaal	395

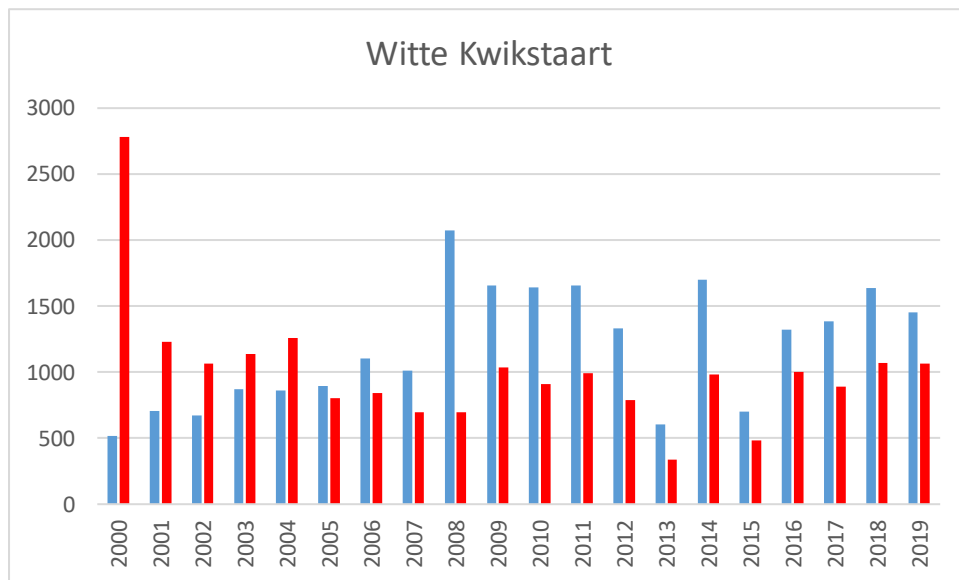
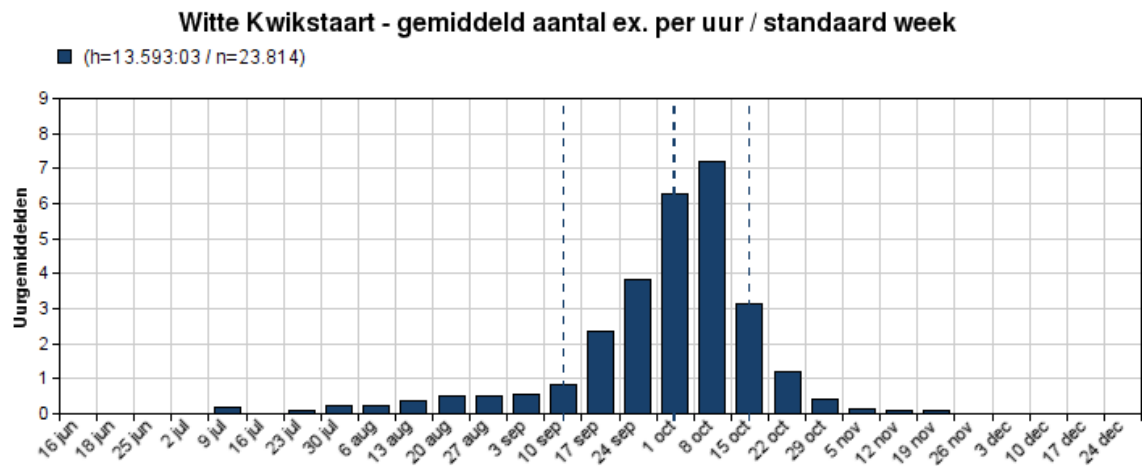
Witte Kwikstaart

In het eerste jaar zijn er verhoudingsgewijs veel Witte Kwikstaarten geteld (rode balk in de tweede grafiek), maar in 2008 absoluut de meeste. Dit was het marathonjaar en op 7 oktober van dat jaar is het dagrecord op 376

Witte Kwikstaarten gezet. Dat is dezelfde dag als het dagrecord van de Grote Gele Kwikstaart. In de 20 jaar dat er geteld wordt is er geen een dag geweest dat we in buurt kwamen van dit aantal, de op één na beste telling is 274 Witte Kwikstaarten op 14 oktober 2011. Maar het is wel al 35 keer gebeurd dat er 100 of meer Witte Kwikstaarten geteld zijn. Vanaf half september beginnen ze goed te vliegen, met de piek rond 1 oktober en rond half oktober zijn de meeste vogels door. Wel kunnen ze de hele telperiode gezien worden.

maximum op een dag	376
vroegste	13 juli 2019
laatste	30 november 2013
totaal	23.815

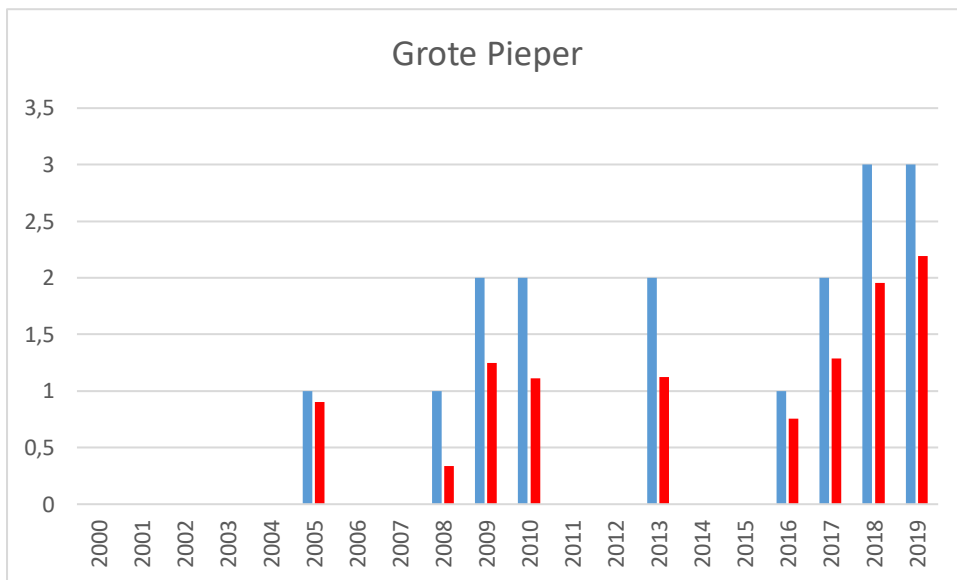
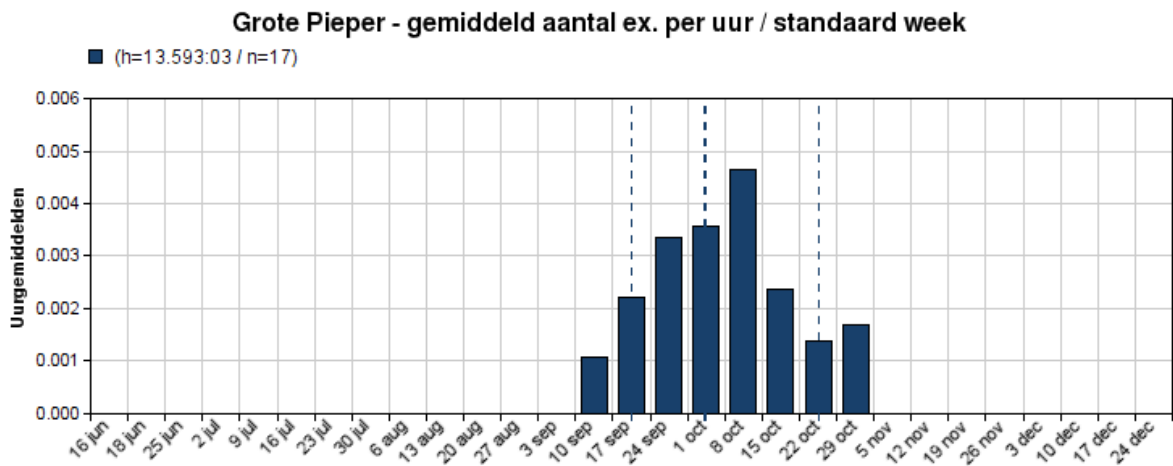
Grote Pieper

In 2005 werd er voor het eerst een Grote Pieper op de telpost gezien, op 10 september. De vogel vloog op vijf meter hoogte langs en kon dus goed bekeken worden. Het is nog steeds de vroegste die er ooit op de telpost is gezien.

Daarna worden ze wat vaker gezien, maar niet elk jaar. De laatste twee jaar zijn er zelfs drie gezien, maar alleen op 13 oktober 2017 werden er twee op een dag gezien, één 's morgens rond half elf en één 's middags om drie uur. Begin oktober geeft de grootste kans op een Grote Pieper op trek, maar met zeventien vogels in 20 jaar is die kans niet heel groot.

maximum op een dag	2
vroegste	10 september 2005
laatste	31 oktober 2009
totaal	17

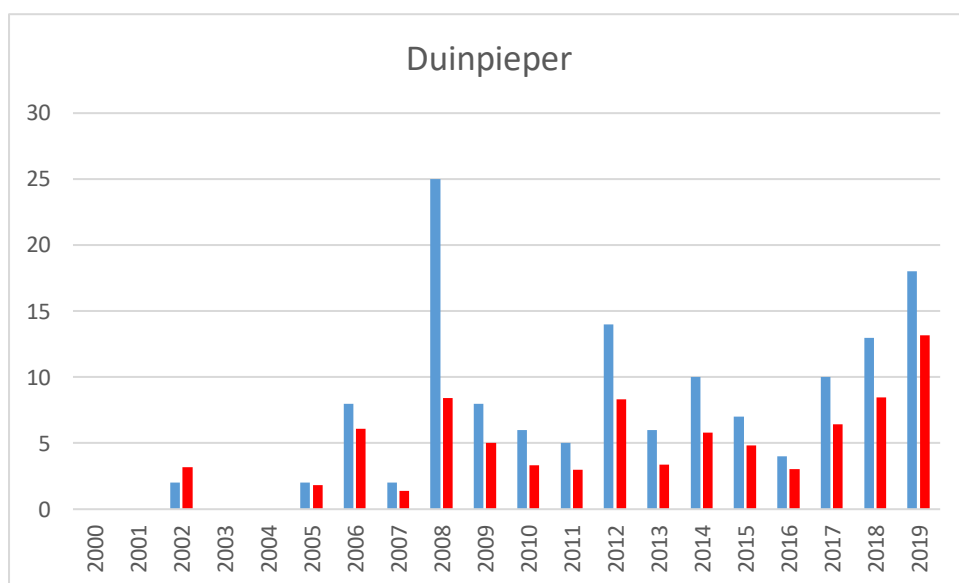
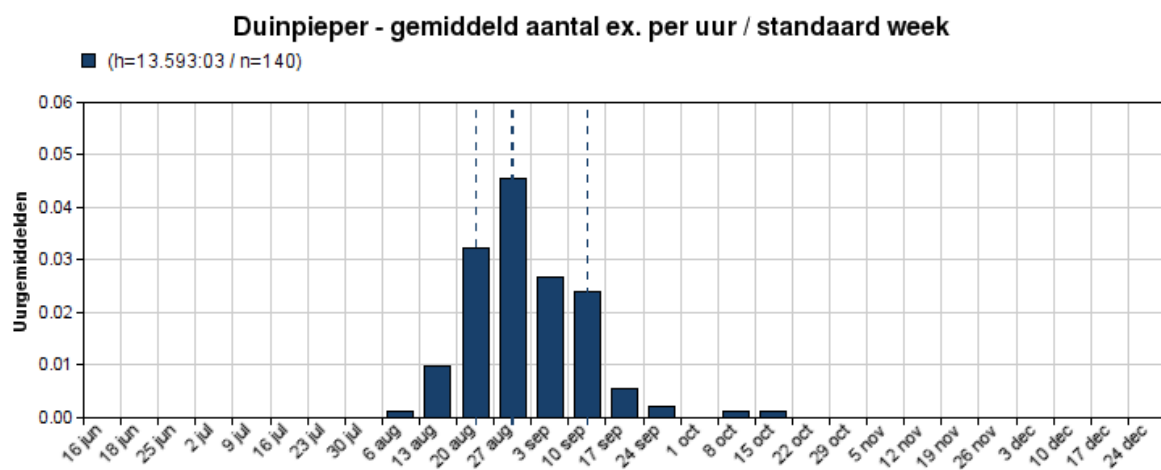
Duinpieper

In absolute aantallen was 2008 het beste jaar voor de Duinpieper op onze telpost. Wordt er gecorrigeerd voor het aantal uren dat er geteld is, dan is 2019 het beste jaar. Twee keer zijn er zes Duinpiepers op één dag geteld, op 28

augustus 2013 en op 30 augustus 2018. Vaak blijven de vogels een poos ter plaatse, wat het tellen niet makkelijker maakt. Regelmatig komen er vogelaars van verre om deze soort ook eens te zien en dan is het wel handig dat ze ter plaatse zitten. De vroegste Duinpieper kwam op 10 augustus 2014 langs, de piek zit op 27 augustus en dan nemen de aantallen tot eind september af. Er zijn twee oktoberwaarnemingen, 8 oktober 2010 en 19 oktober 2008. De eerste kwam roepend over de telpost en de laatste “kwam door”, ook overvliegend dus.

maximum op een dag	6
vroegste	10 augustus 2014
laatste	19 oktober 2008
totaal	140

Graspieper

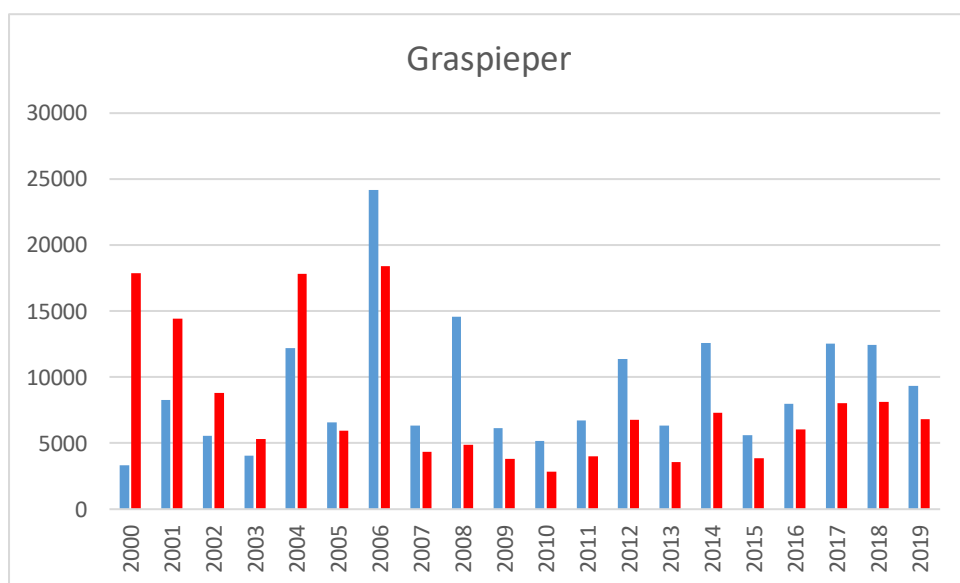
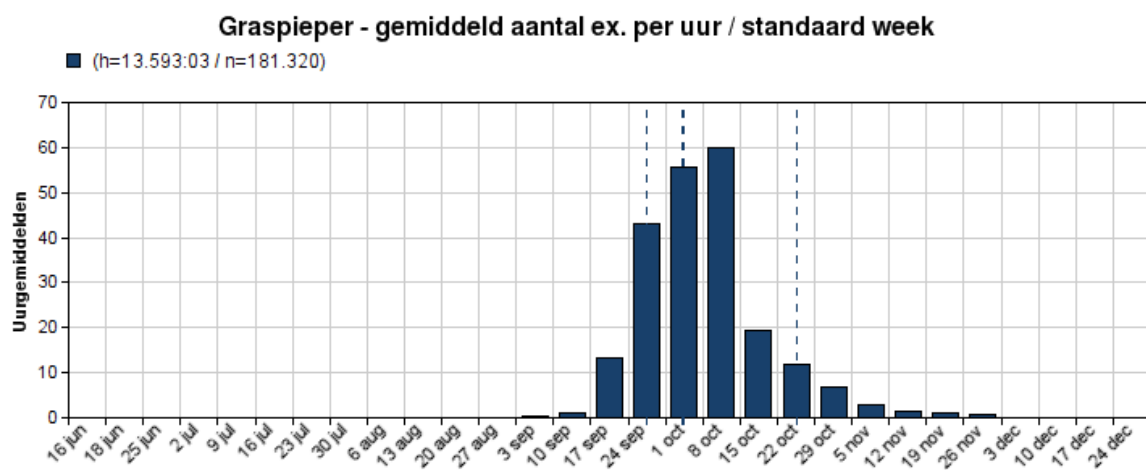
Op 8 oktober 2006 kwamen er erg veel Graspiepers over. Die dag werden er meer dan 15.000 Graspiepers geteld en daarvan 6269 in één uur! Dat uur kwamen er al meer Graspiepers over dan het dubbele van de op één

na beste telling (7 oktober 2008: 2669). Niet verwonderlijk dat 2006 nog steeds het beste jaar is.

Trekkende Graspiepers kunnen door het hele seizoen gezien worden (er zitten er ook vaak enkele ter plaatse, mogelijk broeden ze ook nog in de nabije omgeving van de telpost). Half september komt de trek echt op gang en na de derde week in oktober is het eigenlijk wel over. Rond 1 oktober trekken de meeste Graspiepers over.

maximum op een dag	15.219
vroegste	18 juli 2019
laatste	30 november 2001
totaal	181.330

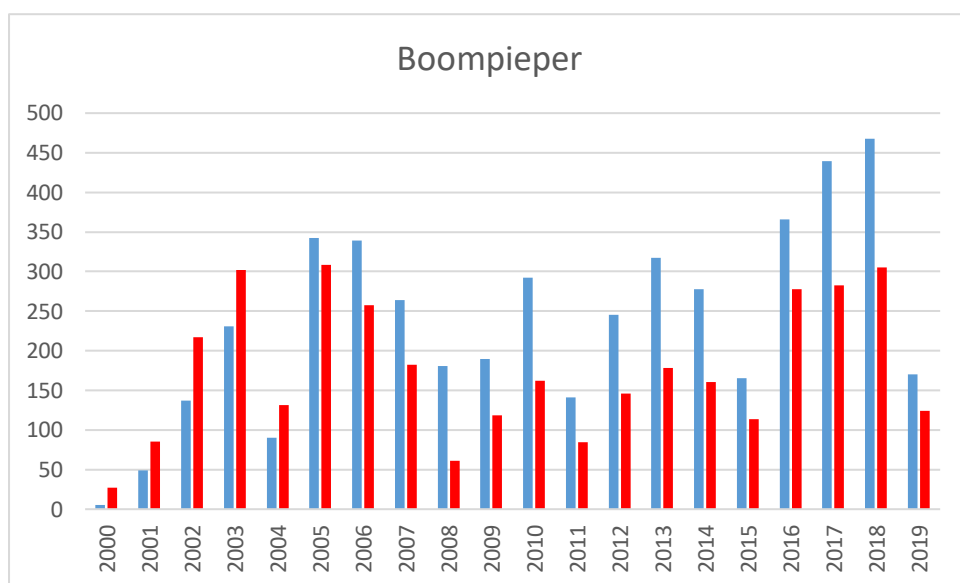
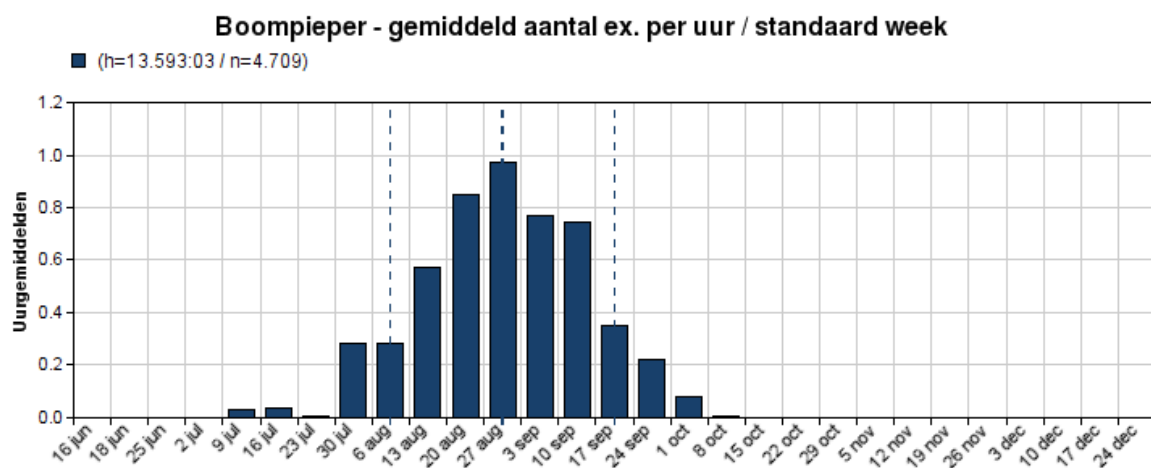
Boompieper

In de omgeving van de telpost is de Boompieper een gewone broedvogel, maar als trekvogel is deze soort een stuk minder talrijk dan de Graspieper. Op 29 augustus 2018 werd het dagrecord op 83 gezet, dat jaar was ook het

maximum op een dag	83
vroegste	13 juli 2019
laatste	18 oktober 2019
totaal	4709

beste jaar van de Boompieper. Er lijkt wel een patroon in de grafiek van de jaren te zitten; drie goede jaren en dan een slecht jaar. Dit patroon is landelijk trouwens niet terug te zien (trektellen.nl). De vroegste Boompieper is op de vroegst mogelijke datum gezien, 13 juli 2019. De allerlaatste kwam op 18 oktober 2019 langs. Normaal is het na half september wel over met de trek van de Boompieper, de piek zit in de laatste week van augustus.

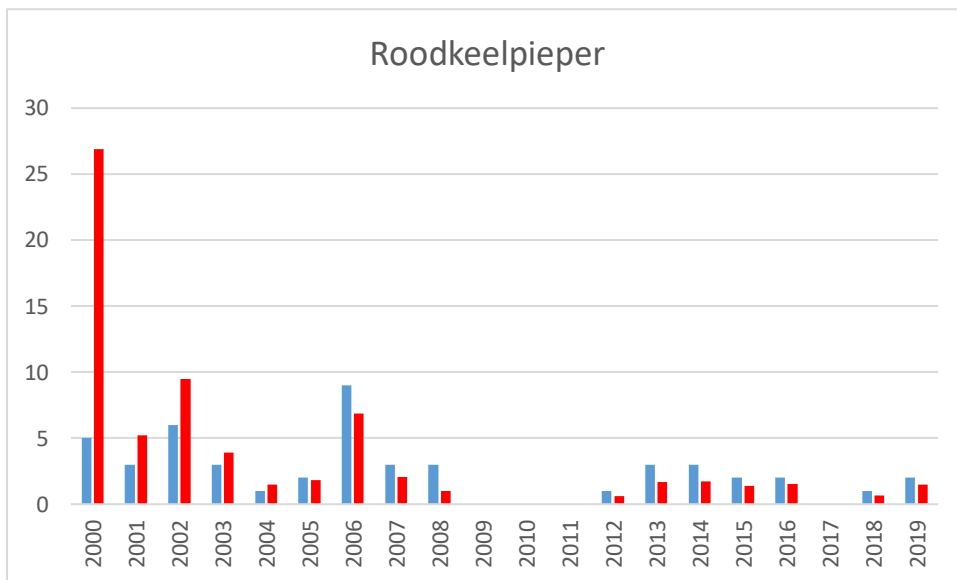
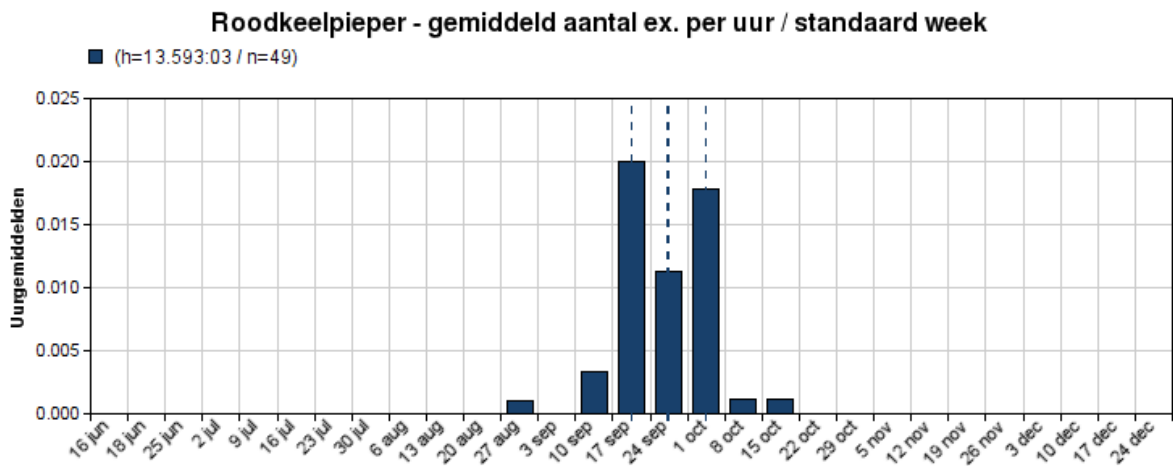
Roodkeelpieper

In de eerste acht jaar weren er elk jaar wel Roodkeelpiepers gezien en/of gehoord, nadien is dat niet meer zo en zijn de aantallen ook lager.

Drie maal zijn er drie op een dag gezien; 22 september 2000, 1 oktober 2002 en 17 september 2006.

Dat laatste jaar is met in totaal negen vogels ook het beste jaar. De meeste vogels worden tussen half september en begin oktober gezien.

maximum op een dag	3
vroegste	1 september 2001
laatste	21 oktober 2007
totaal	49

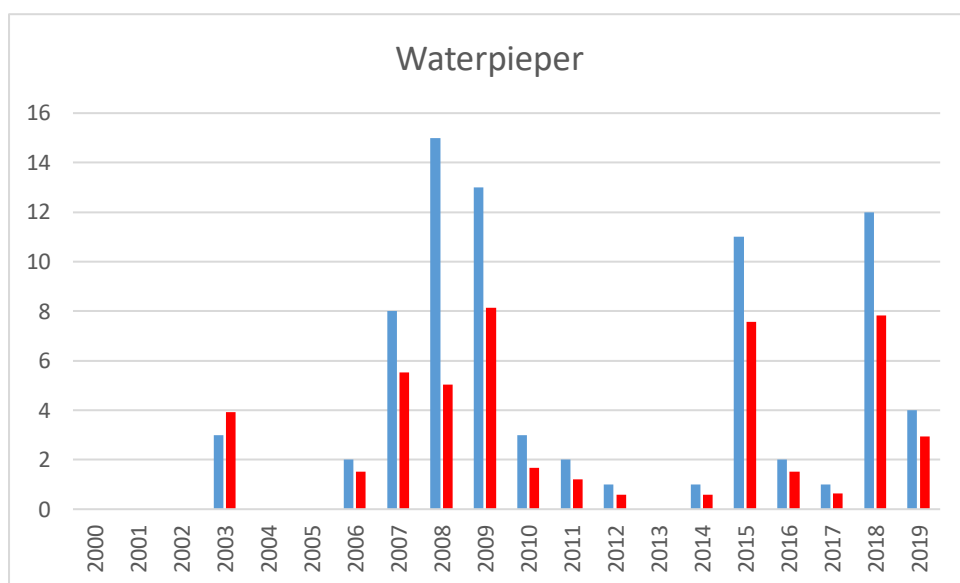
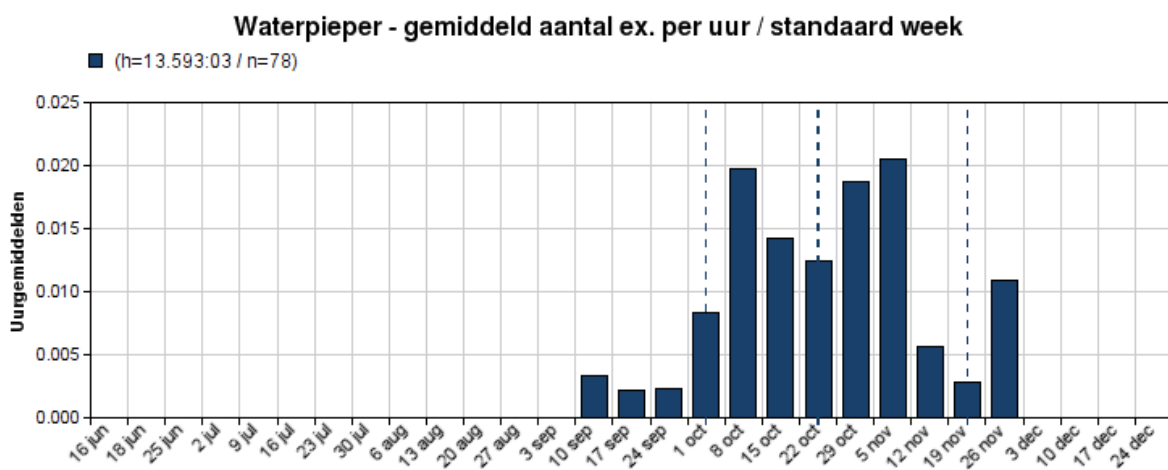

Waterpieper

In de eerste jaren zijn er geen Waterpiepers geteld, maar vanaf 2006 worden ze bijna elk jaar opgemerkt. Veel zijn het er nooit, hooguit vier op één dag en in het beste jaar zijn er in totaal vijftien geteld. De hoogste piek ligt in de tweede helft van oktober en de soort wordt tot het eind van ons seizoen gezien.

maximum op een dag	4
vroegste	15 september 2015
laatste	30 november 2019
totaal	78

Oeverpieper

Drie Oeverpiepers zijn er in totaal geteld, allemaal in de beginjaren (2001, 2004 en 2005) en in oktober (9, 18 en 28 oktober). Tegenwoordig realiseren we dat deze soort in het binnenland zeldzaam is en een Waterpieper een stuk algemener.

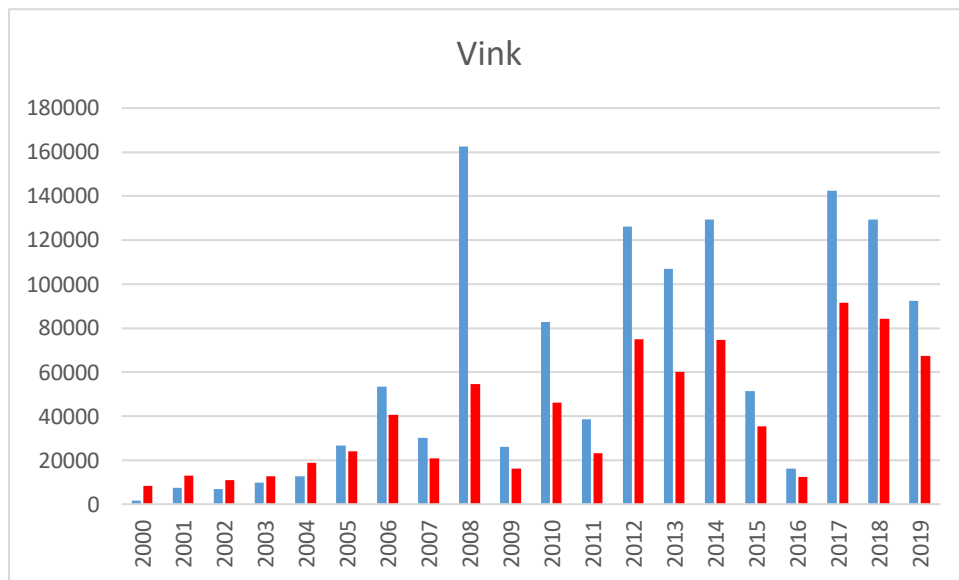
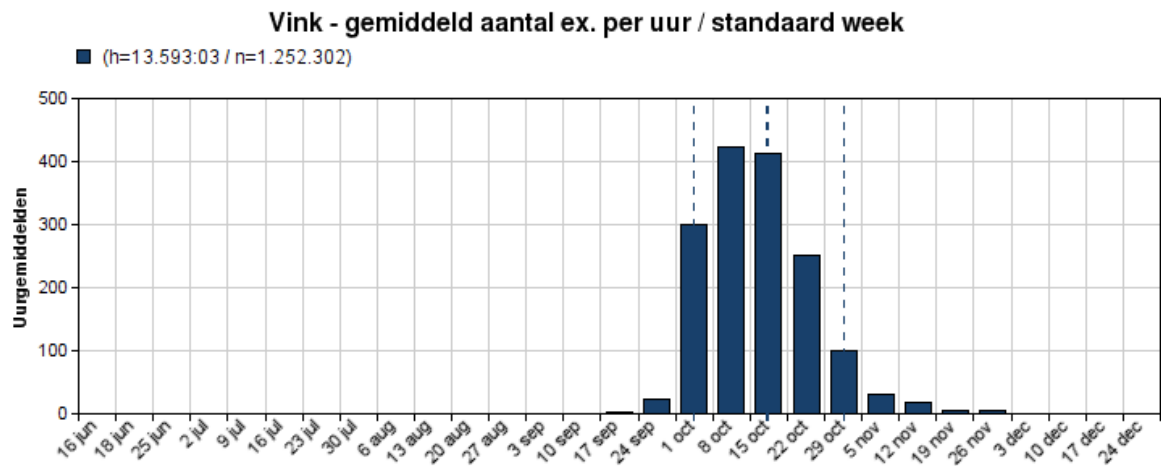
Vink

De Vink is de talrijkste doortrekker op deze telpost en op veel andere telposten. Op 7 oktober 2008 kwamen de meeste op één dag over, ruim 44.000. De op één na beste dag is met 32.500 al een flink stuk minder. Toch is het al 37

maximum op een dag	44.387
vroegste	25 juli 2017
laatste	30 november 2001
totaal	1.252.819

keer zo geweest dat er meer dan 10.000 Vinken op een dag overvlogen. In absolute aantallen is 2008 het beste jaar, maar indien er gecorrigeerd wordt voor het aantal uren dat er geteld wordt (rode balken) dan zijn er vijf jaren beter en komt 2017 als beste naar voren. Opvallend is 2016, een erg slecht jaar. Ook de eerste vijf jaar zijn er weinig Vinken geteld, ook als er wordt gecorrigeerd voor het aantal uren. De trek van de Vink komt past eind september een beetje op gang, om al snel te pieken in de tweede tot derde week van oktober. In november zijn de aantallen al weer laag, maar komen er nog wel steeds Vinken door. De vroegste Vink op trek is 25 juli 2017 overgevlogen.

Voor de Vink is er nog een extra grafiek gemaakt. Met de gegevens van de afgelopen 5 jaar is er gekeken op welk moment in de ochtend de meeste Vinken over vliegen. Omdat de gegevens al jaren per uur worden genoteerd, kan het gemiddeld aantal Vinken per uur worden uitgerekend. De piek ligt rond het vierde uur, waarbij er in het derde uur meer Vinken langs vliegen dan in het vijfde uur. Vinken trekken dus in de ochtend, maar moeten wel eerst nog even wakker worden.

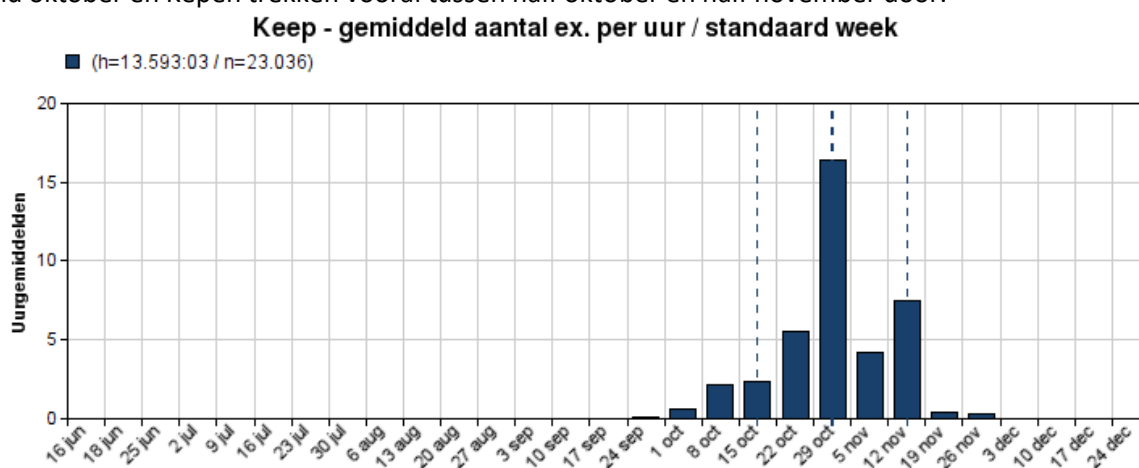
Figuur 4 Doortrek van de Vink na zonsopkomst per uur. Gebaseerd op de data van Telpost Brobbelbies-Noord.

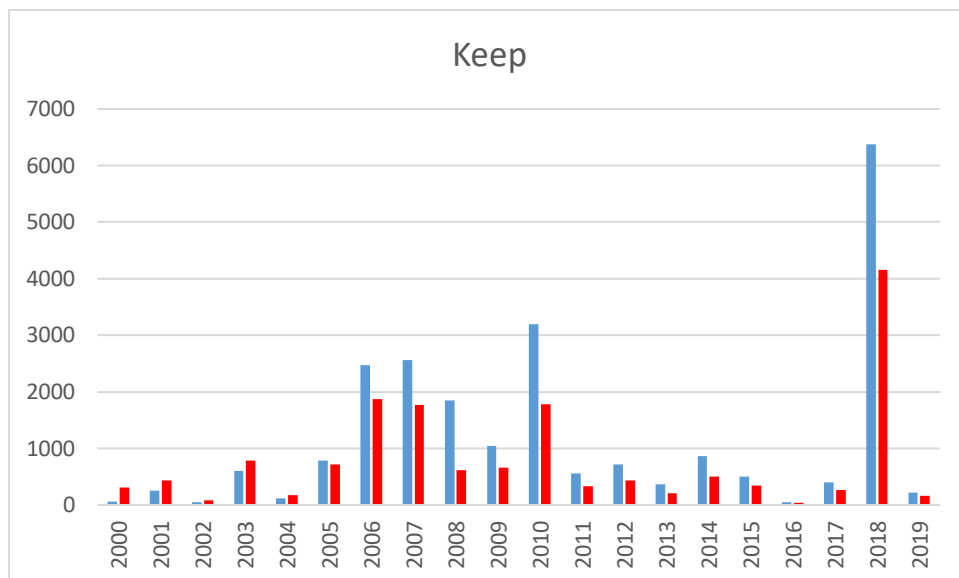
Keep

In de vlucht Kepen en Vinken onderscheiden is niet altijd makkelijk en als ze door elkaar vliegen wordt het niet eenvoudiger. Het zal dan ook niet altijd goed gegaan zijn. Het geluid is gelukkig wel heel makkelijk. De vroegste Keep kwam in 2009

maximum op een dag	4251
vroegste	2 september 2009
laatste	30 november 2001
totaal	23.048

al op 2 september roepend over. Op 1 november 2018 kwamen er 4251 Kepen over, waarmee het oude dagrecord uit 2005 werd verdubbeld. Overal in het land werden veel Kepen gezien en ook de dagen ervoor en erna werden er vrij veel Kepen geteld, maar niet zoveel als die dag. Er werden ook twee keer zoveel Kepen als Vinken geteld. Het was die dag lekker weer met niet te harde wind uit zuidoost. In totaal zijn er maar 23.000 Kepen in 20 jaar geteld, dus die ene dag telt flink mee, 2018 is dan ook verreweg het beste jaar. 2016 was juist een heel slecht jaar met slechts 46 Kepen. De piek ligt eind oktober en Kepen trekken vooral tussen half oktober en half november door.

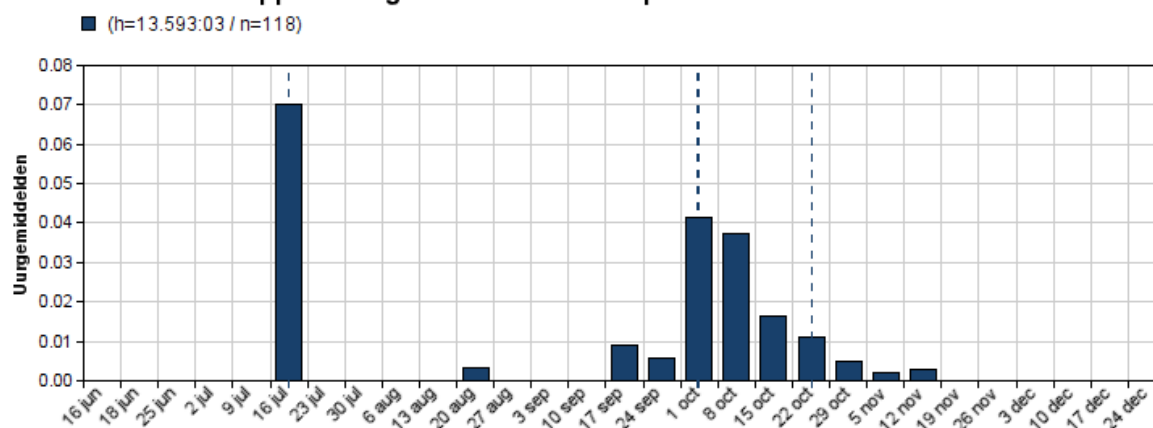
Appelvink

Op 6 oktober 2018 werden er twaalf Appelvinken gezien, twee groepen van zes en dat betekende een dagrecord. Het oude dagrecord was pas twee dagen oud (elf in verschillende groepen). Voor 2007 werden er

maximum op een dag	12
vroegste	20 juli 2019
laatste	13 november 2014
totaal	118

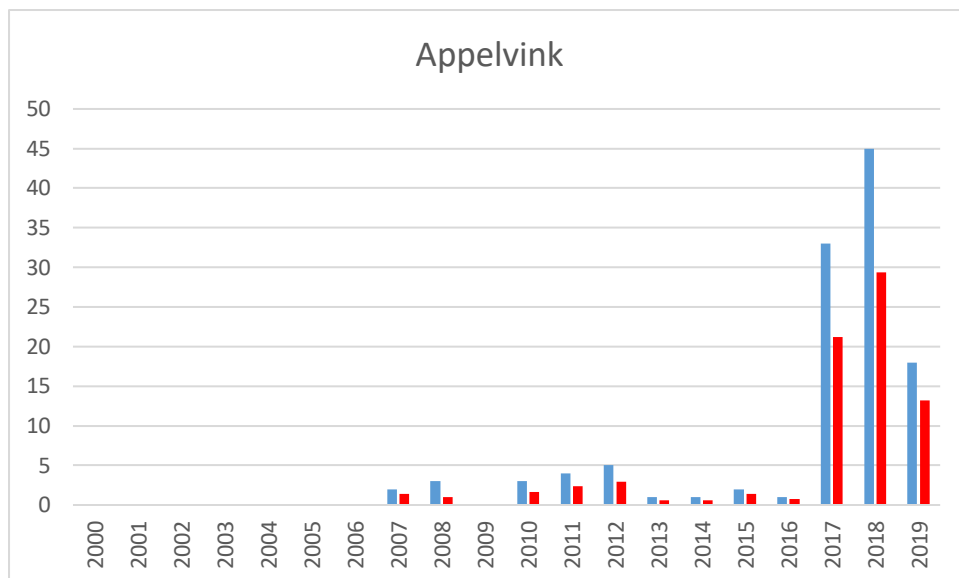
geen Appelvinken op de telpost gezien, nadien wel, maar in kleine aantallen. Sinds 2017 zijn het er veel meer, met 45 in 2018. De Appelvink is een broedvogel van de Maashorst, die fors in aantal toeneemt⁵, wat een deel van de verklaring van deze toename kan zijn, maar in oktober zullen het toch vooral trekvogels zijn. De meeste Appelvinken komen in oktober langs. De piek half juli is te verklaren; er zijn rond die tijd maar weinig teluren gemaakt en in 2019 zijn er wel Appelvinken half juli geteld.

Appelvink - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

⁵ L Ballering en A Vermaat; Verslag Broedvogelinventarisatie Maashorst 2017

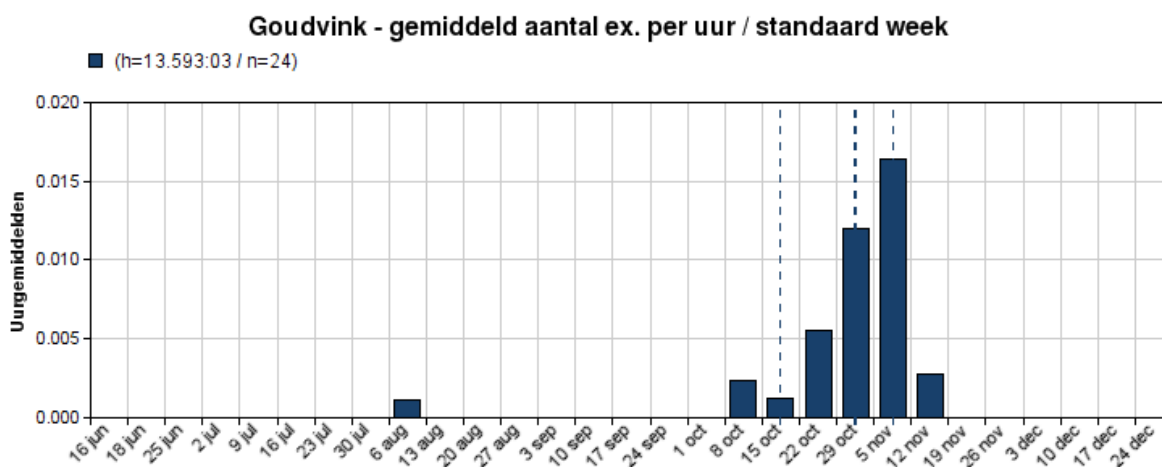
Goudvink /

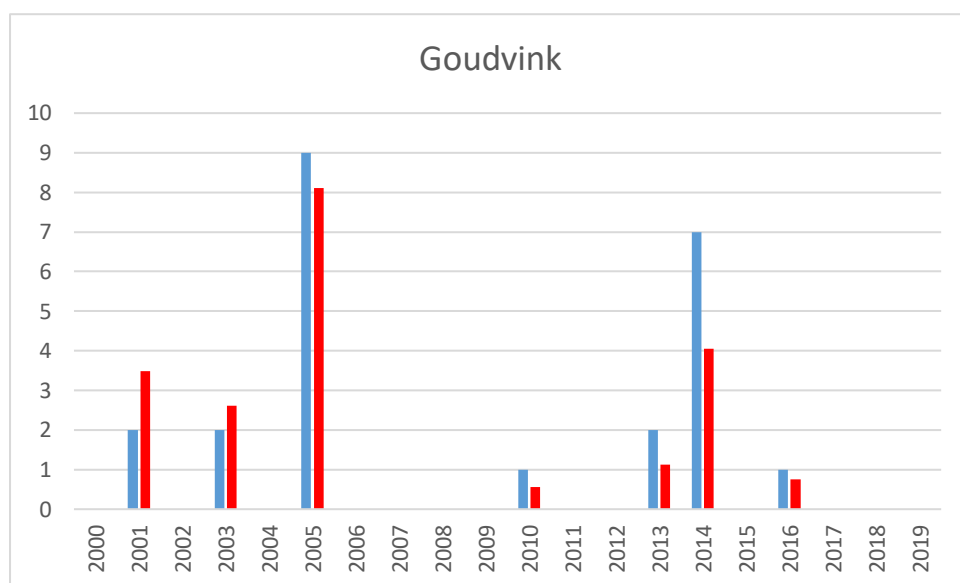
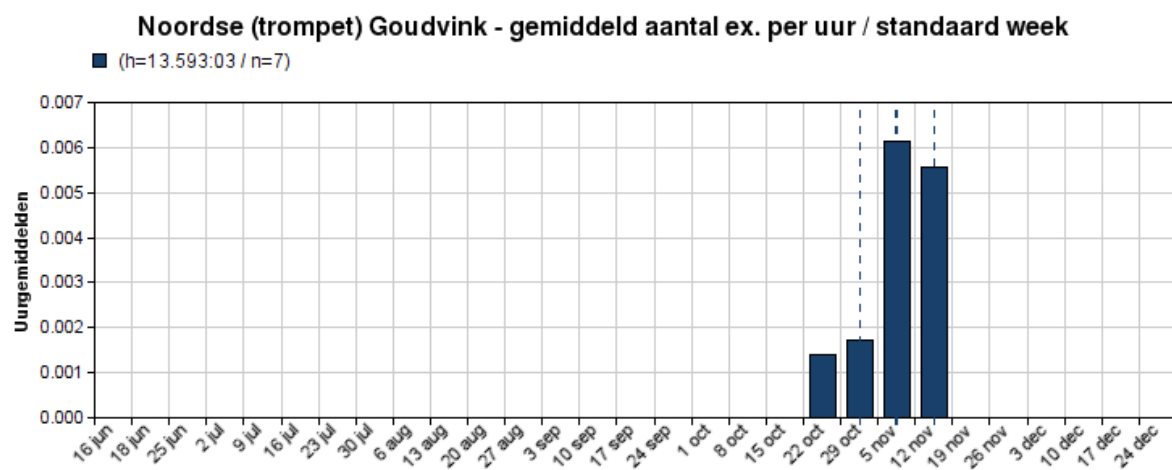
Noordse (trompet) Goudvink

Ondanks dat de Goudvink als broedvogel op de Maashorst voorkomt, komen er maar heel weinig Goudvinken op trek langs. Een deel daarvan hoort bij de Noordse ondersoort, die vooral aan hun kenmerkende geluid te onderscheiden zijn. Op 6 november 2005

maximum op een dag	6
vroegste	9 augustus 2010
laatste	13 november 2004
Goudvink totaal	24
Noordse Goudvink totaal	7

kwamen er zes Goudvinken over en dat record staat nog steeds. De dag er voor waren het er vijf, maar daarvan lieten er drie het trompetgeluidje van de Noordse Goudvink horen. Deze ondersoort wordt apart bijgehouden en is nadien nog twee keer in 2005 waargenomen en één keer in 2004 en één keer in 2015. Noordse Goudvinken zijn niet in de derde grafiek opgenomen. Gewone Goudvinken zien we dus ook niet elk jaar en in totaal maar 24. De trek is grotendeels tussen half oktober en half november. Alleen in 2010 is er al één op 9 augustus gezien.

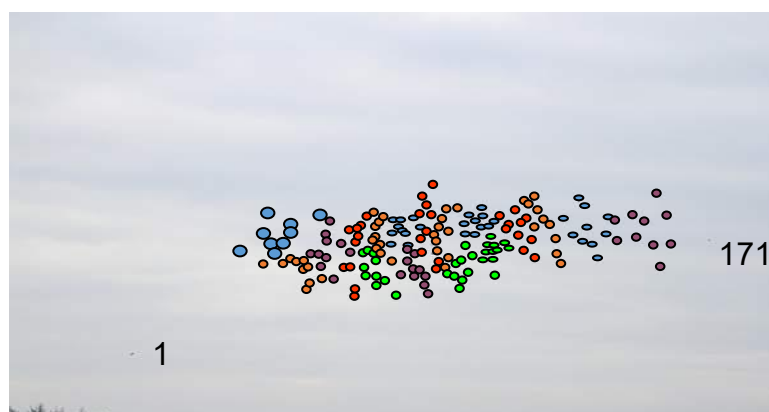
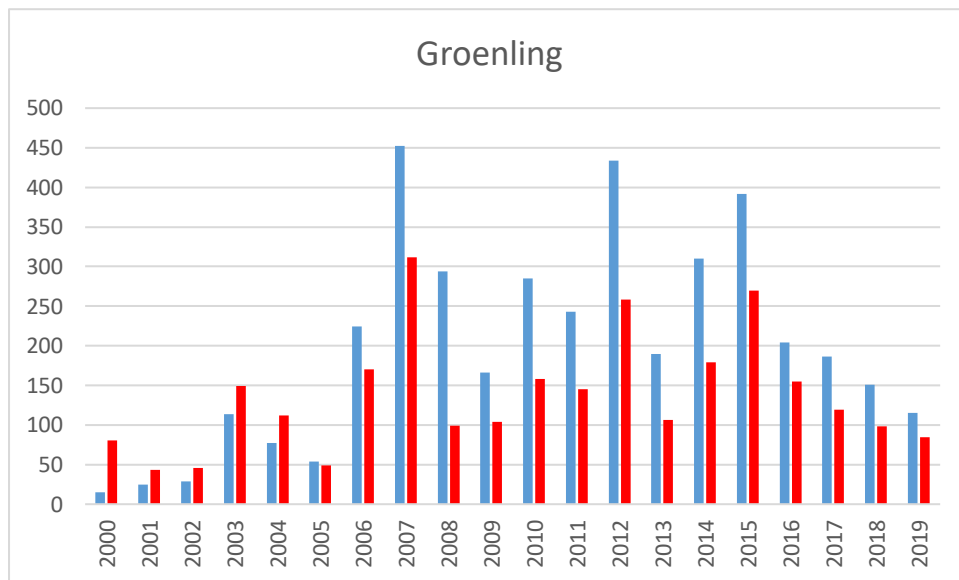
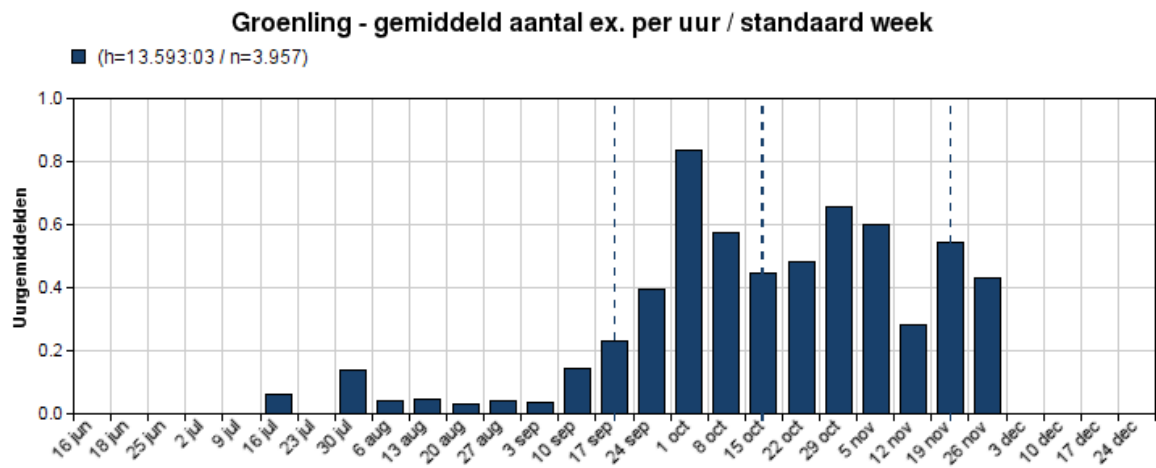
Groenling

Op 5 november 2007 kwam het recordaantal van 127 Groenlingen langs, vier dagen na de op een na beste dag met 71 Groenlingen. Daarmee is 2007 het beste jaar. In 2015 kwamen er ook nog veel over, daarna lijkt het wel wat minder met

de Groenling te gaan, waarbij de ziekte 'het geel', die in 2018 en 2019 heerst onder Groenlingen, vast een rol speelt. Groenlingen zien we het hele seizoen langstrekken, maar vanaf half september zijn de aantallen serieus en dat blijven ze tot en met het einde van onze telperiode.

maximum op een dag	127
vroegste	20 juli 2017
laatste	30 november 2002
totaal	3960

Figuur 5 Hoeveel Kneuen vliegen er in de groep?

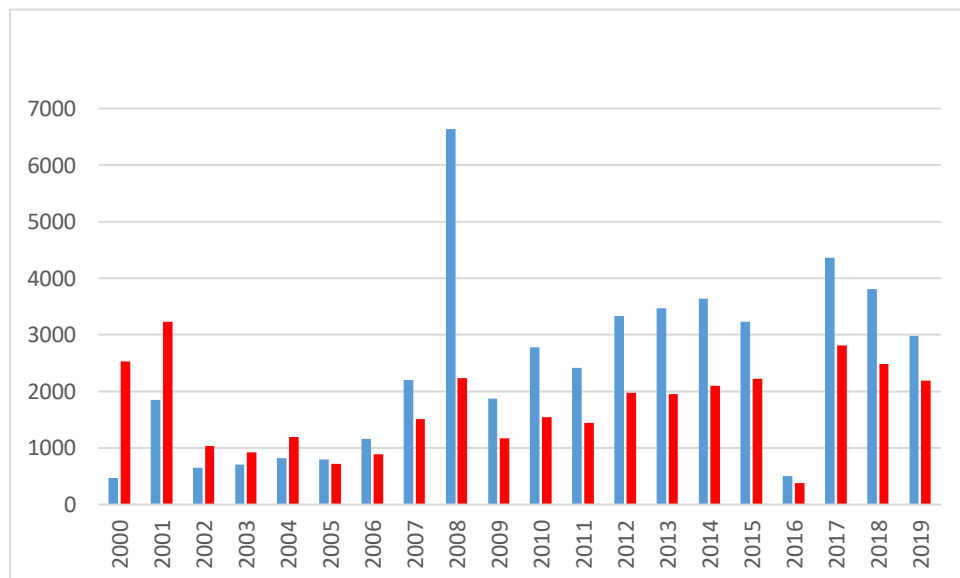
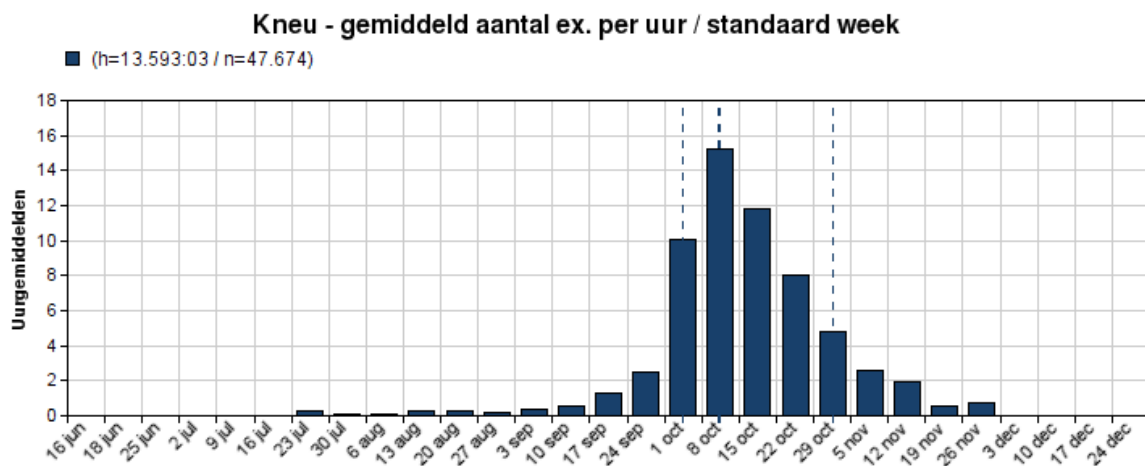

Kneu

De Kneu is een doortrekker in vrij grote aantallen en zo nu en dan verblijven er ook vrij veel Kneuen bij de telpost. In 2012 mochten we raden hoeveel Kneuen er in zo'n wolk vlogen (figuur 5). Op 7 oktober 2008 werden er op één

dag 950 geteld, het record. Dit is dezelfde dag als die van het record aantal Vinken. 2008 springt er in de grafiek ook uit, maar indien er rekening gehouden wordt met het aantal uren dat de telpost bezet was, dan is 2017 het beste jaar. Het jaar daar voor, 2016, waren er extreem weinig Kneuen. Landelijk waren er ook weinig Kneuen (bron trektellen.nl), maar minder extreem dan op deze telpost. Kneuen worden de hele telperiode gezien, maar de trek vindt voornamelijk in oktober plaats.

maximum op een dag	950
vroegste	20 juli 2017
laatste	30 november 2001
totaal	47.682

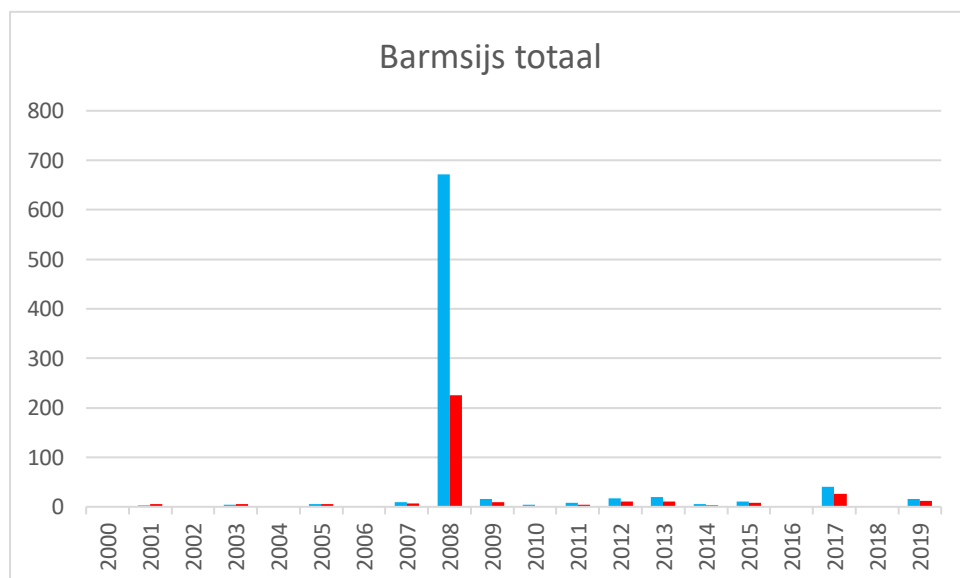
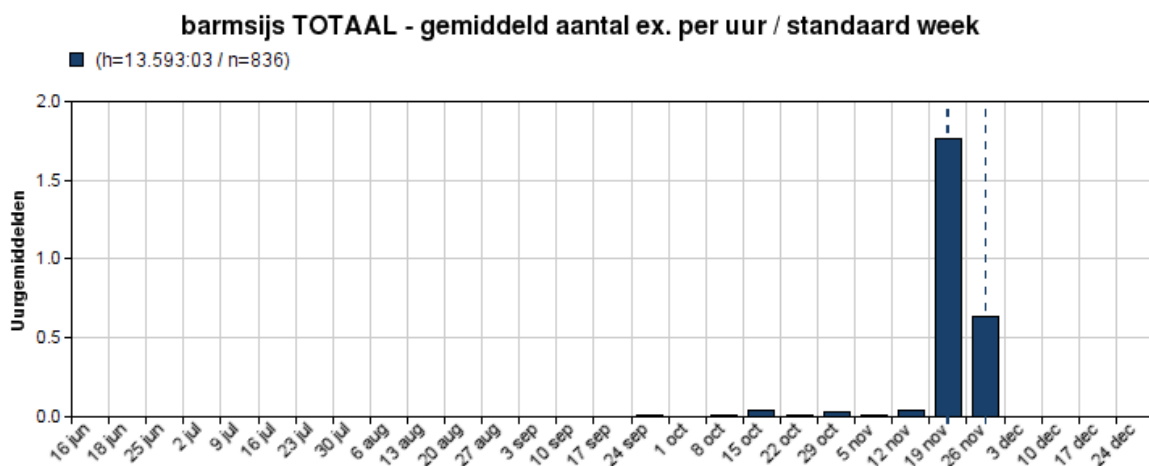

Grote Barmsijs, Barmsijs sp. en Kleine Barmsijs

Het grootste deel van de Barmsijzen op onze telpost is niet op (onder-)soort gedetermineerd, daarom worden ze samen behandeld. Op 23 november 2008, in een periode dat er al veel Barmsijzen werden gezien, op onze telpost maar ook elders, kwamen er twee grote groepen langs (110 en 80). Het was toen koud en er lag sneeuw en later op de dag viel er nieuwe sneeuw. Alleen

maximum op een dag	190
vroegste	24 september 2005
laatste	30 november 2008
totaal	836
Grote Barmsijs	36
Barmsijs sp.	786
Kleine Barmsijs	14

in 2008 zijn er veel Barmsijzen gezien, alle andere jaren waren het lage aantallen. Deze week op het eind van november met die enorme Barmsijzentrek komt ook in de grafiek wanneer Barmsijzen vliegen terug. Eind november is dus de beste tijd, maar dan moet er wel een invasiejaar zijn. Er zijn 50 Barmsijzen op (onder-)soort gedetermineerd. De Grote Barmsijzen kwamen in één groep op 28 november 2017 langs, de Kleine Barmsijzen meestal als eenling en één keer een groep van vier, allen na 2013.

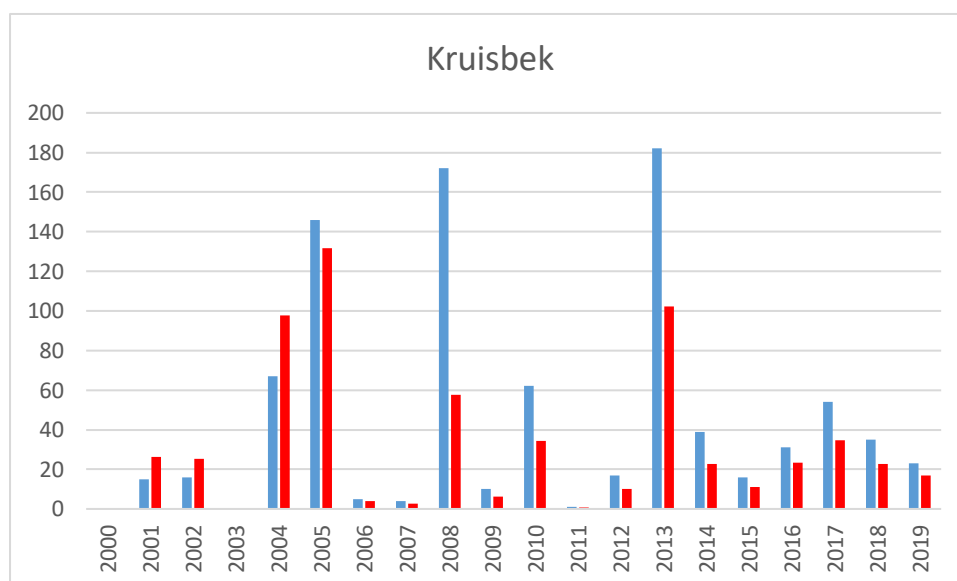
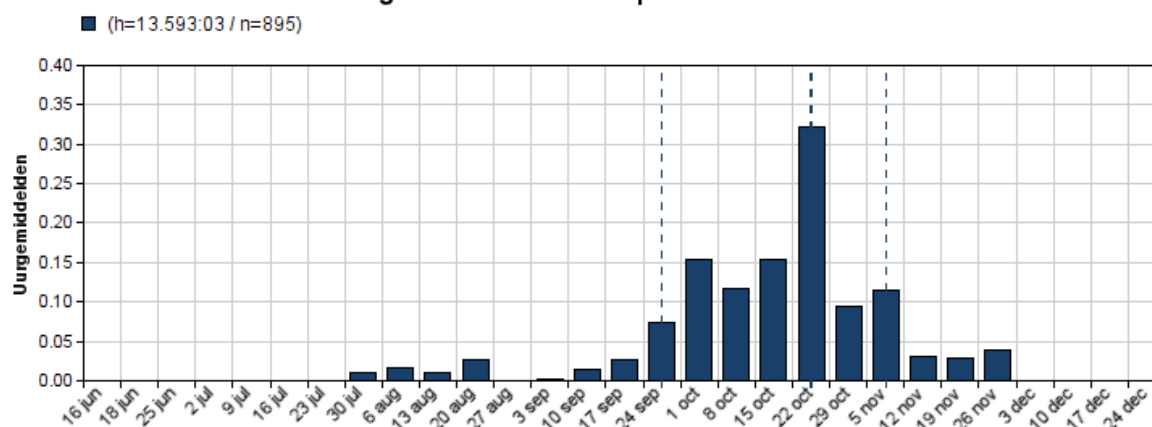

Kruisbek

In bijna elk jaar zijn er wel Kruisbekken op trek gezien, maar per jaar zit er wel een groot verschil. Kruisbekken kunnen dan ook invasies vertonen en dan komen ze al vroeg op trek langs, namelijk in juni⁴, ver voordat wij tellen. In

al die jaren zijn er toch bijna 900 over gevlogen. Op 22 oktober 2013 is het dagrecord op 77 Kruisbekken gezet. Die dag was er goede trek met zuidoosten wind die tot kracht 5 aantrok. 2013 is één van de piekjaren en het jaar met de meeste Kruisbekken. In 2005 waren het er maar een paar minder, maar zijn er veel minder uren geteld (vandaar een hogere rode balk). Kruisbekken worden het hele telseizoen gezien, maar vooral in oktober en de piek ligt rond 22 oktober.

Kruisbek - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

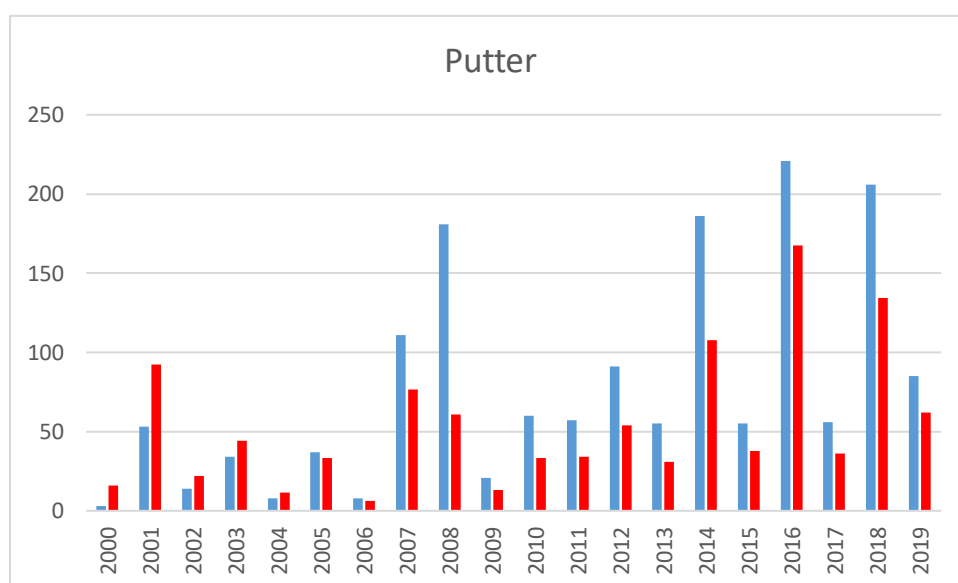
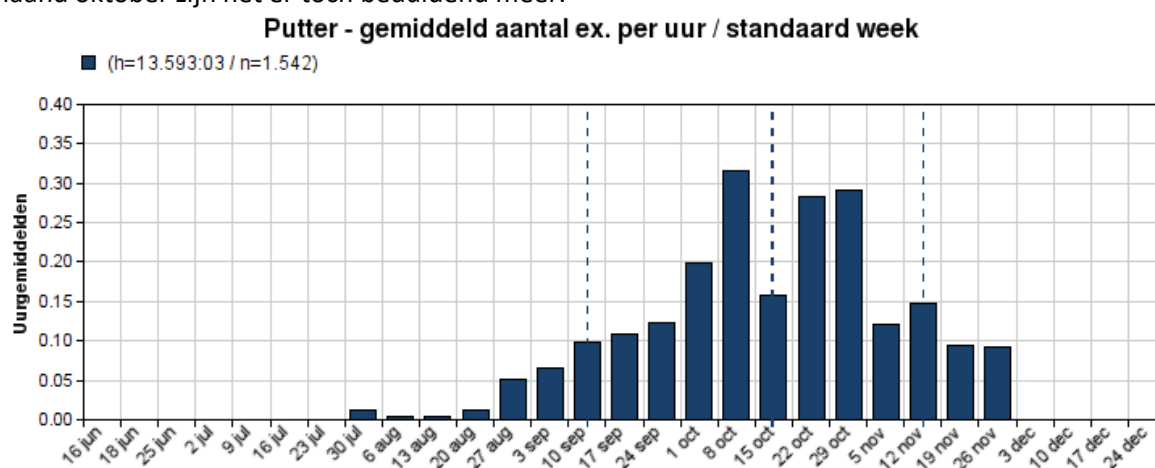
Putter

Het eerste decennium werden er minder Putters gezien op telpost Brobbelbies-Noord dan in het laatste decennium. In diezelfde periode groeide de broedvogelpopulatie op de Maashorst en landelijk flink²¹. De beste dag met maar liefst 60 vogels was op 11 oktober 2016, toen ze in één groep langs kwamen. Dit jaar is ook het beste jaar

maximum op een dag	60
vroegste	3 augustus 2013
laatste	30 november 2001
totaal	1542

geweest. Putters worden het hele telseizoen gezien, altijd wel in redelijke aantallen, maar in de maand oktober zijn het er toch beduidend meer.

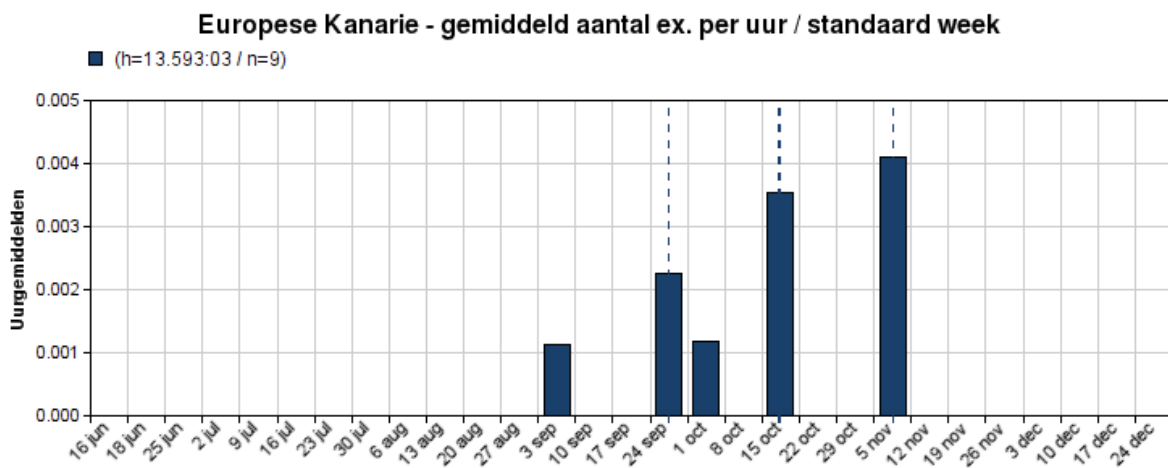
Europese Kanarie

De Europese Kanarie is een zeldzame gast op onze telpost, maar het is ook een zeldzame vogel in Nederland. Op 25 september 2017 komen er los van elkaar twee Europese Kanaries op één ochtend langs. De eerste werd vlak na een

telefoontje ook op telpost Brobbelbies-Zuid gezien. In totaal zijn er maar negen vogels gezien of gehoord. Twee daarvan werden in de eerste 10 jaar geteld en in 2015 werden er drie op verschillende dagen in oktober gezien. Verder hebben we deze soort één keer in september en twee keer in november gezien. Opvallend is dat zelfs met zo weinig gegevens de “piek” op 15 oktober ligt, wat gelijk is met de piek zoals in de Veldgids Vogeltrek⁴.

maximum op een dag	2
vroegste	7 september 2014
laatste	10 november 2001
totaal	9

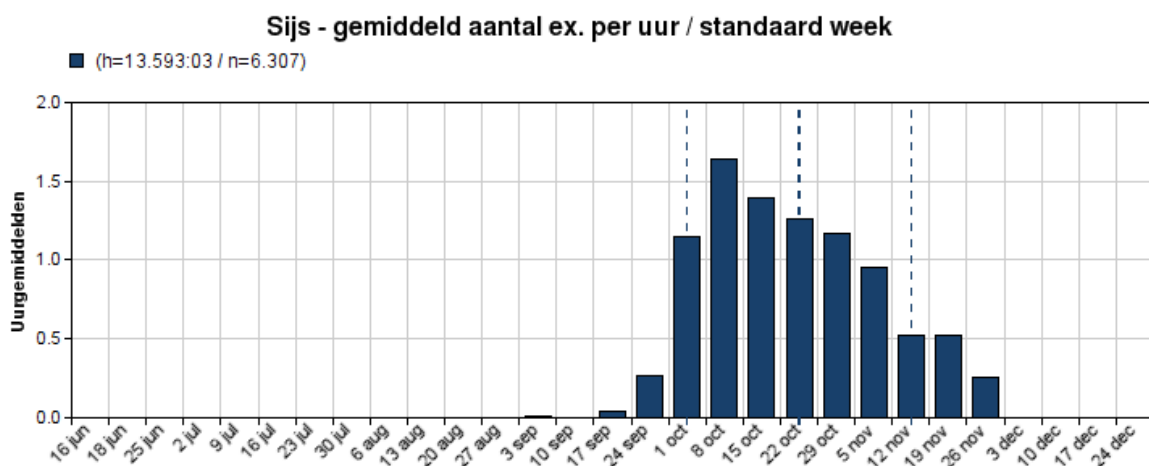

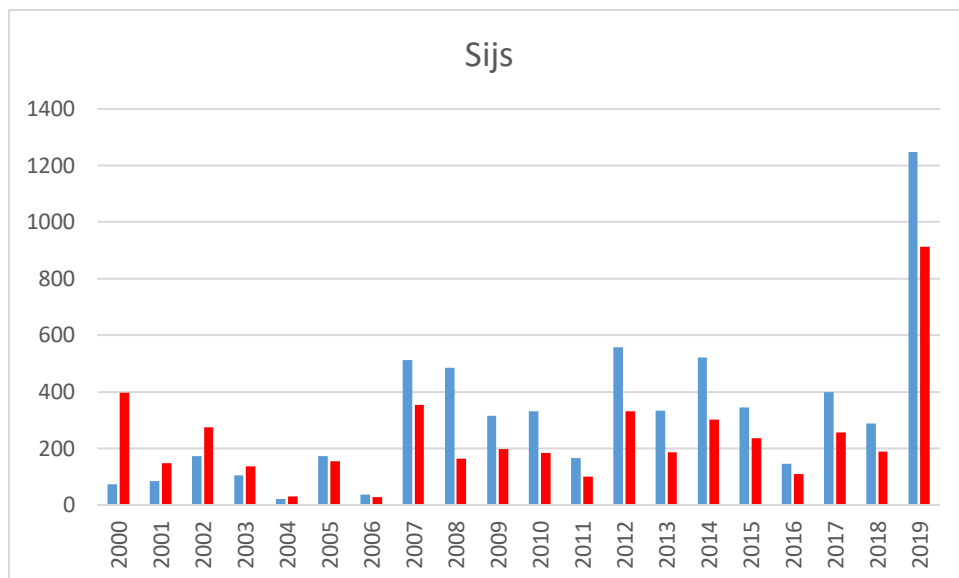

Sijs

Tot 2007 lijkt het er op dat er wat minder Sijzen langskwamen, nadien zijn het er gemiddeld zo'n 350 per jaar. 2019 is alleen de grote uitzondering, want in dat jaar was er een invasie van Sijzen, niet alleen op onze telpost maar ook elders in Nederland. In totaal zijn er 1247 in 2019 geteld. Het dagrecord werd op 10 oktober verbeterd en op 24 oktober nog eens en staat nu op 255. Die 24^e oktober was een dag met veel trek, ook veel Vinken bijvoorbeeld. Sijzentrek begint laat, eind september begint het een beetje op gang te komen, maar begin oktober barst het los en het gaat tot half november door. Rond 8 oktober zit de piek in de trek.

maximum op een dag	255
vroegste	4 september 2005
laatste	30 november 2002
totaal	6316

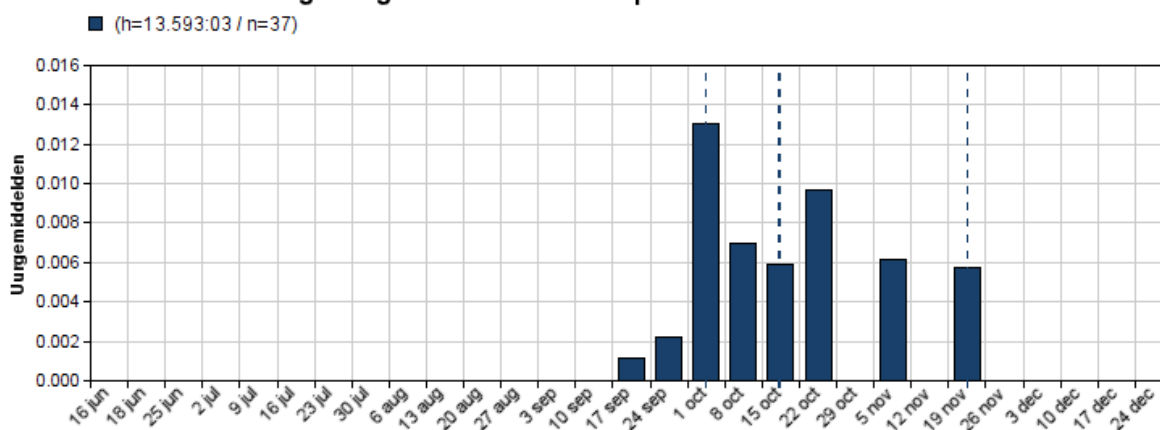
IJsgors

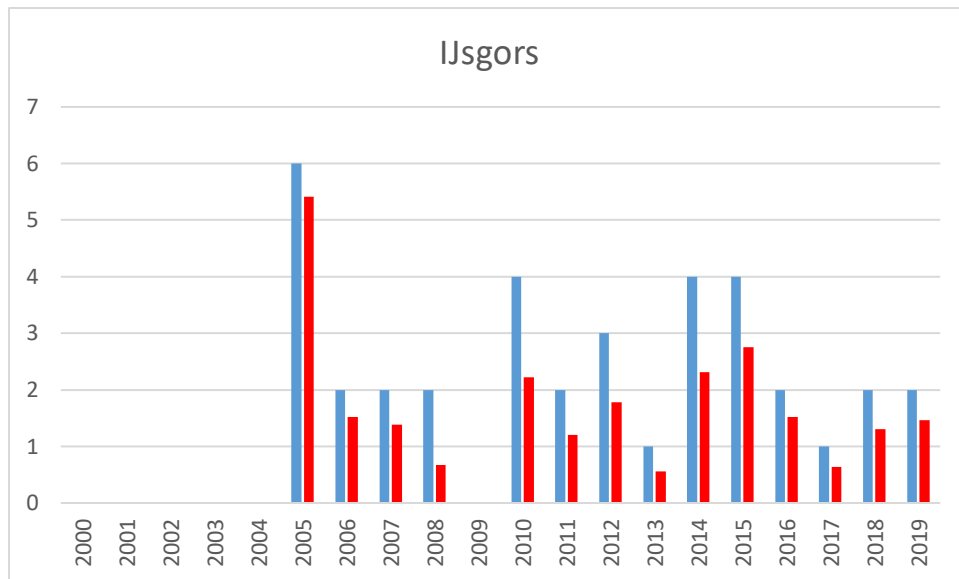
De eerste vijf jaren is er geen één IJsgors op de Brobbelbies-Noord gezien, maar sindsdien wordt de soort elk jaar, op 2009 na, gezien of gehoord. Dat is bij de IJsgors wel belangrijk, dat het geluid wordt herkend. Drie keer werden er twee

maximum op een dag	2
vroegste	23 september 2008
laatste	23 november 2011
totaal	37

IJsgorzen op één dag waargenomen, op 5 november 2005 was dat de eerste keer, op 22 oktober 2015 en op 27 september 2019 ook. Die laatste was trouwens de tweede keer dat er een september waarneming werd gedaan. Het beste jaar is nog steeds 2005, toen de IJsgors op vijf dagen werd waargenomen. Met in totaal 37 vogels is de grafiek met wanneer ze doorkomen niet zo heel duidelijk, maar de kans is rond 15 oktober het grootst.

IJsgors - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

Sneeuwgor

De Sneeuwgor is in het binnenland een zeldzame vogel, maar is toch al zes keer op de telpost langsgekomen. Drie keer was dat eind oktober, twee keer begin november en een keer eind november. Drie van de waarnemingen zijn van voor 2010, drie vanaf 2010. De vogel van 2010 bleef enige tijd ter plaatse en werd twee dagen achter elkaar gezien.

maximum op een dag	1
vroegste	27 oktober 2010
laatste	20 november 2004
totaal	6

Grauwe Gor

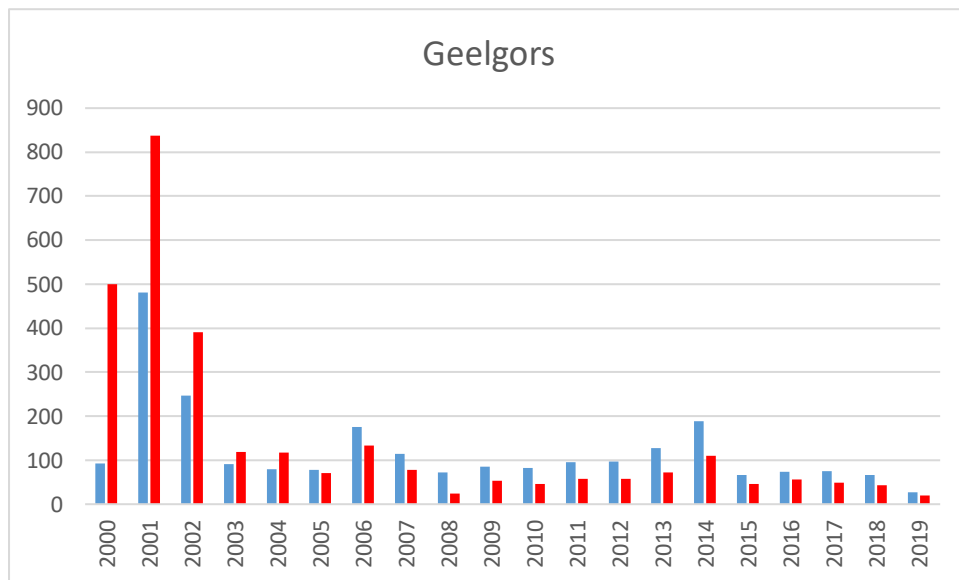
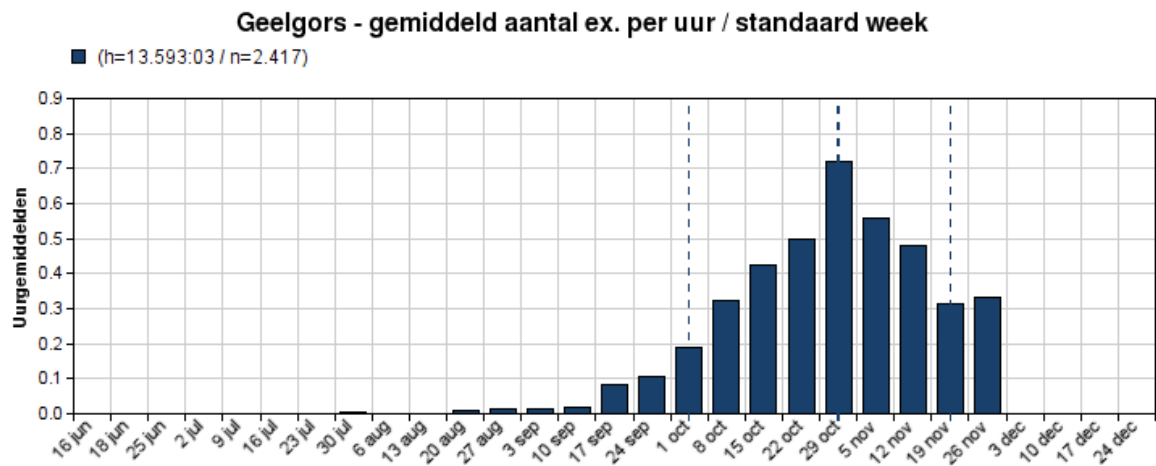
De Grauwe Gor is inmiddels een zeldzame soort en is drie keer gezien op de telpost. Twee keer in 2001, op 17 en 22 september en op 27 oktober 2014. De laatste vogel kwam vlakbij overvliegen en riep en leek te landen, maar kon niet meer terug gevonden worden. Over de andere twee vogels is niet iets specifiek bekend.

Geelgor

In de eerste drie jaren zijn er veel Geelgorzen op trek opgeschreven. Mogelijk zijn er toen lokale vogels voor trekkers aangezien, de Geelgor broedt met meerdere paartjes rond de telpost en ook in de winter kun je ze er zien. Nadien komen er gemiddeld zo'n 100 Geelgorzen op trek langs. De beste dag was 3 november 2001 met 76 vogels. Helaas zijn er van die dag geen extra gegevens bekend; wat voor weer, wie er telde. 2001 is ook het beste jaar, maar als de eerste drie jaar niet meetellen is 2014 het beste jaar. Geelgorzen worden het hele telseizoen gezien, maar de trek begint half september en piekt eind oktober, om tot eind november nog redelijk door te gaan. In december zullen er waarschijnlijk ook nog wel vogels doorkomen.

maximum op een dag	76
vroegste	1 augustus 2015
laatste	30 november 2001
totaal	2417

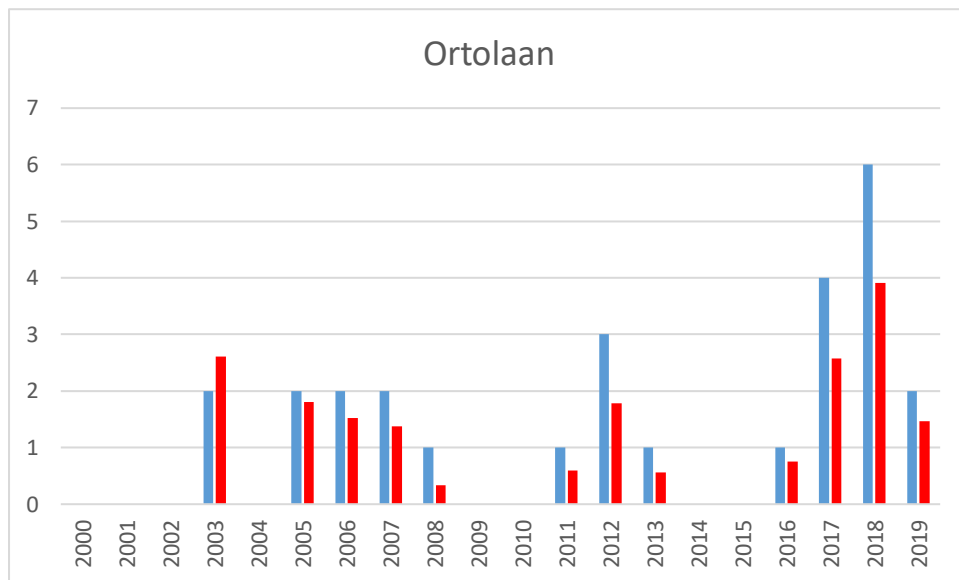
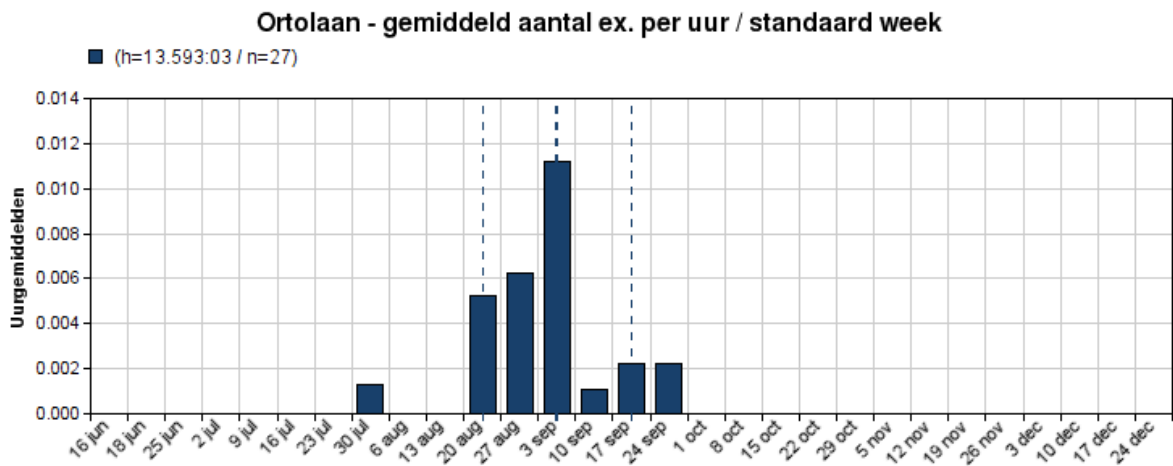
Ortolaan

Ortolanen broeden tot 20 jaar geleden in Nederland. De soort komt toch nog steeds op trek voor. Drie keer zijn er zelfs twee op een dag gezien, 7 september 2006, 4 september 2006 en 4 september 2012. Omdat de soort in heel

Europa achteruit gaat, was de verwachting dat er steeds minder Ortolanen op trek gezien zouden worden. Dat blijkt dus niet het geval, 2016-2019 zijn zelfs heel goede jaren, met zes vogels in 2018 als uitschieter. Toch worden ze niet elk jaar gezien en is de doortrekperiode kort. Die begint eind augustus en de piek ligt al in de eerste dagen van september, maar tot eind september kunnen er vogels worden gezien.

maximum op een dag	2
vroegste	4 augustus 2007
laatste	29 september 2017
totaal	27

Dwerggors

De Dwerggors is slechts éénmaal waargenomen, op 22 oktober 2007. De vogel werd opgemerkt door een kenmerkende harde tik en kwam recht op de telpost afgevlogen. De roep klonk nog een keer en de vogel werd op 10 meter afstand gezien en de grootte was als van een Pimpelmees. Hij landde in de buurt maar kon daar niet teruggevonden worden. Wel is er twee dagen later op Brobbelbies-Zuid een onzekere waarneming van een Dwerggors gedaan.

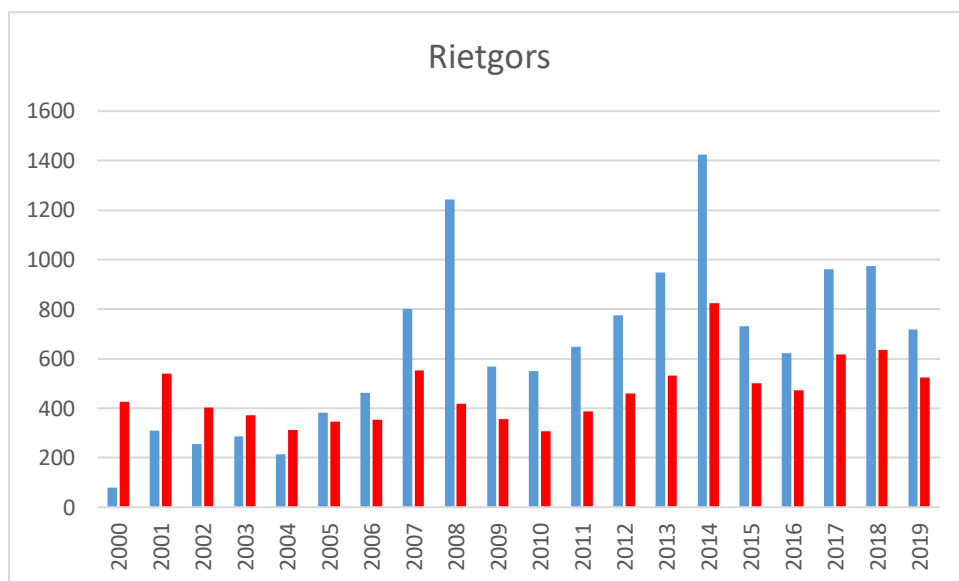
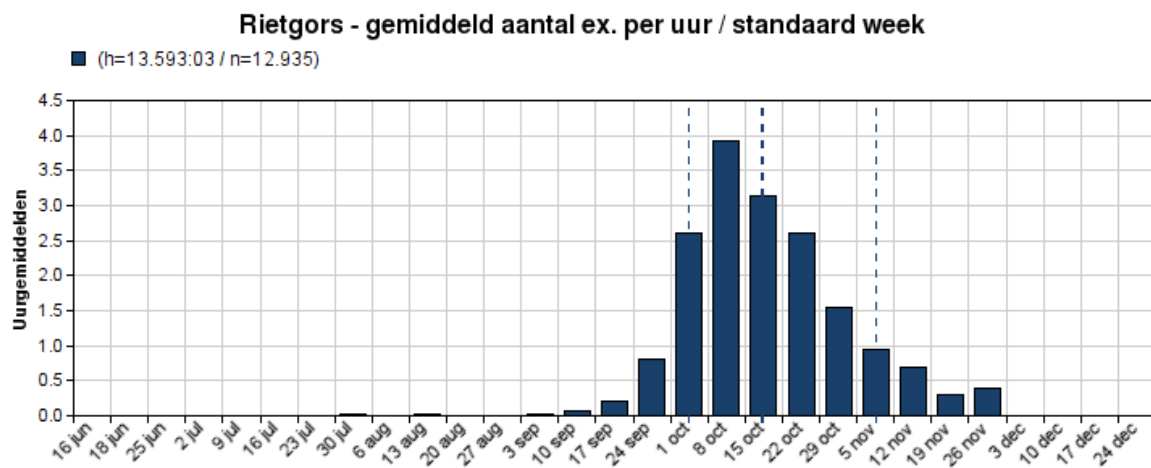
Rietgors

De Rietgors is een regelmatige doortrekker, maar de aantallen zijn nooit erg groot. Het dagrecord staat op 152 en is vrij recent, namelijk van 11 oktober 2018. Die dag was er veel trek, het dagrecord Veldleeuwerik werd ook

maximum op een dag	152
vroegste	1 augustus 2008
laatste	30 november 2001
totaal	12.944

verbeterd en er kwamen 25.000 Vinken over. Slechts zeven keer werden er meer dan 100 Rietgorzen op een dag geteld. Het beste jaar is 2014 met in totaal 1424 vogels. Rietgorzen trekken vrij laat in het seizoen door (alhoewel de vroegste toch op 1 augustus is gezien), pas in de laatste week van september lopen de aantallen wat op. Half oktober is de piek en de trek neem daarna wekelijks af, maar is eind november nog niet helemaal over.

Vogel onbekend

In de beginjaren lukte het niet altijd om een vogel op naam te brengen. Deze werden als Vogel onbekend opgeschreven. Tegenwoordig is de kennis zo groot dat we er altijd wel uitkomen.

VLINDERS

Naast vogels trekken er ook vlinders langs. Deze zijn in de eerste jaren niet opgeschreven, maar zo nu en dan wordt er wel melding van gedaan dat er bijvoorbeeld Atalanta's zijn gezien. Sinds 2008 wordt het wel systematisch bijgehouden en de getallen voor onderstaande teksten zijn hier op gebaseerd. Of een soort trekt of niet (want niet alle soorten vlinders doen dat) laten we afhangen van de invoermogelijkheid op de website van trektellen.nl. De meeste soorten zijn Dagvlinders, maar het Gamma-uitje en de Kolibrievlinder zijn allebei Nachtvinders.

Kleine Vos

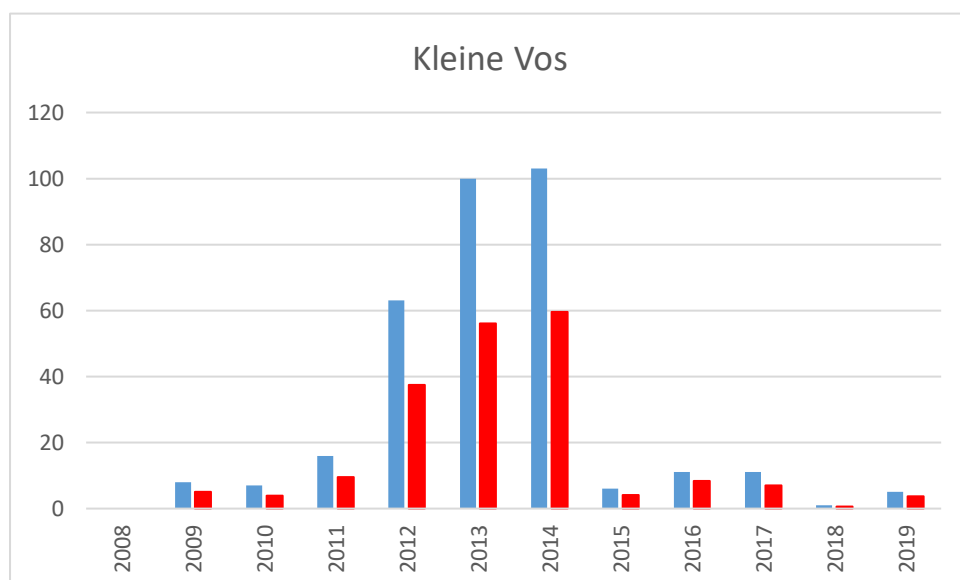
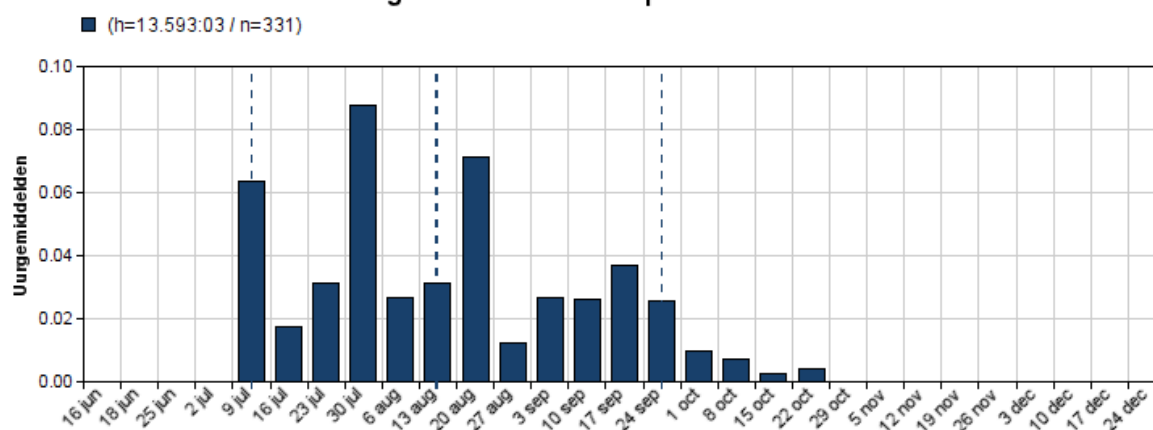
De Kleine Vos was tot voor kort erg algemeen, maar de laatste paar jaar vliegen er veel minder van. Ook op trek zijn de aantallen fors afgenomen, zonder duidelijke oorzaak.

Opvallend is wel dat het op deze telpost nogal

abrupt is. Het maximale aantal Kleine Vossen op één dag is van 21 augustus 2013, toen werden er 25 geteld. Deze soort kan tot laat in het seizoen gezien worden (eind oktober), maar in augustus is het toch de beste tijd.

maximum op een dag	25
vroegste	15 juli 2011
laatste	27 oktober 2014
totaal	331

Kleine vos - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

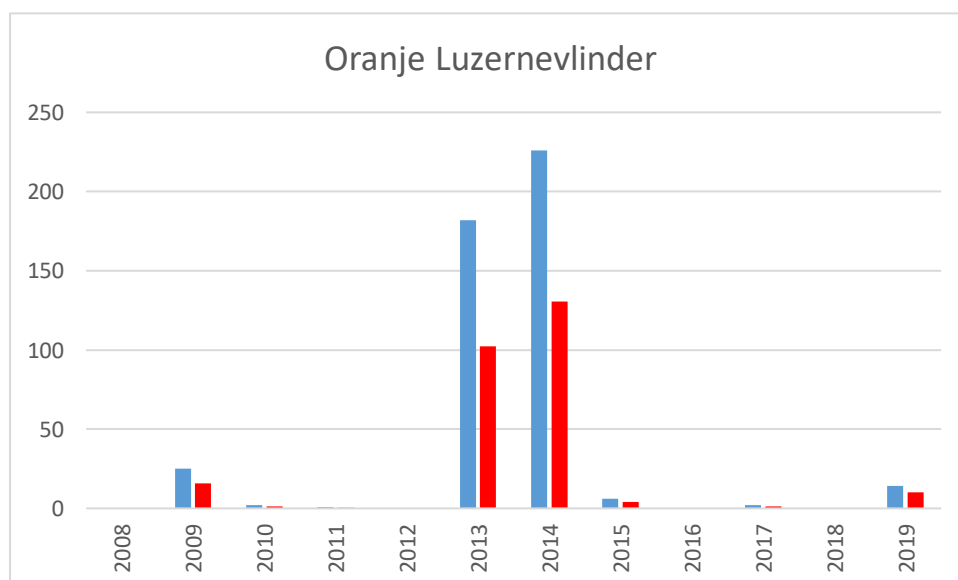
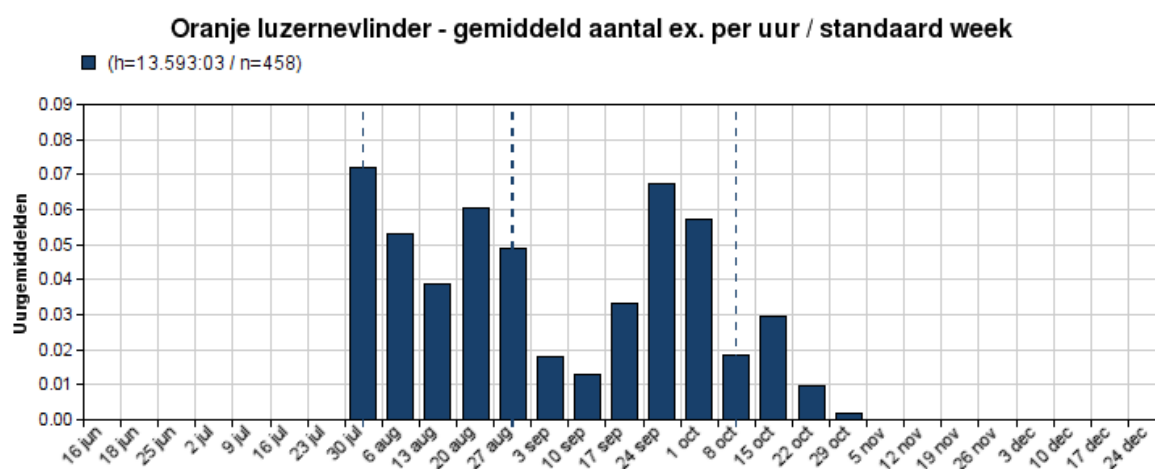

Oranje Luzernevlinder

Soms duurt het enkel jaren voordat je weer een Oranje Luzernevlinder ziet, en dan zie je ze weer volop. Meestal zijn er dan omstandigheden dat ze massaal uit het zuiden komen. En blijkbaar is telpost Brobelbies-Noord dan een goede plek,

maximum op een dag	27
vroegste	1 augustus 2009
laatste	1 november 2014
totaal	458

want het dagmaximum (27) van 5 augustus 2013 is ook landelijk de beste telling en in de top10 beste tellingen zijn er acht op onze telpost gedaan. De jaren 2013 en 2014 waren uitzonderlijk goed, verder zijn er alleen in 2009 en 2019 wat meer gezien dan gebruikelijk. In zo'n goed jaar hebben we er zelfs één in november gezien, namelijk op 1 november 2014, een dag met heel veel Houtduiven en 's middags verschillende soorten vlinders op trek. Een echt duidelijk beeld zit er niet in de grafiek wanneer nu de meeste Oranje Luzernevlinders langskomen, augustus is goed, maar ook de derde week van september. Overigens is de lichte kleurvariant '*Helice*' ook een aantal keren waargenomen.

Gele Luzernevlinder

Eén keer werd er een Gele Luzernevlinder waargenomen, dat was op 19 september 2009, een dag met veel vlindertrek en veel soorten vlinders.

Citroenvlinder

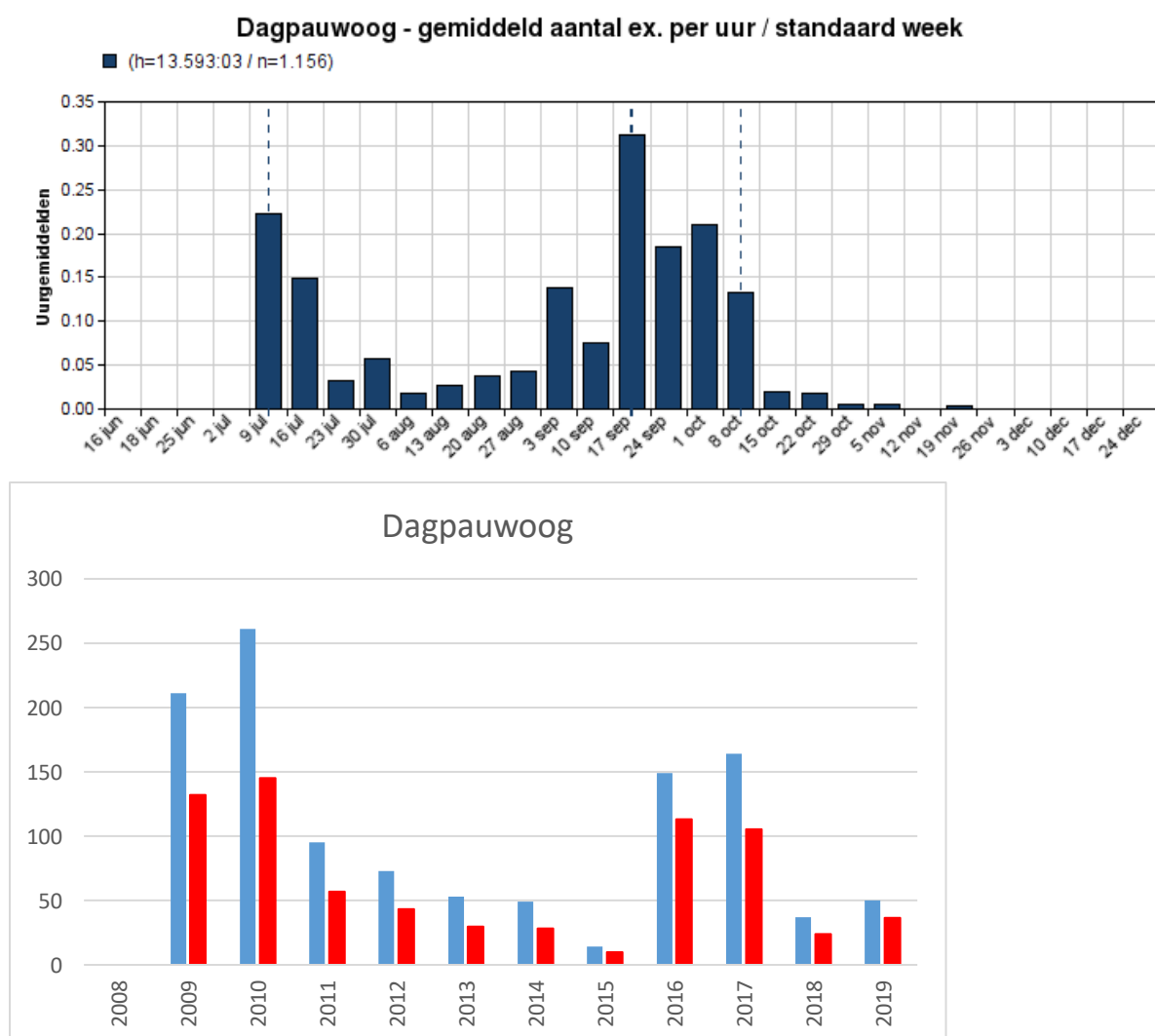
Pas sinds 2018 zien we trekkende Citroenvlinders, mogelijk omdat we voordien niet wisten dat het trekvlinders zijn. Daarom is er geen grafiek, er zijn zo weinig data. In 2018 en 2019 zijn er elf genoteerd, al vroeg en behoorlijk laat, 13 oktober 2019.

maximum op een dag	6
vroegste	17 juli 2019
laatste	13 oktober 2019
totaal	22

Dagpauwoog

De Dagpauwoog is een talrijke vlinder, alleen van de Atalanta tellen we er meer, en door het hele seizoen te zien, zelfs laat in november. Beste dag was 3 oktober 2010 met 67 Dagpauwogen op trek, topuur was tussen 1 en 2 uur, 20 °C weinig bewolkt en goed voor 21 Dagpauwogen. Per jaar zijn er wel grote verschillen, 2009, 2010, 2016 en 2017 waren de beste jaren, misschien is dit wel een patroon. In juli worden er veel gezien (maar dat komt ook omdat we nog maar een paar jaar in juli tellen, waarvan twee erg warme jaren) maar de piek van trek van de Dagpauwoog komt halverwege september langs.

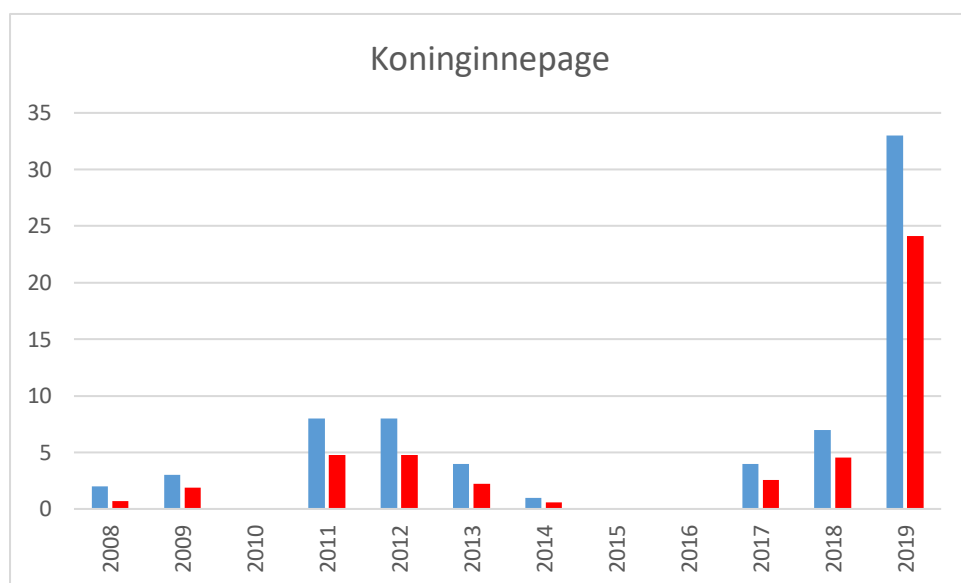
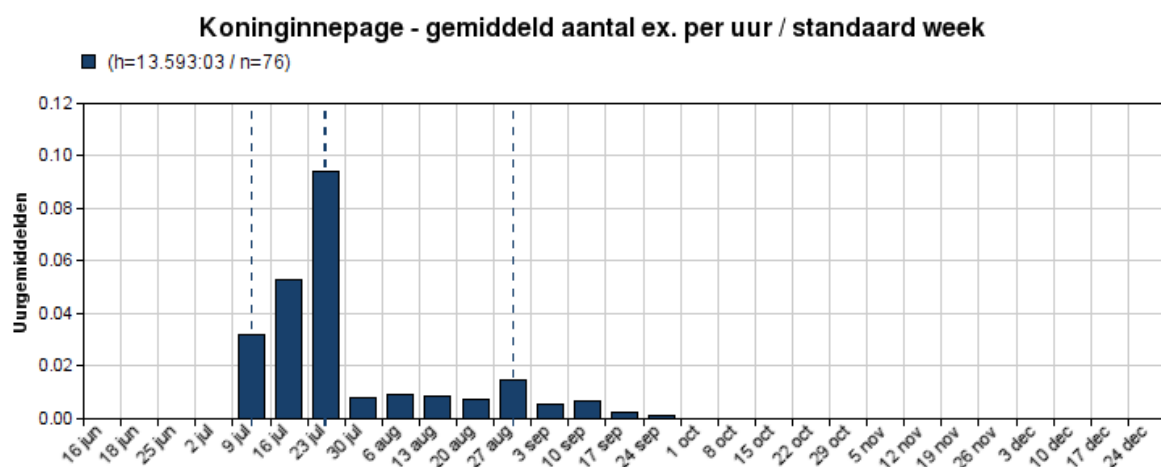
maximum op een dag	67
vroegste	13 juli 2019
laatste	22 november 2012
totaal	1156

Koninginnepage

Op 18 augustus 2012 en op 24 juli 2019 werden er maar liefst vier Koninginnepages gezien op één dag. Tot dit jaar zagen we er nooit meer dan acht in een jaar, maar 2019 (erg warm) waren het er 33 plus dat er lokaal vlinders nog eieren aan het afzetten waren. 2019 is dus goed voor bijna de helft van alle waarnemingen. Juli lijkt de beste periode om Koninginnepages te zien op de telpost, maar hier speelt wel mee dat we nog maar een paar jaar vanaf half juli tellen. Dat heeft wel effect op de hoogte van de balken in de tweede grafiek.

maximum op een dag	4
vroegste	14 juli 2018
laatste	27 september 2014
totaal	76

Bont Zandoogje

Ondanks dat het een algemene vlinder is op de Maashorst, worden er toch maar weinig op trek gezien, negen in totaal en acht daarvan in 2012. Het dag maximum van drie is ook in dat jaar, namelijk op 1 augustus.

maximum op een dag	3
vroegste	1 augustus 2012
laatste	25 oktober 2009
totaal	9

Groot Koolwitje

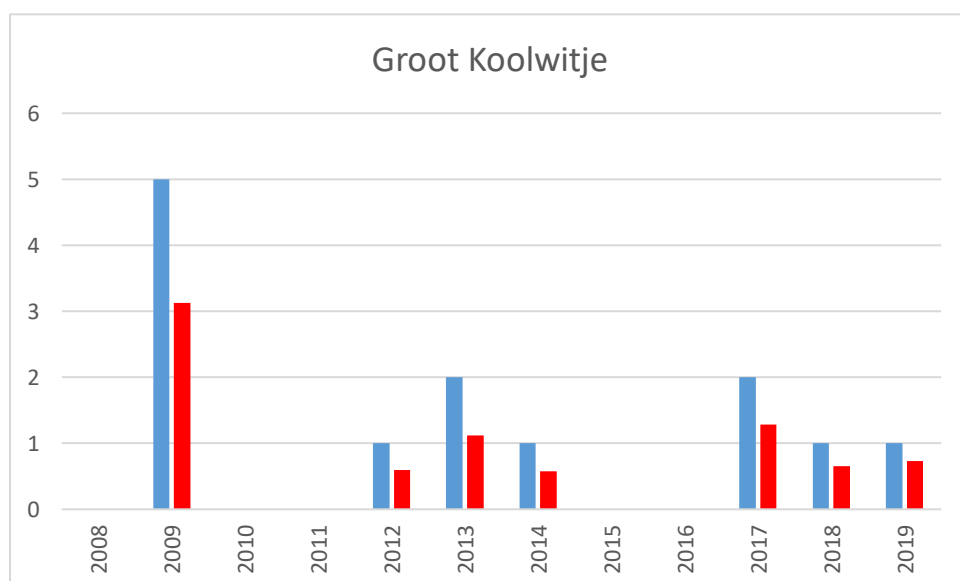
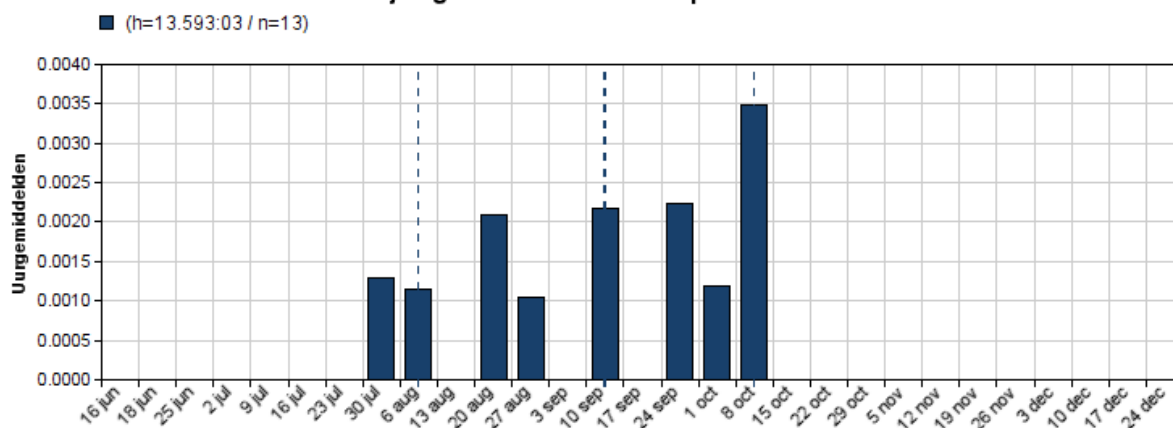
Geen grote aantallen Grote Koolwitjes op trek, in totaal zijn er slechts dertien exemplaren geteld.

Het dagmaximum van twee Grote Koolwitjes werd gezien op 26 september 2009 en op 9 oktober 2009, het jaar met de meeste Groot

Koolwitjes. In bijna de helft van de jaren zien we er geen één. Misschien heeft dat ook met de aandacht voor vogels te maken en de witjes zijn niet altijd even makkelijk te onderscheiden. Met maar dertien vlinders is het ook niet zo vreemd dat er niet echt een piek in de trek is te zien.

maximum op een dag	2
vroegste	2 augustus 2013
laatste	19 oktober 2013
totaal	13

Groot koolwitje - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

Klein Geaderd Witje

Ook het Klein Geaderd Witje is weinig geteld, ondanks dat het geen zeldzame vlinder is. Op 6 oktober 2012 werden er twee gezien, het maximum op één dag. Die dag was het niet echt vlinderweer met 's morgens regen en maar 14

°C, maar er vlogen meer vlinders, onder andere Kleine Parelmoervlinder en Bruin Brauwitje. De laatste ooit is behoorlijk laat in het seizoen gezien, op 19 oktober 2013, dezelfde dag als het laatste Groot Koolwitje.

maximum op een dag	2
vroegste	3 augustus 2014
laatste	19 oktober 2013
totaal	7

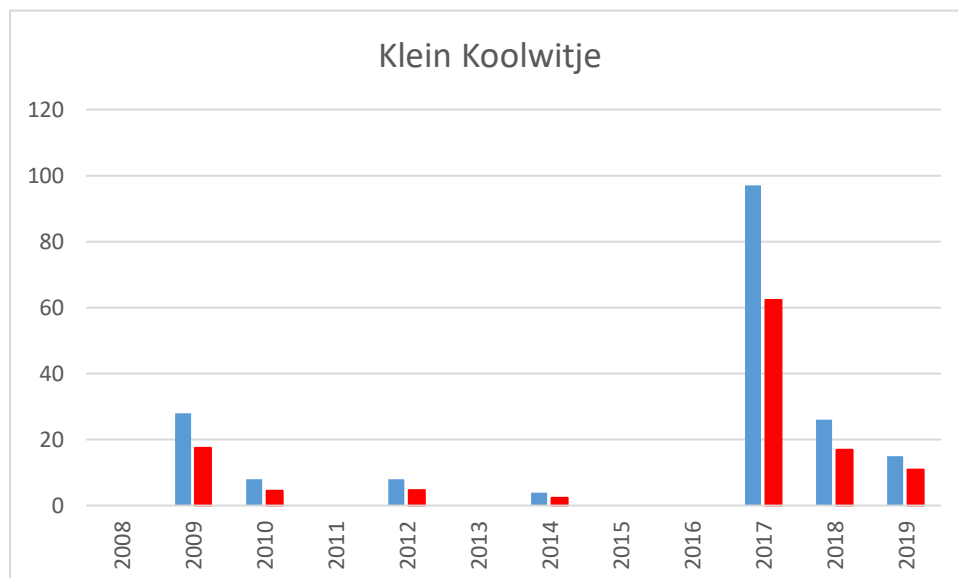
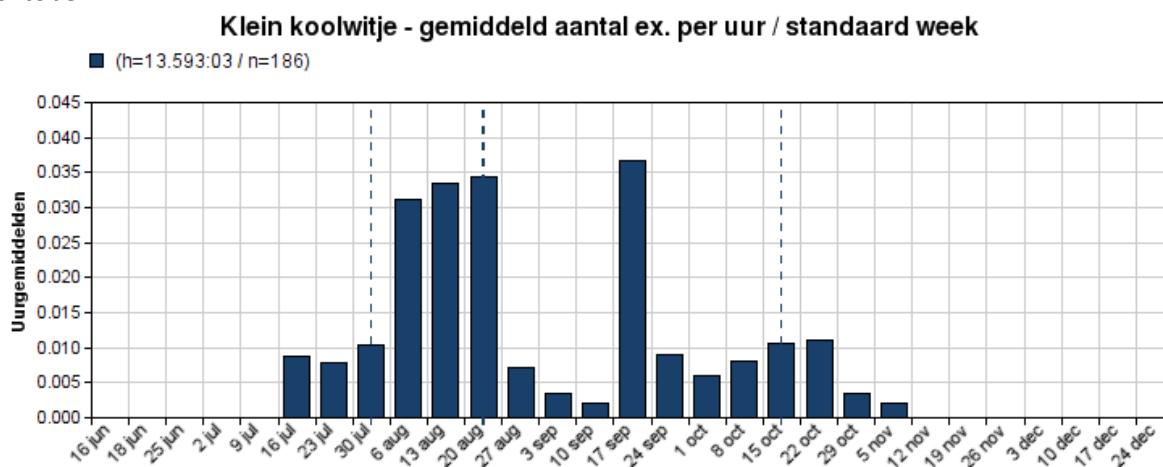

Klein Koolwitje

Het Klein Koolwitje is de meest algemene van de witjes en is wel behoorlijke aantallen gezien, in totaal 186. De beste dag was op 19 september 2009 met achttien Kleine Koolwitjes. Die dag was er weinig wind uit oostelijke hoek en een

aangename temperatuur en erg goede vlindertrek. Het beste jaar was trouwens 2017 (ook de op één na beste dag was dat jaar met zeventien exemplaren), met 97 Kleine Koolwitjes op trek. Dat is de helft van het aantal van deze soort in alle jaren. Kleine Koolwitjes kunnen bijna de hele telperiode gezien worden, zelfs in november. Augustus 2017 was een goede maand voor het Klein Koolwitje en heeft een groot aandeel in de linkerpiek in de tweede grafiek, de andere piek wordt door de dag met het maximum veroorzaakt. Los daarvan lijken er twee pieken te zijn; half augustus en begin/half oktober.

maximum op een dag	18
vroegste	16 juli 2017
laatste	6 november 2018
totaal	186

Koolwitje sp.

Koolwitjes op naam brengen is soms lastig, zeker als je in een flits een vlinder voorbij zien komen en er geen tijd is voor essentiële details te zien. Dan kun je ze opschrijven als Koolwitje sp. en dat is tot nu toe twaalf keer gebeurd. Op 6 oktober 2012 was het blijkbaar lastig, want toen zijn er acht genoteerd.

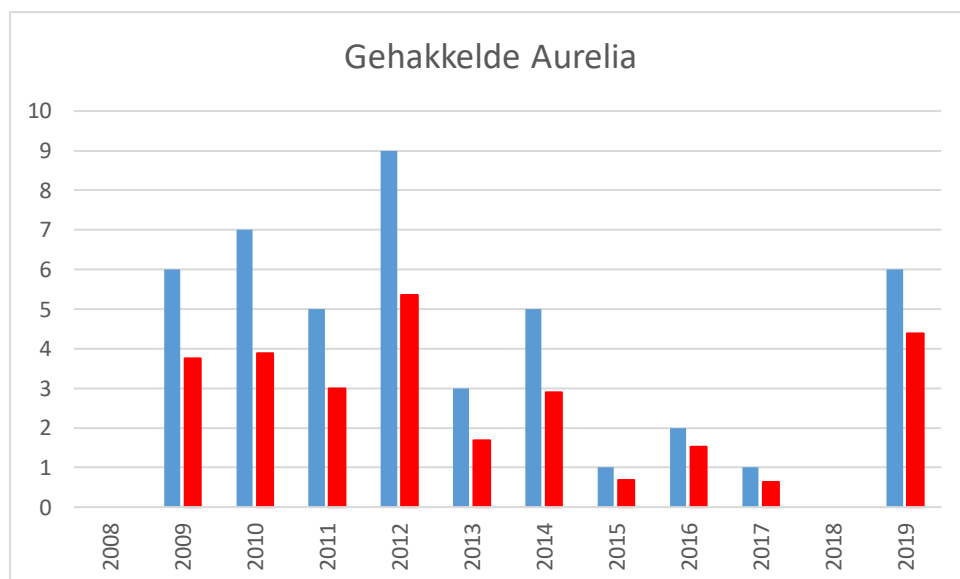
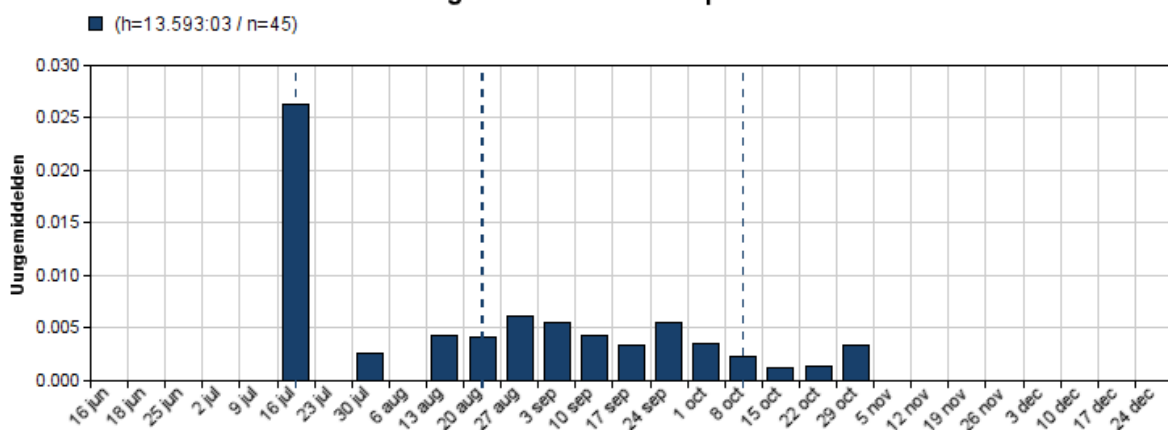
Gehakkelde Aurelia

Deze mooie vlinder zien we praktisch elk jaar, maar nooit in grote aantallen. Op 29 augustus 2012 was het de beste dag met drie Gehakkelde Aurelia's, een dag met ook goede trek van Atalanta's (45). 2012 was ook het beste jaar met

maximum op een dag	3
vroegste	19 juli 2019
laatste	1 november 2014
totaal	45

in totaal negen Gehakkelde Aurelia's. Deze soort kan al vroeg in het seizoen en tot in november gezien worden en er is niet echt een piek, maar in september is de kans op deze vlinder het grootst. Die hoge balk in de eerste grafiek in juli is veroorzaakt door één vlinder op 19 juli 2019 en twee op 22 juli 2019. Juli zou ook een goede maand kunnen zijn, maar daar voor tellen we nog te kort in juli.

Gehakkelde aurelia - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

Atalanta

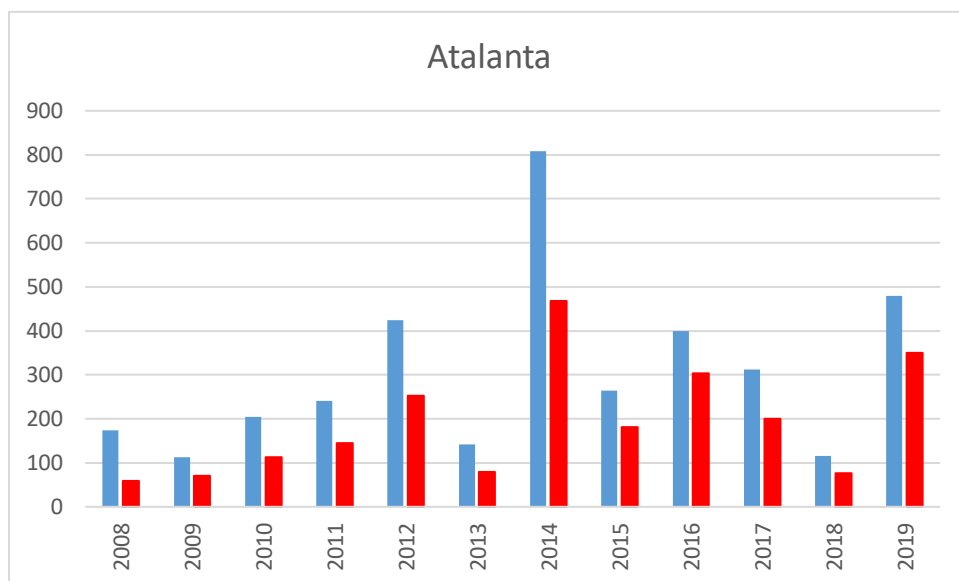
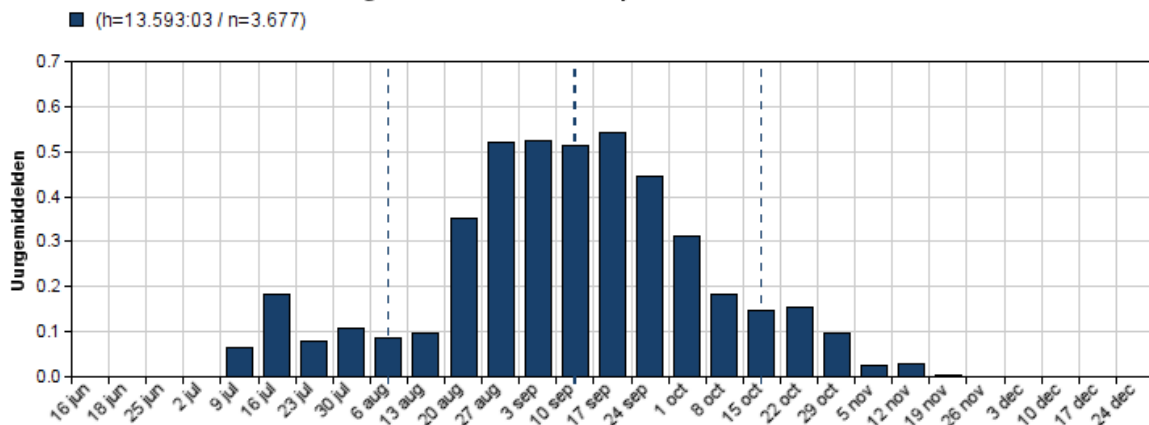
De talrijkste vlinder op trek is de Atalanta met ruim 3600 vlinders in 12 jaar vlindertrek tellen. Op 3 oktober 2014 is het dagmaximum op 72 gekomen, best laat in het seizoen. Maar die dag was het boven de 20 °C, heel weinig wind en redelijk zonnig, ideaal dus voor vlinders. 27 augustus is blijkbaar ook een goede dag want de tweede en de derde plek van beste dagen zijn van die datum. 2014 is verreweg het beste jaar met 900 vlinders, 2019 met bijna 500 exemplaren is ook een goed jaar. Atalanta's kunnen tot erg laat gezien

maximum op een dag	72
vroegste	15 juli 2017
laatste	22 november 2012
totaal	3677

wordt, blijkt uit de laatste waarneming van 22 november 2012. De trek van Atalanta's vindt vooral plaats tussen eind augustus en begin oktober, met een brede piek rond 15 september.

Atalanta - gemiddeld aantal ex. per uur / standaard week

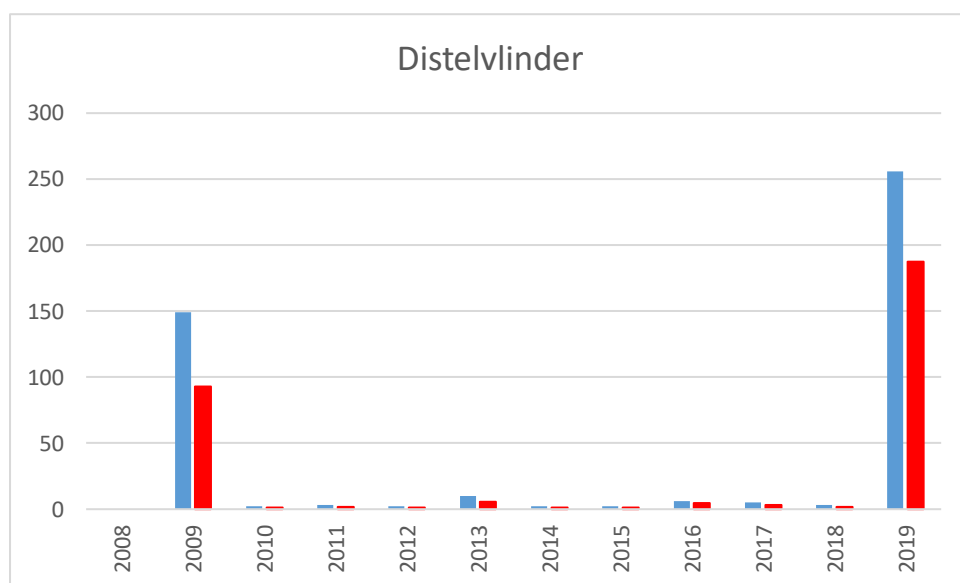
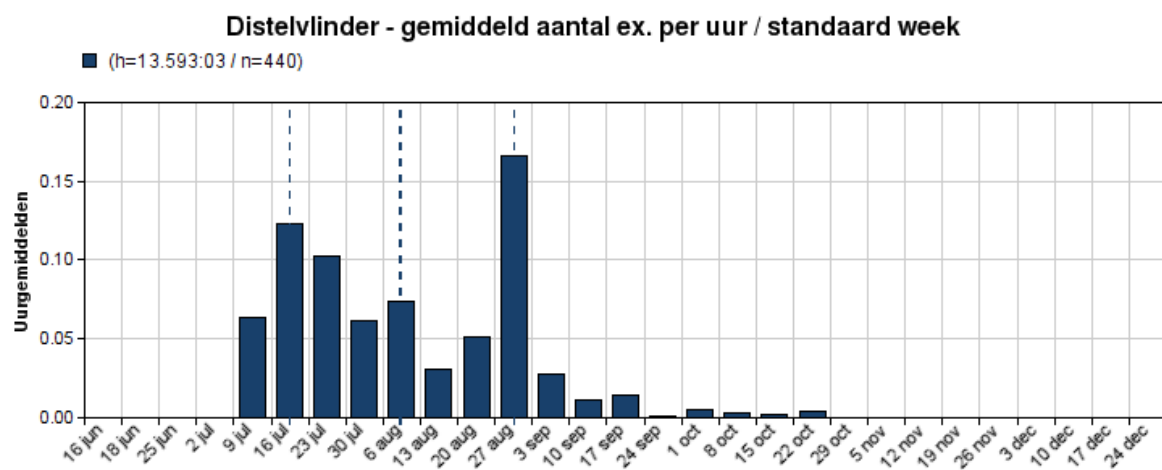
Distelvlinder

Er zijn twee piekjaren geweest van de Distelvlinder, 2009 en 2019. Distelvlinders hebben jaren dat er erg veel vliegen en dan zijn er weer enkele jaren dat er weinig zijn. Op 27 augustus 2019 was het een paar uur flink tellen

van Distelvlinders, rond half 10 kwam de eerste langs, maar het uur er na al 56 en het volgende uur 47, om daarna met twee per uur rustig te worden. Die dag werden er 116 geteld! In 2019 kwamen er 256 langs, elders in het land waren de aantallen ook recordhoog. De laatste ooit werd ook in 2019 gezien en dat was eind oktober. In juli komen er veel Distelvlinders langs en eind augustus is er weer een piek, met daarin verwerkt natuurlijk dat uitzonderlijke dagrecord.

maximum op een dag	116
vroegste	15 juli 2017
laatste	28 oktober 2019
totaal	440

Gamma-uil

Op slechts één dag zijn er Gamma-uilen genoteerd, dat waren drie exemplaren en dat was op 19 oktober 2018. Deze dag-actieve nachtvinders zijn gewoon overdag waargenomen.

Kolibrievlinder

Drie keer is er een Kolibrievlinder bij de telpost waargenomen tijdens het trektellen. De vroegste was op 23 juli 2019, de allereerste op 12 september 2013 en de laatste op 20 oktober 2018. Die laatste zat in de keet in en was mogelijk op zoek naar een overwinteringsplekje, maar is later niet meer gezien.

Bronnen

Website Trektellen.nl

Website Vogeltrektelatlas.nl

Website Google Earth

Website Openstreetmap Nederland

L Ballering, S. van Gils en A. Vermaat. Broedvogels van de Maashorst

L Ballering en A. Vermaat. Verslag Broedvogelinventarisatie Maashorst 2017

C. van Seggelen. Vogels van de Grote Peel

H.J.V. van den Bijtel. Verschillen in resultaten van vogeltrektellingen, uitgevoerd door onafhankelijk opererende waarnemers

D. de Vos, S. Gobin. Veldgids vogeltrek. Trekvogels herkennen aan hun roep

Website SOVON soortteksten

Sovon vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering

Weekjournaals van de Brobbelbies-Noord op website Vogelwacht Uden en de bundeling daarvan door J Raats.

